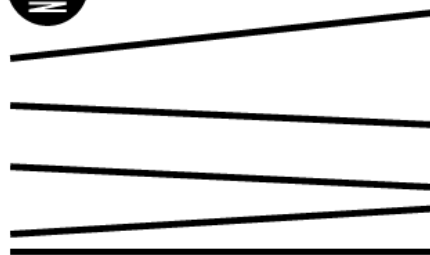

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Etlar, Carit.; fortalte af Carit Etlar [i.e.: Carl Brosbøll].

Titel | Title:

Eventyr og Folkesagn fra Jylland

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : C. Steens Forlag, 1847

Fysiske størrelse | Physical extent:

[10], 317 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

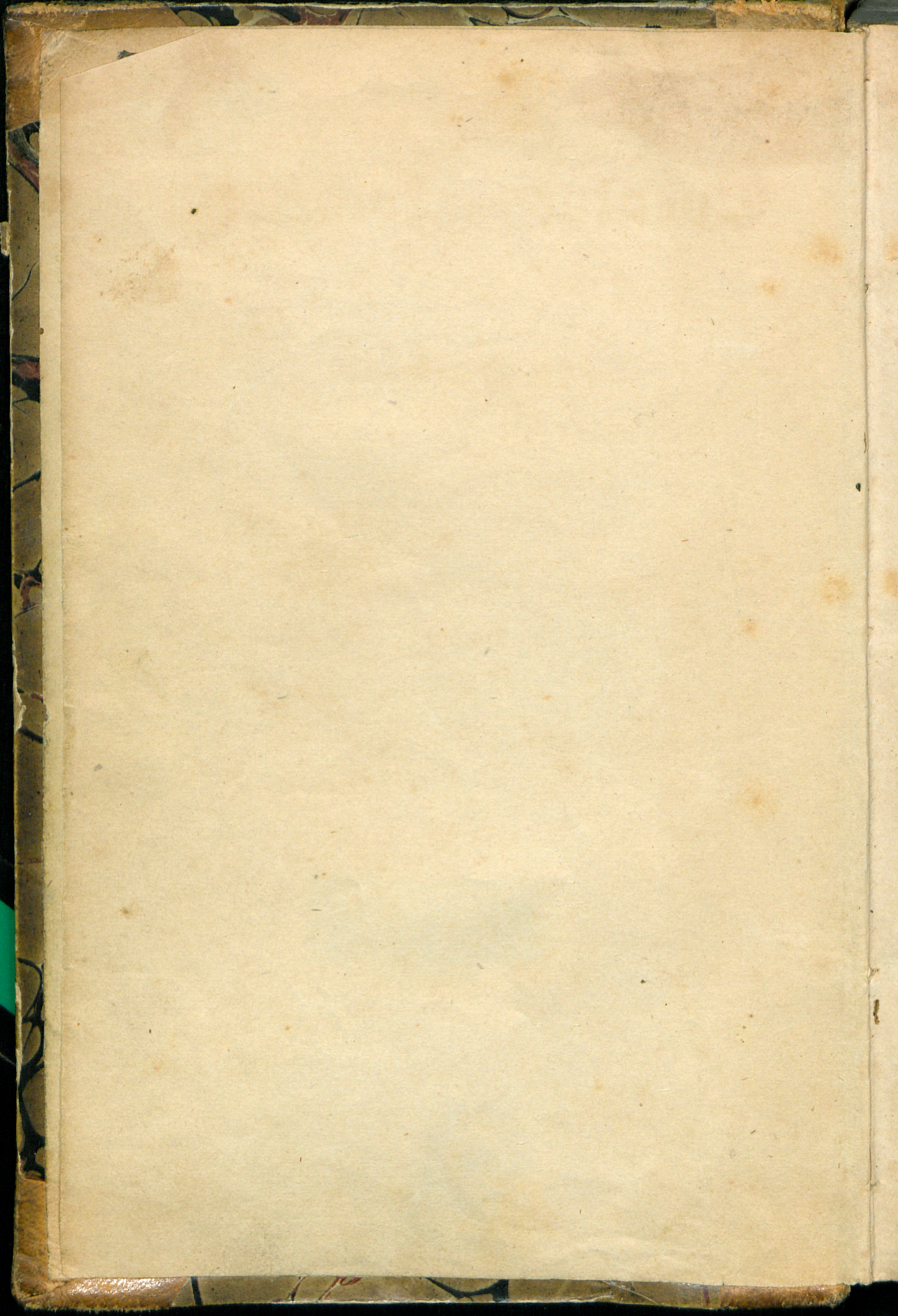
57.-100.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

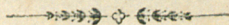
130020709066

Eventyr og Folkesagn

fra Jylland.

Fortalte

af

Carit Etlar.

Kjøbenhavn.

Bog- og Papirhandler C. Steens Forlag.

—
1847.

Trykt i det B. Schlesinger'ske Bogtrykkeri ved N. H. Stenderup.

Høivelbaarne

Herr Conferentsraad J. Collin

tilegnes denne Bog

med inderlig Hengivenhed og Hoiagtelse.

Indledning.

Ved Justitsraad Thieles Samlinger er der udentvivl gjort Meget, for at bevare vore danske Folkesagn, naar den Tid kommer, hvori de have ophørt at leve i Folkemunde, eller maaskee rettere sagt, til den Tid kommer, da man ret vil erkjende, at der i disse fra Slægt til Slægt forplantede Oldtidsminder om vore Forfædres Daad og Bedrifter indeholdes en langt større Fylde af sand og folkelig Poesi, end i alle de Bærker tilsammen, der for Diebliffet oversfylde vor Literatur, enten som Oversættelser af franske Fabrikarbeider, eller som Originaler der have søgt at efterligne disse. Imidlertid gives der dog endnu en talrig Mængde, baade Sagn og Eventyr, som hidtil ere undgaaede Samlernes Opmærksomhed, uden just derfor at høre til de fletteste. Flere af disse har jeg opskrevet paa Reiser omkring i Jylland, og gjengiver dem her, som de ere blevne mig fortalte, andre lærte jeg at kjende af en gammel, haandskreven Krønike, der har tilhørt en Kjøbmand Schulz i Varde

Indhold.

Eventyr.

Hvorledes Bryde blev Konge.	S.	1.
Fosterbrødrene.	"	18.
Bjergmandens Dreng.	"	29.
Hexelærlingen	"	36.
Troldehulen	"	42.
Evends Bedrifter	"	47.
Claus Soldat	"	75.
Gjengangeren	"	84.
Karens Son	"	87.
Bjergmandens Hammer	"	94.
Tollers Naboe	"	101.
Den kloge Munk	"	108.
Jens Underdyr	"	110.
Kristellserne	"	124.
Brødrene fra Hornslyd	"	134.
Fattigmands Lykke	"	150.

Folkesagn.

Guldsmeden *	"	161.
Claus Skolemester	"	165.
Testamentet *	"	174.
Spillemanden *	"	180.
Den Grævrede	"	196.

Fribytteren	S. 198.
En Balfart	" 206.
Ballet paa Koldinghuus *	" 209.
Ligflæren	" 214.
Den Fredløse	" 216.
+ Kjeld *	" 223.
Ravsamleren	" 235.
Die Iysholdt	" 241.
Espen til Ahner	" 251.
Næssefongen	" 262.
Glob og Alger	" 274.
Den gamle Egetemand	" 293.
Brudeskammeret	" 304.

De med * betegnede Sagn have tidligere været trykte i et Dagblad, og fremkomme her i forandret Form med Redaktørens Tillæbelse.

Eventyr.

Hvorledes Bryde blev Konge.

Der boede engang en Konge i Benshysfel, som havde tre Sønner. De to artede sig vel og vare Faderens Glæde, den Yngste derimod var vild og udydig, og havde ikke Lyst til at lære Noget. Han heed Bryde. Da de to Prindsfer bleve ældre, gav Kongen dem Deel i Regeringen, men Bryde blev sendt tilføes. Nogle Aar efter faldt Kongen i en svær Sygdom. De kloge Mænd kom sammen fra hele Landet, men der var Ingen som kunde sige, hvori Sygdommen bestod, eller hvorledes den skulde helbredes.

Det traf sig just, at Bryde i den Tid opholdt sig hjemme paa Slottet. En Aften kaldte den syge Konge sine tre Sønner hen til Sengen, og tog Afsked med dem, i den Tanke, at han skulde døe. Han overdrog Regeringen til den Ældste, og formanede de Andre til at bevare et lydigt og kjærligt Sindelag imod ham. Bryde tog sig sin Faders Sygdom meget nær, han gik ud i Marken og sørgede.

Som han saaledes gik, stod der pludselig en gammel Mand for ham, og spurgte, hvad der fattedes ham.

„Na!“ svarede Bryde, „det kan kun lidt nytte, at jeg siger Dig det; Du kan dog ikke hjælpe mig.“

„Jeg har dog før hjulpet Folk, der vare stødte i større Nød end Du,“ sagde den Gamle.

Bryde fortalte nu hvorledes Alt forholdt sig. Den Fremmede smilte dertil.

„Det betyder endda ikke saameget,“ sagde han. „Din Fader har endnu lang Tid at leve i. Gaae hjem og siig til ham, at han vil blive rask naar han hører Livets Fugl synge; og da din ældste Broder er kaaret til Konge, saa lad ham drage ud for at søge efter den.“ Endskjendt Bryde ikke fæstede synderlig Lid til Mandens Ord, gik han dog hjem og meddeelte Lægerne den Bæsked han havde faaet.

Iblandt disse var der en gammel Mand, som kjendte de hemmelige Videnskaber; da han hørte Prindsens Fortælling sagde han, at det Raad var vel meent og burde følges.

Der blev da bestemt, at den ældste Søn, som Faderen havde valgt til sin Eftermand, skulde drage ud i Verden og søge efter Livets Fugl, til han fandt den.

Allerede næste Dag begav han sig paa Veien, som den gamle Læge havde anvist, og blev ved at drage frem til han kom ind i en stor Skov.

Aftenen var falden paa, og efterat han længe havde vandret vildfarende omkring imellem Træerne, saa han pludseligt et stort, oplyst Slot foran sig. Saa snart han bankede paa Porten fløi den op, og han blev modtaget med Venlighed. Altting her var Lystighed og Glæde, og Prindsen befandt sig snart saa vel i disse Omgivelser, at han aldeles glemte sit Grinde og den syge Fader i Hjemmet.

Da nu Kongen i lang Tid ikke havde hørt det Mindste fra Sønnen, troede han, at han var omkommen paa Reisen,

og sendte derfor den næstældste Søn ud, for at han skulde see at finde Livets Fugl. Prindsen drog da bort med mange Formaninger, og tog samme Wei som Broderen.

Om Aftenen kom han ogsaa til Slottet, og blev modtaget paa samme Maade som den Ældste. Brødrene vare meget glade ved at gjenfinde hinanden, og bestemte nu Begge, at drage ud for at søge efter Fuglen; men hver Dag opsatte de deres Rejse. Slotsherren og hans smukke Døttre bade dem bestandigt om at tøve endnu nogle Dage, og saaledes glemte de tilsidst deres gamle Fader. Da nu et Aar var gaaet, uden at nogen af Prindserne kom tilbage, besluttede Kongen at sende Bryde ud for at søge efter Fuglen. Han lod ham komme for sig, og bad ham berede sig til at drage bort.

Om Aftenen førend Afreisen gik Prindsen ud i Marken, og ligesom sidst stod atter den gamle Mand for ham, og spurgte, hvorfor han saa saa bedrøvet ud? Bryde fortalte ham hvorledes det stod sig hjemme paa Slottet: at Kongens Sygdom daglig forværredes, og at hans Brødre vare omkomne paa Reisen.

„Na nei,“ svarede den Gamle, „de ere begge To ligesaa friske som Du, og hvis Du tvivler derpaa, saa kan Du selv paa Timen saa dem at see.“ Da den Gamle sagde dette, tog han sin Hat af Hovedet og holdt den hen for Bryde.

„Rig nu herind,“ sagde han, „saa skal Du saa at vide, hvad dine Brødre i dette Dieblis tage sig for.“ Da Bryde kastede sit Blik ind i Hatten, saa han Slottet i Skoven ligesom i et Speil. Midt i en stor Gange sadde begge hans

Brødre. Den Ene var omringet af en Flok halvdrufne Selskabsbrødre. Den Anden talte i Lysthuset med en overmaade smuk Prindsesse.

„Her seer Du, hvorledes de tilbringe Tiden,“ sagde den Gamle. „De have baade glemt deres Fader og Fuglen, som de skulde hente, og saaledes vil det ogsaa gaae med Dig, hvis Du ikke følger mit Raad. Naar Du imorgen Aften kommer til Slottet, bliver Du modtaget med Venlighed af Slotsherren; han vil byde Dig tilbords med dine Brødre, og sætte kostelig Mad og Drikke for Dig, men hvis Du blot nyder en Mundfuld deraf, saa er Du strax fortabt, thi Maden er forberet og Manden er den værste Trolld, som findes i det hele Kongerige. Derimod skal Du sætte Dig nederst ved Bordet og tage af den Mad, der er anrettet for Gaasfedrenge. Om Natten vil Herren føre Dig til sin Datters Sovestue, men Du skal lise Dig bort derfra, og søge Dig et Leie paa Høloftet. Naar han nu seer, at alle hans Kunster ere forgæves, søger han at overtale Dig til at tøve nogle Dage hos dine Brødre, men Du maa afflaae det; derpaa vil han tilbyde Dig en af de prægtige Heste, som staae sadlede i hans Stald, en Rustning og et Sværd. Saa skal Du takke ham for hans Tilbud, og istedetfor at vælge nogen af Hestene, bede om Lov til at faae det lille, graa Hjel, der staaer bag ved Døren. Mellem de kostbare Tøiler og Sadel har han viser Dig, skal Du vælge den allerfletteste. Naar Du blot følger dette Raad, vil det gaae Dig godt, og Du vil have Lykken med Dig.“

Da den Gamle havde talt saaledes, forsvandt han, og Bryde vendte tilbage til sit Hjem.

Næste Dag begav han sig paa Reisen, ad den samme Wei, som hans Brødre havde taget, og Alt hvad den Ubeskjendte forudsagde, traf nøiagtigt ind.

Han fandt sine Brødre i Slottet, og blev modtaget med megen Venlighed af Herren. Da alle Forsøg paa at holde Prindsen tilbage vare forgæves, blev han ført ud i Stalden, for at han i det Mindste kunde vælge sig en Hest, der var bedre skikket til at udholde den lange Reises Besværligheder end hans egen. Her saae han de fedeste og skønneste Heste ved Siden af hinanden, men uden at bryde sig derom, gif han hen i Krogen og valgte det lille, graa Hjel.

„Siden I endelig onsker, at jeg skal tage et Dyr med mig,“ sagde Bryde, „saa vil jeg have dette Hjel.

„Ja tag det,“ sagde Slotsherren, „men Den som raadede Dig dertil, har ikke slaaet Dig paa Munden.“

Bryde valgte nu ogsaa den allersletteste Toile og Sadel, saaledes som det var bleven ham raadet, og drog derpaa afsted.

Da han kom et Stykke bort fra Slottet, sagde Hjelet til ham: „Det var klogt af Dig, min Søn, at Du valgte mig; thi dersom Du havde ladet Dig forlocke ved Hestenes smukke Udseende, vilde Du, naar Du var kommen ud paa Weien, have redet paa en Bankebænk, og istedetfor Toile holdt et Halmstraa i Haanden. Bind Dig nu fast paa min Ryg, saa vil vi see, om vi kunne komme afsted sammen, vi To.“

Neppe havde Bryde gjort som Hjelet sagde, førend det hævede sig op i Luften og foer afsted med en saadan Hurtighed, at han var nærved at tabe baade Syn og Hørelse.

Om Aftenen dalede det ned med ham paa en lille Ø og stod stille der.

„Nu gaaer Du op i Herremandens Hauge,“ sagde Gjelet, til ham, „og bringer mig alle hans Raal til Aftensmad; til Dig selv vil Du finde et opdækket Bord i Huset, men Du maa være her tilbage igjen inden Midnat, ellers vil der hændes Dig en Ulykke.“ Bryde, som allerede havde hørt flere Beviser paa, at hans Dyr ikke var noget almindeligt Gjel, adlød strax. Han gik op i Herremandens Hauge og afsljær alle de Raal, han saa. Da han kom lidt videre frem, stod der et Bord inde i Lysstuset, besat med de kosteligste Retter og Drickevare, som Nogen kunde forlange. Han svøbte hurtig Mæden ind i en Dug og gik bort med den og Raalene, idet han husede paa Gjelets Advarsel, at han skulde være tilbage inden Midnat.

„Det var godt at Du kom,“ sagde Gjelet. „Harde Du blevet længer borte, vilde Husets Herre, der om Natten forvandler sig til en Varulv, være vendt tilbage og gjort en Ulykke paa Dig. Mæden maa vi gemme, men af Frugterne kan Du spise saamange som Du lyster, og er Du tørstig kan Du drikke af Vandet dernede. Læg Dig saa til at sove, for at vi kunne komme betids afsted imorgen.“

Da Bryde havde spist og drukket lagde han sig ned ved Siden af Gjelet, og næste Morgen fortsatte de Reisen paa samme Maade som den foregaaende Dag.

Da det blev Aften, dalede Gjelet atter ned paa en Ø, og befalede ham, at gaae ind i Slottet efter Lebnetsmidler.

„Men Du maa være tilbage igjen inden Midnat,“ sagde Dyret, „ellers vil der hændes Dig en Ulykke. Bag Slottet

vil Du finde et stort Træ, fuldt af smukke Guldæbler, dem skal Du ryste ned og tage med Dig." Bryde gjorde som Ufelet havde sagt. Da han kom ind i Lysthuset, stod der den deiligste Prindsesse for ham, som Nogen vilde see, og indbød ham til at følge med sig op i Slottet, for at tage alle dets Herligheder i Oiesyn.

Det kostede Bryde megen Overvindelse at afflaae hendes Bøn, men til sin gode Lykke erindrede han Ufelets Befaling, og gik bort med Guldæblerne og Kaaene, uden at agte paa den smukke Qvindes Tale.

Da han havde fortalt, hvad der var haændet ham, sagde Ufelet:

"Ja det var din Lykke, at Du fulgte mit Raad, thi dersom Du blot var gaaet ind over Slottes Dørtrin, vilde vi So aldrig have faaet hinanden mere at see. Du maa vide, at denne Prindsesse er en gammel Pulverher, som den Onde har givet Magt til at paatage sig alle mulige Skikkelser. Hun søger at lokke de Fremmede til sig og foryrnger sig ved at drikke deres Blod. Du kan nu spise af Maden, som vi have gjemt fra igaar, men fremfor Alt maa Du passe godt paa Guldæblerne; vi ville snart faae Brug for dem."

Bed næste Morgengry begave de sig atter paa Reisen. Henimod Middag standsede Ufelet lidt i sin Fart og spurgte Bryde, hvad han saaee længst borte foran sig.

"Jeg seer kun Luften omkring os, og nedenunder Noget, der ligner en blaa Sky," svarede han.

"Det er Havet," sagde Ufelet, "og nu have vi snart naaet Enden paa vor Reise." Lidt efter spurgte Dyret atter, hvad han saaee foran sig.

„Du seer jeg Havet,“ sagde Bryde, „og midt deri ligger et lille, mørkt Punkt.“

„Det er en D,“ sagde Wselet, „og der maa vi hen. Naar vi komme paa Land, saa springer Du ned af min Ryg og løber det hurtigste Du kan, op til et lille Huus, som Du vil see foran Dig. Porten er lukket og tilstænget, men naar Du blot banker paa og siger: „Dør, lad Dig op!“ vil den aabne sig; saa gaaer Du ind og henter de to Gjerdinger saltet Kjød, som staae i Stuen, men Du maa ikke skynde Dig, ellers komme vi forsilde til vort Maal.“

Lidt efter dalede Wselet, og Bryde gjorde som det var bleven ham befalet.

„Det var godt,“ sagde Wselet, da han kom tilbage med Kjødet, „sid nu op igjen, og hold fast paa det Du har, vi ville snart faae Brug derfor.“

De fortsatte nu Reisen langt hurtigere end hidtil, Bryde kunde knapt trække sit Veir, saaledes fløi de igjennem Luften. Lidt førend Solen gik ned spurgte Wselet ham atter, hvad han saa foran sig.

„Jeg seer et stort Land, bevokset med Træer og Blomster og derfra lyder den lifligste Fuglesang, som nogensinde har mødt mit Øre.“

„Det er Livets Fugl, som synger,“ sagde Wselet, „og vi have strax naaet Maalet for vor Reise. Naar Du nu kommer ned, saa tager Du Kjødet og Guldæblerne med Dig, og bliver ved at gaae igjennem Skoven, indtil Du naaer et stort Slot. Foran dette ligger der to Drager paa Vagt, men saalænge Solen staaer paa Himlen sove de, og Du kan derfor gaae forbi dem uden Frygt. Bag ved Dragerne ligge

sex Løver, som ogsaa sove. Naar Du kommer ind i Slottet gaaer Du igjennem alle Værelser, indtil Du naaer et Kammer, hvori der brænder en lille Lampe, den slukker Du og tager med Dig, maaskee at den i sin Tid kan bringe Dig Nytte. Derpaa gaaer Du ind i det næste Kammer og henter Fuglen, som der hænger; saasnart Du har den, vender Du tilbage og lader Dig hverken lokke tilhøire eller tilvenstre. Skulde Aftenen falde paa og Solen være gaaet ned, førend Du kommer til Udgangen af Slottet, saa ville Dyrene, der ligge paa Vagt, være vaagnede, og Du maa da see at stille dem tilfreds ved at kaste et Stykke Kjød til hver af Løverne, og et Guldæble til Dragerne, men for alle Ting skynd Dig blot, og kom tilbage saasnart Du kan."

Wselet satte nu Bryde ned paa Jorden og viste ham Veien han skulde tage, for at naae op til Slottet. Efterhaanden som han gik igjennem Skoven, hørte han Dragerne og Løverne snørke. Han var ikke synderlig tilfreds med det Grinde, han havde for, men vedblev dog at gaae. Da han var kommen et Stykke Wei fremad, saa han pludseligt Slottet ligge foran sig. Det skinnede i Aftensolen og var bygget af Marmorsteen og tækket med Guldplader. Rundt omkring stode de smukkeste Blomster som Noget vilde see, og saa høie, at de langt overgik de største Træer hertillands. Imellem disse Blomster saa Bryde de to sovende Drager, de snørkede saa høit, at han flere Gange stod stille, førend han turde røbe sig forbi dem. Endelig tog han Mod til sig og gik fremad. Løverne saa endnu skrækkeligere ud, men ogsaa dem kom han lykkelig forbi, omendstjøndt det var

paa høie Tid, thi Solen gik i det samme ned bag Skoven, og det ene af Dyrene begyndte allerede at vaagne lidt.

Han fandt Beien, som Wselet havde angivet, tog Lampen og Fuglen, og vilde i al Hurtighed begive sig tilbage igjen, da det pludselig forekom ham, som om Nogen nævnede hans Navn inde i det næste Værelse, og han kunde ikke modstaae sin Lyst til at kigge lidt derind. Han løstede Tæppet for Indgangen, og saa en ung Pige ligge sovende paa Løibænken. Hun var klædt i Guld og Silkestof, og jo længer Bryde betragtede hende, desto deiligere forekom hun ham at være. Han gik hen til Løibænken, tog den ubekjendte Pige i sine Arme og glemte sit Løfte og alle Wselets Formaninger.

Pludselig blev han skrækket ved en høi og gjennemtrængende Brølen af Løverne, som nu efter Solens Nedgang vare vaagnede og kunde lugte Fremmede i Slottet. Da faldt det Bryde ind, hvormeget han havde udsat sig for, ved at tøve. Han rev sig løs fra den smukke Pige, tog Fuglen og Lampen, og ilede ud af Slottet. Neppe var han kommen nedefor Trappen, førend Løverne med et høit Brøl styrtede benimod ham, og hans hele Reise vilde kun have faaet en bedrøvelig Ende, hvis han ikke havde erindret sig Wselets Raad og kastet et Stykke Kjød hen til Dyrene, efterhaanden som de nærmede sig. Saaledes slap han lykkelig fra Løverne, men de to Drager vare endnu tilbage. Deres Dine funklede og glindsede som Ildgløder, de pustede store Ildstraaler ud af Munden, og deres lange, skjællede Haler pidskede Jorden omkring til alle Sider. Hvergang Bryde kastede et Guldcæble, standsede de nogle Diebliske og snappede det, derpaa fore de atter frem, og vedbleve saaledes at forfølge

ham fra Slottet ind igjennem Skoven. I samme Dieblif Bryde kastede det sidste Gble bort, kom Gselet løbende i fuld Fiirspring og raabte: „Sid op og hold Dig fast!“

Bryde klamrede sig fast til Dyret, som strax fløi op i Luften med ham, og endskjøndt begge Drager vedbleve at forfølge dem, fordi de ogsaa kunde flyve, satte dog Gselet afsted i en saadan Fart, at baade Den og Dyrene snart efter vare dem ude af Sigte.

Den øvrige Deel af Reisen gik i større Mag, og efter sex Dages Forløb kom de atter til Slottet, hvor Gselet hørte hjemme.

„See nu har jeg hjulpet Dig,“ sagde Gselet, „vil Du nu hjælpe mig igjen?“

„Ja“ sagde Bryde, „det er ikke mere end billigt. Siden jeg har Dig at takke for at vi ere slupne saa vel fra denne farlige Reise, vil jeg forskyldte Dig med Alt hvad jeg kan; siig blot frem hvad jeg kan gjøre for Dig.“

„Naar Du kommer til Slottet,“ sagde Gselet, „vil de tage vel imod Dig og gjøre Gæstebud og Gilde for din Skyld. Du skal da blive der i fire Dage, indtil Nymaanen kommer igjen. Gaae saa ned i Stalden til mig, tag en Kniv, og skjær mit Hoved fra Kroppen.“

„Det vilde jo være en syndig Handling,“ sagde Bryde. „Skulde jeg stille Dig ved Livet, til Gjengjæld fordi Du reddede mit?“

„Na! bryd Dig ikke derom,“ sagde Gselet, „det vil faae et bedre Udfald end Du troer, lov mig blot, at gjøre det, jeg beder Dig om.“

Bryde lovede det endelig, og Gselet gik derpaa ind i

Slottet med ham. Da de to Prindser saae Broderen komme, ilede de ned i Gaarden og spurgte ham, hvad Udfald hans Reise havde faaet. Bryde viste dem Fuglen, men fortalte ikke hvorledes den var kommen i hans Magt.

Der blev nu stor Lystighed og Gjæsterering paa Slottet, og nogle Dage forløb i Fryd og Herlighed. Imidlertid lagde de to Brødre Raad op imod Bryde. Han mærkede Intet, men deeltog med Lyst i alle de Festligheder, Slots-herren og hans Døttre lode anstille, og derover glemte han, hvad han havde lovet Hselet naar Nymaanen kom.

Nogle Dage efter toge de tre Brødre Afsked for at begive sig tilbage til deres Fader. Da de kom ind i Heden, paa et Sted, hvor der hverken var Huus eller Folk at see, rebe de to Ældste Bryde ned af Hesten, kneblede og bandt ham, og førte ham saaledes imellem sig op paa Faderens Slot. Den gamle Konge ventede dem med Længsel, han havde næsten opgivet Haabet om nogensinde igjen at faae sine Børn at see, desto større blev ogsaa hans Glæde, da de uformodede traadte frem for hans Leie med Fuglen i Haanden.

De fortalte ham nu, at Bryde havde tilbragt sin Tid i Lediggang og Dovenskab, medens de vare dragne bort og havde bestaaet mange Eventyr i fremmede Lande, førend det lykkedes dem at finde Livets Fugl.

Den gamle Konge tvivlede intet Dieblif paa Sandheden heraf, og befalede, efter Sønnernes Raad, at Bryde skulde fastes i Løvegruben.

Da de nu gik bort for at føre Bryde til Løverne, samledes der mange Folk omkring ham og iblandt disse var

der ogsaa en gammel Mand, som blev ved at trænge sig frem imellem Mængden, indtil han naaede lige hen til den ulykkelige Kongesøn. Bryde kjendte ham strax, det var den Samme som tidligere havde givet ham Naad, da han skulde reise hen efter Livets Fugl.

„Der var kun ringe Lykke ved den Reise,“ sagde Bryde til den Gamle.

„Det er som man tager det til,“ svarede Manden, „Enden er ikke endda. De toge vel Fuglen fra Dig, men Du har jo din Lampe endnu, husk paa at tænde den, saasnart Du kommer ind i Lovegruben.“

Den Gamle havde to Gange raadet Bryde saa vel, at han besluttede at adlyde ham. Saasnart han altsaa var bleven kastet ned til Løverne tog han sit Fyrtøi frem, og slog Ild. Da de vilde Dyr, som udhungrede sprang frem for at sønderrive ham, saae Lampen udbrede sit Lys i Gulen, forsvandt deres Bildhed, de krøbe hen til Bryde, sliffede hans Hænder og Fødder og viste alle Tegn paa Lydigheid. Nogle Dage efter, da Bogteren kastede Føde ned til dem, fik Bryde det bedste Stykke af Kjødet, og saaledes forløb der fire Aar for den ulykkelige Fange, uden at han i denne lange Tid fik Dagens Lys at see, eller havde andet Selskab end Løverne.

I dette Mellemrum havde Prindsessen, som Bryde fandt sovende paa den D, hvorfra han hentede Livets Fugl, født en Søn, og drog omkring i den vide Verden for at søge efter Barnets Fader. Omfider kom hun da ogsaa til Jylland med en mægtig Flaade, og sendte Bud op og lod Kongen spørge, om der var Nogen i hans Slot, der havde været

paa Reiser efter Livets Fugl. Kongen svarede ja, og Prindsessen forlangte da at faae dette Menneske i Tale. Hun lod lægge et Stykke kosteligt Skarlagen fra Strandbredden, lige op til Slottet.

Du slog Samvittigheden de to Brødre og de begyndte bitterligt at angre det de havde bedrevet imod Bryde. De lagde Naad op med hinanden, hvorledes de bedst skulde redde sig ud af denne Knibe, og den Ældste besluttede at gaae ned til Prindsessen, for at høre hvad hun ønskede af ham. Han iførte sig altsaa sine bedste Klæder, tog sin trefantede Hat under Armen, og gik ned til Stranden, langs med Siden af det kostbare Skarlagen, som Prindsessen havde ladet udbrede. Hun stod paa Strandbredden med sin lille Søn ved Haanden og ventede ham. Da Drengen saa Prindsen komme sagde han: „Er det min Fader der kommer?“ — „Det troer jeg ikke min Søn,“ svarede Prindsessen, „men vi skulde snart faae det at vide.“ Da Prindsen kom hen til hende, spurgte hun, om det var ham, der havde hentet Livets Fugl. — „Ja, det er,“ svarede han. „Hvad var det da for en Nægt, der stod foran Slottet?“ spurgte Prindsessen. Prindsen tøvede lidt og svarede derpaa, i den Tro at hendes Slot vel maatte være bevogtet paa samme Naade som hans Faders: „Først stod der sex Gardere, derpaa to Schweizere og saa to Lakajer.“

„Nei,“ svarede Prindsessen, „jeg mærker nok, at Du ikke er den rette Mand. Gaae hjem igjen og siig til Kongen, at han strax sender Den herved, som har hentet Livets Fugl, ellers skal baade Du og han times en Ulykke.“

Prindsen maatte gaae tilbage med den Bæst. Da han

kom op til Broderen sagde denne: „Du vil jeg gaae ned og prøve min Lykke, det er vist en Her, der er kommen til vort Land, og isaaafald har hendes Slot været bevogtet af Andre end Soldater og Schweigere. Han iførte sig altsaa sine bedste Klæder, tog sin trekantede Hat under Armen og gik ned til Stranden, ligesom Broderen langs med Siderne af det kostbare Tæppe.

Da Drengen saa Prindsen komme, sagde han: „Er det min Fader?“

„Det troer jeg ikke heller,“ sagde Prindsessen, „men vi skulle snart faae det at vide.“ Prindsessen spurgte nu, om det var ham, der havde hentet Livets Fugl.

„Ja det er,“ svarede han.

„Hvad var det da for en Vagt, der stod foran Slottet?“ spurgte Prindsessen.

„Først stod der tolv Kæmper,“ svarede Prindsen, „og dernæst tolv Dverge.“

„Jeg mærker nok,“ sagde Prindsessen, „at Du ikke heller er den rette Mand. Gaae hjem igjen og siig til Kongen, at hvis han ikke strax sender mig Den, der har været ovre paa min D, eller i det mindste et Been af ham, skal baade han og hans hele Kongerige blive ødelagt.“ Med den Bæst maatte Prindsen gaae tilbage.

Da nu de to Brødre mærkede, at det ikke længer var dem muligt at dølge Sandheden, bleve de nødte til at gaae til Bæjendelse, og tilstode for den gamle Konge, at Bryde var bleven falskelig anklaget og undslivet. Kongen var nær ved at gaae i Jorden af Sorg over sine Sønners Ondskab, men der var nu ingen Tid til at sørge, og da Prindsessen

sendte det ene Bud efter det andet op til Slottet, besluttede han, at lade en Mand gaae ned i Gruben, for at see, om ikke Løverne skulde have levet et lille Been af Bryde. Der var just grebet en stor Forbryder, han blev hentet frem og lobet Friheden, hvis han lykkelig udførte dette Grinde. Da han kom ned i Gulen, styrtede Løverne vilde og rasende imod ham, men paa et Wink af Bryde holdt de sig rolige og lagde sig ved hans Fodder.

„Hvad vil Du hervede?“ spurgte Prindsen.

Den Anden fortalte, at han var bleven sendt af Kongen for at bringe ham et Been af Prinds Bryde.

„Gaae op og siig til dem, der sendte Dig,“ sagde Bryde, „at jeg nodig vil stille mig ved et Been, men hvis de ville have mig heel og holden, saa behøve de blot at sende Bud herved igjen, jeg er ikke rigtig død endnu. Vorherre meente mig det bedre end Kongen.“

Da nu Manden bragte denne Bescd, faldt den gamle Konge paa sine Knæ og takkede Gud, fordi han havde skaaet Prindsens Liv. Han gif derpaa med sine Sønner hen til Høvefulen og bad Prindsen med grædende Taarer om Forladelse. Bryde steg op og alle Dyrene fulgte bag efter ham. Hans Klæder vare pjaltede, hans Skjæg og Haar vare voxede i den lange Tid, saaledes at Ingen kjendte ham igjen. Kongen tog ham alligevel om Halsen og kyskede ham. Hans Brødre holdt sig noget tilbage og voxede ikke at komme frem, men Bryde var saa glad over at være bleven befriet fra sit Fangenskab og over at høre Fuglene synge, og see den klare Sol paa Himmelen, at han gif hen til Prindsene, og rakte dem Haanden til Forsoning.

Kongen berettede nu om den fremmede Prindsesse, som var kommen for at tale med Bryde, men bad ham da først at gaae lidt op i Slottet og faae sig pyntet, inden han lod sig see for den fornemme Jomfru.

„Na nei!“ sagde Bryde, „har jeg nu baaret denne Dragt i fire Aar, vil jeg ogsaa bære den idag.“

Derpaa gik han ned til Stranden, og da han kom til det Skarlagensklæde, som Prindsessen havde ladet udbrede, fik han hen over det, ligesaa smudsig som han var, og alle Løverne fulgte ham.

Prindsessen stod endnu paa Strandbredden med sin lille Søn ved Haanden. Da Drengen saa Bryde, sagde han: „Er det min Fader der kommer?“ — „Ja det troer jeg nok,“ svarede Prindsessen, „men vi skulle snart faae det at vide.“ Da Bryde nu stod foran hende, spurgte hun, om det var ham, der havde væretovre paa Den og hentet Livets Fugl?“

„Ja det er,“ svarede Bryde.

„Hvad Bagt stod der da foran Slottet?“ spurgte Prindsessen.

„Først stod der to Drager og siden sex Løver,“ svarede Bryde. Derpaa beskrev han Slottet for hende og Alt hvad han havde seet derinde. Da Prindsessen nu mærkede, at hun havde truffet den Nette, tog hun Bryde om Halsen og kyssede ham. „Siden det er Dig,“ sagde hun, „saa staaer her din Søn og nu skal Du være min Mand og jeg vil gjøre Dig til Konge over et stort Rige.“ De gik Begge op i Slottet og levede lystigt den Dag, men næste Morgen huskede Bryde paa, hvad han havde lovet Uffelet dengang de vare komne tilbage fra Den. Han besluttede nu at gjøre

sin Forsømmelse god igjen, og reiste ned til Slottet. Da saa Nymaanen kom, skjar han Hovedet af Dyret og neppe var det skeet, førend Væselet stod forvandlet til den smukkeste Prinds, man kunde tænke sig.

Nogen Tid efter drog Bryde med Prindsessen hjem til hendes D. Der levede de mange Aar i Fryd og Herlighed og Bryde blev Konge over et stort Rige.

Fosterbrødrene.

Der var engang en fattig Huusmand, hvis Kone havde født ham en Søn. En Dag i Foraaret gik de ud til deres Markarbeide. Manden pløiede og Konen saaede. Hun havde taget sin lille Dreng med sig i Marken og lagt ham ved Enden af Ageren, og hver Gang de kom til Stedet, gav Konen Barnet Die. Paa en Gang laae der to Børn, uden at Forældrene kunde begribe, hvor det Ene var kommen fra. Ikke heller var det muligt at see, hvilket af Børnene der tilhørte dem, saameget lignede de hinanden. De besluttede sig da til at opdrage begge Børn. Og saaledes skete det.

Det fremmede Barn var en Skifting, som Bjergfolkene havde bragt, og fra den Tid Manden tog det i sit Huus, havde han Lykke med sig og hans Kaar forbedredes. De to Drengene holdt ogsaa meget af hinanden, enedes altid og vare aldrig glattere end i hinandens Selskab. Den Ene kaldte de Poul, den Anden Peer.

Da de bleve mandvorne, bade de Forældrene om Lov til at drage ud og prøve deres Lykke i fremmede Lande. Huusmanden var imidlertid bleven gammel og vilde nødig miste dem, men de vedbleve Begge at bede saalænge, indtil han endelig gav dem Lov til at drage bort. De fik hver en lille Bylt Klæder og en Madpose med, og reiste.

Opad Formiddagen satte de sig ned paa en stor Hvi og spiste deres Smørrebrød. Medens de saadan sad, og samtalede med hinanden om hvad de nu skulde tage sig for, kom der en gammel Kone fra den anden Side af Hvi, og satte sig ved Siden af dem.

„Na giv mig et lille Stykke af jeres Smørrebrød,“ sagde hun. „Jeg er saa sulten.“ Drengene gav hende Alt hvad de havde. Da den gamle Kone havde spist, reiste hun sig op, og sagde til dem:

„Siden I nu har gjort mig godt, saa skal jeg ogsaa gjengælde det, og give Eder Noget, som kan være Eder til Gavn paa Reisen.“

Med disse Ord gik hun hen til en Hyldebuss, der stod i Nærheden, og brak to Dviste af den.

„See, her har I nu hver en Hest, den kan løbe med Jer saalangt I ville, uden at blive trætt.“

Dernæst tog hun to Halmstraae op fra Jorden og sagde: „See, her har I hver en Guldfebel, den kan ingen Mand staae sig for. Nu fattes I blot en smuk Klædning, og den skal I ogsaa faae.“ Hun rev en Pjalt af sin Kaabe til hver af Drengene.

„Det var da en daarlig Hest, I der har givet os,“ sagde Poul.

„Ikke saa daarlig endda“ svarede Konen. „Sæt Dig blot paastrævs over den, saa skal Du see, at den er bedre end Du tænker.“

Idetsamme de gjorde dette, forvandledes Hyldegviskene til to smukke Heste.

„Sæt nu Halmstraaet ved eders Side, saa ville vi see hvad det bliver til,“ sagde Heren.

Neppes havde de adlydt hende, førend Halmstraaene forvandledes til to skinnende Guldsvæbeler, og da de kastede hendes Pjalter over Ryggen bleve disse til kostbare Ridderdragter. Efterat Poul og Peer med Forundring havde betragtet hinanden, vendte de sig om for at takke den gamle Kone, men hun var forsvunden paa den anden Side af Høien.

De to Fosterbrødre rede nu frem i mange Dage. Paa en Korsvei skiltes de og den Ene drog til Øster, men den Anden drog vesterpaa. En Aften kom Poul til et Bærts-huus, hvor han hørte, at der boede en Konge i Nærheden, som havde to deilige Prindsesser til Døttre. Han fik da Lyst til at prøve sin Lykke hos disse, og red op til Kongens Slot, men først købte han sig nogle gamle Klæder, og forvarede sin Ridderdragt og Guldsværdet i Skoven.

Da han kom op til Slottet, spurgte han, om de ikke trængte til en Staldmester, og bød sig til at tjene Kongen uden anden Løn, end at hans Hest skulde fodres paa Slottet. Kongen tog imod hans Tilbud, og gav ham Plads blandt sine Tjenere.

Saaledes gik der nogle Aar. Poul havde det godt, han saa daglig Prindsesserne og fik undertiden Lov til at ride ud i deres Selskab.

En sildig Aften, just som Kongen vilde gaae til Ro, bankede det paa Slotsporten. Da det varede Lidt førend der kom Nogen og sukkede op, bankede det igjen, og langt stærkere. Kongen lod nu en af sine Tjenere gaa ned for at see hvad denne Larm skulde betyde. Strax efter kom Manden bleg og rustende tilbage, og fortalte, at der stod en gruelig Trolde nede ved Porten, som lod hils, at hvis Kongen ikke den næste Morgen tidligt sendte sin ældste Datter ud i Skoven til Troldefolkene, skulde hele hans Kongerige gaae op i Luer.

Der blev nu en stor Sorg og Bedrøvelse paa Slottet. Kongen kjendte Troldefolkene for godt, til ikke at vide, at de vilde holde Ord, hvis han var dem ulydig. Efter mange Raadslagninger blev det endelig besluttet, at Prindsessen skulde kjøre ud i Skoven, og at en af de mandhaftigste Riddere skulde følge med og kæmpe for hende. Hvis det lykkedes ham at overvinde Trolde, vilde Kongen give ham Prindsessen til Ægte.

Budskabet herom udbredte sig strax i hele Slottet, og Poul besluttede at see, om han ikke kunde befrie den skjønnne Jomfru. Tidligt om Morgenens red han ud og foregav, at han vilde røre sin Hest. Da han kom til Skoven, tog han Midderdragten frem, spændte Guldsabelen som sig, og red derpaa hen til Stedet, hvor Trolde havde sat Prindsessen Stærne. Lidt efter kom hun kjørende i en Vogn med sex Heste for. Hun steg ud og satte sig ned paa Jorden under et Træ, og bad Gud at frelse hendes unge Liv. Ridderen derimod, som skulde kæmpe for hende, krøb op i Toppen af Træet.

Poul red hen til Prindsessen, og spurgte hende hvorfor hun var saa bedrøvet. Det var ikke muligt at gjenfjende ham, og Prindsessen fortalte sin Skæbne med grædende Taarer. Poul bad hende være ved godt Mod, det kunde maaskee gaae bedre end hun troede, men Prindsessen svarede, at der ikke var nogen Redning for hende, og at det var umuligt at staae sig for Trolde, de havde allerede ødelagt hele Naboriget og forvandlet alle Menneeskene til Graasteen.

„Ja ja,“ sagde Poul, „hvor led en Trolde det nu er, saa skal han dog ikke faae Eder i sin Bold, saalænge mine Dine see Dagens Lys.“

Han satte sig ned ved Siden af Prindsessen og lagde sit Hoved i hendes Skød, medens han ventede paa Trolde. Da tog Prindsessen sin Guldring af Fingeren, og bandt den fast i hans Haarlokker. Lidt efter hørte de en frygtelig Brølen inde i Skoven, og Trolde kom springende ud af Buskene.

„Hvem vover at daare Kjæresten min?“ skreg han med en vred Stemme.

„Det er ikke din, men min,“ svarede Poul.

„Ja det skal vi nappes om“ raabte Trolde og foer ind imod ham. Der begyndte nu en hæftig Kamp, som endte med at Poul afbuggede begge Trolde Hoveder. Derpaa hilste han Prindsessen og red sin Vej.

Da Ridderen, som sad i Træet, saa at Trolde var dræbt, steg han ned, drog sit Sværd og truede Prindsessen med Døden, hvis hun vovede at sige Andet, end at det var ham, som havde frelst hende. Prindsessen lovede Alt og derpaa toge de hjem til Kongen. Da han saa dem komme

blev han meget glad, og lovede Ridderen, strax at gjøre ham til sin Svigersøn; men Jomfruen forlangte et Mars Genstand med Bryllupet.

Nogen Tid efter bankede det atter tre Gange paa Slotsporten, og strax efter kom en af Tjenerne ind og berettede, at Trollden stod udenfor og forlangte den yngste Prindsesse til Elegfred. Han truede Kongen med, at det hele Kongerige skulde blive ødelagt, hvis hun ikke kom den næste Morgen. Kongen sammenkaldte atter sit Raad og udvalgte en Ridder til at følge med Prindsessen, og lovede ligesom sidst, at Ridderen skulde faae hans Datter, dersom det lykkedes ham at frelse hende.

Da nu Poul hørte dette, besluttede han ogsaa at være med denne Gang. Han red ud i Skoven, tog sin Ridderdragt og Guldsabel, og begav sig hen til Stedet, hvorfra Trollden skulde hente Prindsessen. Hun sad paa Jorden og klagede sig, den mandhaftige Ridder var derimod frøben op i et Træ. Poul red nu hen til Prindsessen, trøstede hende, og lagde sit Hoved i hendes Skjød, medens han ventede paa Trollden. Da Prindsessen saae sin Søsters Guldring i hans Haar, bandt hun ogsaa sin egen fast deri, og strax efter hørte de Trollden brøle inde i Skoven. Det var den Dræbtes Broder og et endnu langt værre Uhyre end denne. Han havde fire Hoveder og tolv Mænds Kraft.

„Hvem vover at daare Kjæresten min?“ raabte han med en opbragt Stemme, da han saae Ridderen hvile sit Hoved i Prindsessens Skjød.

„Det er ikke din, men min,“ svarede Poul.

„Ja det ville vi nappes om,“ raabte Trollden og foer ind imod Poul.

Der begyndte nu en hæftig Kamp imellem dem, uden at den Ene kunde overvinde den Anden, thi ligesaa hurtigt som Poul afbuggede Trolldens Hoveder, fløi de igjen tilbage paa Kroppen. Endelig fandt han paa, at strøe Sand over Halsen, i samme Dieblif som han afbuggede Hovedet, og saaledes blev han tilsidst Seierherre, og fældede Trollden. Derefter hilsede han Prindsessen og red sin Wei, ligesom forrige Gang.

Da Ridderen, som sad i Træet, saae at Trollden var dræbt, steg han ned, tog sit Sværd og truede Prindsessen med Døden, hvis hun ikke sagde til alle levende Skabninger, at han havde frelst hende. Prindsessen lovede det, og de droge derpaa hjem til Kongen.

Nu skulde altsaa disse to Riddere giftes med Prindsesserne, som Kongen havde lovet. Da Tiden kom, blev Slottet pyntet paa det Prægtigste, og der gik Bud om, nær og fjernt, for at indbyde til Bryllup. Paa Høitidsdagen da alle Gæster vare forsamlede, gik den ældste Prindsesse hen til Dvnen, og sagde saa høit, at Enhver kunde høre det: „Jeg vil betroee Dig en Hemmelighed Dvn, som jeg har svoret paa, aldrig at fortælle nogen levende Skabning. Den Mand, der skal være min Brudgom, har ikke frelst mig fra Trollden, men da jeg sad ude i Skoven kom der en fremmed Ridder og kæmpede for mig; og jeg bandt min Guldring i hans Haarlok.“

Forundret over denne Tidende vilde Kongen just ud-

spørge hende næriere, da ogsaa den yngste Prindsesse reiste sig, og fortalte Dønen den samme Historie.

Ridderne bleve nu tvungne til at bekjende hvorledes Sagen forholdt sig, og Kongen bød i sin første Brede, strax at lade dem henrette, men paa Prindsessernes Bønner, skjænkede han dem Livet. Derpaa lod han kundgjøre over hele Riget, at den som havde frelst hans Døtre, skulde melde sig, og at Kongen til Belønning for hans Daad var rede til at give ham hvem af Prindsesserne han ønskede til Ægte, hvor ringe hans Stand og Vilkaar end vare. Da Poul hørte dette, glædede han sig saare, gik ind og knælede for Kongen, og tilstod, at det var ham, der havde frelst Prindsesserne. Kongen vilde i Begyndelsen ikke troe det, men da han saa Guldringene, blev han endelig overbevist herom, og maatte lade sit Ord staa ved Magt.

Poul valgte altsaa den yngste Prindsesse, og Bryllupsdagen blev berammet. Imidlertid bad han om Lov til at drage bort nogle Dage, for at besøge sine gamle Forældre, og lovede at være tilbage igjen paa den Tid som Kongen bestemte.

Dagen kom, men Poul blev borte. Alle Kirkeklokkerne ringede og Prindsessen stod allerede i Kirken, uden at Brudgommen endnu havde ladet sig tilsyne. Da sprang paa engang Kirkedørrene op, og ind traadte en stadselig Ridder, klædt i Silke og Skarlagen. Det var Poul, der efter at have besøgt sine Forældre, vendte tilbage i Ridderdragten, som havde ligget skjult i Skoven. Saasnart Prindsessen saa ham komme, gjenkjendte hun ham strax, og først nu var hendes Glæde fuldkommen. Poul blev gift med Prindsessen

og derfor havde han den gamle Kone at takke, som ikke var nogen Anden end Skiftingens Moder, og som søgte at gjengjælde ham det Gode, hans Forældre havde øvet imod hendes Barn.

Den første Nat Poul sov i Slottet, vaagnede han henimod Morgengry ved at see et lille, blaat Lys ude paa Marken. Han klædte sig strax paa, og gik ud for at erfare hvad det skulde betyde, og tog sit Sværd med sig.

Da han kom til Stedet saae han en gammel Kone, som gik med en Lygte i Haanden, og samlede Benene af de faldne Trolde i en stor Kurv.

„Uh! hvor jeg fryser,“ raabte den Gamle. „Vil I ikke hjælpe mig, lille Faer! med at bære disse Knokler?“

„Jo nok,“ sagde Poul. „Hvor boer I?“

„Herhenne i Steendysen,“ svarede den Gamle. Poul tog Kurven og bar den paa sine Skuldre, medens Konen rokkede afsted foran ham, med Lygten i Haanden. Da de kom til Steendysen, saae Poul en lille Hytte, og den Gamle bad ham at træde indenfor. „Siden I nu har været saa god imod mig,“ sagde hun, „saa kunde I gjøre lidt Ild paa Fyrstedet, for at jeg ikke skal omkomme i denne Kulde.“

Poul var ogsaa villig hertil, han tog Fyrtoiet og begyndte at gjøre Ild paa Urnstedet. Imidlertid sagde den Gamle:

„Uh! hvor jeres Sværd skinner, jeg bliver saa ræd ved at see derpaa. Vil I ikke lægge et af mine Haar over det?“ Poul gjorde som hun bad ham om.

Lidt efter sagde Konen igjen: „Uh! hvor jeres Finger-

ring skinner, vil I ikke ogsaa lægge et af mine Haar over den."

Neppe havde Poul opfyldt hendes Bøn, førend den Gamle hævede sin bøiede Skikkelse iveiret, og raabte: „Haar bliv til Steen, hold fast!"

I det samme forvandledes Poul til en Graasteen, og den Gamle bar ham udenfor Døren, saaledes at hun traadte paa ham, hvergang hun gik ud eller ind af Hytten.

Denne Kone var nemlig Moder til begge de dræbte Trolde.

Nu skulde det just træffe sig saaledes, at Peer den samme Dag kom til Kongens Slot, efterat have overstaaet mange Eventyr i fremmede Lande. Da man fortalte ham de vidunderlige Bedrifter, som Poul havde udført, tænkte han strax, at det maatte være hans Fosterbroder, og besluttede derfor ogsaa at gjøre sig al mulig Umage for at komme efter, hvor han var blevet af. Han erkyndigede sig om Tiden og Maaden paa hvilken Poul var forsvunden, og da han hørte Tale om det lille, blaa Lys, der havde loffet ham ud af Slottet, stillede han sig paa Bagt, i den Tro, at det atter skulde lade sig tilsyne.

Saa snart han om Natten fik Die paa det, gik han ud af Slottet og ilede hen til Stedet. Han saae da, ligesom Poul, Heren gaae omkring og samle Been. Han hjalp hende og var villig til at bære Kurven over i Steendysse.

„Siden I nu har været saa god imod mig," sagde den Gamle, „saa kunde I ogsaa gjøre lidt Gld paa Fyrstedet, for at jeg ikke skal omkomme i denne Kulde."

Peer tog Fyrtoiet og begyndte at gjøre Ild paa Arne-
stedet. Imidlertid sagde den Gamle:

„Uh! hvor jeres Sværd skinner, jeg bliver ræd ved at
see derpaa, vil I ikke lægge et af mine Haar over det?“

Peer tog Haaret, men istedetfor at lægge det over
Sværdet, kastede han det i Ilden, hvor det blussede og
brasede med stor Larm. Dog vidste den Gamle ikke Andet,
end at Haaret laa paa Sværdet. Lidt efter sagde hun
igjen:

„Uh! hvor jeres Fingerring skinner, vil I ikke ogsaa
lægge et af mine Haar over den?“

Peer lod som han lagde Haaret over Ringen, men istedet
derfor kastede han ogsaa det i Ilden.

Da den Gamle troede at have ham i sin Vold og raabte:
„Haar bliv til Steen, hold fast!“ sprang Peer op, drog
sit Sværd, satte hende det for Brystet og tvang hende til,
ikke alene at give Poul fri, men tillige at frelse hele Nabo-
riget, der var blevet forvandlet ved hendes Sortekunster.
Den Gamle maatte adlyde, saa nødig hun end vilde.
Poul kom strax frem i sin forrige Skikkelse, og da hun
ligeledes havde hævet Kogleriet med Naboriget, slog de
hende ihjel og nedrev Hytten. Derefter vendte de tilbage til
Slottet. Nu blev der da, som Enhver nok kan tænke sig,
stor Glæde i det hele Land. Peer fik den ældste Prind-
sesse, Kongen gjorde ham til Statholder over Naboriget, og
saaledes levede de begge To, mange Aar, i Herlighed og
Glæde. De lode ogsaa deres gamle Forældre komme til sig,
for at de skulde have det godt paa deres gamle Dage.

Bjergmandens Dreng.

Der var engang en fattig Huusmand, hvis Jordlod grændsede over til en Mark som hørte Bjergfolkene til. Hvergang der kom et af Huusmandens Kreaturer over paa Bjergmandens Lod tog han det med sig, og førte det ind i Høien, derfor maatte Huusmanden altid have En til at vogte Køerne, medens de gik løse paa Marken.

En Sommerdag sendte han sin Søn ud til dem og gav ham en Østbarre *) med, som Drengen skulde have at læske sig paa. Det var varmt i Veiret den Dag, og efterat Jens havde gaaet nogen Tid paa Marken blev han søvnig, og lagde sig til at sove. Imidlertid løb Køerne ind paa Bjergmandens Jord, og da Drengen vaagnede, vare de allesammen forsvundne.

„Naa, det seer godt ud,“ sagde Jens, „hvad skal jeg nu gjøre?“ Efter at have raadslaaet med sig selv i nogen Tid, fattede han Mod, gik op til Høien og kaldte paa Bjergmanden. Strax efter aabnede Jorden sig, og Jens saae en lille Mand med et stort Skjæg, krumme Been og en rød Hue paa Hovedet, komme op af Høien.

„Hvad Godt, lille Jens?“ spurgte Bjergmanden leende.

„Jeg vil have mine Køer igjen,“ sagde Drengen, „eller ogsaa skal jeg klemme Dig saa flad, som denne Steen.“ Med disse Ord tog Jens Østbarren, som han havde kastet paa Jorden, og klemte den saaledes, at Ballen løb ud af den.

*) En frisk Øst, hvoraf Ballen endnu ikke er tørret.

Bjergmanden vilde prøve at gjøre ham den Kunst efter. Han tog en stor Flintsteen, klemte den i smaae Stykker, men kunde ikke faae Vand ud af den.

„Du er jo en farlig Karl,“ sagde han. „Har Du ikke Lyst til at tjene hos mig, siden Du er saa stærk?“

„Jo det kan blive godt,“ sagde Drengen, „hvis Du vil give mig min Faders Kær igen.“

Bjergmanden gav ham Kærne og Drengen drev hjem med dem, og fortalte sin Moder, at han havde fæstet sig bort til Bjergmanden.

Da Konen hørte dette, begyndte hun at græde og klage sig, men Jens bad hende være ved godt Mod, og meente, at hans Lykke endda ikke skulde blive saa stakket, som hun maaskee troede.

Han fik en lille Bylt Klæder med sig og gik tilbage til Bjergmandens Hvi. Bjergmanden kom selv ud og lukkede op, og sagde, at han kunde være fri den Dag, men næste Morgen skulde de til at brygge. Jens fik et lille Kammer anvist lige ved Siden af Bjergmandens Sovested.

Om Morgenens stod han tidligt op og gik ud for at see sig om i Bryggeriet. Alle Spandene og de øvrige Redskaber vare saa store, at han ikke kunde løfte et eneste af dem. Da Bjergmanden kom, sagde han: „Gaa nu ud og hent Vand i vor Bryggerkjedle, saa skal jeg imidlertid see at faae gjort Ild paa.“

„Na, veed Du hvad,“ sagde Jens, „det er aldrig værd, at gjøre saamange Omstændigheder med den Ting; lad os hellere tage hver ved sin Side af Bryggerkjedlen, saa sætte

vi den ud ved Brønden, og naar den er fyldt, kunne vi bære den tilbage igjen."

"Ja vel," sagde Bjergmanden. "Lad os prøve paa det."

Han satte Ryggen til Bryggerkjedlen, og tog fat i det ene Dre af den. Jens sprang derimod op paa Kanten og lod Bjergmanden saaledes bære baade Kjedlen og sig. Da de havde faaet den fyldt, bære de den tilbage, paa samme Maade. Den lille Bjergmand pustede og stønnede, medens Jens lo og sagde til ham:

"Du er mig en daarlig Karl, siden Du kan blive træt af saa Lidt."

Om Natten, da Jens laa i Kammeret, hørte han Bjergmanden indenfor sige til sin Kone:

"Det er vist en forfærdelig stærk Dreng, vi der har faaet. Imorgen skal vi tærste, Gud veed, hvorledes det saa vil gaae."

Da Jens den næste Morgen kom ned i Løen, saa han til sin Forfættelse, to Pleile saa store, at det ikke var ham muligt at løfte dem ned fra Sømmet. Han krøb op paa Haandbjelkerne og gav sig til at synge. Lidt efter kom Bjergmanden ud og spurgte, om han havde gjort noget ved det?

"Nei," sagde Jens, "endnu ikke, for jeg seer ingen Pleil, som kan være mig tjenlig, lad os hellere kaste Kjærrerne ned, saa kunne vi puste Sæden af dem."

"Det gaaer ikke an," sagde Bjergmanden, "for saa ville Abnerne flyve os i Ansigtet."

"Ja det er der Raad for," svarede Jens, "kom, saa skal jeg binde Dig et Tørklæde for Øinene."

Bjergmanden maatte gjøre som Jens vilde have det. Han lod sig binde for Dinene, og pustede saalænge, indtil al Veiret gik fra ham. Imidlertid stod Jens og saae til.

Saaledes gik den anden Dag.

Om Natten, da Jens laa i Kammeret, hørte han Bjergmanden indenfor sige til sin Kone:

„Det er en forfærdelig stærk Dreng, vi der har faaet. Imorgen skal vi ud at skove, Gud veed, hvorledes det saa vil gaae.“

Næste Morgen skulde Jens da til at slibe Dre og file Saug. Begge Dele vare saa svære, at han ikke kunde rokke dem; men han tabte alligevel ikke Modet.

„Har jeg nu narret ham to Gange,“ sagde han til sig selv, „saa lykkes det mig vel ogsaa den tredie.“

Da Bjergmanden kom ud og spurgte, om han havde gjort Bærktvøiet istand, svarede Jens:

„Nei, men jeg staaer og tænker paa, om det ikke var klogere, at vi rykkede Træerne op af Jorden, saa fik vi tillige Nytte af Roden?“

„Det gaaer vist aldrig an,“ svarede Bjergmanden, som endnu var træt af de foregaaende Dages Arbeide.

„Ja vi kunde da forsøge derpaa,“ sagde Jens. „Naar vi tage begge To fat, saa tænker jeg nok at det skal gaae. Lad os blot faae to lange Reb med.“

Da de nu kom ud i Skoven, klavrede Jens op og satte Rebene om Bøgetræet, derpaa gav han det ene Stykke til Bjergmanden, og begyndte selv at trække i det andet. Efterat Bjergmanden flere Gange havde trukket i Rebet af alle Kræfter, lykkedes det ham endelig at faae Træet revet om-

kuld, og de satte sig derpaa til at fortære deres Frokost. Da de vare færdige, vilde Bjergmanden hente Heste og Vogn, for at faae det fældede Træ kjørt hjem, men Jens sagde: „Det er aldrig værd, at vi gjøre saamange Omstændigheder med den Smule Træ. Tag nu Du i den lette Ende, jeg tager i Toppen, og saa bære vi det hjem paa vore Skuldre.“

Bjergmanden vilde nødig til det, men han skammede sig ved at sige Nei, og da han havde faaet Noden op paa Skulderen, satte Jens sig ind imellem Grenene.

„Syng nu,“ sagde han, „saa gaaer det lettere for os.“

Bjergmanden sagde, at han ikke kunde synge.

„Ja, ja,“ sagde Jens, „tag da blot rigtig fat, saa skal jeg synge.“ Jens begyndte at synge og Bjergmanden maatte slæbe baade ham og Træet hjem til Høien.

Om Natten, da Jens laa i Kammeret, hørte han Bjergmanden indenfor sige til sin Kone:

„Det er en forfærdelig stærk Dreng, vi der har faaet. Jeg kan ikke holde ud at arbejde med ham, og det bliver derfor nok bedst, at vi slaae ham ihjel. Gaa ud og hent mig en Dre.“

Da Jens mærkede hvad de havde ifinde, listede han sig sagte op af Sengen, tog en stor Gryde fra Skorstenen, og lagde den under Dynen, bandt Tørklædet om Hovedbuden, og satte sin røde Hue ovenpaa. Derpaa krøb han ind under Sengen og gav sig til at snørke, saa høit, at det tydeligt kunde høres ind i det næste Værelse.

„Hør, hvor han snorker,“ sagde Konen, „lad os nu gaae ind og slaae ham ihjel.“

De listede sig ind i Kammeret, hen til Sengen og Bjergmanden slog til med Øren, af alle Kræfter. Jens skreg under Sengen.

„Giv ham kun et lille Knops endnu,“ sagde Konen. „Han er maaskee seiglivet.“

Bjergmanden slog endnu to Gange til og forlod derpaa Kammeret.

Næste Morgen bandt Jens en Mængde Tørklæder om sit Hoved og gik derpaa ind i Bjergmandens Sengeskammer. Da de saa ham komme, bleve de forstrækkede, og begyndte at skrig.

„See nu, at I komme op,“ sagde Jens, „vi vil saa meget at bestille idag.“ Derpaa befalede han Konen, at gaae ud og fyre i Ønen, det Bedste hun kunde, og til Manden sagde han: „Du skal Du gaae ud alene og sauge Træet i Stykker. Jeg forrettede det meste Arbejde igaar.“

Manden vovede ikke at gjøre Indvendinger, men adlød strax.

Da Konen havde gjort et stort Baal under Kjeden, spurgte hun: „Hvorfor skal der fyres saameget idag, lille Dreng? Vi skulle jo hverken brygge eller bage.“

„Jo,“ svarede Jens, „naar Vandet koger, vil jeg kaste baade Dig og din Mand deri, til Gjengjæld for det I havde ifinde mod mig i Nat.“ Konen gav sig til at skrig, og løb ud til sin Mand, for at fortælle ham dette, og de gik derpaa begge To ind og bade Drengen om Forladelse, og lovede ham saamange Penge, som han kunde tjøre hjem paa et Bognlæs, hvis han vilde skaane deres Liv.

„Ja, I fortjene egentlig ikke, at jeg skulde vise nogen

Barmhjertighed mod Eder," sagde Jens; „men jeg vil alligevel lade Naade gaae for Ret, eftersom mine Forældre ere fattige Folk og kunne have Pengene behov. De to Bjergfolk bare nu selv Pengene ud paa Vognen, hvilken Jens lovede strax at sende tilbage, naar han havde faaet læsset af. Da Drengen kom hjem til sine Forældre, blev der stor Glæde i Huset. Saasnart de havde faaet Pengene forvarede, sagde Jens til sin Moder: „Om lidt kommer Bjergmanden, og spørger efter sine Heste, saa skal Du sige til ham, at jeg er gaaet ned til Smeden, for at faae lagt Staal paa vor Bredøre, og at jeg har ifinde at slaae baade ham og hans Kone ihjel.

Jens skjulte sig nu oppe paa Loftet, og strax efter bankede Bjergmanden paa Døren og spurgte, om hendes Søn ikke var kommen hjem.

„Jo,“ svarede Konen, „det er længe siden.“

„Hvorfor bringer han mig da ikke mine Heste og min Vogn igjen?“ spurgte Bjergmanden.

Konen fortalte nu, hvad Jens havde raadet hende til at sige. Da Bjergmanden hørte dette, sagde han, at de maatte beholde baade Heste og Vogn, naar Jens blot vilde lade ham være i Fred. Konen lovede at bede for ham, og siden den Dag levede Jens lykkeligt med sine Forældre, uden at Bjergmanden oftere gjorde dem nogen Fortræd.

Herelærlingen.

Der var engang en Bonde, som havde en Søn. Da Drengen blev voksen satte Faderen ham til at lære et Haandværk, men han havde ikke lyst til at bestille Noget, og løb hjem igjen til sine Forældre. Efterat nu Bonden havde prøvet dette flere Gange, og Drengen bestandig løb bort fra sin Mester, blev den Gamle meget bedrøvet, gik op i Kirken foran Alteret, bad en Herrens Bøn, og raabte:

„Hvor skal jeg sætte min Søn i Lære,
Han vil ingen Steder være?“

Degnen stod just bag Alteret. Da han hørte Bonden tale disse Ord, raabte han tilbage til ham: „Lær ham at here, lær ham at here!“ Bonden som ikke saa Degnen, troede at Vorherre havde givet ham dette Raad, og besluttede at følge det. Dagen efter sagde han til sin Søn, at han skulde gaae med, saa vilde han finde ham en ny Plads. De gik et Stykke ind i Landet og kom tilsidst til en Hyrde, der stod og vogtede Faar.

„Hvor vil I hen, lille Mand?“ spurgte Hyrden.

„Jeg søger efter en Mester, der kan lære min Søn de sorte Kunster,“ svarede Bonden.

„Ham kan I snart finde,“ sagde Hyrden, „naar I blot bliver ved at gaae ligesom, vil I komme til den største Heremester, som findes i det hele Land.“

Bonden takkede for den Beshed og gik videre. Lidt efter kom han ind i en stor Skov. I Midten af denne laa Heremesterens Huus.

Bonden bankede paa, og spurgte Troldmanden, om han havde lyst til at tage en Dreng i Lære.

„Ja nok,“ sagde den Anden, „men ikke ringere end paa fire Aar, og saa ville vi slutte den Overenskomst, at Du skal komme igjen naar Tiden er omme, og hvis Du da kan finde din Søn, saa tilhører han Dig, men hvis ikke, saa skal han blive i mit Huus og tjene mig sin Levetid.“

Bonden gik ind paa denne Betingelse og drog tilbage igjen. Da otte Dage vare gaaede, begyndte de at vente paa Sønnens Tilbagekomst; thi de tænkte, at han her, ligesom tidligere, vilde løbe af Læren. Men han kom ikke, og Konen gav sig til at græde og sagde, at de ikke havde handlet ret i, at give deres Barn i den Ondes Magt, og at de aldrig mere vilde faae ham at see.

Efterat fire Aar vare forløbne, reiste Bonden hen til Troldmanden, saaledes som de havde aftalt sammen. Lidt førend han kom til Skoven mødte han Faarehyrden igjen, og denne gav ham Da Raad, hvorledes han skulde forholde sig, for at faae Sønnen tilbage. „Naar Du nu kommer derhen,“ sagde han, „saa maa Du inat bestandigt vende Dinene mod Skorsteensilden, og vogte Dig for at falde i Sovn; thi hvis det skeer, vil Troldmanden bringe Dig tilbage til dit Huus, og siden sige, at Du ikke har indfundet Dig paa den bestemte Tid. Saa vil Du imorgen see tre Hunde, som staae og æde Melkegrød af et Fad i Gaarden. Den Mellemste af dem er din Søn, og ham er det Du skal vælge.“

Bonden takkede for den Bæstet og bød Farvel.

Da han kom ind til Troldmanden, gik det som Hyr-

den havde forudsagt. Han blev ført ned i Gaarden og saae der tre Hunde. De To vare smukke, og glatte i Skindet, den Tredie derimod saae mager og sygelig ud, men da Bonden klappede Hundene, knurrede de to Smukke ad ham, den Magre derimod logrede med Halsen.

„Kan Du nu sige mig, hvilken af disse tre Hunde, der er din Søn?“ spurgte Trolldmanden, „saa maa Du tage ham med Dig, hvis ikke, tilhører han mig.“

„Ja saa vælger jeg den, der synes at være venligst,“ svarede Bonden. „Omendskjøndt den seer mindst godt ud.“

„Det var fornuftigt nok,“ svarede Trolldmanden. „Den har ikke slaaet Dig paa din Mund, som gav Dig dette Raad.“

Bonden fik da Lov til at tage Sønnen med sig hjem. Han slog et Stykke Reb om hans Hals, og gik, grædende af Sorg over at hans Søn var bleven til en Hund, bort fra Trolldmandens Bolig.

„Na, hvorfor græder Du?“ sagde Hyrden, da han kom ud af Skoven. „Mig synes, at Du ikke har været saa uheldig endda.“

Da den Gamle kom et Stykke Vej længere hen, sagde Hunden til ham: „Nu skal Du see, at jeg har haft Gavn af min Lærdom. Om lidt forvandler jeg mig til en lille, bitte Hund, saa skal Du sælge mig til Dem, der komme forbi.“

Hunden gjorde som den havde sagt, og blev til en smuk lille Hund.

Strax efter kom en Kareth kjørende med nogle fornemme Folk. Da de saae den smukke Hund, der løb logrende langs

med Beien, og hørte at den var tilfals, kjøbte de den af Bonden for en betydelig Sum Penge, og i samme Dieblif forvandlede Sønnen sin Fader til en Hare, som han lod løbe hen over Beien, medens han selv blev taget op af dem, der havde kjøbt ham.

Da nu Herskabet i Bognen saa Haren, pudsede de Hunden efter den, og neppe havde de gjort dette, førend begge Dyr løb ind i Skoven og forsvandt.

Nu forvandlede Drengen sig atter. Baade han og hans Fader fik menneskelig Skikkelse. Den Gamle gav sig til at hugge Nis og Sønnen hjalp til. Da Herskabet i Bognen savnede Hunden, steg de ud for at lede efter den, og spurgte den Gamle og hans Søn, om de ikke havde seet noget til en lille Hund, der var bleven borte. Drengen viste dem dybere ind i Skoven, hvorpaa han og Faderen gik hjem og levede godt af Pengene, som de havde fortjent ved at sælge Hunden.

Da disse vare opbrugte, besluttede Fader og Søn at drage ud paa Eventyr.

„Nu omskaber jeg mig til en Orne,“ sagde Drengen, „og saa lægger Du et Stykke Neb paa mig og trækker mig til Horsens Marked for at sælge mig; men Du maa huske paa, at slaae Nebet over mit høire Ore i samme Dieblif Du sælger mig, saa skal jeg nok være hjemme ligesaa tidligt som Du.“

Bonden gjorde som Sønnen havde sagt, og drog til Marked; men han holdt sin Orne i saa høi en Priis, at Ingen vilde købe den. Han blev staaende paa Torvepladsen til langt ud paa Eftermiddagen, saa kom der endelig en

gammel Mand, som kjøbte Ornen af ham. Det var nemlig Troldmanden, der opbragt over at Faderen havde faaet Sønnen tilbage, var bleven ved at søge efter dem, lige fra den Tid, de forlode hans Huus. Da den Gamle havde solgt Ornen, slog han Nebet over dens høire Dre, som Sønnen havde sagt, og i samme Dieblif var Dyret forsvundet, men idet Bonden traadte ind af sin Huusdør, saae han Sønnen sidde foran Bordet.

De levede nu nogen Tid i Lystighed og Glæde, indtil Pengene vare opbrugte, og droge da atter ud paa Eventyr. Denne Gang forvandlede Sønnen sig til en Tyr, og paa-mindede Faderen om, at han skulde slaae Nebet over det høire Horn, saasnart han havde solgt ham. Han traf atter den gamle Mand paa Markedet, og blev enig med ham om Prisen for Tyren.

Medens de drak Ligtjeb i Værtshuset, slog Faderen Nebet over det høire Horn, og da Troldmanden vilde gaae ud for at afhente Tyren, var den forsvunden; men idet Bonden kom ind af sin Huusdør sad Sønnen foran Bordet, ved Moderens Side.

Tredie Gang omskabte Drengen sig til en Hingst, og Troldmanden indfandt sig atter paa Markedet og kjøbte den.

„Nu har Du narret mig to Gange,“ sagde han til Bonden, „men det skal ikke skee oftere.“

Førend han betalte Pengene for Hingsten, leiede han en Stald og indespærrede den, saaledes at det ikke var muligt for Bonden at faae Nebet slaaet over Dyrets høire Dre.

Den gamle Mand gif dog bort i det Haab, at han og=

saa denne Gang vilde finde sin Søn, naar han kom hjem, men det slog feil. Drengen var borte.

Troldmanden satte sig imidlertid op paa Hingsten og red sin Bei. Han vidste nok, hvem han havde kjøbt, og besluttede, at Drengen denne Gang skulde undgjelde med Livet for hans tidligere Bedragerier. Han førte Hingsten ind over Moser og Kjør, og foer afsted i en saadan Fart, at han maatte ride Dyret ihjel paa denne Maade; men Hingsten stødte og Troldmanden var tilaars. Han mærkede tilsidst, at han havde sin Overmand for sig, og blev nødt til at ride hjem.

Da han kom til sit Huus, lagde han en Trylletømme paa Hingsten, og lukkede den inde i en mørk Stald, uden at give den Væde eller Drikke. Efter nogen Tids Forløb sagde han til Pigen:

„Gaae ud og see, hvordan Hingsten har det.“

Da Pigen kom ud i Stalden, begyndte den forvandlede Dreng, der medens han opholdt sig i Troldmandens Huus, havde været Pigens Kjæreste, saa ynkeligt at bede hende om en Spand Vand. Den fik han, og Pigen vendte tilbage og sagde til Troldmanden, at Hingsten havde det godt.

Lidt efter befalede han hende igjen at gaae ud for at see, om Hingsten endnu ikke var død. Da hun kom ind i Stalden, bad Dyret hende om at løse Tvilen og Dæffengjorden, der var spændt saa fast, at han næsten ikke kunde drage Manden. Pigen gjorde som han bad om, og aldrig saasnart var dette skeet, førend Drengen forvandlede sig til en Hare og løb ud af Stalden. Troldmanden sad just ved Vinduet, og begreb strax, hvad der var paafærde, da han saae Haren

komme springende over Gaarden. Han forvandlede sig øieblikkeligt til en Hund og satte efter den. Efterat de havde løbet mange Mile, over Marker og Enge, begyndte Drengens Kræfter at tage af. Troldmanden nærmede sig mere og mere. Haren forvandlede sig derfor til en Due, men Troldmanden omskabte sig strax til en Høg og satte efter den paany.

Saaledes fløi de forbi et Slot, hvor Prindsessen sad ved Vinduet. Da hun saa Høgen forfølge en Due, luffede hun Vinduet op, og strax fløi Duen ind i Bærelset, hvorpaa den forvandlede sig til en Guldring. Troldmanden blev derimod til en Prinds og gik ind til hende for at fange Duen. Da han ikke fandt den, bad han om Tilladelse til at see hendes Guldringe. Prindsessen tillod det, og kastede en af dem i Ilden, strax snappede Troldmanden den ud igjen, men han brændte sig og maatte lade den falde paa Gulvet. Nu vidste Drengen ikke Bedre, end at forvandle sig til Gryn. I samme Dieblis omskabte Troldmanden sig til en Høne, for at æde Grynene, men nepp havde han gjort det, før Drengen blev til en Høg, og slog Troldmanden ihjel. Derpaa gik han tilbage til Skoven, hentede al hans Guld og Sølv, og levede fra den Dag i Herlighed og Glæde.

Troldehulen.

En Bonde sendte engang sin Søn ud i Skoven for at skjære Kosteris. Drengens Moder var død og Stedmoderen behandlede ham haardt. Han vilde derfor ikke komme tilbage

til Hjemmet, men gik i Skoven og sultede. Da han havde opholdt sig der nogle Dage, saa han to Mænd, som stode og trættedes. Han gik hen til dem, og spurgte om Marsagen dertil. Den Ene svarede ham da:

„Vi have fundet en Hat, som kan gøre Enhver usynlig, der bærer den, en Kølle, som kan dræbe Alle, og en Støvle, som kan føre Enhver hen hvor han helst ønsker det.“

Da Drengen hørte dette, tænkte han, at disse tre Ting kunde komme ham vel til Nytte, og medens Mændene atter begyndte at trættes, tog han Hatten, gjorde sig usynlig og bemægtigede sig ogsaa Køllen og Støvlen. Derpaa slog han de to Giermænd ihjel, og skjulte Hatten, Køllen og Støvlen i et huult Træ.

Lidt efter kom der en Mand drivende hen ad Veien med tolv Grise.“

„Hvor skal Du hen?“ spurgte Drengen.

„Jeg skal til Troldens Gilde,“ svarede Driveren. „Har Du Lyst, kan Du sætte Dig op paa et af mine Dyr og følge med.“

Jesper gjorde dette, men i samme Dieblisk forsvandt Manden og Svinene.

Lidt efter kom der en anden Mand drivende med tolv fede Køer.

„Hvor skal Du hen?“ spurgte Jesper.

„Til Troldens Gilde,“ svarede Manden. „Har Du Lyst, kan Du tage fat i Ribet og følge med mig.“

Da Jesper tog Ribet i sin Haand, sank Manden og de tolv Køer strax ned foran ham i Jorden.

Lidt efter kom Jesper i Tanker om, at han maaskee

kunde komme med til Gilde uden at behøve Fremmedes Hjælp.

Han gik tilbage til Træet, tog Hatten og Støvlen paa, kastede Kollen over Skulderen, og ønskede sig ned til Trollden. Neppe havde han sagt dette, førend han ogsaa befandt sig nede i Bjerget. Her saa han tolv Trolde, som havde Selskab, og midt iblandt dem sad en fangen Prindsesse. Jesper gav sig tilkjende for hende, og spurgte, om hun vilde være hans Hustru, saa skulde han føre hende ud af Bjerget og befrie hende fra Troldene.

Prindsessen syntes godt om ham og spurgte, hvor han vilde føre hende hen. Jesper mente, at det var bedst de droge til hans Forældres Huus.

„Nei det gaaer ikke an,“ svarede Prindsessen, „der vilde Troldene snart komme og hente mig. Lad os heller flygte ind i deres Skatkammer, det ligger i et Bjerg, der er langt større end dette, og har før været beboet af fire Trolde, som nu ere flyttede sammen til de Andre.“

Jesper tog da Prindsessen under Armen og ønskede sig hen til Bjerget. I samme Dieblig vare de der.

Det er nu godt nok,“ sagde Prindsessen, „men imorgen komme de vist for at hente mig tilbage; thi da vi flygtede, mærkede jeg, at en af Troldene fulgte efter os, han kan ogsaa gjøre sig usynlig, fordi han har en Hat og en Støvle, Mage til din.“

„Ja, lad dem kun komme,“ sagde Jesper, „vi finde nok paa Raad alligevel. Stig mig blot til naar Du hører dem.“

Bed næste Morgengry kom Trollden til Hulen. Prindsessen vækkede Jesper, og sagde til ham: „Nu troer jeg at

de ere paa Veien til os. Hør hvor de fuse igjennem Luften."

Jesper sprang op, tog sin Kølle, og stillede sig bagved Døren. Efterhaanden som Troldene kom ind, lod han Kollen slaae dem ihjel, og vedblev saaledes, indtil de alle Dølv vare dræbte.

Nu tilhørte da Prindsessen ham, og desuden alt det Sølv og Guld, som Troldsfolkene havde samlet i Bjerget.

Efter nogen Tids Forløb fik Jesper Lyft til at gaae hjem og besøge sin Fader. Prindsessen vilde rigtignok nødig give Slip paa ham, men maatte dog omsider falde tilføie, og bad ham da, ikke at glemme hende. Jesper tog sin Hat, Kollen og Stevlen med sig, og gik hjemad. Da Faderen saae ham komme henimod Huset, tog han en Stok, og løb ud for at prygle ham, han vilde ogsaa have jaget Jesper bort, hvis ikke Konen var kommen til.

"Lad ham idetmindste komme indenfor og fortælle os, hvor han har været hende saalænge," sagde hun.

Jesper fik da Lov til at træde ind i Stuen, og da han havde fortalt hvorledes det var gaaet ham, og at han var kommen til Velstand og Lykke, bleve Forældrene venlige imod ham. Som de nu sad og taledes herom til langt ud paa Aftenen, kom der en fattig Tigger ind til dem, og bad om Huusly for den Nat. Konen afflog det strax, men Manden sagde, at han kun skulde blive, og at han kunde ligge hos Jesper.

Da Jesper bød sine Forældre Godnat, sagde Stedmoderen til ham: "Dæf Dig nu godt til, lille Søn, for det

er koldt ude i Sengenammeret. Her har Du en rød Hue, som Du kan tage paa Hovedet."

Jesper fattede Mistanke til denne Venlighed hos Stedmoderen, og da han var kommen ud i Kammeret med Tiggeren, bad han denne om at lægge sig yderst i Sengen, og tage Natbuen paa. Imidlertid samtalede Konen med sin Mand i det andet Værelse.

"Hvad skal vi tage os for med den Dreng?" sagde hun. "Hvis han faaer Lov til at raade sig selv, saa reiser han bort imorgen, og lader os to gamle Stafler sidde i Armod og Fattigdom. Jeg troer det bliver det Bedste, at vi slaae ham ihjel."

"Ja, Du kan gjøre som Du vil," sagde Manden "men jeg vil ikke have noget med den Ting at bestille, for hvordan det end gaaer, saa er han dog min Søn."

"Ja, ja," sagde Konen, "lad mig blot raade. Jeg skal nok sørge for det Hele."

Hun listede sig nu sagte ind i Jespers Sovestue, tog en stor Bulørre i Haanden, og da hun saa Stedmoderen ligge yderst, med den røde Hue, som hun havde givet Sønnen, slog hun ham ihjel, i den Formeneng at det var Jesper. Da dette var skeet, gik hun igjen tilbage og lagde sig til at sove. Men saasnart Jesper mærkede, at det blev roligt i Huset, flødte han sig paa, sprang ud af Vinduet, løb ned til Herredsfogden og fortalte ham, at hans Stedmoder havde slaaet en Mand ihjel. Fogeden lod strax nogle Folk følge med hen til Huset, og der fandtes da Stedmoderen, liggende dræbt i Sengen. Konen blev arresteret og fik aldrig mere sin Frihed igjen. Da den næste Morgen kom, gik Jesper over

til Naboen og bad ham om at laane sig en Vogn, for at han kunde bringe Trolfsfolkens Sølv og Guld hjem fra Hulen. Han fik Vognen og kjørte ned til Stedet, hvor han havde efterladt Prindsessen, derpaa læsfede de alle Skatte, som fandtes i Bjerget paa Vognen, og kjørte med dem til Faderens Hytte. Her byggede Jesper sig kort efter en stor Herreborg, giftede sig med Prindsessen, og levede siden den Tid i Herlighed og Glæde.

Svends Bedrifter.

Engang boede der en Huusmand ude paa Allheden i Jylland. Da Vinteren kom, led han og Konen Nød, de sultede, og vidste ikke hvad de skulde tage sig for. Tilslidst nødtes de til at forlade Huus og Hjem for at tigge. De gik da hver sin Vej, og Konen lagde sit lille Barn i en Kurv, og førte det med sig paa Ryggen.

Manden vandrede om fra By til By i nogle Dage, og kom tilslidst ind i en stor Skov, hvor der var et Trolldhuus. Han bankede paa. Trollden kom ud og spurgte, hvad han vilde. Manden fortalte, hvor daarligt det gik ham, og bad Trollden hjælpe sig, om det end var med aldrig saa Lidt.

„Ja det kan jeg nok,“ sagde Trollden, „her seer Du for Exempel en Pung, der er saaledes beskaffen, at Du kan faae Penge, hvergang Du ryster den; hvis Du vil give mig din Søn, den Dag han fylder sit fjortende Aar, skal Pungen til-

høre Dig; men det maa Du vide, at Du kommer selv til at træde i Drengens Sted, dersom Du narrer mig."

Bonden indgik strax Betingelsen, fik Pungen og gif sin Wei igjen.

Imidlertid mødte der Konen en anden Hændelse.

En Aften traf hun en lille Mand paa Heden, som græd og klagede sig.

"Hvorfor er I saa bedrøvet?" spurgte hun Manden, da de havde gaaet et Stykke Wei ved Siden af hinanden.

"Na," sagde han, "min Kone ligger syg, og vort lille Barn er nærved at døe, fordi jeg ingen Amme kan faae til det."

"Da skal jeg hjælpe Jer," sagde Konen, "følg mig hen til dit Huus."

Hun gif nu med Manden, og da de kom til en stor Høi, frøb de ned i den, saa at Konen deraf kunde see, at det var Bjergfolk hun havde faaet med at bestille. Hun brød sig alligevel ikke stort herom, men pleiede den Syge og det lille Barn, flurede og gjorde reent hos Bjergmanden, saa det var en Lyst at see. Det varede heller ikke længe, førend den Syge kom sig, og Barnet begyndte at vore til under Ammens Pleie.

Den lille Bjergmand blev saare glad herover. En Dag spurgte han Huusmandskonen, hvad hun ønskede til Gjengjæld for hendes Tjeneste.

"Ingenting" sagde Konen. "For dersom jeg har været Dig til Gavn, saa har Du jo ogsaa fødet mig og min Søn i den Tid vi have boet her, men nu, da din Kone er bleven rask igjen, havde jeg nok Lyst til at komme til-

bage til min Hjemstavn, for at see hvorledes det staaer sig der."

"Jo Noget maa jeg give Dig," sagde Bjergmanden, "og vi finde vel lidt Smaapusleri inde i Skabet, som kan komme Dig eller din Søn tilgode."

Han tog nu en lille Pakke frem af et Skab i Væggen, og gav Konen den.

"See der har Du et Bjørnehaar, et Fiskefjæl, og en Fuglesjjer; vogt vel paa dem, for de ere af den Besskaffenhed, at naar Du trykker en af dem i Haanden, saa staaer strax hvilken Du ønsker af de tre Dyr's Konger for Dig, og hjælper Dig med hvad han kan."

Anlangende hendes Søn gjorde Bjergmanden det Fremfagn, at han skulde blive til et Naadens Barn for Gud og Mennesker, og ægte Kongens Datter. Derpaa førte han Konen ud af Høien.

Hun tog nu sin Søn ved Haanden og vandrede afsted til Hjemmet, hvor Alting havde forandret sig. Manden var ved Troldens Pung kommen til stor Velstand, han havde ladet sig bygge et smukt Huus, og levede i Herlighed og Glæde.

Men Rygtet om Bjergmandens Fremfagn foer vide om i Landet, og der kom Folk langveis fra, for at see den fattige Bondesøn, som skulde blive en Prindsessens Mand. Ja selv til Slottet trængte denne Spaadom sig, og da Kongen engang drog fra Viborg Ting, red han ned til Huusmanden, og samtalede med ham om at faae Drengen i sin Tjeneste. Forældrene, og især Konen, vare meget glade herover, i den Tanke, at Spaadommen allerede begyndte at gaae i Opfyldelse. De gave derfor strax deres Minde til at Kongen fik Barnet.

Men havde de blot kunnet læse i hans Hjerte, da vilde der sandelig have været en ringe Anledning til Glæde, thi skete det, at Kongen, da han kom ned til Skoldborg Na, lod Barnet sætte i en Kiste, og kaste i Vandet. Derpaa drog han sin vei.

Imidlertid havde Gud besluttet det anderledes med Drengen, end at han uheldig skulde omkomme i Vandet, thi Kassen drev ned til en Mølle, og da Svenden næste Morgen gik ud for at trække Stigborene, saa han Kassen flyde paa Vandet, drog den op, og blev meget forundret ved at finde et lidet Drengbarn derudi. Han kaldte nu paa sin Husbonde, og da Møllerfolkene vare velhavende og dertil uden Børn, besluttede de at antage sig Svend, som Drengen hed, og lade ham opdrage som deres egen Son.

Paa samme Tid skete det, at Kongens Datter forsvandt, uden at det var muligt at opdage, hvor hun var blevet af. Kongen sørgede meget herover, og ansaae dette som en Straf for den Misgjerning han havde bedrevet imod Svend.

Imidlertid voksede Drengen op, artede sig vel, og forfremmedes i Høviskhed og gode Sæder. Da han blev mandvoren, bad han Møllerfolkene om Lov til at drage ud, for at opsoge sine Forældre. De gave ham mange Raad og Formaninger og en god Tærepeng med paa Veien, og derpaa reiste Svend ud i Verden.

En Aften, da han drog igjennem Heden, mødte han en gammel Kone, som gik og græd og klagede sig. Paa hans Spørgsmaal om hvad hun feilede, svarede Konen, at Trollden havde hentet hendes Mand, og alt som hun fortalte sin

Ulykke mærkede Svend, at Hændelsen havde ført ham hen hvor han helst ønskede det, og at han stod for sin Moder.

Han gav sig tilkjende og fulgte hjem med Konen, og det blev bestemt saaledes, at Sønnen den næste Morgen skulde drage videre, for at see, om han ikke ogsaa kunde komme paa Spor efter Faderen, og frelse ham. Da Moderen bød Svend Farvel, gav hun ham Bjergmandens Foræring med, og forklarede hvorledes han skulde bære sig ad, for at kalde paa Dyrene. Svend gav sig Gud i Bold, og drog bort paa Lykke og Fromme.

Om Middagen kom han ind i en stor Skov, og besluttede at holde Maaltid her. Medens han sad og spiste, kom der en Mængde Myrer frem, som samlede alle de tabte Brødkrummer op, og løb bort med dem. Svend smuldrede da Noget af sin Mad til de smaae Dyr, for at de Allesammen kunde faae Lidt at leve af, og da han havde gjort det, forekom det ham, som om en fiin Nøst raabte op fra Myretuen:

„Det skal Du ikke have gjort for Intet, der kommer nok den Tid, da vi kunne gjengælde Dig.“

Svend drog nu videre frem, og da han var kommen dybere ind i Skoven traf han en gammel Kone, der gik og stønnede under en stor Dragt Vindsæller, som hun havde samlet sig.

„Det bliver nok bedst, at jeg giver Jer en Haandsrækning Noer,“ sagde Svend, „vil I som jeg, saa læs Brændet paa min Nyg, jeg har yngre Skuldre end I.“

„Det Tilbud var Tak værd,“ sagde Konen fornøiet. „Jeg har nu gaaet i over firindstyve Aar, uden at Nogen har gjort mig et saadant Tilbud.“

„Medens nu Svend har den Gamles Brænde, gabe de sig i Snak med hinanden, og betroede han da Konen Grunden til sin Reise.

„Tænkte jeg det ikke nok,“ sagde hun. „Der groer aldrig saa lille en Pind i Skov, at den jo duer til Brændsel. Nu har Du gjort Godt imod mig, og jeg skal forskyldte Dig det. Jeg tjener hos en Troldmand, som vil kunne give Dig Bæsked om hvad Du ønsker at vide, hvis jeg ellers kan faae Dig lykkelig og vel ind i hans Huus. Saalænge Dagen varer forvandler han sig nemlig til en Ugle, og sidder over Porten, og passer paa, at der ingen Fremmede skal komme ind og berøbe ham de kostbare Skatte, som han gemmer; men vi finde nok paa Raad alligevel. Bliv Du nu herude, og lad mig saa faae Brændet paa min Ryg, om Lidt skal jeg være tilbage for at faae Dig listet ind.“

Svend gjorde som hun havde sagt, og da Mørket faldt paa, kom den gamle Kone ud til ham, bandt ham fast under Bugen af Troldens Ko, og fik ham paa denne Maade lykkelig forbi Uglen, der sad og saae ud over Porten.

Da Svend havde faaet sig Noget at leve af, krøb han under en Seng, og strax efter kom Trolden ind i Stuen.

„Hu!“ skreg han, „jeg lugter Christenblod, I har vel aldrig vovet at føre Nogen herind til mig?“

„Na nei,“ svarede Konen frimodig; „det var blot en Krage, som tabte et lille Been, da den fløi over vort Huus i Middags.“

Trolden satte sig nu til at spise og gif derpaa tilfængs.

Om Natten gav Konen et høit Skrig fra sig, og da Trolden spurgte, hvad hun fattedes, sagde hun:

„Jeg havde saadan en slem Drøm, om Trollden, der tog en fattig Mand, istedetfor hans Søn.“

„Ja, det er skeetovre hos min Broder,“ sagde Trollden. „Lad mig nu i Ro,“

Lidt efter gav Konen igjen et Skrig, og bad Trollden sige hende, hvor hans Broder boede.

„Han boer nede paa en Ø, ved den anden Ende af Skoven,“ svarede Trollden, „om Dagen forvandler han sig til Lindorm og hans tolv Sønner flyve om som Krager, men hver Nat blive de til Mænd igjen. Lad mig nu være i Fred, hvis Du vækker mig nok en Gang, saa skal Du times en Ufærd.“

Evend mærkede sig ethvert af Troldens Ord, og blev liggende stille under Sengen, til Dagen kom. Da Trollden var gaaet bort, gav Konen ham Noget at leve af, og førte ham sidenefter ud, paa samme Maade som han var kommen ind i Huset.

Da de skiltes ad, raadede hun ham, førend han drog mod Lindormen, at lade sig gjøre et Sværd hos hendes Broder, der var Smed, og forstod sig lidt paa Sortekunstneriet. Evend gik ned til Smeden.

Denne dannede ham vel et Sværd, men da han hørte mod hvem det skulde bruges, mistvivlede han om, at hans Kunst vilde slaae til, og raadede Evend fra at give sig ikast med Lindormen. Det hjalp dog ikke hvad han sagde, Evend var nu engang bestemt paa, at friste dette Eventyr, og han bød Farvel til Smeden, efterat have betalt ham for hans Arbeide.

Han drog nu omkring i lang Tid, uden at kunne finde

nogen Udgang paa Skoven. Hans Levnetsmidler slap op, og han vidste tilsidst ikke, hvad han skulde tage sig for, da han paa engang kom i Tanker om den Foræring, som hans Moder havde givet ham ved Afskeden.

Han tog nu Ornens Fjer frem, og aldrig saasnart havde han trykket den i Haanden, førend der paa engang kom en vældig stor Fugl susende gjennem Luften, og dalede ned for hans Fødder, med Spørgsmaal om hvad han befalede.

Efterat Svends Skræk over dette Syn havde sat sig noget, fortalte han Ornen sit Grinde, og spurgte, om den kunde føre ham over paa Lindormens Ø.

„Ja det vil have sin Vanskelighed,“ sagde Fuglen, „men vi kunne jo prøve derpaa. Spring op paa min Ryg og hold Dig fast.“

Ornen svang sig nu op i Luften med Svend, og lidt efter dalede den ned mod en lille Ø. Men strax var den rædsomme Lindorm tilstede, og hvergang Ornen vilde sætte sig paa Den, hvæsende den og spyede en lang Ildstraale ud af Munden efter dem.

„Nei, jeg mærker nok, at det ikke gaaer an,“ sagde Fuglen, idet den fløj tilbage, „men hvis Du vil tage imod mit Raad, saa prøv hvad Fiskene kunne gjøre for Dig.“

Svend gik da ned til Søen og tog Skjættet frem. Strax viste der sig en Havmand, som spurgte, hvad der var til hans Tjeneste.

Da Havmanden havde hørt Svends Ønske, bandt han ham for Mund og Øren, og duffede ned under Bandet med ham. Paa denne Maade naaede de vel lyffkelig over til Den, men neppe havde Svend sat Foden paa Land, førend Lindormen

strax kom krybende, og det vilde kun have været Lidt bevendt med ham, hvis ikke alle smaae Fugle i det samme vare komne til, og havde sat sig paa ham, saa at han blev skjult fra Hovedet til Fødderne, medens Ormen krøb Stedet forbi.

En Lindorm er ellers et forfærdeligt Dyr at see til. Den har tre kronede Hoveder, ja Somme paaftaae endog, at der skal gives dem, som have sex Hoveder. Halen er lang og bedækket med Skjæl, og tillige saa stærk, at Ormen engang slog Mandbøl Kirketaarn om med den. Desuden kan en Lindorm spye Ild ud af Munden.

En saadan Karl var det nu at Svend skulde give sig ikast med, og uagtet han saae sin visse Undergang imøde, tabte han dog ikke Modet, men besluttede blot at oprette Kampen til den næste Dag, for at samle lidt Kræfter ved Sønnen.

Han lagde sig derfor til Ro under nogle Elletræer, og dannede sig et Leie af Blade og Mos. Just som han begyndte at falde i Søvn kom der tolv Krager flyvende, og satte sig i Elletræet, ovenover Svend. De begyndte at tale sammen, og den Ene fortalte den Anden, hvad der var hændet dem om Dagen.

Da de vilde til at flyve bort igjen, sagde en Krage:

„Jeg er saa sulten, saa sulten! Hvor faae vi Mad fra?“

„Mad skal vi nok faae imorgen, saasnart Faer har slaaet Svend ihjel,“ sagde Kragens Broder.

„Tænk Du da, at sliig usselig Mand tør kæmpe mod vor Fader?“

„Ja det er sandfærdigt nok,“ sagde den Anden, „men det vil kun blive ham til liden Baade; thi vor Fader kan ikke overvindes uden af Bjergmandens Sværd, og det hænger

nede i en Hvi, bag syv laafede Dørre, og der ere to glubfke Hunde, som aldrig sove, foran hver Dør."

Evend begreb da, at det kun var at sætte Kræfter og Liv til, hvis han vovede sig i Kamp mod Ormen, førend han havde faaet Bjergmandens Sværd i sin Magt.

Saa snart Dagen derfor begyndte at gry, løb han ned til Søen og kaldte paa Havmanden. Denne lod sig strax tilsyne, og Evend bad om at blive ført over til Skoven igjen. Da han kom ind imellem Træerne, tog han Bjørnens Haar frem, og strax kom Dyrenes Konge løbende, og spurgte hvad han befalede.

Da Evend sagde, at han ønskede at vide hvor Bjergmandens Hvi var, lod Bjørnen strax alle fiirføddede Dyr kalde sammen, og udspurgte dem efterhaanden som de kom; men der var Ingen som kjendte Stedet. Til sidst kom Haren løbende. Bjørnen skjændte, fordi den blev saalænge borte, men Haren undskyldte sig med, at han havde staaet og betragtet det morsomste Syn noget Menneske kunde tænke sig.

"Hvad var det for et Syn?" spurgte Bjørnen.

Haren fortalte nu, at medens den legede udenfor Bjergmandens Hvi, var der kommet en gammel Her op, som havde syet sig en Fingerhætte, der var saaledes beskaffen, at Heren blev usynlig hvergang hun trak den paa.

"Det maa da være en morsom Fingerhætte," sagde Bjørnen. "Veed Du hvad Evend! den kan maaskee blive Dig til Nytte, og vi ville see at faae fat paa den."

Han sendte strax en lille Muus ned efter Fingerhætten, og lod Haren følge med, som Veiviser. Lidt efter kom

Musen tilbage med Fingerhætten, som Bjørnen gav til Svend. Derpaa sagde den:

„Sæt Dig nu op paa min Ryg, saa skal Du i en Fart komme ned til Bjergmandens Høi. Du har her den Ting i din Magt, som kan bringe Dig lykkelig ind og ud derfra.“

Haren maatte atter følge med som Veiviser. Svend steg op paa Bjørnens Ryg, og det varede kun kort Tid inden de kom til Høien.

„Saavidt har jeg hjulpen Dig,“ sagde Dyret, „Resten maa Du selv sørge for. Pas vel paa Fingerhætten og tøv herude, indtil Bogterne komme og lukke Døren op, saa faaer Du vel Leilighed til at smutte ind, uden at blive bemærket.“

Da Bjørnen havde talt saaledes, løb den tilbage til Skoven, og lidt efter saae Svend to Bogtere, som hver Afsten gik igjennem alle Værelser i Bjergmandens Høi, for at eftersee, om Alt var i Orden til Herren kom hjem. I det samme de lukkede Døren op løb Svend ind, og kom ligeledes lykkelig og vel forbi de vilde Hunde.

Bjergmandens Slot var udstaffet paa det Prægtigste med Ibenhols og Fjlsbeen, og beslaaet med Dirater af det pure Guld. Men Værelset hvori Sværdet hang var det smukkeste af dem alle.

Dette Sværd var imidlertid saa stort, at Svend ikke kunde løfte det ned fra Væggen. Efterat have gjort flere frugtesløse Forsøg derpaa, vilde han allerede vende tilbage med uforrettet Sag, da hans Dine faldt paa en lille Flaske, som hang under Sværdet, og hvorpaa der stod skrevet: „Syv Mands Styrke.“ Svend tømte denne Flaske og nu kunde han næsten løfte Sværdet. Derefter tømte han endnu

en anden Flaske, hvorpaa stod skrevet: „Tyve Mands Styrke,“ og tilsidst en Tredie, som ogsaa hang paa Væggen, og hvorpaa der stod at læse: „Tredive Mands Styrke.“ Da dette var skeet kunde han svinge Sværdet, saa let som et Halmstraa.

Han listede sig nu bort igjen, men idet han gik ud af Døren raslede han usforvarende med Sværdet, og strax kom den hele Troldehær ansættende imod ham, med Hujen og Skrigen. De formaaede alligevel Ingenting at gjøre, skjøndt al deres Galsskab, fordi Svend havde sin Fingerhætte paa. Og han slap uskadt bort fra Høien.

„Naa, hvordan gik det?“ spurgte Bjørnen, som imidlertid kun var gaaet et lille Stykke ind i Skoven, og ventede paa ham.

Svend fortalte hvad der var hændet, derefter satte han sig paa Bjørnens Ryg, og saa gik det afsted igjen, over Bjerge og Dale, indtil de kom ned til Vandet, der løb imellem Skoven og Lindormens D. Her kaldte Svend paa Havmanden, som bandt for hans Mund og Øren, og førte ham over til Den.

Drmen kom strax farende imod ham, men Svend var beredt til Kamp. Han var nemlig ikke blot bleven stærkere, ved at tømme de tre smaae Flasker i Bjerghandens Høi, men ogsaa langt modigere, end han havde været nogensinde før. Som nu Lindormen mærkede, at den Ingenting kunde bevirke ved Trudsler, sagde den:

„Du vil jeg lade dit uæselige Kryb leve til imorgen, saa skal Du nydes til Frokost.“

Derefter krøb Drmen tilbage til sit Huus, og taleden den

blot saaledes, fordi den tænkte ved sig selv, at Helten nok vilde søge at slippe bort om Matten. Men Svend var anderledes findet. Han gik ind i Skoven, gjorde sig et Leie af Mos og Løv, og lagde sig til at sove med Fingerhætten paa. Det Sidste var vel betænkt, for da Matten kom, samlede Lindormen de tolv Krager, og lagde Raad op med dem. De bleve da enige om, at flyve hen og haffe Dinene ud paa Svend, medens han sov. Nu bevirkede Fingerhætten, at han var usynlig, saa at Kragerne ikke kunde finde ham, endskiøndt deres skarpe Lugt strax førte dem hen til Stedet, hvor han laa.

Han stod op den næste Morgen med Solen, redte sit Haar ved Søen, og bad en Bøn til Vorherre, om det maatte lykkes ham, at faae sin Fader frelst. Derpaa gik han hen for at slaaes med Drmen.

Denne var allerede paa Pletten og baskede i Jorden med sin Hale, og teede sig i alle Maader saa bister og gram, at man nok kunde mærke, den var opsat paa at ødelægge Svend. Der begyndte nu en Kamp imellem dem, saa Jorden dundrede derved, og den hele D rystede ligened i Grunden. Det blev Formiddag og det blev Middag, og endda var der Intet afgjort, men da Eftermiddagen kom maatte Lindormen tilsidst give sig fortabt. Alt som den nu fornam, at den ikke kunde staae sig for Svend, begyndte den at bede for sig, og vilde slutte Forlig, men Svend tænkte paa sin Fader og omkommede Drmen.

Derpaa gik han op til Slottet.

Alle Dørre stode aabne og hans Fader gik ham imøde og tog ham om Halsen og kysfede ham. Senere anrettede

den Gamle et godt Maaltid, og medens de spiste gav Svend sig til at fortælle de vidunderlige Bedrifter, som han havde udført. Da sagde Faderen, at der endnu var flere Eventyr at bestaae, eftersom Lindormens tolv Sønner vilde komme saasnart det blev Aften, og hævne Ormens Død.

„Men nu vil jeg seer, om jeg ikke kan fri os fra dem,“ sagde den Gamle.

Han gik ud til Stedet, hvor Lindormen laa dræbt, og skjar tolv Stykker af dens Kjød. Disse stegte og tillavede han. Og der var Ingen som skulde have holdt denne Ret for saa giftig, at Enhver maatte døe, som blot spiste en Mundfuld deraf.

Da Aftenen kom, fløi de tolv Krager ind i Slottet. De vidste endnu ikke Noget om deres Faders Død, og Svend holdt sig skjult for dem. De lagde deres Fjederhamme og forlangte Mad. Den gamle Bonde anrettede da Lindormens Kjød, og neppe havde de nydt en Bid heraf, førend den Ene efter den Anden strax sank om under Bordet og døde. Der- ved blev Svend og hans Fader nu Herre over Slottet. De lagde sig til at sove for den Nat.

Den følgende Morgen gik de omkring for at beseer Leiligheden, og kom da til en Kjælder, hvori der sad en ung Pige, som græd og klagede sig. Hun antog nemlig, at det var Lindormen, som havde ifinde at dræbe hende. Da Svend havde trøstet hende og fortalt, at han var Lindormens Bane, gav hun sig tilfreds og berettede dem, at hun var bleven bortført fra sine Forældre, og at hun var Prindsessen af Danmark.

Aldrig saasnart fik Svend dette at høre, førend den

Spaadom randt ham ihu, som Bjergfolkene havde gjort, da han tilligemed sin Moder boede i deres Høi. Han besluttede at geleide Prindsessen hjem til Kongen.

Det skete da, at han om Eftermiddagen tog Afsted med sin Fader, der ønskede dem en lykkelig Reise, hvorpaa han drog bort fra Lindormens D tilligemed Prindsessen. Men den gamle Bonde vendte tilbage til sit Huus, og levede der i Herlighed og Glæde.

Det var imidlertid lettere tænkt end gjort, at reise fra Den til Danmark. Den Sanding maatte Svend bekjende. Da de havde draget nogle Dage fremad, bleve de vildfarende, og kunde hverken finde Wei eller Sti, ikke heller havde de taget Fødemidler med, saa at de alene fristede Livet ved Frugter og Bær, som vorede i Skoven. Prindsessen var meget bedrøvet, men Svend trøstede hende saa godt han kunde, og selv var han ved godt Mod, idet han tænkte, at siden Vorherre havde hjulpen ham saa langt, vilde han vel heller ikke slaae Haanden af ham nu.

Da det blev Aften paa den fjerde Dag, saae de endelig et Lys skinne mellem Træerne, i en lang Afstand. De gik efter det, og kom til en lille Hytte, i hvis Dør der stod en gammel Kone og saae ud.

„Nu maa I lade mig raade,“ sagde Svend til Prindsessen, „og sige Ja til Alt hvad jeg fortæller, saa skal jeg nok skaffe os Nattely, og maaskee en god Tærepenge oveni købet.“

Prindsessen lovede det. Svend bød Konen Godaften, og spurgte om de kunde faae Noget at spise, og et Skjul for Natten.

„Ja, min Leilighed er kun knap," sagde Konen, „og mit Forraad endnu mindre, men kom alligevel indensfor, jeg har før herbergeret Folk, saa Ingen har klaget derover.“

De traadte nu ind i Hytten, og Konen satte Mad for dem.

„Hvor komme I ellers fra, saa silde?" spurgte hun, medens de spiste.

„Det skal jeg sige Eder," sagde Svend, „hvis I vil love, ikke at røbe mig. Jeg og min Søster hører til en Flok Røvere, som i disse Dage ere blevene ødelagte af Kongens Folk, saa at vor hele Bande er udryddet, paa os To nær. Jeg rejser nu om for at søge ny Kammerater.“

„Hvad brugte I Piger til i eders Røverkule?" spurgte den Gamle vantro.

„Til at lave vor Mad," svarede Svend, „og min Søster her forstaaer sig paa Kogekunsten saa godt som Noget.“

„Da træffer det sig heldigt nok," sagde den Gamle, „for jeg har tolv Sønner, som ogsaa ere Røvere, og hvis I har Lyst dertil, kan I blive hos dem; men siden I troer, at eders Søster forstaaer sig saa vel paa Kogekunsten, saa lad hende gaae ud i Kjøkkenet, og lave en Ret Mad, til vore Folk komme hjem i Aften.“

„Ja det skal snart være bestilt," svarede Prindsessen, efter et Bink af Svend, og endskjøndt hun, som Enhver nok kan tænke, ikke forstod sig synderligt paa Madlavning, gik hun dog ud, og stegte og kogte, hvad den Gamle havde lagt frem. Imidlertid gav Svend hende et Bink om, at hun skulde gjøre Røvernes Aftendrik saa stærk som muligt, og da dette var udført, kom Røverne hjem.

De satte sig strax til at spise, og Alle forsikrede, at

Maden denne Aften var langt bedre, end den pleiede at være. Da de havde nydt et rigeligt Maaltid, begyndte de at drikke, til langt ud paa Natten.

Evend blev ogsaa optagen i Banden, men han mærkede alligevel, at man pønsede paa List og Uundersundighed mod ham og Prindsessen. Derfor vogtede han sig for at drikke med Høverne, og foregav, at han var træt og modig efter den lange Flugt.

Konen anviste dem et Sovestue, og vendte derpaa tilbage til sine Sønner. Men neppe var hun gaaet, førend Evend listede sig ned efter hende og hørte, at den Gamle gjorde Aftale med Høverne om at slaac ham og Prindsessen ihjel. Imidlertid havde den stærke Drif gjort sin Virkning, saa at den Ene efter den Anden af Høverne sank ned under Bordet, og faldt i Sovn. Da Evend saa, at de Alle vare berusede, trak han sin Sabel, sprang ind i Stuen til dem, og dræbte baade Høverne og den gamle Kone. Derpaa gik han tilbage, og lagde sig til at sove udenfor Prindsessens Sengestue.

Næste Morgen reiste de videre, efter at have forsynet sig med Levnetsmidler fra Høvernes Kjøkken.

Sen paa Eftermiddagen kom de endelig til beboet Land, og saa en stor Herreborg, hvor de gik op og forlangte Huusly for den Nat. De vare nu inde i Danmark. Ridderen, som Slottet tilhørte, hed Peter og modtog dem paa det Kjærligste, især da han hørte, at det var Prindsessen som han skulde beværte. Der blev strax gjort et stort Gjæstebud, og alle de fornemste Personer komme til Slottet, eftersom det var kundgjort fra Kongen, at Den, der bragte

ham hans Datter tilbage, skulde faae en anseelig Belønning, og beklædes med de høieste Gæsposter.

Med Taffelet fortalte Svend sine Bedrifter, og Gjæsterne morede sig saare derover. Førend Afreisen den næste Morgen førte Ridderen Svend omkring i Slottet og viste ham alle dets Herligheder. Saaledes kom de ogsaa til Løvegruben, og medens Svend stod og betragtede de vilde Dyr, greb Peter ham om Livet, styrtede ham ned i Kulen, og tillukkede Døren efter ham.

Da denne Ugjerning var bedrevent, gik han ind til Prindsessen, og fortalte hende den skammelige Usandhed, at Svend var bleven kjed af at følge hende længer, og havde derfor overdraget ham at bringe Prindsessen tilbage til Kongen. Prindsessen tvivlede i Begyndelsen om Sandheden heraf, deels fordi hun allerede selv syntes saa inderlig godt om Svend, og havde faaet ham kjærere for hver Dag de reiste tilsammen, deels ogsaa fordi han tilforn havde viist hende den største Hengivenhed.

Imidlertid var her ikke Andet for at gjøre, end at hun maatte reise videre med Ridder Peter.

Efter nogle Dages Forløb kom de til Kongens Slot. Der blev Jubel over det hele Land, da man erfarede Prindsessens Frelse, og Kongen var saa glad over at faae sin tabte Datter tilbage, at han lovede Ridderen hendes Haand. Saaledes kom da Peter til stor Anseelse, paa Grund af den ugudelige Gjerning han havde øvet mod Svend. De fornemste Hofmænd lode det være sig en Ære, at omgaaes med ham, og Kongen overøste ham hver Dag med nye Naades-

bevisninger. — Men nu maa vi see, hvorledes det imidlertid stod sig med Svend.

Saa snart han var bleven styrtet ned i Løvegruben kom strax de forfulgte Dyr for at sønderrive ham, og Historien vilde have været endt, hvis ikke den sidste Tid havde gjort Helten fortrolig med Farer, saa at han strax var forberedt, naar en ny viste sig. I det Samme han kom ned i Hulen tog han Bjørnens Haar frem og tryffede paa det, og da skulde man have seet, hvor venlige de vilde Dyr paa engang bleve, de logrede med Halen, slickede hans Hænder og Fødder, og vare ham i alle Maader hengivne. Han deelte deres Føde med dem, og opholdt derved Livet i flere Maanedes.

Alligevel faldt Tiden ham omsider lang, og da han længtes efter at høre Nytt fra Jorden, kaldte han en Dag paa Fuglenes Konge og spurgte den, hvorledes det stod til deroppe.

Ornen fortalte da, at Prindsessen var kommen tilbage til sit Hjem, og at Kongen havde besluttet at give hende Ridder Peter til Ægte, samt at der den følgende Dag skulde være et stort Dystløb i Slottet. Svend besluttede at være med ved denne Fest, tog venlig Afsked med Dyrene og lod derpaa Ornen bringe sig op af Gruben. Han gik nu ind i Slottet, og udsøgte sig en Rustning, men Dyrenes Konge gav ham en Hest, og han drog til Dystløbet. Veien fra Løvegruben til Kongens Stad var over fire Dages Reiser for et almindeligt Menneske, men Svend var godt ridende, og hans Hest kunde ikke blive træet, den foer afsted som om den fløi, og saaledes naaede han da Slottet ligesom Dystløbet skulde ende. Ridder Peter havde over-

rundet alle sine Modstandere, og var allerede erklæret for Seirherre, idet Svend red ind paa Pladsen. Han havde gjort sig ukiendelig ved at trække Hjelmen ned over Ansigtet, og vilde heller ikke navngive sig, da Peter spurgte, hvem han var.

De rede nu Dystløb mod hinanden, og hvorvel Kampen blot skulde være en Leg, saa man dog at Svend gjorde Alvor af det, og higede efter at fælde sin Modstander. Ridderen var ogsaa svært i Knibe, og blev jaget fra den ene Side af Pladsen til den anden. Men hvad skeer? Just som han var allerværst faren, kom han pludselig i Tanker om Fingerhætten, som han havde berøvet Svend, samme Morgen han kastede ham ned i Løvegruben, og som han fra den Tid af altid bar hos sig. Den trækker han da paa i en Fart, og gjør sig usynlig.

Nu kunde Svend ikke længer tage sig iagt for ham, og blev saaret. Peter glemte strax efter Fingerhætten igjen, og drev Svend opad imod Thronen, for at Kongen skulde see, hvor drabeligt han kæmpede, og voldte Fingerhætten nu, at Svend blev overvunden, og maatte give sig paa Naade og Unnaade.

Ridder Peter kaldte paa sine Tjenere og lod dem føre den Saarede ind i Teltet, hvor han blev aflædt og forbunden, og neppe var det skeet, før der kom Bud fra Kongen, at han skulde føres op paa Slottet. Da han nu gik frem at staae for Kongens Nafsyn, kastede han sig ned foran Thronen, og talte saaledes:

„Allernaadigste Konge! I seer her en arm Synder, der ved En af eders Hofmænds Underfundighed og ugudelige Daad

er bleven berøvet sin kosteligste Klenodie, Kren, og hartad Livet med, hvis det ikke havde behaget Gud, ved en synderlig Tilstiftelse at frelse mig."

Derpaa fortalte han sine Bedrifter og anklagede Ridder Peter som Den, der havde villet hans Død, for at hindre ham i at bringe Prindsessen tilbage.

Kongen kunde ikke tro hvad han hørte, og lod sin Datter kalde, for at hun skulde sige, om hun kjendte Svend.

Men siden Svend sidst havde seet Prindsessen var han bleven mager og bleg, først af hans Fangenskab i Løvegruben, og dernæst fordi han nu pintes af sine Saar. Prindsessen gjenkjendte ham derfor ikke, og Svend blev kaldet en Grefskjænder og jaget ud af Slottet.

Dette var alligevel ikke det Værste, men da Peters Tjenere forbandt ham, havde de afført ham hans blodige Klæder, og givet ham andre istedetfor. Derved var han bleven berøvet sit Sværd, sin Fjer, sit Haar og Fiskefjælllet, saa at han stod mere hjælpeløs end nogensinde tilforn.

Svend drog nu fremad i mange Dage, paa Lykke og Fromme. Lidt havde han kun at leve af, og da det var opbrugt maatte han tigge sig frem, til han naaede Hjemmet.

Her fandt han sin Fader i Velstand, fordi han nemlig endnu var i Besiddelse af Troldens Pung, der gav ham Penge saa ofte han ønskede det. Bonden tog imod Sønnen med aabne Arme, og da Svend havde fortalt alle sine Gjenvordigheder, søgte den Gamle at overtale ham til at blive i Hjemmet og lade Prindsessen fare. Men det vilde Svend ikke indlade sig paa, thi baade holdt han Meget af

Kongens Datter, og dernæst stode han paa det Fremfagn, som Bjergmanden havde givet hans Moder.

De gik da paa Raad sammen, og kom overeens om, at de først vilde blive ved at ryfse Pungen, indtil den havde givet Faderen hvad han behøvede for Næsten af sit Liv, derefter skulde Svend tage den, og paany drage ud for at see, hvad Lykken havde betænkt ham.

Som sagt, saa gjort. Efterat Svend havde opholdt sig en Maanedetid i Hjemmet, og var kommen noget til Helsen og Kræfter igjen, tog han Afsked, og drog bort med Troldens Pung. Ligesom han stod færdig til Rejsen, sagde den Gamle:

„Tøv lidt, min Son! Jeg har endnu en lille Forcering, der maaskee kan blive Dig til Nytte. Da jeg kom hjem fra Lindormens Ø fandt jeg i mine Lommer en Æblekjerne, som jeg plantede ude i vor Hauge. Den har skudt sig hurtigt iveiret og i Klar for første Gang baaret tre Æbler, tag dem med Dig og forvar dem vel!“ Den Gamle gav ham Æblerne. De To vare store og røde, det Tredie derimod lille og grønt.

„Du maa ikke selv spise Æblerne,“ sagde Faderen, „og især vogte vel paa det Mindste, thi hvor ringe det end seer ud, saa er det dog bedre end de to Andre, og kan kurere den Skade, som disse have gjort.“

Efterat den Gamle havde sagt dette, bød han Sønnen Farvel og gav ham sin Velsignelse.

Nu drog da Svend atter ud paa Vandring, og saasnart han kom til næste By gik han ind i Kroen, og blev der nogle Dage, medens han bestilte sig nye Klæder, købte Heste

og Bogne, saa kostbare og prægtige, at ikke Kongen selv havde Mage til dem. Han rystede ogsaa Pungen til han fik sig en stor Sæt Penge. Derpaa drog han videre, hen til Byen hvor Prindsessens Slot var. Han tog ind paa det kostbareste Gæstgiversted, levede i Dverflodighed, og fjørte ud hver Dag, paa samme Tid som Prindsessen.

Det kunde nu ikke vare længe, før Rygtet om en saa rig Mands Ankomst naaede op til Slottet. Kongen sendte Bud og bad ham til Selskab, og Svend viste sig saa beleven i Ord og Lader, at han snart vandt Alles Hjerter, dertil øste han Penge ud med Gærmildhed, sendte baade Kongen og Prindsessen de kostbareste Foræringer, og tilsidst befandt han sig næsten daglig i deres Selskab. Engang fjørte han ned til Stranden med dem, og faldt Talen da paa den smukke Udsigt, som fandtes fra dette Sted, ved hvilken Leilighed Prindsessen sagde, at hun ikke vilde bytte denne Plet bort for nogen Egn paa Jorderige, hvis der blot var en Skov, som kunde give Skygge for Solheden.

Da Svend hørte dette, lod han alle Byens Gartnere kalde op til sig, og udbetalte store Pengesummer, for at de skulde skaffe Prindsessens Yndlingssted beplanter med Træer til næste Dag. Han gik derefter op paa Slottet, og fik Kongen og hans Datter til at fjøre ud med.

Nu kan man nok tænke sig Prindsessens Glæde, da hun saae, at det Onske hun igaar havde gjort, og som hun holdt for umuligt, allerede var opfyldt.

Ved slige Dymærksomheder vandt Svend hver Dag i den skønne Prindsesses Dine, og der var Ingen som gjenkjendte ham eller troede, at den fornemme Mand kunde være samme

Person, som Kongen tidligere havde kaldt for en Bedrager, og ladet jage ud af Slottet.

Ridder Peter alene fattede Mistanke herom. Prindsessen havde hidtil bestandig opsat Bryllupet fra Tid til anden, og siden Svends Ankomst syntes hun endnu mere utilbøielig til at ægte ham.

„Det kan aldrig hænge rigtigt sammen,“ sagde han til sig selv. „Enten maa den fremmede Person være Svend, eller ogsaa en Troldmand; men jeg kan da snart faae det at vide, saasandt som jeg har min Fingerhætte endnu.“

Med denne Beslutning tog han Hætten paa, og listede sig i Mørkningen hen til Gæstgiverstedet, hvor Svend boede. Men ihvormegen Umage han end gjorde sig, saa var det ham dog ikke muligt at naae indenfor Døren. Han prøvede flere Gange derpaa, men bestandig holdt en usynlig Magt ham tilbage.

Det kom af de tre Troldæbler, som laae i en Kuffert ved Indgangen. Peter maatte altsaa drage bort med uforrettet Sag.

Da nu Svend havde opholdt sig et Mars Tid i Hovedstaden, og bestandig vundet i Kongens Gunst, men især i Prindsessens kan jeg tro, saa begyndte han at lade nogle Ord falde om sin Kjærlighed til Prindsessen.

Kongen syntes nok om at faae sig en saa rig Eri-gersen, men vidste dog ikke hvorledes han skulde bære sig ad, paa Grund af det Løfte, som han tidligere havde givet til Ridder Peter, alligevel han saae, at Prindsessen ikke brød sig stort om ham, og bestandig fandt paa Udflugter til at opsætte sit Bryllup.

Da han nu længe havde været uenig med sig selv herom, gik han paa Raad med en gammel Hofmand, og denne, der var velsindt imod Svend, fik Kongen til at fastsætte som Betingelse, at Den af de to Beilere, der kunde udrede en saa stor Sum, som Landets Gjæld beløb sig til, skulde faae Prindsessen.

Da Svend hørte dette blev han meget glad. Han lod sig anvise det Bærelse, hvori Kongen ønskede, at Pengene skulde ligge, og da Mønten kom gik han derind, og begyndte at ryste Pungen, saalænge indtil den forlangte Sum var tilveiebragt.

Nu vidste han da, at Prindsessen tilhørte ham, men hvad han ikke vidste, og mindst tænkte paa, det var at Middel Peter listede sig ind i Bærelset til ham, snappede Pungen da Svend lagde den fra sig, og forsvandt med den, ligesaa ubemærket som han var kommen.

Han gik derpaa ind i et andet Bærelse, og da han havde lagt Mærke til, hvorledes Svend kom til Penge, prøvede han det samme, og blev ved dermed, indtil han ogsaa havde faaet den forlangte Sum ud af Pungen.

Saa snart dette var skeet gik han ind til Kongen, og fortalte ham, at Svend var en stor Troldmand, og at han skaffede sig sin Rigdom tilveie ved Hexeri, endelig fremviste han til Bevis herfor den sjaalne Pung, og lovede, at Kongen skulde faae den til Kv og Sie, hvis han til Gjengjæld vilde give ham Prindsessen. Kongen blev ligesaa forbauset som glad herover, og gik paa Raad med Peter om, hvorledes de skulde bære sig ad for at blive af med Svend. Da det nu blev Morgen sagde Kongen til Svend:

„Ja, Du har rigtignok løst dit Løfte og skaffet Pengene tilveie, men som Du seer, har Ridder Peter ogsaa bragt en lignende Sum, og jeg vil derfor sætte Dig en ny Betingelse. Oppe paa Loftet ligger der syv Tønder Hvede og syv Tønder Rug i een Dynge, dem skal Du skille til imorgen, saaledes at enhver Kornsort kommer for sig, og kan Du gjøre det, skal min Datter høre Dig til.“

Herover blev Svend meget bedrøvet, og endnu mere da han erfarede, at Pungen var borte. Han søgte hele Dagen forgæves efter den, og om Aftenen blev han ført op i Kammeret til Korndynngen, som han skulde skille.

Medens han sad der, hørte han Folk underneden tale om Prindsessens Bryllup, der skulde staae den næste Dag, og hvorledes de gjorde Alting istand til Gildet. I sin Sorg over alle de Gjenvordigheder som bestandig fulgte ham, gav han sig til at græde, og tænkte paa at undlive sig, for nu var da Alting tabt, og han vilde ikke overleve den Tort, at see sin Modstander seire.

Men Borherre hjælper altid Sine, og just som Svend allerbedst sad, syntes han det begyndte at rumstere henne i Korndynngen. Maanen skinnede ind paa Loftet, og han saae ved dens Lys, at Hveden og Rugen langsomt skilte sig ad, hver i sin Bunke.

Det var nemlig Myrerne, som han smuldrede sit Brød for, dengang han drog ud paa Vandring, og som havde lovet ham, at de nok skulde gjengjelde hans Godhed naar Tiden kom. De vare nu Allesammen krøbne op paa Loftet, og enhver lille Myre gik fra Dynge til Dynge med sit Korn paa Ryggen. Nogle af dem stode og læssede paa, Andre toge

imod Kornene, og saaledes vedbleve de at arbejde hele den lange Nat, indtil Dyngen mod Morgenstunden var adskilt, og da laa Rugen for sig og Hveden for sig. Da de vare færdige, sad der en lille Myrekonge øverst oppe i Hvededyngen og spurgte med en fin Stemme, om han nu var fornøiet.

„Nei,“ svarede Svend, „jeg er ikke rigtig fornøiet, førend jeg faaer min Fingerhætte igjen, men det er da umuligt at I kunne skaffe mig den.“

Myren løb bort, og Svend der havde vaaget hele Natten, for at see hvor rask Arbeidet gik fra Haanden, faldt isøvn af Træthed, men dengang han vaagnede igjen, laa ganske rigtig Fingerhætten ved hans Side.

Nu var han først rigtig glad. Han gik op og ned ad Gulvet, og sang saa det rungede igjen, og da der kom Bud fra Kongen, fandt de Arbeidet fuldført.

Medens nu dette skete, havde Ridder Peter, saasnart han om Morgenens savnede sin Fingerhætte, været henne i Svends Logi, for at søge efter den, men han fandt ikke Andet end de tre Ebler, som Svend havde faaet til Foræring af sin Fader, da han sidstegang drog bort fra Hjemmet. Peter tog de to modne og smukkeste Ebler med sig, og da det just var paa den Tid af Aaret, hvori disse Frugter ere en Sjeldenhed, saa sendte han dem op paa Slottet, som en Gave til Kongen og Prindsessen. Det mindste Eble derimod, som var grønt og saae uanseeligt ud, lod han ligge. Kongen og hans Datter spiste Eblerne, og lidt efter blev Peter kaldt ind, for at vise det forsamlede Hof sit Kunststykke med den uudtømmelige Pung. Han tog da Pungen frem,

og lod den først gaae fra Haand til Haand blandt alle de Tilstedeværende, men hvad han ikke tog sig iagt for, var at Svend imidlertid havde gjort sig usynlig, og i en Fart tog Pungen til sig, og ombyttede den med en Anden af samme Udseende. Følgen heraf blev, at Peter ikke kunde skaffe en eneste Skilling tilveie, han rystede og rystede Pungen af alle Kræfter, men ligemeget kom der, saa at Kongen blev yderlig forbittret, og troede at han vilde have ham tilbedste.

Men det var imidlertid ikke det Værste der skulde hændes den stakkels Synder; thi medens Kongen og Prindsessen sad imellem Hofmændene, begyndte deres Næser at vore, og forlængedes i saa Diebliffe saaledes, at Enhver der saa paa dem ikke kunde bære sig for at lee.

Det kom nemlig af Troldæblerne, som Peter havde sendt, og som de havde spist om Morgen.

Der blev nu en almindelig Larm og Skrigen paa hele Slottet, og Peter blev truet med den haardeste Straf, hvis han ikke strax paa Timen gik til Bekjendelse om, hvorledes det forholdt sig baade med Æblerne og med Pungen. Han nødtes nu til at vedgaae Alt, og saaledes kom Kongen til Kundskab om hans hele Ugudelighed, og hvorledes han havde handlet imod Svend.

Der blev strax skicket Bud efter Svend, der imidlertid var gaaet op igjen paa Vostskammeret, hvor han sad og pønsede paa at lade Kongen undgjelde lidt, for al den Tort og Viderværdighed, der var bleven ham tilføiet. Da han altsaa kom ned i Forsamlingen, indrømmede han vel hvad Peter havde bekjendt, men sagde tillige, at han nu var tilfjinds at drage hjem til sin Fødestavn, og at overlade

Prindsessen til hvem Kongen fandt for godt at give hende. Den uhyggelige Konge tiggede og bad ham med grædende Taarer, at han idetmindste vilde være saa naadig, først at hjælpe dem af med deres lange Næser. Prindsessen bad ogsaa saa ynkelig for sig, at Svend ikke kunde modstaae længer. Han gik da hjem efter det grønne Æble, gav Fader og Datter hver sin Deel deraf, og neppe havde de spist et Stykke, førend de atter fik deres forrige Skabnin tilbage.

Kort at fortælle: Svend fik Prindsessen, som Bjergfolkene havde spaaet, og de levede mange Aar i Herlighed og Glæde, indtil de døde. Men Ridder Peter blev kastet i Drmekulen.

Claus Soldat.

Der var engang en Konge i Danmark, som ønskede at vide, hvad det var for et Foster, hans Dronning gik med. Han lod derfor hente en Kone, der kjendte til de sorte Runster, og hun spaaede ham, at Dronningen skulde føde to Prindsesser til Verden. Hun sagde tillige, at han vel maatte vogte sig for at lade dem komme ud under aaben Himmel, førend deres syvende Aar.

Da nu Tiden var omme, gik Spaaqvindens Fremfagn i Opfyldelse, og Kongen udvalgte nogle fornemme Hofmænds Koner til at amme Prindsesserne, og til at passe paa, at

de ikke kom ud i den fri Luft. Nogle Aar efter drog han i Krig, og blev borte fra Landet i flere Aar.

En Dag sad Prindsesserne ved Vinduet, og saae ud i Haugen. Da de i nogen Tid havde seet, hvor smukt Træerne og Blomsterne stode derude, og hvor smukt Solen skinnede ind imellem dem, fik de stor Lyst til at komme ned i Haugen, og bleve ved at bede deres Ammer saalænge, indtil disse endelig fulgte med dem ud af Slottet.

Men aldrig saasnart vare Prindsesserne komne udenfor Porten, før de paa en Gang forsvandt begge To, og det var ikke muligt at opdage noget Spor af dem. Herover blev der stor Sorg og Bedrøvelse paa Slottet, og Dronningen lod strax et Bud reise hen til Kongen, for at melde ham den sørgelige Tidende. Kongen hørte da op at krige, og drog hjem til Danmark igjen. Han sendte Bud ud omkring i hele Landet, for at søge efter sine Døttre, og lovede en anseelig Belønning til Den, som kunde finde dem, ja tilsidst bestemte han, at den Mand, der bragte Prindsesserne tilbage, skulde faae En af dem til Hægte.

Paa samme Tid var der en Soldat og en Hovedsmand, som havde tjent Kongen i Krigen, og faaet deres Afsked, da den var forbi. Soldaten hed Claus, og levede i smaae Omstændigheder, han boede i Huset hos en gammel Enke, der tog ham til sig, fordi Claus og hendes Mand havde været Krigskammerater.

Da det nu ikke lykkedes Kongen at komme paa Spor efter Prindsesserne, drømte Claus to Nætter efter hinanden, at han og Hovedsmanden droge ud og fandt dem.

Dagen derpaa gik han op til Kongen, og fortalte ham

sin Drom. Kongen blev meget glad herover, gjentog sit tidligere Løfte, og sagde til Claus, at han skulde gaae hen og faae fat paa Hovedsmanden, for at de Begge kunde begibe sig paa Reisen. Hver af dem fik ogsaa en nye Klædning, en Hest og en Mængde Penge, og det blev bestemt, at de skulde drage ud i Verden næste Dag.

Men om Aftenen bortspillede Hovedsmanden alle de Penge, som han havde faaet, saa at de begge To maatte rejse for Soldatens Penge. De droge nu omkring i mange Dage, uden at finde noget Spor af dem de søgte.

En Morgenstund kom de ind i en stor Skov, og traf en gammel Kone, som sad under et Træ. Det var den Samme, der en Gang spaaede Kongen Prindsessernes Skjæbne, og som nu havde Godt ifinde mod ham, for den rigelige Belønning, hun dengang fik.

Da hun saa Claus og Hovedsmanden komme ridende, spurgte hun, hvor de skulde hen. Claus fortalte hende deres Grinde.

„Da træffer det sig heldigt nok,“ sagde Spaafællingen, „for I ere just paa rette Wei til at finde dem I søge. Saasnart I komme ud af denne Skov, vil I see et stort Bjerg lige foran Jer; deri boe Prindsesserne. Troldekongen, som har fanget dem, er reist til Bryllup, og kommer først tilbage om tre Døgn. Mere tør jeg ikke sige, drag nu afsted igjen:

Den, der har Lykken i Gjem',
Fører Bruden hjem.“

Claus og Hovedsmanden bleve glade over disse Ord. De skyndede paa deres Heste det Bedste de kunde, og naaede

da ogsaa snart til Bjerget, som Spaafjællingen havde betegnet dem.

Oppe paa Toppen laa et stort Slot, bygget af bare Edelstene. Søilerne vare af Fjlsbeen og Ibenhols, men Taget var af Guldplader. Foran Porten laa en Nøgle, saa svær, at de ikke kunde løfte den, og efterat de længe forgjæves havde søgt om en Indgang til Slottet, bleve de nødte til at krybe ind gennem et Vindue.

De gik nu omkring i alle Værelser, og saa sig om, uden at møde noget Menneske; ikke heller fandt de Levnetsmidler, og da de Begge vare hungrige efter Reisen, besluttede Hovedsmanden at gaae ud i Marken, for at see, om han ikke kunde faae fat paa et Stykke Vildt.

Claus gjorde imidlertid Ild paa Skorstenen, men det blev Aften og Morgen igjen uden at Hovedsmanden vendte tilbage, og Soldaten indsaae tilsidst, at han ikke længer kunde gjøre Regning paa sin Kammerat.

Medens han nu sørgede herover, gik han omkring fra det ene Værelse til det andet, og kom endelig til en stor Kobberport, som han ikke havde seet før. Saasnart han bankede paa Porten, sprang den op, og indenfor var der en mørk Gang.

„Hvem kan vide hvor den fører hen,“ tænkte Claus ved sig selv, og besluttede at gaae derind, men først lagde han sig paa Knæ og læste sit Faderbør, derpaa gik han ind i Gangen, og da han var kommen nogle Skridt fremad, sank han pludselig mange hundrede Fæne ned under Jorden, i en dyb Kjælder, men han slog sig ikke, og kom heller ingen Skade til, fordi han først havde læst sit Faderbør.

Nede i Hulen sad der en stor Steen i Loftet, der gav

et Skin fra sig, saa klart som Solens, og Claus saa to Piger sidde paa en Forhoining, og spinde Hør af Guldtene.

De bleve Begge meget forundrede ved at see Soldaten, og spurgte hvor han kom fra. Claus sagde da, at han var bleven sendt fra Kongen i Danmark for at søge efter to Prindsesser, og at han havde faaet Anvisning paa, at de skulde boe her i dette Slot.

„Ja, det er os, Du søger efter,“ sagde den Ene, „men hvordan tænker Du vel paa, at faae os herfra?“

„Na,“ sagde Claus, „har Vorherre hjulpen mig saalænge, saa hjælper han mig vel ogsaa denne Gang.“

„Det vil holde haardt alligevel,“ sagde Prindsessen. „Imorgen kommer Troldkongen tilbage fra Bryllup, og han har tolv Mands Vid og tredive Mands Styrke. Kan Du løfte det Sværd, som der hænger paa Væggen?“

Claus gik hen til et meget stort Slagsværd, men det var ham ikke muligt at rokke det.

„Det veed jeg Naad for,“ sagde den anden Prindsesse. „Bagved Hovedgjerdet af Troldkongens Seng hænger der en lille Flaske, som han drikker Styrke af, lad os see om han har glemt at tage den med sig.“

Flasken hang der rigtignok, og da Soldaten havde druffet een Gang af den, begyndte han allerede at kunne rokke Sværdet, den næste Gang han drak løstede han det ned fra Knagen, og da han havde druffet tredie Gang, kunde han haandtere det saa let som en Brødkniv.

Prindsesserne gave ham nu Noget at leve af, og næste Morgen stillede han sig bagved Døren, med Sværdet i Haanden, og ventede paa Troldkongen.

Denne kom lidt efter, susende og brusende, og raabte idet han traadte ind af Døren:

„Hu! jeg lugter Christenblod. Hvem har været her medens jeg var borte?“

„Det skal Du snart faae at fornemme,“ sagde Claus, idet han sprang til, svingede Sværdet og huggede Hovedet af Kongen. Men ligesaa hurtigt som han gjorde dette, fløi Hovedet atter paa Halsen, og han kunde ikke faae Bugt med Trolden, førend Prindsessen havde taget noget Afke i sit Forflæde, og kastet det paa Halsen, i samme Dieblif som den blev overbugget.

Saaledes besejrede han endelig Troldkongen, men de vare endnu ikke fælske, og vidste intet Raad til at komme op af Hulén.

Medens de spiste til Middag, fortalte Claus, at han havde haft en Kammerat med sig, som Dagen iforveien var bleven borte for ham. Da Prindsesserne hørte dette, sagde den Ene, at han vist var bleven forheret af Troldens Søn, der holdt Vagt i Marken, udenfor Slottet.

„Men vi kan nok faae ham tillive igjen,“ sagde hun, „for jeg veed, at Troldkongen har en Fløite i sin Lomme, som han pleiede at blæse i, naar han ønskede Noget udført af de Christenmennesker, som ere blevne forgjorte her i Slottet.“

De søgte nu efter Fløiten, og da Claus havde blæst lidt i den, hørte han ganske rigtig Hovedsmandens Stemme ovenfor Hullet. Soldaten raabte op til ham, at han skulde see at finde en Kurv og et langt Stykke Reb, og fire det ned i Hulén. Da Hovedsmanden havde gjort dette, satte Claus først den ene Prindsesse i Kurven, og lod hende drage op

af Hulen. Kurven blev firet ned igjen, og den Anden kom ogsaa lykkelig op, men tredie Gang fyldte Claus Kurven med Steen, fordi han ikke ret stolede paa Hovedsmanden, og det gik netop som han havde tænkt sig, thi da Kurven var kommen et godt Stykke iveiret, gav Hovedsmanden Slip paa Touget, saa at Kurven styrtede ned, og knustes i mange Stykker.

Da nu begge Prindsesser vare komne op for Dagens Lys, trak Hovedsmanden sin Sabel, og truede dem med Døden, dersom de nogensinde sagde Andet, end at han havde frelst dem. Han drog derpaa tilbage til Kongens Slot i Danmark, og der var stor Glæde i det hele Land over Prindsesserne's Frelse.

Imidlertid gik Claus omkring nede i Hulen. Det saae galt ud for ham, eftersom han Ingenting havde at leve af, og vidste heller ikke hvordan han skulde bære sig ad, for at komme op af Hulen. Da han havde gaaet omkring dernede i to, tre Dage, kom han af en Hændelse til at blæse i Endestykket paa Troldens Fløite, og neppe var det skeet, førend der pludselig stod en lille Dverg foran ham, og spurgte, hvad han befalede.

Soldaten blev meget forfækket herover, men tog dog Mod til sig og sagde, at han gjerne vilde have Lidt at spise.

„Ja, det er snart bestilt,“ sagde Bjergtrolden, og i samme Dieblis stod der et opdækket Bord midt i Hulen, besat med herlig Spise og Drikke

„Det var nu godt nok,“ tænkte Claus ved sig selv. „Den Karl lader ikke til at være saa ueffen, hvor lille han end er.“

Han gav sig til at spise og drikke, og da han var bleven mæt fløitede han atter paa Trolden, og spurgte om han kunde hjælpe ham op af Hulen.

„Ja, det er snart bestilt,“ sagde Bjergtrolden. „Hæng Dig blot fast om min Ryg.“

Claus gjorde det, og strax efter stode de oppe i Slottet.

„Er der nu Mere Du ønsker?“ spurgte Bjergtrolden.

„Na ja,“ sagde Claus, jeg vilde gjerne saa snart som muligt være hjemme. Kan Du hjælpe mig dertil, skal Du have Tak.

„Ja, hvorfor ikke det,“ sagde Trolden, „hæng Dig blot om min Ryg, og hold Dig fast.“

Bjergtrolden løb nu afsted med ham, gennem Mark og Skov, saa hurtigt, at de allerede samme Dags Aften kom til Danmark.

„Nu skal Du have Tak for det Første,“ sagde Soldaten. „Naar jeg trænger til Dig igjen, skal jeg nok kalde paa Dig.“

„Ja, Du behøver blot at blæse i Fløiten,“ sagde Dvergen. „Saalænge Du har den, maa jeg adlyde Dig.“

Derpaa forsvandt han, og Claus gik hjem og boede atter hos den gamle Kone, i hvis Huus han tidligere havde opholdt sig. Hun blev forundret ved at see ham, og spurgte, hvor han havde været henne i al den Tid.

Han sagde, at han havde reist omkring i fremmede Lande, og spurgte om hvad Nyt der imidlertid var skeet i Hjemmet. Hun fortalte, at Prindsesserne vare komne tilbage, og at Hovedsmanden, som havde frelst dem, nu snart skulde ægte den Ene, men at Brylluppet var bleven udsat saalænge ind-

til Guldsmeden havde forfærdiget dem hver en Teen, Mage til den, de spandt Hør paa nede i Troldehulen. Da Claus fik dette at høre, blev han saare glad. Han gik hen til Guldsmeden, gav sig ud for Svend, og spurgte, om han ikke kunde faae Arbeide. Mesteren tog ham da i sin Tjeneste, og da han fortalte ham om de to Guldtene, som Kongen havde bestilt, og som han ikke kunde faae udarbejdede saa kostbare og kunstige, som Prindsesserne ønskede dem, sagde Claus til ham:

„Na ikke Andet, den Sag paatager jeg mig, til imorgen tidlig.“

„Det var et stort Ord,“ sagde Guldsmeden, „og jeg gad nok seet derpaa, førend jeg troer det.“

Claus fik nu et Kammer for sig selv, og lagde sig til at sove. Genimod Dagningen tog han Fløiten frem, og blæste i den forkeerte Ende, hvorpaa strax Bjergetrollden indfandt sig.

„Kan Du hente mig de to Tene, som Prindsesserne spandt Hør paa nede hos Troldekongen?“ spurgte han.

„Ja, det er snart bestilt,“ svarede den lille Trolld, og forsvandt.

Strax efter kom han tilbage med begge Tenene, og Claus lod ham gaae sin Vej igjen. Han pudkede nu Tenene lidt af, og bragte dem ind til Guldsmeden.

Mesteren blev sjæleglad herover, og sagde til Claus:

„Efterdi Du har gjort dette Stykke Arbeide, og det paa saa kort Tid, saa maa Du ogsaa være den bedste Guldsmed, der findes paa denne Verdens Jord, og jeg vil tage Dig med op til Kongen, for at Du selv kan levere ham Tenene.“

De gik altsaa sammen op paa Slottet, og da Prindsesserne saa de to Guldtene, gjenkjendte de baade disse og Claus, men de turde alligevel ikke lade sig mærke med Noget, fordi de havde svoret Hovedsmanden Tausshed. Kongen blev nu meget glad over at der ikke var mere i Veien for Bryllupet, og indbød baade Guldsmeden og Claus til at spise deres Middagsmad paa Slottet.

Da de havde spist, sagde Kongen til Claus:

„Siden du er en saa duelig Mester, maa Du vel have reist meget i fremmede Lande, og seet mange mærkværdige Ting i dine Dage. Fortæl os Noget derom.“

Claus var villig hertil, og fortalte hele Historien om hvorledes han havde frelst Prindsesserne, og nær mistet Livet for deres Skyld. Da de to Prindsesser hørte dette, kunde de ikke bevare deres Hemmelighed længer. De løb hen til Claus, toge ham om Halsen og kyskede ham, og saaledes blev Hovedsmandens Forræderi opdaget. Claus fik den ene Prindsesse til Kone, og Kongen lod til Straf Hovedsmanden sætte ind i en Pigtønde, og rulle ned af Bolbjerg Døs.

Gjengangeren.

Paa Nabjerg, i Ringkjøbing Amt, boede der engang en Herremand, som efter sin Død spøgede saa forstrækeligt, at Ingen i Gaarden kunde have No for ham. Den kloge Præst fra Hammerum var flere Gange bleven kaldt

til, for at han skulde see at faae ham manet ned i Mosen, men endskiøndt Præsten var vel bekjendt med de Dele, kunde han dog ikke bringe Spøgelsset længere end ud paa Madum Fællede; saasnart det kom ind i Mosen løb det sin Vej igjen.

Nogle Aar efter kom der en Gaardskarl til at tjene paa Mabsjerg, som hed Hans. Da Folkene den første Aften fortalte ham hvorledes det stod sig med Herremanden, sagde han, at dette ikke havde Stort at sige, og forsikkrede, at han var Karl for at bringe den Døde til Ro. Fruen gav ham med Glæde Lov til at mane Herremanden, og Hans gik ned til Smeden, og lod sig gjøre en Jernhandske. Den tog han paa, svøbte et hvidt Lagen omkring sig, og ventede om Natten paa Gjengangeren. Det varede ikke længe førend Herremanden kom. Saasnart Hans saae ham, gik han hen til ham og hilste.

„Hvem er Du?“ spurgte Spøgelsset, „og hvad gaaer Du her og pønser paa?“

„Na,“ sagde Hans, „jeg er kun en fattig Mvlskarl, som gaaer igjen efter min Død, fordi jeg engang har stjaalen tre Mark fra min Frue, og gjemt dem herude bag Ladestolpen.“

„Du er vist ikke død,“ sagde Herremanden. „Ræk mig engang din Haand.“

Hans rakte ham Haanden med Jernhandsken, som Herremanden trykkede næsten flad.

„Jo død kan jeg da rigtignok mærke at Du er,“ sagde han. „Følg nu med mig, saa skal jeg vise Dig hvad jeg gaaer efter.“

De gik ind i Stalden, op i en gammel Baas.

„See her,“ sagde Herremanden, idet han pegede paa

Jorden, „under denne Steen har jeg sat en Kobberkjedel, fyldt med Penge, som jeg i levende Live tog fra mine Bønder. Saalænge den bliver staaende, kan jeg ingen No faae i Graven. Løst engang Stenen op, saa skal Du see.“

„Nei, gjør det selv,“ sagde Hans, „for hvis jeg fik Noget at bestille med eders Penge, kunde jeg maaskee ogsaa komme til at gaae igjen for dem, og saaledes ikke blive forløst for Verdens Ende.“

Herremanden maatte da selv til at løfte den tunge Steen iveiret, og Hans mærkede sig Stedet hvor Skatten laa skjult.

Da de nu vare færdige, og havde lagt Stenen over Skatten igjen, sagde Herremanden:

„Nu gaar Hanen, og det er paa Tide, at vi komme tilbage. Lad os følges ad til Kirkegaarden.“

Hans gik med, og da de kom til Kirken sagde Herremanden:

„Jeg skal hjælpe Dig ned i Graven inat, saa kan Du hjælpe mig imorgen.“

„Nei,“ sagde Hans, „Væ den, som Væ ber. I har været en fornem Herre, jeg derimod en ringe Tjener, lad mig derfor hjælpe Eder først.“

De gik altsaa hen til Herremandens Grav, og Gjenfærdet sagde:

„Uh, dit Skarn! jeg mærker nok, at Du har narret mig, ræk mig Haanden til Afsked.“

Hans rakte Jernhandsken frem, men dennegang var han saa klog, at trække sine egne Fingre ud af den. I det samme

Dieblig galede Morgenhanen, og Herremanden sank ned i Graven, uden at beholde Andet af Hans, end Jernhandsken.

Den næste Dag gif Karlen op til Fruen, og fortalte hende det som Herremanden havde betroet ham. Kobberkjedelen blev opgravet, og Skatten fordeelt blandt Bønderne. Hans fik til sin Part en anseelig Belønning, og fra den Nat havde Gjenfærdet No i sin Kiste, og kom aldrig østere tilbage.

Karens Søn.

I Landsbyen Gritsø ved Fredericia boede engang en fattig Kone, som hed Karen, og ernærede sig ved at spinde for Folk. Da hun en Aften sad inde ved Koffen og spandt, stod der pludselig en lille Mand foran hende, og spurgte om hun vilde følge med og hjælpe hans Kone, der var i Barnsnød. I Gritsø har det altid været slemt med Bjergfolk, man kunde undertiden see dem ved høilys Dag gaae til og fra deres Huler, men de gjorde aldrig noget Ondt, og passede sig selv, hvorfor ogsaa Bønderne lode dem være i Fred.

Karen vidste altsaa strax hvem hun havde for sig, og da Bjergmanden lovede, at hun ikke skulde gjøre sit Arbeide for Intet, slukkede hun Lysen, lukkede Huset, og fulgte med ham ned i Hulen.

Her opholdt hun sig en Maaned hos Bjergfolkene, og hjalp den syge Kone saa godt som hun kunde. Derpaa førte

Bjergmanden hende tilbage igjen og spurgte, hvad hun ønskede han skulde forske hende med.

Karen sagde da, at hun selv ikke trængte saa meget til hans Hjælp, men at hun derimod havde en liden Søn, som var sat ud hos Fremmede, ham vilde hun gjerne at Bjergmanden skulde tage sig af.

„Det skal skee som Du siger,“ sagde Trolden. „Tag din Søn hjem til Dig, der har Du Penge til at føde ham for, og naar han bliver stor, skal jeg nok hjælpe ham frem.“

Bjergmanden tog en Haandfuld Kul op af Jorden, og gav den til Karen. Derpaa forsvandt han. Men da den fattige Kone var kommen hjem, saae hun at Kullene vare blevne til Solvskillinger. Hun tog nu Sønnen, der hed Jakob efter sin Fader, hjem til sig, og gav ham den Lærdom hun bedst kunde. Det tegnede alligevel ikke til, at Drengen skulde blive til Noget, han gad Ingenting bestille, og holdt meest af at drive omkring i Skoven og nede ved Stranden. Karen klagede i sit stille Sind tidt herover, og meente, at ikke var synderlig bevendt med Bjergmandens Løfte.

Det skete da, at Jakob, efterhaanden som han voksede til blev ualmindelig stor og stærk. Ingen i hele Byen kunde staae sig for ham, og Alt hvad han tog fat paa gik i stykker under hans Hænder.

En Dag sagde Karen til ham, at han skulde gaae ned til Skovfogden, og bede om en Armfuld Brænde.

Da Drengen kom derned, sagde Fogden, at han maatte tage saameget som han kunde bære af Brændestabelen, der stod i Tøften bag Huset. Jakob laante da et Stykke Nib, dette slog han om hele Stabelen, og bar den hjem, til stor

Forundring for Skovfogden, der imidlertid stod ved sit Løfte. En anden Gang blev han sendt ned i Byen, for at hente et Brød, og slog tilvæds med Bageren, at han skulde have alle hans Brød for Intet, hvis han kunde bære dem hjem. Jakob bandt sit Stykke Reb om Brødene, og bar dem hjem uden mindste Anstrengelse.

Paa denne Maade underholdt han i flere Aar sin Moder, der var bleven gammel, og ikke længere kunde see at spinde.

Imidlertid blev Jakob efterhaanden fjed af dette Liv, og sagde engang til Karen, at nu vilde han drage ud i Verden, og see om han kunde fortjene hende nogle Penge. Karen solgte da sit Huus, og kom paa Aftægt, men Jakob gik ned til en Kjøbmand i Fredericia og forlangte et af de største Stykker Jern, han havde.

„Hvad vil Du bruge det til?“ sagde Kjøbmanden.

„Jeg vil gjøre mig en Vandringsstok deraf,“ svarede Jakob.

„Na dertil behøves da ikke saa stort et Stykke.“ svarede Kjøbmanden. „Hvormeget troer Du at behøve?“

Jakob pegede paa det allerstørste Stykke der fandtes, og meente, at han deraf til Nød kunde faae sig en lille Spadserestok.

„Ja kan Du løfte det,“ sagde Kjøbmanden, „saa maa Du tage det med, uden mindste Bederlag.“

„Det er et Ord,“ sagde Jakob, kastede det svære Stykke Jern op paa Skulderen, og gik sin Vej.

Da han kom ud til Smeden, var der hverken Ambolt eller Hammer som kunde holde til ham, medens han smedede

paa Jernet, og det varede længe inden han fik Stokken færdig.

Derpaa gik han hjem og tog Afsked med sin Moder. Karen gav ham en god Mellemmad med, og saa drog Jakob ud i Verden.

Han vandrede nu fremad i mange Dage, bestandigt sønderpaa, indtil han kom ind i et fremmed Land. Her saa han en Morgenstund en Kareth med fire Heste kjøre hen over Landeveien. Inde i Bognen sad en Prindsesse og græd. Da de havde kjørt lidt, holdt Bognen stille, og Prindsessen steg ud. Hun var klædt i Sort, og saa overordentlig dejlig, at Jakob aldrig havde seet hendes Mage.

Han gik hen og spurgte hvorfor hun græd. Prindsessen svarede, at hun var den ulykkeligste Skabning i Verden fordi hun skulde gives hen til en stor Lindorm, som havde forlangt hende af Kongen, hendes Fader, med den Trudsæl, at hvis hun ikke kom, vilde hele hans Rige blive ødelagt.

Prindsessen bad Jakob om at skynde sig bort, fordi hun hvert Dieblif kunde vente Lindormen.

„Na nei,“ sagde Jacob, „jeg er ikke saa bange af mig, og har nok Lyst til først at see lidt paa den Karl af en Lindorm. Maaskee han kunde lade sig tale tilrette.“

Han tog Prindsessen under Armen, og gik et Stykke Wei med hende, indtil de kom ud i en stor Mose, hvor Lindormen boede. Saasnart Udyret hørte dem, krøb det op af Mudderet, pøb og hylede, og spurgte Jakob, hvordan han turde vove at lade sig see her.

Der begyndte nu en drabelig Kamp imellem dem, og

skete det saaledes, at Jakob lagde Ormen øde med sin Jernstok.

Prindsessen blev sjæleglad herover, faldt ned paa sine Knæ og takkede ham, og spurgte, hvormed hun kunde gjengjelde, at han havde frelst hendes Liv. Jakob sagde, at han ikke vilde have anden Gjengjæld, end at hun skulde høre ham til, og være hans Kone. Det blev da aftalt imellem dem, at han den næste Dag skulde forlange Prindsessen til Ægte af Kongen. Derpaa kjørte hun bort.

Den følgende Morgen gik Jakob op paa Slottet, og blev meget vel modtaget, men da han havde fremført sit Grinde og fortalt sin Herkomst, syntes Kongen dog, at en fattig Huusmands søn var et altfor ringe Parti for hans Datter.

I denne Forlegenhed kom Prindsessens Stedmoder ham tilhjælp. Det var hende, som havde sendt Lindormen ud, efterdi hun var misundelig paa Steddatteren ved at see, hvormeget Kongen foretrak hende fremfor hans øvrige Børn.

Da nu Jakob havde frelst Prindsessen, hadede hun ham, og besluttede at volde hans Undergang. Hun fik Kongen overtalt til at love ham Prindsessen paa to Betingelser, som Stedmoderen vilde fremsætte, kunde han ikke opfylde disse, skulde han til Straf lade sit Liv, og Prindsessen være fri.

Jacob gik strax ind derpaa, og Dronningen fremsatte da, som den første Betingelse, at han med Frist af et Aar skulde sige hende, hvor Det fandtes, som var Skyld i den forrige Dronnings Død.

Jakob søgte Dag for Dag efter at komme til Kundskab

herom, han gav sig itale med Alle, som havde tjent den forrige Dronning, men der var Ingen, som kunde give ham nogen Oplysning om hvad han ønskede. Saaledes var næsten Muret gaaet bort, uden at han kom sit Maal nærmere. Hans Moder døde imidlertid, og da Jakob indsaae, at det vilde tage en gal Ende med ham, besluttede han at tilbringe den Tid, han havde tilbage af den foreskrevne Frist, med at gaae hjem, og bede en Bøn paa gamle Karens Grav.

Da han kom til Gritsø, var det silde om Aftenen. Alle Folt vare gaaede tilsengs, og Kirkegaardsdøren var lukket. Jakob maatte derfor fladre over Muren, og han vilde endda ikke have fundet Moderens Grav, hvis der ikke i samme Dieblis var kommen en lille Mand henimod ham, som tilbød sig at vise ham Stedet.

Det var den samme Trolde, hvis Kone Karen havde hjulpen, da hun var i Barnsnød.

„Naar Du nu kommer derhen,“ sagde Trolde, efterat have betegnet ham Stedet, „saa skal Du tage det hvide Klæde med Dig, som ligger ved Siden af din Moders Grav, og ikke give det tilbage, førend Den det tilhører, har lovet at sige Dig, hvad Du ønsker at vide.“

Med disse Ord forsvandt Trolde.

Det var over Midnat, og paa den Tid, da de Onde staae op og spøge paa Kirkegaarden. Efterat Jakob havde læst en Herrensøn paa Moderens Grav, reiste han sig og saae et Liigklæde ligge i Nærheden. Han tog det til sig, og lagde det sammen.

Lidt efter, da Gjengangerne skulde ned i Gravene igjen,

kom den Døde, som Liigklædet hørte til, og som havde lagt det fra sig, medens han dansede udenfor Kirkedøren. Da han saa Jakob staa med Liigklædet i Haanden, begyndte han at true ham, og forlangte sit Lagen tilbage, men Jakob var ikke saa bange af sig, han sagde, at Spøgelsen ikke fik Klædet, førend han havde sagt ham, hvor Det fandtes, der var Mærke i den forrige Dronnings Død.

„Det kan jeg ikke sige Dig strax,“ svarede Gjengangeren. „Men ved Siden af mig ligger der en Degn, som har været forfaren i de sorte Kunster, han maa vist vide Besked derom, og jeg skal høre ham ad til imorgen Nat ved denne Tid.“

„Saa narrer Du mig vel,“ sagde Jakob til ham.

„Nei,“ svarede Dødsningen. „Du kan stole paa mit Ord.“

Jakob lod ham nu faa Liigklædet tilbage, og da den næste Nat kom, gik han atter ud paa Kirkegaarden, for at vente paa Gjengangeren. Det varede heller ikke længe førend Denne indfandt sig, og fortalte, at den forrige Dronning var kommen af Dage idet Kongens nuværende Gemalinde jagede hende en Stoppenaal ind i Hovedet, og at hun derefter havde draget Naalen ud og kastet den i Havet.

Jakob blev meget glad herover, og begav sig Dagen efter tilbage til Kongens Slot.

Da nu Tiden var forløben, som Dronningen havde bestemt, indfandt der sig en Mængde Hoffolk paa Slottet, for at høre hvorledes Jakob vilde redde sig ud af den indgaaede Betingelse. Han traadte da frem for Dronningen og sagde, at Det, som havde været Skyld i den forrige Dronnings Død, havde hun selv kastet i Havet.

Over disse Ord blev Dronningen saa forskrækket, at hun

neppe kunde holde sig opreist paa sin Stol. Uden at fordre nogen videre Forklaring, spurgte hun Jakob, om han da kunde løse den anden Betingelse, og sige hende, hvad hun i dette Dieblis tænkte paa.

„Ja,“ sagde Jakob, „det kan jeg ogsaa. I tænker, at jeg maaskee endnu veed bedre Betsed om Dronningens Død, end jeg har sagt, og det er rigtigt nok, for det var Jer, der stak Stoppenaalen ind i hendes Hoved, saa hun døde deraf, og sliig Udaad blev bedreven fordi I selv vilde herske i Landet.“

Da den onde Qvinde hørte dette, faldt hun baglænds om paa Gulvet, og besvimede.

Der opstod nu en stor Larm blandt de Tilstedeværende. Saa snart Dronningen kom til sig selv igjen, blev hun taget i Forhør, og maatte tilstaae Alt. Jakob fik Prindsessen til Rone, men den onde Stedmoder blev henrettet.

Bjergmandens Hammer.

Engang var der stor Hungersnød i Landet. Fattigfolk kunde ikke faae det Nødvendige, og selv for de Rige blev det mangengang knapt nok. Paa den Tid boede en fattig Huusmand ude paa Heden.

En Dag sagde han til sin Søn, at han ikke kunde føde ham længer, og at han derfor selv maatte drage ud i Verden for at skaffe sig sit Underhold. Niels forlod da Hjemmet og gik sønderpaa.

Henimod Aften befandt han sig i en stor Skov og krøb op i et Træ, for at de vilde Dyr ikke skulde gjøre ham Fortræd om Natten.

Da han havde sovet en Timestid, eller maaske længer, kom der en lille Mand løbende henimod Træet. Han var puffelrygget, havde krumme Been, et langt Skjæg, en rød Hue paa Hovedet, og blev forfulgt af en Varulv, som anfaldt ham lige under Træet, hvor Niels sad. Den Lille gav sig til at skrig, han bed, og kradsede, og værgede sig det Bedste han kunde, men det forslog ikke, Varulven var hans Overmand, og vilde have sønderrevet ham, hvis ikke Niels var sprunget ned af Træet og kommen ham til Hjælp. Saa snart Varulven saae, at den havde to Mand for sig, blev den bange, og flygtede ind i Skoven igjen.

Da sagde Bjergmanden til Niels: „Du har frelst mit Liv og gjort Godt imod mig, til Gjengjæld vil jeg ogsaa gjøre Dig noget Godt. See her har Du en Hammer, Alt hvad Du smeder med den, skal Ingen kunne gjøre Dig efter. Drag nu din Bei, det vil gaa Dig Bedre, end Du tænker.“

Ligesom Bjergmanden havde talt disse Ord, sank han ned i Jorden foran Niels.

Næste Dag drog Drengen videre, og blev ved at vandre fremad, indtil han kom i Nærheden af Kongens Slot. Her gav han sig i Tjeneste hos en Smed.

Nu skulde det just træffe sig, at der nogle Dage iforveien havde været en Tyv inde i Kongens Skatkammer, og stjaalet en stor Pøse Penge. Alle Byens Smede bleve derfor hentedede op paa Slottet, og Kongen lovede, at Den, som kunde

gjøre ham den bedste og kunstigste Laas, skulde blive udnævnt til Hoffmed, og ovenikøbet faae en anseelig Belønning. Men denne Laas maatte være færdig i otte Dage, og saaledes beskaffen, at den ikke lod sig opbryde.

Da nu Smeden, hos hvem Niels var i Tjeneste, kom hjem og fortalte dette, fik Drengen Lyst til at prøve, om Hammeren ogsaa virkelig besad de Kræfter, som den lille Bjergmand havde sagt. Han bad Mesteren om Lov til at gjøre Laasen, og lovede, at den skulde blive færdig til bestemt Tid.

Hvorvel nu Smeden ikke havde store Tanker om Drengens Duelighed, tillod han ham dog at prøve paa dette Arbeide. Niels forlangte da et særskilt Værksted, luffede Døren ilaas, og gav sig til at hamre paa Jernet. Der gik een Dag, og der gik to, Mesteren begyndte at blive nysgjerrig, men Niels lod Ingen komme ind til sig, og Smeden maatte nøies med at staae udenfor, og kigge igjennem Nøglehullet. Arbeidet lyffedes alligevel langt bedre end Drengen selv havde formodet; uden at han forstod sig paa, hvorledes det egentlig gik til, var Laasen færdig den tredie Dags Aften.

Næste Morgen gik han ned til Mesteren, og forlangte nogle Penge af ham.

„Igaar har jeg arbeidet strengt,“ sagde han. „Idag vil jeg holde mig lystig.“

Han gik nu ud i Byen, og kom ikke tilbage til Værkstedet, før langt ud paa Aftenen. Næste Dag gik der paa samme Maade, han dovnede indtil Ugen var forløben. Mesteren blev meget vred herover, og truede med at jage ham bort, hvis han ikke var færdig til bestemt Tid, men Niels

bad ham blot om at være ved godt Mod, og inde stod for, at hans Laas skulde blive den bedste.

Da nu Dagen kom, tog Niels sit Arbeide frem, og bragte det op til Slottet, og det viste sig, at hans Laas var saa kunstig og fin udarbeidet, at den langt overgik alle de Øvriges, hvoraf Følgen blev, at Niels's Mester blev erkjendt for den Dueligste, og modtog den lovede Titel og Belønning.

Smeden var meget glad herover, men han tilstod ikke for Nogen, hvem det var, der havde gjort den kunstige Laas. Han fik nu det ene Arbeide efter det andet af Kongen, lod Niels gjøre dem færdige, og blev omsider til en rig Mand.

Imidlertid gik Rygtet fra Land til Land om den kunstige Laas, som Kongen havde for sit Skatkammer. Der kom Reisende langveis fra for at see den, og skete det da, at der en Dag ogsaa kom en fremmed Konge op til Slottet. Da han længe havde staaet og betragtet Arbeidet, sagde han, at den Mand, som kunde gjøre en saadan Laas, fortjente at komme til Afgt og Ære.

„Men hvor god en Smed han end er,“ tilspøiede Kongen, „saa har jeg dog hans Mester hjemme.“

Han vedblev nu at prale saaledes, at Kongen tilsidst tilbød sig at indgaae et Væddemaal med ham, om hvem der kunde udføre det kunstigste Stykke Arbeide. Smedene bleve hentedes og Kongerne bestemte, at de hver især skulde gjøre en Kniv. Den, som seirede blev lovet en anseelig Belønning. Smeden fortalte Niels, hvad der var skeet, og bad ham prøve paa, om han kunde gjøre en ligesaa god Kniv som Laas. Niels lovede det, skjøndt hans sidste Arbeide ikke havde

gavnet ham synderligt, Smeden var nemlig en gjerrig Mand, og holdt ham saa knapt, at han undertiden ikke havde det, han kunde spise og drikke.

Nu traf det sig saaledes, at Niels, da han var gaaet ud for at kjøbe Staal til Kniven, mødte en Mand fra sin Hjemstavn, gav sig i Snak med ham, og fik at vide, at hans Fader gik omkring fra Dør til Dør og tiggede, og led Nød og Daarlighed.

Da Niels havde hørt dette, bad han sin Mester om Penge til at hjælpe Faderen med, men Mesteren svarede, at han ikke fik en Skilling, før han havde gjort Kniven færdig. Niels lukkede sig derfor inde, arbejdede en Dagstid, og ligesom sidst havde han Kniven færdig, uden egentlig selv at vide, hvordan det var gaaet til.

Da saa Dagen kom, og Arbeidet skulde forevises, klædte Niels sig i sine bedste Klæder, og gik med Mesteren op paa Slottet, hvor begge Konger ventede paa dem.

Den fremmede Smed foreviste først en Kniv, der var saa smuk og saa kostbart udarbejdet, at det var en Lyst at see derpaa, desuden var den saa skarp og velhærdet, at den kunde skjære en Møllesteen igjennem lige til Diet, som om det havde været en Ost, og uden at Eggen i mindste Maade fløvedes derved. Niels's Kniv saae derimod ringe og uanseelig ud.

Kongen troede allerede, at han skulde tabe sit Bæddemaal, og gav Mesteren haarde Ord, da Drengen bad om Lov til at betragte den fremmede Smeds Kniv lidt nøiere. Efterat have staaet og seet paa den, sagde han: „Det er et godt Stykke Arbejde, I der har gjort. Skam faae

den, der siger Andet, men min Mester er dog jeres Overmand alligevel, som I strax skal faae at erfare."

Medens han sagde dette, tog han den Fremmedes Kniv, og flækkede den paa langs, fra Spids til Skæft, med sin Kniv, saa let som man flækker en Vidiekvist.

Kongerne vilde neppe troe deres egne Dine, men Følgen var, at den danske Mester blev erklæret for Seirherre, og fik en stor Pose Penge hjem med sig.

Da nu Niels forlangte sin Betaling, nægtede Smeden at give ham Noget, endskjondt han vidste, at den stakkels Dreng blot vilde have Pengene for at hjælpe sin Fader. Herover blev Niels vred, gik op til Kongen og fortalte den hele Historie, at det var ham, der baade havde gjort Laasen og Kniven. Mesteren blev kaldt til, men han nægtede det Altsammen, og udskjeldte Niels for en doven Dreng, som han havde taget til sig af Guds Naade og Barmhjertighed.

"Ja den Sag skal vi nok faae Redelighed paa," sagde Kongen, som holdt med Mesteren, "siden Du siger, at det er Dig, der har gjort den kunstige Kniv, og din Mester siger det Samme, saa demmer jeg Jer imellem, at I hver især skulde gjøre mig en Sabel, inden idag otte Dage; den, som da kan gjøre den kunstigste, skal være min Mester, men den som taber, skal lade sit Liv."

Niels var veltilfreds med den Dom. Han gik hjem, pakkede sit Tøj sammen, og bød Farvel til Mesteren. Nu var denne i Knibe, og vilde gjerne gjøre Alting godt igjen, men Niels lod som om han ikke forstod det, han gik sin Vej, og leiede sig ind hos en anden Mester, hvor han trøstlig begyndte at arbejde paa Sabelen.

Da nu den bestemte Dag kom, mødte de Begge paa Slottet. Mesteren fremviste først en Sabel, der var det kunstigste Arbeide, som noget Menneske vilde see for sine Dine, og dertil indlagt med Guld og kostbare Stene. Kongen var meget fornøiet herover.

„Naa, lille Niels,“ sagde han, „hvad siger Du til den Sabel?“

„Na ja!“ sagde Drengen, „den er ikke saa gal endda, af en saadan Fusk at være.“

„Kan Du vise Mage til den?“ spurgte Kongen.

„Jeg troer det,“ svarede Niels.

„Naa saa kom frem med din Sabel, hvor har Du den?“

„Jeg har puttet den ned i min Vestelomme,“ sagde Niels.

Der blev en almindelig Gatter herover, som endnu forøgedes, da man saa Drengen tage en lille Pakke op af Vestelommen. Niels viklede en Klinge ud af Papiret, der var sammenrullet som en Uhrsjer.

„See her er mit Arbeide,“ sagde han. „Vil De ikke skjære Traaden over, Mester?“

Smeden var villig hertil. I det samme rettede Sabelen sig og slog ham i Ansigtet.

Niels tog da et Hefte af Guld op af den anden Lomme, og skruede det fast paa Klingen, derpaa rakte han Kongen Sabelen, og alle de Tilstedeværende maatte nu tilstaae, at de ingensinde havde seet et saa udmærket Arbeide. Niels blev eenstemmig erklæret for Seirherre, og Smeden gik til Bekjendelse, at Drengen ogsaa havde gjort Laasen og Kniven.

Kongen vilde i sin Forbittrelse strax have ladet Mesteren

undlive, hvis ikke Drengen havde bedet om Naade for Synderen.

Niels fik nu en anseelig Belønning af Kongen, og fra den Dag af blev alt Slottets Arbeide overdraget til ham. Han tog sin gamle Fader til sig, og levede siden i Herlighed og Glæde, indtil han døde.

Tollers Naboeer.

Der var engang en Karl og en Pige, som tjente sammen paa en Herregaard nede ved Klode Mølle, i Lysgaard Herred. De fattede Godhed for hinanden, og da de Begge vare tro og ærlige, holdt deres Herskab meget af dem, og gjorde deres Bryllup, dengang de skulde giftes. Herremanden gav dem ogsaa et lille Huus, og et Stykke Mark, og der flyttede de da hen og boede.

Dette Huus laa midt ude paa den vildene Hede, og Egnen deromkring var forresten ilde berhyttet. I Nærheden fandtes en Mængde gamle Kæmpebegravelser, hvori man sagde, at Bjergfolkene holdt til. Men Toller, som Manden hed, brød sig ikke stort derom.

„Naar man blot giver sig Gud i BOLD, og forresten gjør hvad Ret og Skjel er mod alle Menneſker, ſaa behøver man ikke at være bange for Nogen,“ meente han.

Da de nu havde flyttet deres Smule Eiendom ud i Huset, og taget Bopæl der, sad Mand og Kone en sildig Aften

inde i Stuen og samtalede med hverandre om, hvorledes de skulde bære sig ad, for bedst at komme frem. Imidlertid bankede det paa Døren, og da Toller lukkede op, kom der en lille bitte Mand ind, og bød dem Godaften.

Han havde en rød Hue paa Hovedet, et langt Skjæg og Haar, en stor Puffel paa Ryggen, og et lille Skjodskind, hvori der sad en Hammer, foran sig. De to Folk vidste strax, at det var en Bjergmand, men forresten saae han saa godlidende og venlig ud, at de slet ikke bleve bange for ham.

„Hør nu, Toller,“ sagde den Fremmede, „jeg seer nok paa Dig, at Du veed hvem er, og det forholder sig ogsaa saaledes. Jeg er en usselig lille Bjergmand, som Folk ikke har levet anden Plads paa Jorden, end Kæmpegrave og Banker, hvor aldrig Solens Lys kan skinne ned til os. Vi have hørt, at Du er kommen hertil, og vor Konge er bleven bange for, at Du vilde gjøre os Fortræd og ødelægge os. Han har derfor skicket mig op til Dig i aften, for at jeg skulde bede Dig, saa mindeligt som jeg kunde, om Du vil lade os beholde vort Huus dernede i Fred. Du skal aldrig fornemme Noget til os, eller blive forstyrret i din Gjærning af os.“

„Bær I kun rolig, lille Mand!“ sagde Toller, „jeg har aldrig gjort nogen af Vorherres Skabninger Fortræd med min gode Villie, og Jorden er vel stor nok for os Alle. Jeg tænker nok, at vi skulde komme ud af det i Enighed, uden at den Ene behøver at skade den Anden.“

„Naa, da Gudskelov,“ raabte den lille Bjergmand, og gav sig i sin Glæde til at springe omkring paa Gulvet. „Det var jo deiligt. Vi skulde ogsaa til Gjengjæld gjøre Dig alt det

Gode, der staaer i vor Magt, Toller! det skal Du snart faae at formærke. — Nu maa jeg afsted igjen.”

„Vil I ikke først tage en Steefuld Mad med os?” spurgte Konen, og satte et Fad Grød ned paa Slagbænken ved Vinduet, fordi Bjergmanden var saa lille, at han ikke kunde naae op til Bordet.

„Nei ellers Tak,” sagde Puslingen. „Vor Konge længes efter mig hjemme, og det var Synd at lade ham vente paa den gode Tidende, jeg bringer.”

Dermed bød Bjergmanden Farvel, og gik sin Vej.

Fra den Dag af levede Toller i Fred og Enighed med de smaa Høisfolk. Man saa dem gaae op og ned af deres Grav, ved høilys Dag, og der var aldrig Noget, som gjorde dem den ringeste Fortrød. Tilslidst bleve de saa dristige, at de gik ud og ind af Tollers Huns, som om det kunde have været deres eget.

Commefinde hændtes det ogsaa, at de laante en Gryde eller en Kobberkjedel ude i Kjøkkenet, men bestandig bragte de den tilbage igjen, og satte den nøiagtig paa samme Sted, hvorfra de havde taget den.

De gjorde ogsaa Toller al den Gavn de kunde. Hvergang det blev Foraar, gik de ud af deres Høi om Natten, sankede Steen af Pløiemarken, og lagde dem i Bunker langs med Aggerrenen.

I Høstens Tid gik de smaa Bjergmænd og samlede Nr., for at der ikke skulde gaae Noget tilspilde for Toller.

Huusmanden mærkede det godt. Naar han var kommen i Seng og læste sin Aftenbøn, takkede han mangengang Vorherre, for det han havde givet ham Bjergfolkene til Naboer.

Ved Paaske og Pintsjetider, eller i Julehelligdage satte han hver Aften en lille Gryde Risengrød, saa god som de kunde lave den, ud paa Høien til dem.

Engang, efter at Konen var nedkommen med en lille Datter, blev hun saa syg, at Toller troede, det var paa det Sidste med hende. Han prøvede alle de kloge Folk, som fandtes i Egnen, men der var Ingen som vidste Raad, eller kunde helbrede hende. Han sad nu selv hver Nat, og vaagede over den Syge, for strax at være tilhaande, hvis hun skulde ønske Noget.

Engang faldt han isøvn, og da han henimod Morgenstunden igjen slog Øinene op, saa han, at Stuen var fuld af Bjergfolk. En sad og vuggede det lille Barn, en Anden gik og gjorde reent i Stuen, en Tredie stod ved den Syges Hovedgjerde, og lavede en Drik af nogle Urter, som han gav Konen ind.

Saa snart de fornam, at Toller vaagnede, løb de Allesammen ud af Stuen, men siden den Nat begyndte Konen at komme sig, og da fjorten Dage vare gaaede, kunde hun igjen være oven Senge, og forrette sin Gjerning, frisk og munter som før.

En anden Gang var Toller i Forlegenhed, fordi han fattedes Penge til at faae sine Heste beslaaede, førend han reiste til Byen. Han talte med sin Kone herom, og de vidste ikke hvad de skulde gribe til. Da siger Konen til ham om Natten, som de laae i Sengenammeret:

„Sover Du, Toller?“

„Nei jeg gjør ikke. Hvad vil Du?“

„Jeg troer at der er noget Galt paaferde i Stalden hos Hestene. De rumstere saa slemt derude.“

Toller reiste sig, tændte Lygten og gik ud i Stalden. Da han luffede Døren op, saa han alle de smaae Bjergfolk færdes derinde.

De havde tvunget Hestene til at lægge sig ned, fordi Puslingerne ellers ikke kunde naae op til dem. Nogle brak de gamle Sko af, Nogle filede Hovene til, og Nogle sloge de nye Sko under, og næste Morgen, da Toller traf sine Heste tilvands, fandt han dem bestaaede saa smukt, at ikke den bedste Smed skulde kunde have forrettet det bedre.

Saaledes gjorde nu Bjergfolkene og Toller hverandre alt det Gode de kunde, og der gik mange Aar hen paa den Maade. Toller begyndte at blive en gammel Mand, hans Datter var voksen, og hans Omstændigheder bedrede sig Aar for Aar. Istedetfor den lille Hytte, hvori han havde begyndt, stod der nu en stor og smuk Gaard, og den nøgne Hede var bleven forvandlet til frugtbart Agerland.

Saa var det en Aftenstund henimod Sengetid, at det bankede paa Døren, og Bjergmanden traadte ind. Toller og hans Kone betragtede ham forundret; thi den Lille bar ikke sin sædvanlige Dragt.

Han havde en laaden Hue paa Hovedet, og et uldent Tørklæde om Halsen, og en stor Faareflindspels om Kroppen. I Haanden bar han en Stok, og hans Ansigt saa meget bedrøvet ud. Han skulde hilse Toller fra Kongen, om han og hans Kone og den lille Inger vilde komme over til dem i Høien i Aften; Kongen havde en vigtig Sag, som han gjerne vilde tale med ham om.

Taarerne løb den Lille ned over Kinderne, medens han sagde dette, og da Toller trøstede ham og spurgte, hvad der var paa færde, gav Bjergmanden sig til at græde, men fortalte ikke Grunden til sin Sorg.

Toller og hans Tone og Inger gik da over til Bjergmandens Hvi, og da de kom ned i Hulen, fandt de den pyntet med smaae Porskrifte, Gulevisser og andre saadanne Blomster, som vore ude paa Heden. Og der var dækket et stort Bord, fra den ene Side af Hulen til den anden. Da Bonden og hans Familie kom ind, fik de Plads for Bordenden, ved Siden af Kongen. Alle Bjergfolkene toge ogsaa Plads, og gave sig til at spise, men de smaae Stakler vare ikke saa lystige som de pleiede at være, de sad og sukkede, og hang med Hovedet, og man kunde see, at der var gaaet dem Noget imod. Da de vare færdige med at spise, sagde Kongen til Toller:

„Jeg bad Dig om at komme over til os, da vi Allesammen gjerne ville takke Dig, fordi Du har været saa god og venlig mod os den lange Tid vi have været Naboer. Der er nu bleven saamange Kirker her i Landet, og alle have de store Klokker, der ringe saa stærkt, Morgen og Aften, at vi ikke kunne holde det ud længer, derfor ville vi forlade Jylland og drage over til Norge, som de Fleste af vore Kammerater allerede for længesiden have gjort. Vi byde Dig nu Farvel, Toller, og skilles fra hverandre.“

Da Kongen havde sagt dette, kom alle Bjergmændene hen til Toller, græd og tog ham i Haanden, og sagde Farvel til ham. Det samme gjorde de ved hans Kone, og da de kom til Inger, sagde de:

„Dig, lille Inger, ville vi give et Minde om os, for at Du skal huske paa de smaae Bjergfolk, naar de ere borte.“

Og som de sagde dette, tog hver af dem en Steen op af Gulvet, og kastede den i Ingers Forklæde. Derpaa gik de ud af Høien, Een for Een, med Kongen i Spidsen.

Toller og hans Familie blev staaende oppe paa Høien, saalænge de kunde øine dem. De saae Bjergmændene vandre hen over Heden, hver med en lille Tværsæk over Ryggen, og en Stok i Haanden. Da de vare komne et Stykke bort, hvor Veien dreier nedad til Havet, vendte de sig Allesammen endnu en Gang om, og vinkede med Haanden til Afsked. Derpaa forsvandt de, og Toller saae dem aldrig mere.

Sørgmodig vendte han hjem til sin Gaard. Men da den næste Morgen kom, saae Inger, at alle de smaae Stene, som Bjergfolkene havde kastet i hendes Forklæde, skinnede og glindsede og vare lutter Edelstene. Nogle vare blaae, andre vare brune, hvide og sorte, og det var Bjergfolkene som havde tegnet deres Dine af i enhver Steen, for at Inger skulde huske paa dem, naar de vare reiste bort, og alle Edelstene som man endnu seer den Dag i Dag, skinne og glindse blot fordi Bjergfolkene have tegnet deres Dine deri, og det er nogle af disse Stene som de engang gabe til Inger.

Den kloge Munk.

Der var engang en mægtig Ridder, som efterat have bestaaet mange Eventyr i denne Verden, gav sig til at være Munk oppe i et Kloster i Hovelberg Herred, Randers Amt. Samme Mand var meget gudsfrygtig, tilbragte hele sin Tid med at skrive og læse i Bibelen, tænkte blot paa Guds Ord, og søgte at forklare sine Ordensbrødre Alt, hvad deri var dem tvetydigt eller ufatteligt.

Han levede ogsaa meget tarveligt og afholdent, opfyldte nøie alle Klosters Førfkrifter, og var derfor vel anseet af Alle. Der kom Breve til ham fra hele Landet, for at han skulde forklare Skriften, og besluttede han sig da omsider til at oversætte Bibelen paa Dansk. Han begyndte strax paa dette Arbejde, men efterhaanden som det skred frem stødte han paa større Vanskeligheder, og kunde tilsidst ikke komme nogen Vel dermed.

En Sommeraften vandrede han omkring i Heden og grundede paa sit Forehavende, da han pludselig saa en gammel Mand sidde paa en Steen med en Bog i Haanden.

Munken gik hen til ham og spurgte, hvad det var han læste saa flittigt i.

Den Fremmede saa paa ham og sagde, at det var Kundskabens Bog.

De gave sig nu i Samtale med hinanden, og Munken mærkede snart, at hvor klog han end var, og hvormedet han end havde givet sig af med Studeringer, saa havde han dog her sin Overmand for sig. Imidlertid vilde han nødigt lade sig mærke dermed, men søgte efterhaanden at dreie Samtalen

hen paa Bibelen, for at den Ubekjendte skulde hjælpe ham med Raad og Veiledning. Denne lod ogsaa til at vide Bessked om Alt, han havde strax et Svar paa rede Gaand, hvad saa end Munken forlangte at vide.

Da Denne mere og mere forundrede sig, og endelig spurgte, hvorfra han havde faaet de mange Kundskaber, svarede den Ubekjendte, at han i sin Ungdom havde truffet paa en Mand, som lærte ham at lave en Drif, hvorefter man blev klarstyret, og vidste Bessked om Alt hvad man ønskede.

Munken bad ham fortælle sig hvori denne Drif bestod, og den Ubekjendte forklarede da, at man skulde gaae hen paa Kirkegaarden, naar Nymaanen kom frem paa Himmelen, og plukke Dild, Bregner og Krusemynter paa de Dødes Grave, tage disse Urter og derefter blande et lille, hvidt Pulver mellem dem.

„Dette Pulver har jeg forresten hos mig,“ tilfoiede den Fremmede. „Hvis I ønsker det, vil jeg overlade Jer lidt deraf.“

Han gav Munken Pulveret, og idet han bød Farvel sagde han:

„Skulde der endnu være Noget, som I har Lyst til at spørge mig om, saa vil I kunne træffe mig her, den første Nat i hver ny Maaned.“

Derpaa skiltes de, men aldrig saasnart stod Nymaanen paa Himmelen igjen, for Munken gik ud paa Kirkegaarden, og samlede de Urter, som den Gamle havde sagt. Han togte dem, blandede Pulveret imellem og tog Driften. Derefter lukkede han sig inde i sin Celle, og kom ikke tilsyne for No-gen i mange Dage.

Klosterbrødrene bleve forundrede herover. De gik hen og lyttede ved hans Dør, og det forekom dem, som om de hørte en Mand gaae op og ned ad Gulvet derinde, og sige Munkens hvad han skulde skrive.

Da nu fem Dage vare gaaede uden at han viste sig, brøde de endelig Døren op med Magt. De fandt Munkens liggende udstrakt paa Sengen. Han var gaaet fra Forstanden og saasnart han saa et Menneske raabte og skreg han, at Djævelen havde forlokket ham til at gjøre Sortekunster, og var sidenefter kommen ind i Cellen, hvor han havde dicteret ham Cypriani Bog.

Jens Underdyr.

Der var engang en Konge i Danmark, som havde en Datter. Hans Kone døde, og efterat han havde siddet Enkesmand i nogle Aar giftede han sig med en anden Dronning, og drog kort efter i Krig.

Dronningen kunde imidlertid ikke lide sin Steddatter, fordi Kongen holdt saa meget af hende. Saasnart han var reist, pønsede hun paa at faae Prindsessen af med Livet.

En Dag gik hun ud i Dyrehaugen for at lægge Raad op. Da kom der en gammel, hæsleg Troldkjælling rokkende ved en Kjæp, og spurgte, hvad hun gik og pønsede paa.

„Hvorfor skulde jeg vel sige det,“ sagde Dronningen. „Du kan alligevel ikke hjælpe mig.“

„Ja, hvem kan vide det,“ svarede den Gamle. „Lad mig blot høre.“

Dronningen fortalte nu hvad hun havde ifinde, og Troldeheren meente, at der vel fandtes Raad for den Ting.

„See, her har jeg en lille Floite,“ sagde hun. „Naar jeg blæser i den, komme alle vilde Dyr sammen, saa skal I tage noget Mælk af ethvert Hundyr, give Prindsessen det ind, og I har vundet jert Epil.“

Dronningen gjorde som Troldekvinden raadede hende, og da hun var kommen hjem til Slottet, bød hun Prindsessen over til sig, og gav hende de vilde Dyrs Mælk at drikke.

Et halvt Aar efter vendte Kongen tilbage fra Krigen. Han blev forundret over, at Datteren, som altid pleiede at modtage ham ved Borgeledet, dengang ikke indfandt sig, og spurgte Dronningen hvad Grunden hertil var. Dronningen lo og svarede, at hans Datter var syg, og da Kongen fattede Mistanke, lod han Lægerne kalde, som da strax betroede ham, at Prindsessen var frugtbar.

„Skam faae jeres Datter,“ tilføiede Dronningen. „Hun har levet i utugtig Kjærlighed med en af de ringeste Tjenere, medens I var borte, og dertil har hun spottet mine Raad og Formaninger.“

Kongen blev yderlig opbragt herover, lod sit Raad sammenkalde, og besluttede, at Prindsessen skulde lade sit Liv, for at undgjelde den Tort, hun havde tilføiet ham.

Skytten blev sagt til, og Prindsessen maatte følge med ham ud i Skoven, hvor hun skulde skydes. Alle hendes Piger græd og klagede over, at de maatte miste et saa godt

Herskab, og da hun drog ud af Slottet løb hendes lille Hund bagefter hende.

Skytten gik nu dybt ind i Skoven, og da de vare komne paa et affides Sted sagde han.

„Det gjør mig Ondt, allernaadigste Prindsesse, at Kongen har befalet mig at tage eders Liv, og jeg har tænkt paa at rede Eder. Jeg vil skyde den lille Hund, skjære Tungen af den, og saa vilde Kongen ind, at det er eders, hvis I vil love mig, at skjule Eder, og aldrig vende tilbage.“

Prindsessen lovede det, og Skytten gjorde som han havde sagt, saaledes at hendes Liv blev frelst.

Hun gav sig nu strax til at bygge en lille Hytte af Grene og Løv i Skoven, nærrede sig af Rødder og Bær, og da Tiden kom fødte Prindsessen en Søn, som paa engang havde Menneffeskikkelse, og tillige lignede alle de Dyr, af hvis Mælk Stedmoderen havde givet hende at drikke.

Prindsessen trykkede det ulykkelige Barn til sit Hjerte, og troede sig forladt af Gud og Menneffer. I det samme begyndte Drengen at tale, og spurgte hvad hun sørgede over.

„Jeg har vel Marsag til at sørge,“ svarede Prindsessen, „siden jeg har bragt Dig til Verden.“

„Na, hvem veed hvad det kan være Godt for,“ sagde Drengen, „maaskee der er mere Lykke ved mig end Du tænker. Jeg lille Stakket kan jo heller ikke gjøre ved, at jeg seer saadan ud. Hvis Du blot kalder mig din kjære Søn, skal Du see, hvad jeg bliver til.“

„Nei før Du skal leve den Dag, vil jeg omkomme mig selv,“ sagde Prindsessen, og kastede i sin Brede Drengen

langt bort fra sig, men han krøb igjen tilbage paa Leiet til hende.

Næste Dag gav Prindsessen ham et Skjort til at svøbe sig ind i. Underdyret trivedes godt, og da der var gaaet et Par Uger, kunde han allerede løbe omkring i Skoven, og begyndte strax at bygge en lille Hytte med Binduer, Skorsteen og Raskelov, nok saa net. Da den var færdig sagde han:

„See her har vi Huset, nu kan Du da ikke fryse til Vinter, kjær Moder min.“

„Ja, hvad kan det hjælpe mig,“ svarede Prindsessen, „siden jeg dog ikke har Andet at leve af, end Rødder og vilde Bær.“

„Ja, ja,“ sagde Sønnen, „Mad faaer jeg vel ogsaa skaffet tilveie til Dig.“

Han gik ud i Skoven, og blev ved at drage fremad indtil han naaede en stor Bondegaard. Her vare Folkene just ifærd med at høste, og da Manden kom ud, spurgte Underdyret, om han ikke havde Brug for en Høstmand.

„Na jo,“ sagde Bonden. „Men hvad kan Du vel tage Dig for, saa ussel og vantreven Du er?“

„Ja, giv mig blot en Lee,“ sagde Underdyret, „og viis mig Stedet, hvor der skal høstes, saa skal Du snart faae at see, at jeg ikke er tabt bag af en Vogn, hvor ringe jeg end seer ud.“

Bonden gav ham da en Lee, og viste ham en Mark, der skulde høstes, og Underdyret tog strax fat paa Bærket. Han arbejdede hele Dagen, uden at hvile sig, og da Aftenen kom var Marken høstet, og han havde alene udført fem Mands Gjering. Herover var Bonden vel tilfreds, og gav Drengen

saameget Mad og Drikke, som han mægtede at bære. Han gik nu tilbage til sin Moder, og sagde til hende:

„Seer, her har Du Mad, lille Moder! Ringe er det kun, men det kan blive til Mere, naar Du blot vil være lidt venlig imod mig, og kalde mig din kjære Søn.“

„Nei,“ svarede Prindsessen, „den Dag skal Du aldrig leve.“

„Giv mig i det Mindste et christent Navn, for at jeg kan svare, naar man spørger mig hvad jeg hedder.“

Prindsessen kaldte ham da Jens, efter Skytten der havde frelst hende, og Drengen lagde sig ned i en Krog bag Kaffelovnen. Prindsessen derimod græd og klagede sig.

„Hvad græder Du nu for igjen?“ spurgte Jens. „Vi har jo baade faaet Spise og Drikke, og dertil et suunt Dag over Hovedet.“

„Ja, hvad kan det nytte?“ svarede Prindsessen, „siden jeg dog ikke har Noget at tage mig for, hvormed jeg kan fordrive Tiden.“

„Ja, det er der ogsaa Raad for,“ sagde Jens. „Jeg skal snart skaffe Dig Arbeide.“

Han forlod nu Huset, og efterat han havde gaaet lidt fremad i Skoven, kom han til et Sted, hvor der stod en Løve og en Lindorm, og trættedes om et Madsel. Da de saae Jens blev han valgt til at være Voldgiftsmand imellem dem, og han tildømte Lindormen Kjødet, men Løven fik Benene. Hermed vare Begge tilfredse, og Løven sagde:

„Til Gjengjæld fordi Du dømte saa vel, vil jeg give Dig Magt til at faae en Løves Skikkelse hvergang Du ønsker det. Du skal blive større og stærkere end alle mine Brødre.“

Lindormen sagde: „Jeg giver Dig Magt til at paaatage Dig en Lindorms Skikkelse, naar Du ønsker det, og Du skal blive større og stærkere end alle mine Brødre.“

Jens takkede Dyrene for deres Gave, bød Farvel, og gik op til et Slot. Da han kom ind i Gaarden forlangte han, at Folkene skulde give ham noget Sytøi til hans Moder. Alle som saae Jens bleve meget forundrede; saadan et Underdyr havde de aldrig før truffet paa. Slotsbetjentene, til hvem han henvendte sig, antog at hans Moder lignede ham, og kom derfor frem med en Paknaal, Seilgarn og et Stykke Sæffelskerred, og sagde, at det kunde hans Moder have at sye paa.

Men Jens blev vred, han greb Betjentene, pryglede dem ubarmhjertig, og sagde, at hvis de ikke strax skaffede ham Sytøi, ligesaa fiint som Prindsessernes, vilde han lægge det hele Slot i Baal og Brand.

Folkene begyndte nu at blive bange, de gik op i Slottet, og fortalte Kongen hvad der var skeet.

Da Kongen saae Underdyrets Skikkelse, antog han ham for en Trolld, og befalede i sin Frygt, at Folkene strax skulde give Jens Alt hvad han forlangte. De bragte ham nu det allerfineste Sytøi der fandtes. Jens tog det og sagde, at det til Nød kunde gaae an. Derpaa forlod han Slottet.

Da han kom til Hytten i Skoven, var Prindsessen forsvunden.

Herover blev den stakkels Dreng meget bedrøvet, thi omendstjondt Moderen altid viste sig streng og haard imod ham, holdt han dog Meget af hende. Han gik nu grædende om-

fring i Skoven og søgte overalt, for om muligt at finde et Spor af Moderen. Men det var forgjæves.

Medens han saaledes en Dag gik, hørte han et høit Skrig i nogen Afstand, og strax efter kom en gammel Kone løbende, med udslagne Haar, og den største Angest i alle Miner. Hun sank stønnende ned for Underdyrets Fod, og idet hun strakte Hænderne iveiret, bad hun ham om at frelse hende.

Jens fik ikke Tid til at spørge om Grunden til hendes Skræk, thi i samme Dieblis den Gamle bønfalet ham, rasede det inde imellem Bustene, og en stor Skottrold kom springende henimod Konen. Underdyret var ikke seen til at ønske sig Lovens Skikkelse, og neppe havde han gjort dette, førend han strax stod forvandlet til en Løve, og gav sig ikast med Skottrolden, og sonderrev den.

Konen takkede mangfoldige Gange, og spurgte Jens, efterat han igjen havde paataget sig sin forrige Skikkelse, om der ikke var Noget, hvormed hun kunde gjengjelde den Tjeneste han havde vist hende.

„Nei, der er ikke,“ svarede Jens. „Det Gæste jeg ønsker, er at vide, hvem der har taget min Moder fra mig, men det kan I sagtens ingen Bæst give mig om.“

„Siig ikke det, lille Dreng,“ sagde den Gamle. „Igaar da jeg sad hjemme, og spandt i min Huusdør, saa jeg to Trolde komme løbende igjennem Skoven, med en ung og delig Kone, der skreg og gav sig ynkeligt. Hvis det er din Moder, saa havde hun en Guldkrone paa Hovedet, og var klædt saa fornemt og fiint som et Dronningebarn.“

Jens troede strax, at dette ikke kunde være nogen Anden

end Prindsessen, og spurgte Konen, hvor de to Trolde hørte hjemme.

„Det kan jeg ogsaa sige Dig,“ sagde den Gamle. „De bo paa den anden Side af Skoven, men Gud bedre det for Dig, din Stakkel! Du vil kun have liden Baade af at opsege hende, for det hele Land bestaaer af lutter Trolde, og Indgangen til dem er bevogtet med to glubende Løver, og derefter med to Lindorme, som endnu ere værre end Løverne.“

„Ja, vi kunne jo prøve paa det alligevel,“ sagde Jens. „Kanskø det gaaer bedre end I tænker.“

Han bad nu Farvel, og begav sig paa Veien til Trolde. Henimod Aften naaede Underdyret Skovens Udgang. Han hørte Løvernes Brølen, og saa de to Lindorme slaae omkring sig med deres Haler, saa hele Jorden rystede derved, og rundt om i Nærheden var Marken bedækket med Bene af alle de Mennesker, som disse glubende Dyr havde omkommet og spist.

Jens lod sig dog ikke affrække herved. Han forvandlede sig til en Løve, og gav sig strax ikast med de to Dyr.

Der begyndte nu en hæftig Kamp imellem dem, men det varede ikke længe, førend begge Løverne saa, at de havde deres Overmand for sig, og bade om Pardon. Derpaa forvandlede Jens sig igjen, og droges med Lindormene, indtil han, efter en endnu hæftigere Kamp, omsider ogsaa blev deres Overmand. Men han lod dem beholde Livet, og lagde dem ikke øde.

Troldekongen, som regerede over dette Land, havde en Datter, der led af en svær Sygdom. Efterat Lægerne havde forsøgt ethvert Middel de kjendte, sendte de tilsidst Bud ned til en gammel Trolde, som boede i et langt bortliggende Land,

for at spørge ham tilraads. Trollden lod svare, jat naar Nogen kunde faae Prindsessen til at lee ret af Hjertensgrund, vilde Sygdommen være løst. Kongen udlovede en anseelig Belønning til den Mand, der kunde bringe hans Datter til at lee, men hidtil var det ikke lykkedes for Nogen. Der indfandt sig vel en Mængde Mennesker paa Slottet, og da de tilsammen vare Troldefolk, paatog de sig alle mulige Sikkelsjer og Gebærder, men Prindsessen lo ikke, og hendes Sygdom forværredes daglig.

Da nu Jens lykkelig og vel havde besejret Løverne og Lindormene, paatog han sig igjen sit sædvanlige Udseende, og gik dristig op til Slottet, for at faae Moderen tilbage.

Alle Døre stode aabne, og Jens vedblev at gaae frem igjennem de store Sale, indtil han kom lige ind i den syge Prindsesses Værelse. Her sad Kongen ved Sengen, og græd over sin Datter.

Da Jens traadte ind, hævede Prindsessen sit Hoved, og neppe havde hun kastet et Blik paa Underdyret, førend hun brast i en vedholdende Latter.

Overrasket vendte Kongen sig om, og da han saae Jens begyndte ogsaa han at lee, saaledes at det gjenslod i hele Slottet.

Fra dette Dieblis kom Prindsessen sig, og allerede den følgende Dag erklærede Lægerne, at hendes Liv var uden Fare. Jens blev da vel modtaget paa Slottet, og da Kongen hørte Grunden til hans Ankomst, gav han Befaling til, at den Fangne skulde være fri, og tillod Jens at reise med sin Moder hvorhen han ønskede det.

De droge nu strax ud af Troldenes Land, og da de vare komne tilbage til Skovhytten sagde Jens:

„See her har jeg faaet Sytøi til Dig, lille Moder, som Du forlangte, vil Du nu ikke kalde mig for din kjære Søn, og være lidt venlig imod mig?“

„Nei,“ sagde Prindsessen, „før Du skal leve den Dag, vil jeg omkomme mig selv. Hvad kan det desuden hjælpe, at jeg har faaet Sytøi? siden jeg maa leve herude i den vilde Skov, uden andet Selskab end Dig.“

„Det bliver der maaskee ogsaa Naad for,“ svarede Jens, og forlod Hytten da næste Morgen kom.

Han vankede nu længe om i Skoven, og fandt tilsidst en ung Ridder, som var bleven vildfarende, og laa og vamsmægtede. Da Ridderen saa Underdyret komme, bad han det om at vise sig Vej ud af Skoven.

„Ja, det kan jeg let gjøre,“ sagde Jens. „Hvis Du vil tage min Moder tilægte, skal jeg strax føre Dig hvorhen Du ønsker det, hvis ikke, saa gaaer jeg min Vej ijen, og lader Dig skjotte Dig selv.“

„Hvorledes seer din Moder ud?“ spurgte Ridderen, som just ikke havde overdreven Lyst til at tage en Hustru, der lignede Underdyret.

„Min Moder er som jeg, og jeg er som min Moder,“ svarede Jens. „Hun er født paa Silke og sover paa Straa.“

Ridderen forstod ikke hvad han meente, og afflog at tage Underdyrets Moder tilægte. Jens bød ham Farvel og gik sin Vej.

Da han kom hjem, lagde han sig i en Krog af Hytten

som han altid pleiede, men han taledes ikke til Prindsessen om Ridderen, som havde mødt ham i Skoven.

Næste Morgen drog han ud igjen, og traf Ridderen. Denne var næsten omkommen af Hunger og Tørst, dog var der endnu lidt Liv tilbage i ham.

Jens spurgte, om han ikke havde betænkt sig, og vilde tage hans Moder tilægte.

„Jo, det vil jeg nok,“ svarede den Fremmede, „dersom jeg først maa faae hende at see.“

„Nei, det kan ikke skee,“ sagde Jens, „men hvis Du vil følge med mig, lidt længere ind i Skoven, saa skal Du høre, hvor smukt hun synger.“

Ridderen var villig hertil, han reisste sig og gik med Jens. Da de nu kom henimod Hytten, sang Underdyrets Moder, som det staaer i Visen:

Og det var Prindsessen,
En Sang tog paa at qvæd',
Saa striden Strøm i Havet
Den stille stod derved.
Men ei traadte Jomfruen frem.

Hun qvæd saa liden Fiske
Den legte med sin Fin,
Saa Hjorten udi Skoven
Den glemte sin Sti at rend'.
Men ei traadte Jomfruen frem.

Da nu Ridderen længe havde staaet og hørt paa Prindsessens Sang, forlangte han igjen at faae hende at see, men det afflog Jens platud, og tilsidst gav den Fremmede sit Minde til at ægte Underdyrets Moder. De gjorde den Afstale

imellem sig, at Ridderen skulde komme igjen om fire Dage, og bringe en Bogn med, for at kjøre til Kirken med Prindsessen. Derpaa forvandlede Jens sig til en Løve, lod Ridderen sidde op paa sin Ryg, og bragte ham ud af Skoven.

„Nu har jeg holdt mit Ord,“ sagde han, da de vare komne paa fri Mark. „Hvis Du ikke holder hvad Du har lovet mig, saa skal det aldrig gaae Dig godt i denne Verden, og jeg skal nok komme efter Dig, og lade Dig undgjelde derfor. Kan ogsaa hælde sig, at din Lykke ikke bliver saa fræk endda, som min Moders Mand.“

Ridderen lovede med Haand og Mund at indfinde sig til bestemt Tid, og gav Jens sit Skilderi med hjem til Moderen. Derpaa skiltes de ad.

Da Jens kom tilbage til Prindsessen, sagde han:

„Se nu, kjer Moder, har jeg skaffet Dig Selskab, som Du forlangte. Om fire Dage kommer der en Ridder og fører Dig til Altaret. Her har Du hans Billede.“

Prindsessen blev meget forundret ved at høre dette, hun syntes godt om Ridderen, som stod afridset paa Billedet, men hun vilde dog endnu ikke være venlig mod Jens, og sagde:

„Ja, hvad kan det Altsammen nytte? Om jeg ogsaa faaer Bryllup, saa har jeg jo ingen Klæder at tage paa; thi disse jeg nu bærer, ere gamle og forrevne.“

„Det bliver der vel ogsaa Raad for,“ svarede Jens. „Imorgen gaaer jeg op paa Slottet, og henter Dig nye Klæder.“

Næste Dag gik Underdyret op paa Slottet, og neppe saa Betjentene ham komme, førend de skyndsomt toge Flugten, saa bange vare de blevne ved hans sidste Besøg. Jens

fik endelig fat paa En af dem, og forlangte en Klædning, der skulde være ligesaa prægtig som Prindsessernes. Desuden bad han Kongen komme ud i Skoven om tre Dage, og sende noget Mad iforveien. For nu skulde hans Moder holde Bryllup.

Kongen lovede Alt hvad han forlangte, og Jens gik den lange Vej gennem Skoven, indtil han kom til Prindsessens forrige Hjemstavn. Her bad han sin Bedstefader og Dronningen, den onde Stedmoder, med til Bryllup, og de lovede Begge at indfinde sig.

Paa den fjerde Dag kom Ridderen kjørende i en gammel Bogn, fordi han troede, at den kunde være god nok til at afhente Trollden, som han nødtrungen skulde række Haanden. Men Jens blev vred, og befalede ham strax at pakke sig hjem efter en smuk Kareth med sex Heste for. Brudgommen maatte adlyde.

Den nye Klædning var imidlertid kommen fra Slottet til bestemt Tid, og da Jens havde gaaet Prindsessen tilbaande, pyntede han sig ogsaa selv, saa godt han kunde, og gik bagefter sin Moder ud til Ridderen.

Denne vilde neppe tro sine egne Dine, da han istedenfor en grim, gammel Trolldher, saa en deilig Pige komme sig imode. Prindsessen blev paa sin Side ligesaa glad, og da alle Bryllupsgjæster vare komne, droge de op til Kirken; men Jens red foran og blæste i Trompet for dem.

Medens Ridderen og Prindsessen bleve viede, løb Underdyret tilbage, og byggede en stor Lovhytte inde i Skoven, fordi de mange Gjæster ikke kunde faae Plads Allesammen i Prindsessens Hus. Derpaa dækkede han Bord, feiede

Stuen, og gjorde Alt saa smukt, at det var en Lyst at see.

Da Toget kom fra Kirke bleve de prægtigt beværtede i Lovhytten, og efterat de havde spist, bad Kongen, som ikke kjendte sin egen Datter, hende om at fortælle, hvorledes hun var kommen ud i den vilde Skov. Men Prindsessen var saa glad og saa rørt tillige, over at see sin Fader igjen, efter saa mange Mars Forløb, at hun Ingenting kunde sige.

„Ja, da kan jeg saamænd fortælle Jer, hvad I ønsker at vide,“ sagde Jens Underdyr, der imidlertid var kroben ind paa hans gamle Plads i Kaffelovnsfrogen. Han sagde nu Kongen, hvorledes Alt var gaaet til, og forklagede den onde Stedmoder, og greb tilsidst i sin Brede over at mindes alle de Ulykker hun havde afstedkommet, en Kniv, for at undlive hende, men Prindsessen hindrede det. Hun sprang op, og trykkede Underdyret til sit Bryst, idet hun raabte:

„Na, lille, kjære Søn! lad hende leve, jeg har for længe siden tilgivet Alt.“

Neppe havde hun talt saa kjærligt til Jens, forend han paa engang stod forvandlet til den smukkeste Prinds, som man vilde see. Dagen randt hen i Festlighed og Glæde, men næste Morgen holdt Kongen Dom over den onde Dronning, og blev hun til Straf for sin Misgjerning sat i en Pigtonde, forspændt med fire vilde Hingster, og kjørt igjennem Skoven. Prindsessen vendte tilbage til sin Faders Huus, tilligemed Ridderen og Jens, og Kongen gjorde sig Umage for at lade hende glemme alt det Onde, som hun uskyldig havde lidt.

Fristelserne.

I Binding, nede ved Beile, boede der engang en fattig Huusmand, som gik i Dagleie for Folk. Hans Son fik Kost og Logi hos Skjærup Præst, for at løbe Grinder i By.

En Dag skulde Drengen besørge et Brev for Præsten til Beile. Det var midt om Sommeren, og varmt i Beiret. Efterat Drengen havde gaaet et Stykke Wei, blev han søvnig, og lagde sig til at sove. Da han vaagnede, saa han et Piletræ, som Vandet skyllede Jorden bort fra, saaledes at Rødderne bleve blottede, og Træet var nærved at gaae ud.

„Gille er jeg vel,“ sagde Drengen, der hed Johannes, „og ringe magter jeg, men Dig kan jeg da hjælpe.“

Han gav sig til at lægge Jorden op om Træet, saa at dets Rødder bleve skjulte, og da han var færdig, hørte han en fin Stemme, der kom fra Træet, og sagde til ham:

„Det skal Du ikke have gjort for Ingenting; skær Dig en Fløite af mine Grene. Alt hvad Du blæser efter i den, skal komme til Dig.“

Drengen fæstede vel ikke synderlig Lid hertil, men skær alligevel Fløiten.

„Siden der er bleven gjort mig saa stort et Løfte,“ tænkte han ved sig selv, „saa vilde jeg nu ønske, at jeg kunde blæse mig en god Plads til, naar Mikkelsdag kommer, for at tjene Lidt til min gamle Fader.“

Han blæste, men mærkede ikke til Noget; derefter glemte han Fløiten og gik rast fremad, for at indhente den Tid han havde tøvet ved Piletræet.

Lidt efter fandt han en Tegnebog, liggende paa Veien. Den var fyldt med Penge.

Johannes kunde, ved at beholde den, paa engang have endt baade sin og Faderens Nød, men det faldt ham ikke ind, tvertimod gik han tilbage til Byen, og forhørte sig hos Alle som han traf paa, om Ingen skulde have mistet en Tegnebog. Omsider kom der en Rytter jagende hen over Veien, og da Johannes ogsaa forespurgte sig hos ham, sagde den Fremmede, at han om Formiddagen, paa Henreisen, havde tabt sin Tegnebog, og beskrev, hvorledes den skulde see ud.

Johannes leverede ham da Tegnebogen, og Rytteren, der var en Herremand nede fra Østegaard ved Fredericia, blev saa glad herover, at han strax gav Drengen en rigelig Belønning, og spurgte, om han ikke havde Lust til at tage Tjeneste hos ham.

„Jo, det har jeg nok,“ sagde Johannes, sjæleglad.

Han skiltes fra Herremanden med mange Taksigelser, efterat det var bleven aftalt imellem dem, at Johannes skulde komme ned til Østegaard ved Mikkelsdagstider.

Han udrettede sit Grinde for Præsten, og holdt sig overbevist om, at det alene var Floiten, der var Skyld i det lykkelige Møde med Herremanden, derfor gjemte han den omhyggelig og lod Ingen vide Noget herom.

Hvad Herremanden angik, saa var han bekiendt med de sorte Kunster, og havde blot tilbudt Drengen Tjeneste hos sig, for at see, hvorvidt hans Uerlighed vilde bestaae, under de Fristelser, han agtede at bringe ham i.

Johannes indfandt sig paa Østegaard til bestemt Tid,

og blev strax kaldt op til Herremanden, som spurgte ham, hvad han kunde bestille.

„Ja synderlig Meget duer jeg vel ikke til,“ sagde Johannes, „saa lille som jeg er, men jeg vil af al min Ene udrette den Deel Naadigherren paalægger mig.“

„Det er godt, dermed er jeg ogsaa tilfreds,“ sagde Herremanden. „For det Første har jeg nu tolv Harer, dem skal Du drive tilskovs hver Morgen, og hvis Du bringer mig fuldt Tal tilbage om Aftenen, vil jeg give Dig Huus og Hjem til Belønning, men dersom Du lader dem løbe bort fra Dig, faaer Du med mig at bestille.“

„Jeg skal gjøre mit Bedste,“ svarede Johannes.

Næste Morgen kom Herremanden ned i Indeluffet, og tog Tal paa Harerne. Saa snart han aabnede Døren, og gav Dyrene deres Frihed, løb de Allesammen bort, den Ene løb i Øster, og den Anden løb i Vester, Johannes stod alene tilbage. Men han var endda ikke saa bedrøvet som man skulde tro, for han havde sin Pilefløite i Lommen.

Saa snart han var kommen ind i Skoven, paa et eensomt Sted, tog han Fløiten frem, og begyndte at blæse.

Neppe havde han sat den til Munden, førend strax alle tolv Harer kom springende, og samlede sig omkring ham, Da Johannes nu var vis i sin Sag, lod han dem gaae igjen, og gav sig til at lege.

Om Aftenen tog han atter Fløiten frem, og blev ved at blæse, medens han gik op til Herregaarden. Alle Harerne kom da frem, og fulgte bag efter ham, En for En. Herremanden stod nede ved Porten og ventede paa, hvad der vilde skee. Han kunde ikke komme til sig selv af Forundring over

at see den lille Hyrdedreng, der blæsende paa sin Floite, nærmede sig Gaarden, medens Harene fulgte bagefter ham, saa rolige og sagtmødige, som om det havde været en Flok Faar han drev hjem.

„Du er nok klogere end Du seer ud til,“ sagde Herremanden. „Tallet er rigtigt. Gaae ind og faae Dig Noget at leve af. I dag har Du bestilt et godt Stykke Arbeide. Nu kommer det an paa, om Du vil være ligesaa heldig imorgen.“

Næste Dag gif det Johannes paa samme Maade. Saa snart der blev lukket op for Harene løb de hver sin Vej, og Drengen lod dem have deres Frihed, fordi han nu var overbevist om, at kunne faae dem igjen, naar han ønskede det.

Denne gang havde Herremanden bestemt en haardere Prøve for ham. Da det blev Middag, lod han sin Datter tage Bondedragt paa, og sagde, at hun skulde gaae ud til Drengen, og bede ham om en Hare. Jomfruen var nemlig saa smuk, at Faderen ikke troede, Johannes vilde kunne modstaae hendes Bønner.

Da nu Datteren havde forklædt sig, gif hun ud i Marken, og gav sig i Samtale med Johannes, og spurgte, hvad han bestilte her.

„Jeg vogter Hare,“ svarede Drengen.

„Hvor ere da dine Hare blevne af?“ sagde Jomfruen.

„Jeg seer ikke noget til dem.“

„Na, de gif blot lidt ind i Skoven,“ sagde han, „men saasnart jeg kalder paa dem, komme de tilbage igjen.“

Da Jomfruen lod, som om hun tvivlede derpaa, blæste han

i sin Fløite, og strax kom de tolv Harer løbende. Herremandens Datter tiggede og bad ham nu om at faae en af dem. Drengen nægtede det i Begyndelsen, men da hun vedblev at bede, sagde han, at hun skulde faae en Hare for et Kys.

Kort at fortælle, Jomfruen fik Haren, og gik op til Herregaarden igjen, men da Johannes antog, at hun omtrent kunde have naaet sit Hjem, blæste han i Fløiten, og strax kom Haren springende tilbage til ham.

Han bragte da ogsaa fuldt Tal tilbage den Aften.

Tredie Dag vilde Østed Herremand selv prøve, om han ikke kunde narre Drengen. Han forklædte sig som en Bonde, og gik ud til Johannes.

Efterat de havde talt lidt sammen, bad han ham om at kalde paa Harerne, og da de kom, vilde han først kjoibe en af dem, men Drengen svarede, at han ikke turde sælge, hvad der ikke tilhørte ham. Herremanden blev ved at bede saalænge, indtil Johannes lovede ham en af Harerne, dersom han vilde give ham den Fingerring, han bar. Herremanden havde nemlig forglemt at tage sin Fingerring af, idet han forklædte sig, og mærkede nu, at han var kjendt. Dog gav han Drengen Ringen, og fik Haren. Da han næsten havde naaet Østed, blæste Johannes i sin Fløite, og hvor fast end Herremanden holdt, saa slap Haren dog løs, og løb sin Vej, ligesom den foregaaende Dag.

Da nu Herremanden havde overberøst sig om, at han ikke kunde faae nogen Bugt med Drengen paa den Maade, tog han sin Tilflugt til de sorte Kunster, og udsandt, at Pilefluiten var Aarsag i at Harerne bestandig adlode Johannes.

Da Drengen kom hjem den fjerde Aften, lod Herremanden ham beværte med god Mad og stærke Drikke. Johannes, der ikke var vant til Sligt, faldt strax isøvn, og saaledes blev det en let Sag, at faae Pilefloiten listet fra ham.

Næste Morgen bleve Garerne lukkede ud som sædvanligt, men denne Gang kunde Johannes ikke bringe dem tilbage. Han vovede ikke heller at lade sig see paa Odsted, men blev gaaende ude i Skoven og græd og klynkede. Herremanden havde nu vundet sit Spil.

Da det begyndte at mørknes kom han ud til Johannes, og spurgte, hvorfor han blev saalænge borte denne Aften. Johannes vovede neppe at tilstaae sin Ulykke, men da Herren vedblev at trænge ind paa ham, sagde han endelig, at Garerne vare løbne deres Wei, og at han ikke var i stand til at faae dem hjem med sig.

Herremanden fattede Medlidenhed med ham, og sagde, at han kun skulde komme tilbage, Ulykken var ikke saa stor.

„Huus og Hjem seer jeg jo nok, at Du ikke faaer,“ tilføjede han, da de vendte hjem, „med mindre Du ellers kan løse en Betingelse, som jeg vil fastsætte imorgen.“

Johannes blev meget glad over at høre disse Ord, thi hans Sorg var mindre den, at han gik Glip af Herremandens gode Løfte, end at han skulde miste sin Belgjörers Gunst, og blive jaget fra Gaarden.

Næste Morgen kom der Fremmede ned til Odstedgaard, og da alle Gæsterne vare forsamlede, kaldte Herremanden paa Johannes, og sagde til ham, at han skulde faae hvad der var ham lovet, hvis han kunde fortælle en Pose fuld af Usandheder.

„Nei," sagde Johannes, „Løgn har jeg aldrig givet mig af med, men derimod kan jeg maaskee fortælle Naadigherren en Pose fuld af Sandheder."

„Du vel da," sagde Herremanden, „her er Posen, begynd din Fortælling."

Johannes gav sig til at synge om sin Skæbne som lille Dreng, hvorledes han havde levet al sin Tid i Nød og Fattigdom. Derpaa sang han om Hændelsen ved Piletræet, hvorledes han havde faaet Fløiten, og senere fundet Tegnebogen, der var Skyld i at Herremanden tog ham i sin Tjeneste. Tilslidst sang han om, at Jomfruen var kommet ud, og havde givet ham et Kys for en Hare. Da han vilde vedblive raabte Herremanden, der ikke ønskede, at hans eget mislykkede Forsøg skulde omtales:

„Stop, Johannes! Du har holdt dit Ord, Posen er fuld!"

Han lod nu Drengen gaae ud igjen, og fortalte sine Gæster, hvor tro og ærlig Johannes bestandig opførte sig, og at det ikke var muligt, at lokke ham til Ewig eller Usandhed.

„Na det lod sig dog maaskee nok gjøre," sagde en Herremand fra Nebbegaard. „Jeg indestaaer for, at han ikke vil kunne begaae sig, naar man blot frister ham rigtigt."

Odsted Herremand sølte sig krænket over denne Tvivl, og tilbød strax sin Nabo, at indgaae saa høit et Væddemaal som han ønskede, paa at han ikke kunde faae Johannes til at begaae Ewig eller sige en Usandhed. Den Anden var villig hertil, og de væddede om deres Herregaarde, for og imod Hyrdedrengen.

Herremanden fra Nebbegaard skrev nu et Brev til sin Datter, hvori han fortalte hende det Passerede, og hvormegent der var afhængig af, at han vandt det indgaaede Væddemaal. Han bad hende derfor at beværte Johannes paa bedste Maade, og at vise sig saa forekommende og venlig imod ham, som hun kunde, i den Hensigt at fralokke ham Hesten som han red paa.

Derefter blev Drengen sendt over til Nebbegaard med Brevet. Odsted Herremand laante ham en Hest, for at han desto snarere kunde faae sit Grinde besørget, og bad ham, vogte sig for at ride for stærkt, eller at give Anledning til, at han mistede Hesten, som var det bedste og kostbareste Dyr han havde i sin Stald. Johannes lovede Alt og red bort.

Da han kom lidt udenfor Gaarden steg han af Hesten, og trak den henad Veien efter sig, for saa meget som muligt at fuldkomme sin Herres Onske.

Paa denne Maade gik det kun langsomt fremad, og det blev Nften, førend han naaede ned til Nebbegaard.

Da Herremandens Datter havde læst sin Faders Brev, kaldte hun Johannes ind til sig, og viste sig saare venlig og forekommende imod ham. Dertil var Jomfruen overordentlig smuk, og syntes bestandig at ansee den fattige Hyrdedreng for sin Lige i Stand og Vilkaar. Hun beværtede ham med et kosteligt Maaltid, og talte ikke om Hesten, før han havde druffet langt Mere end han kunde taale.

Uden at være sig selv mægtig, lovede Johannes hende tilsidst Hesten, efterat hun længe forgjæves havde bedet om den, og Jomfruen syntes endnu at blive venligere imod ham.

Næste Morgen havde Johannes altsaa mistet sin Hest.

Han tog Tøile og Sattel paa Ryggen, og vandrede tilbage til Ødstedgaard.

Medens han gik faldt det ham først ind, hvor urigtigt han havde handlet, og han begyndte bitterligt at angre det Skete.

„Hvad skal jeg nu sige, naar jeg kommer hjem, og Herremanden seer, at Hesten er borte,“ sagde han til sig selv, og lagde Sattel og Tøile hen paa Gjærdet.

„Naa, Johannes, vil Naadigherren spørge, har Du udrettet mit Grend? — Saa svarer jeg Ja. — Men hvor er da min gode Hest bleven af, som jeg betroede Dig? — Saa svarer jeg, at der kom en Flok Høvere imod mig undervejs, og toge Hesten fra mig. — Nei det gaaer ikke an,“ vedblev han. „Aldrig har jeg løiet før, og jeg vil ikke heller gjøre det denne Gang.“

Lidtestefter faldt der ham en anden Tanke ind.

„Jeg kan sige, at Hesten er styrtet, og at jeg har begravet den i en Grøft. — Det gaaer heller ikke an. Borherre maa vide, hvad jeg Stakkel skal gribe til.“

Da han var kommen noget længere frem, besluttede han sig endelig til at sige, at Hesten var løbet fra ham, og havde rystet Tøilen og Sattelen af sig.

Allerede længe førend han naaede Ødsted saae Gjæsterne ham komme gaaende, med Sattelen paa Hovedet og Tøilerne under Armen.

„Der har vi min Tro Drengen!“ sagde Herremanden fra Nebbegaard. „See blot, hvor langsomt han kommer herop. Hvem troer I nu der har vundet sit Bæddemaal?“

Ødsted Herremand havde allerede gjenkjendt Johannes,

og blev meget forbittret, ved at see ham vende tilbage uden Hesten. Da Drengen lidt efter kom ind i Gaarden, blev han strax kaldt op til Herskabet, og Herremanden sagde:

„Naa, Johannes, har Du udrettet mit Grinde?“

„Ja jeg har, Naadigherre!“ svarede Drengen, rystende af Angest.

„Hvor blev da min gode Hest af, som jeg bad Dig at vogte vel paa?“

Johannes vovede ikke at see Herremanden i Ansigtet, han slog Dinene ned mod Jorden, og svarede med en grædende Stemme:

„Maden og Mjøden var sød,
Og Jomfruens Arm var blod,
Lislig var ogsaa den klare Viin,
Og derfor misted jeg Hesten min.“

Da han havde sagt dette gik Herremanden i sin Glæde hen og omfavnede ham, og raabte:

„Seer I, jeg vidste nok, at han vilde sige hvad sandt var. Hvem af os To har nu vundet sit Væddemaal?“

Johannes fattede ikke disse Ord, han vedblev at være bedrøvet. Da sagde Herremanden paa Odsted til ham:

„Giv Dig kun tilfreds min Dreng. Efterdi Du altid holder Dig til Sandhed og Ret, vil jeg give Dig Huus og Gaard, og naar Du bliver stor, skal Du faae min Datter til Hægte.“

Næste Dag fik Johannes Lov til at hente sin gamle Fader op paa Gaarden, og nogle Aar efter giftede Herremanden ham med sin Datter.

Om denne Historie findes der ogsaa en smuk Vise.

Brødrene fra Hornsyld.

Der boede engang en rig Gaardmandsenke i Hornsyld, i Bjergerherred. Da hun blev gammel skiftede hun med sine Sønner, saaledes at den Ældste fik Gaarden, med Besætning og Mølsredskaber, den Yngste derimod blev i høi Grad forurettet, og fik kun nogle Penge og en lille Jordlod, der grændsede op til Broderens Mark. Strax efter Skiftet holdt han Bryllup, og leiede sig ind hos sin Kones Moder, der ogsaa var Enke, og boede i samme By.

Begge disse Brøders Fornavn var Lars, den Rige blev kaldt Storelars, den Fattige Lillelars.

En Dag i Foraaret gik de ud for at pløie. Storelars spændte fire Heste for Ploven, og lod dem kjøre af en Dreng. Lillelars var derimod saa fattig, at han kun havde een Hest til at pløie med, og kjørte selv. Men han var alligevel glad og fornøiet, og gik og sang til sit Arbeide. Da Storelars hørte dette, blev han vred, og sagde til Drengen:

„Gud veed, hvad han har at synge for. Gaae over og siig til ham, at han skal tie stille; han gjør mine Heste bange.“

Da Drengen kom over til ham, svarede han, at den Fornøielse kunde han da gjerne gjøre sin Broder, og taug; men nu fandt han paa at raabe: „Hyp, alle mine Heste!“ hvergang han kom til Enden af Ageren.

Storelars blev endnu mere vred herover, og da han troede, at Lillelars vilde spotte ham, tog han sin Plovør, og gik over og slog Broderens Hest ihjel.

„Det var ikke kjønt gjort af Dig,“ sagde Lillelars, ganske

fredsommelig, „for hvordan faaer jeg nu min Mark ploviet? Til Gjengjæld skal Du hjælpe mig med at trække Huden af Hesten, for at jeg kan sælge den.“

Storelars fortrod sin Hidsighed, og hjalp Broderen. Derpaa gik Lillelars hjem og sagde til sin Kone, at nu vilde han gaae op til Horsens, og sælge Hestehuden.

Da det blev tidligt mørkt paa den Tid af Aaret, naaede han ikke længere end til Dallerup, og fik Mattely i en Bondegård, som laa ved Veien. Konen var ene hjemme, og gav Lillelars Lov til at lægge sig ind i Bryggerset, til næste Morgen.

Lidt efter kom Præsten fra Thyrsted ridende. Konen modtog ham paa det Kjærligste. Hun dækkede Bord, og satte et Fad Risengrød frem for Præsten. Derpaa gav hun sig til at bage Pandekager, men just som hun var allerbedst ifærd hermed, kom Manden hjem.

Præsten krøb da hurtig ned i en stor Egekiste, og Manden blev skjult i Sengen.

Nu var der en lille Mude fra Bryggerset ind til Storstuen, hvorigjennem Lars havde seet Alt hvad der var foregaaet imellem Præsten og Bondekonen, han havde ogsaa lagt Mærke til, at hun gjemte en stor Pengepung nede mellem Sengehalmen.

Da Manden kom hjem, gik han ud for at hjælpe ham med at spænde fra, og lidt efter kaldte Konen dem tilbords, men Manden, som hun nu kom frem med, var langt fra saa god, som den hun nylig havde tillavet for Præsten.

Da Lars saa dette stod han op, og gik ud i Gaarden til sin Hestehud. Han tog en Stok og begyndte at slaae

paa Huden. Bonden var fulgt efter ham, og spurgte om Grunden til denne besynderlige Udfærd.

„Jeg har en Spaamand i min Hud,“ sagde Lars, „og jeg vil nu prøve paa, om jeg kan faae ham til at skaffe os en bedre Aftensmad, end den din Kone har sat frem. Hvis jeg skal tro, hvad han siger mig, saa behøve vi blot at søge i Sengen for at finde den.“

„Det kan da aldrig være muligt,“ sagde Manden.

„Ja lad os dog for Løiers Skyld see efter,“ svarede Lillslars.

Han gik nu ind med Bonden, og fandt strax Aftensmaden, som Konen havde skjult under Dynerne. Hun rovede ikke at sige Noget hertil, af Frygt for at Lars ogsaa skulde røbe, hvor Præsten laa.

Da Bonden havde spist, sagde han for Spøg, at siden Spaamanden havde bragt en saa god Aftensmad tilveie, saa vilde han nu blot ønske, at han tillige kunde give ham Anvisning paa nogle Penge, hvormed han kunde faae sin Gjæld betalt.

„Det er nok muligt, at han ogsaa kan gjøre den Kunst,“ svarede Lillslars, og gik atter ud til Hestehuden. Lidt efter kom han tilbage, og sagde, at Spaamanden havde fortalt, at der laa en Pengepose skjult paa Bunden af Konens Seng.

„Men det kan ogsaa gjerne være, at han blot vil narre os,“ tilføjede Lars. „Jeg skal ikke svare for, hvorvidt det er sandt.“

Bonden kastede strax Dynerne ud af Sengen, og vedblev

at søge imellem Halmen, indtil han fandt Pungen, som Konen lidt i Forveien havde forvaret der.

Han blev saa sjælelad herover, at han strax tilbød sin Gæst Halvparten af Pengene, men Lars vilde ikke tage imod dem.

„Ja Noget skal Du da have,“ sagde Bonden. „Forlang hvad Du lyster. Det vilde jo være altfor stor en Skam, hvis jeg lod Dig gaae tomhændet bort, efter den store Tjeneste Du har beviist mig.“

„Ja, ja,“ sagde Lars, „siden Du saa bestemt ønsker, at jeg skal forlange Noget, saa lad mig faae den Kiste, som staaer henne i Krogen, med Alt hvad der er i den.“

„Hjertelig gjerne,“ sagde Manden, „men hvad vil Du gjøre med den?“

„Ja det bliver min Sag,“ svarede Lillslars. „Hvis Du ikke har Noget imod at jeg tager den, saa giv mig et Stykke Reb til at bære den i.“

Bonden gav ham Rebet, uagtet Konen, som ønskede at frelse Præsten, satte sig derimod, og da det blev Morgen igjen, svøbte Lars sin Hestehud sammen, tog Kisten paa Ryggen, og forlod Bondebyen.

Præsten, som laa i Kisten, havde hørt Alt, dog haabede han bestandig, uformærkt at faae en Leilighed til at slippe bort, og gav sig derfor ikke tilkjende.

Da nu Lars var kommen ned til Dallerup Sø, sagde han saa høit, at Præsten kunde høre det:

„Jeg mærker nok, at Kisten bliver mig for tung at bære, og jeg vil derfor sætte den ud i Søen, til jeg iaften kommer tilbage fra Horsens.“

Da Præsten hørte dette, begyndte han at blive bange, og gav sig til at skrigе af alle Kræfter.

„Hvad for Noget,“ raabte Lars, „der er jo Rotter i Kisten. Ja nu skal den da under alle Omstændigheder ud i Egen, for at jeg kan faae dem af med Livet, førend jeg naaer Hjemmet.“

Præsten vedblev at skrigе og bede for sig, og lovede strax at give femhundrede Rigsdaler, naar Lars blot vilde tillade ham at komme ud, førend Kisten blev sænket ned i Egen. Lars lod sig endelig overtale, og fik de femhundrede Rigsdaler, hvorpaa Præsten løb sin Wei, og lovede ved sig selv, at han aldrig oftere i sit Liv skulde besøge Bondekonen.

Da Lillslars kom hjem, sendte han Bud ned til Broderen, og bad ham laane sig et Skjeppemaal. Heri stak han nogle Smaaskillinger, for at det skulde see ud, som om han havde maalt Penge i Skjeppen, og glemt at faae dem ud, der vare faldne ned i Sprækkerne.

Da Storelars fik sit Maal tilbage, og fandt Pengene, blev han nysgjerrig, gik over til Broderen, og spurgte, om han havde gjort god Handel med Hestehuden.

„Ja, det har jeg rigtignok,“ svarede Lillslars.

„Hvordan har Du Dig da ad med at sælge den?“ spurgte Storelars.

„Na,“ svarede den Anden, „jeg kjørte blot omkring i Byen, og raabte:

Hei, Folk herude!

Vil I ha'e Hestehude?

og der var saa stor Mangel paa Huder i Horsens, at man næsten sloges om at handle med mig. Dersom jeg havde

havt hundrede Huder, kunde jeg være bleven af med dem. Her seer Du min Fortjeneste."

Med disse Ord viste han Broderen de femhundrede Rigsdaler, som han havde faaet af Præsten.

Da Storelars hørte dette, gik han hjem, slog alle sine Heste ihjel, trak Huden af dem, og drog op til Horsens den følgende Dag. Men der var naturligtvis Ingen, som brød sig om hans Huder, eller gav ham Mere end den sædvanlige Pris for dem.

Han begreb nu, at Lillslars havde havt ham tilbedste, og desuden foraaarsaget ham et stort Tab, ved at lokke ham til at dræbe alle sine Heste. Da han havde solgt Huderne, for hvad han kunde faae for dem, drog han hjem, og besluttede at tage en blodig Hævn over Broderen.

Om Aftenen, da Lillslars gik til sengs, bad han sin Svigermøder, gjøre ham den Tjeneste, at tage hans røde Hue paa, og skifte Plads med ham for den Nat. Den Gamle lovede det, uden at kunne begribe Grunden, og lagde sig i Sengen, hvor Lillslars pleiede at sove.

Midt om Natten kom Broderen listende ind ad Døren med en Lygte i Haanden. Han lod Lysets Skin falde hen over Sengen, og da han saa den Gamle ligge med den røde Hue paa, slog han hende ihjel, i den Tanke at det var Lillslars.

Næste Morgen gik Lillslars hen til ham, og spurgte, om han vilde have Bud med til Byen. Storelars kunde neppe komme til sig selv af Forundring, da han saa Broderen, som han fuldt og fast troede at have slaaet ihjel.

"Hvad vil Du tilbydes efter idag, Lillslars?" spurgte han.

„Jeg vil ned og fortælle Fogeden, at Du har slaaet min Svigermoder ihjel inat.“

„Na nei,“ bad Storelars, „gjør det for Guds Skyld ikke, kom indenfor, faae Dig Noget at leve af, og lad os tale os tilrette om denne Sag med det Gode.“

Lillelars gik ind i Stuen med ham, og Enden blev, at han fik hundrede Migsdaler udbetalt for at holde Mordet hemmeligt. Desuden laante Storelars ham Heste og Vogn til at kjøre Liget bort.

Huusmanden tørrede da Blodet af sin Svigermoder, trak hende i hendes bedste Klæder, og bandt hende en Kysse om Hovedet, saaledes at Ingen kunde see Saaret, der havde forvoldet hendes Død. Da dette var gjort, blev hun sat paa Aggefjælen i Vognen, og fik en Kurb med Hg paa Armen. Derpaa kjørte Lillelars hende ned til Horsens.

Da han kom paa Torvet, holdt han stille udenfor den store Brønd, der laa ved Palaiet, og som dengang blot var forsynet med et lille Rækværk om Manden. Han stillede nu den Døde saa yderligt som han kunde, paa Aggefjælen, saa at den mindste Berørelse maatte bringe hende til at styrte ned i Brønden. Derefter gik han bort, for at see Udfaldet af sin List.

Strax efter kom en Mand hen til Vognen, og sagde: „Hvad har I bragt tiltorvs idag, lille Moer! lad mig see lidt i eders Kurb.“

Da Konen ikke svarede, gjentog Manden sit Spørgsmaal, og stødte endelig til hende, i den Tanke at hun sad og sov. Neppe havde han gjort dette, før Aggefjælen vippede over Vognen, saa at Konen faldt ned i Brønden. Manden vilde

løbe sin Vej, men Lillslars var strax ved Haanden, og holdt ham fast og raabte og skreg, at den Fremmede havde kastet hans Kone ned i Brønden.

Der stimlede strax en Mængde Folk sammen omkring dem, og medens Nogle gave sig til at fiske den Døde op, gik Lillslars ind paa Raadstuen med Manden.

Denne forklarede, hvorledes Sagen var gaaet til, og gjorde sin Ed paa, at det aldrig havde været hans Hensigt at berøve Konen Livet. Byfogden dømte ham i en lille Pengebukt, og til at lade den Døde begrave. Saaledes reddede Lillslars sig lykkelig ud af Alt, og fik ovenikjøbet Penge til.

Nu begyndte hans Omstændigheder efterhaanden at forbedres, han købte Heste og Vogn, byggede et nyt Huus, og levede glad og tilfreds med sin Stilling.

Herover ærgrede Storelars sig. Han kunde ikke begribe, hvorledes Broderen var kommen til den Velstand, som han saa tydelige Spor af, og besluttede at anvende en List, for at faae dette at vide.

En Dag besøgte han Lillslars, og bad om Lov til at flytte en Linnedkiste ned til ham, fordi han skulde have Barnedaab hjemme, og ikke havde Plads til Kisten imidlertid.

Lillslars tillod det, og da Aftenen kom, fik Storelars sin Kones Søster overtalt til at lægge sig i Kisten, og bad hende at give nøie Agt paa Alt, hvad Lillslars og hans Kone talede om. Hun fik ogsaa nogle Fødevarer med. Derpaa blev Kisten tillaaet og sendt ned til Broderen.

„Jeg troer aldrig at det hænger rigtigt sammen med den Kiste,“ sagde Lillslars om Natten til sin Kone. „Der er sikkert Nogen skjult i den, og min Broder vil narre mig, hvis

jeg ikke kommer ham i Forkjøbet og narrer ham. Hvad synes Du, om vi prøvede paa, at aabne Kisten, og see hvad der er i den?"

"Det gaaer ikke an lille Mand," svarede Konen, "for den er jo tillaaaset, og dersom vi brække Laaget op, vil din Broder strax kunne see det."

"Na, vi behøve jo blot at løsne Bunden," sagde Lillars. "Det vil han ikke opdage."

Da det blev Morgen, brød de Bunden op paa Kisten, og fandt Konen liggende i den.

"Gud naade Dig, for hvad Du havde isinde imod mig," sagde Lillars til hende. "Til Straf derfor skal Du lade dit Liv."

Den Ulykkelige græd og bad om Naade, men det hjalp ikke, Lars slog hende ihjel, og stoppede hende derpaa en stor Kjodpølse i Munden, for at det skulde see ud, som om hun var bleven qvalt medens hun spiste. Han slog atter Bunden til paa Kisten, og saa kunstigt, at Ingen kunde see, hvor den havde været aabnet.

Noogle Dage efter kom Storelars, for at hente sin Eiendom tilbage, og takkede Broderen for den Tjeneste han havde viist ham. Da han fik Kisten hjem og luffede den op, fandt han sin Kones Søster død, med Pølsen i Munden. Nu var han da reent ulykkelig.

"O vee mig arme Mand!" raabte han. "Hun er bestemt død, fordi vi have glemt at give hende Drikke med i Kisten. Hvad er herved at gjøre?"

Efterat have grublet længe over Sagen, uden at finde nogen Udvei, gif han ned til Lillars, fortalte hvad der var

steet, og bad ham hjælpe sig, eller i det mindste blot at sige ham, hvorledes han var bleven af med sin Svigermoder i Horsens.

„Ja Du fortjener rigtignok ikke, at jeg skulde hjælpe Dig, for det onde Sindelag, som Du bestandig nærer imod mig,“ sagde Lillslars, „men denne gang vil jeg endnu forbarme mig over Dig, siden Du er min Broder.“

Han indbildte derpaa Storelars, at han havde lagt den dræbte Svigermoder paa Halm, bag i Vognen, og var draget op til Horsens med hende. Da han kom ind i Byen havde han gjort omkring i Gaderne og raabt:

„Hei Folk herinde,
Køb min døde Kvinde!“

Der var da strax kommet en Mængde Mennesker til, hvoraf den Ene overbød den Anden, for at faae Piget.

Da Storelars hørte dette, besluttede han i sin Enfoldighed, at bære sig ad paa samme Maade. Han lagde den Døde bag i Vognen, drog til Horsens, og raabte igjennem Gaderne:

„Hei Folk herinde,
Køb min døde Kvinde!“

Saa snart Byfogden hørte dette Raab, lod han strax Storelars fængsle, og han slap først fri igjen, efterat have betalt en stor Pengebøde.

Uf alt dette mærkede nu Storelars omsider, at hans Broder bestandig havde ham tilbedste, og at han ikke vilde faae No saalænge Lillslars levede. Han besluttede derfor at dræbe ham, og raadsslog med sin Kone, om hvorledes dette bedst lod sig gjøre.

Da det blev Aften, kaldte han nogle af sine Folk til sig,

tog en stor Sæf med, og listede sig i Mørket ned til Broderens Huus. Her opbrøde de Døren, og tvang Lillslars til at krybe ind i Sækken, som de derpaa bare hjem. Næste Morgen lod Storelars spænde for sin Vogn, og førte bort med Sækken, for at kaste den ud i Dallerup Sø, og saaledes omkomme Broderen.

Op paa Formiddagen holdt han stille ved et Værtshuus og gik ind for at faae sig Noget at leve af. Imidlertid laa Lillslars i Sækken og raabte:

„Er der Ingen, der vil gaae for mig?
Jeg skal op til Himmerig.“

Da han havde ligget og skreget lidt, kom der en gammel Hyrde drivende henad Veien med tolv fede Slagtekvær.

„Hvad er det Du siger,“ spurgte Hyrden, idet han gik forbi Vognen.

„Na!“ svarede Lillslars, „jeg skal op til Himmerig idag, og jeg vilde saa nødig afsted endnu. Er der Ingen der har Lyst til at bytte med mig?“

„Jo, det er der nok,“ svarede den gamle Hyrde. „Jeg for min Part længes inderlig efter at komme til Himmerig.“

„Hvis det er dit Alvor,“ sagde Lillslars, „saa behøver Du blot at lade mig komme ud, og selv krybe ind i Sækken, saa svarer jeg for, at Du skal være i Himmerig inden Aften.“

Den gamle Mand blev sjæleglad herover. Da han var krøben ned i Sækken bandt Lillslars til for ham, og drev derpaa afsted med de tolv Kvær.

Lidt efter kom Broderen, der ikke havde seet hvad der var foregaaet imellem Lars og Hyrden.

„Er Du der endnu?“ spurgte han, idet han steg op i Bognen.

„Ja vist er jeg,“ svarede Hyrden. „Lad os blot snart komme afsted, jeg længes saa inderlig efter Himmerig.“

Storelars kjørte nu op til Dallerup, og kastede Sællen midt ud i Søen, hvor den strax sank ned i Mudderet. Han blev endnu staaende længe efter at den var forsvunden, for at være sikker paa, at Ingen skulde komme og redde Broderen. Derpaa kjørte han tilbage til sin Gaard.

Strax efter hørte han Nogen komme ude paa Veien, og da han gik til Vinduet, saa han Lillelars, nok saa lystig, drage syngende opad Gaden, med tolv fede Slagtekøer foran sig.

„Nei, nu er det da altfor galt,“ sagde Storelars til sin Kone, „nylig vender jeg hjem, efter at have kastet min Broder midt ud i Dallerup Sø, og her kommer han tilbage, ligesaa hurtigt som jeg, og har endogsaa, som det lader til, fortjent sig tolv Køer ved denne Rejse.“

Storelars gik nu ud paa Gaden, anstillede sig venlig, og bad Lillelars om Forladelse for den Synd han havde bedrevet, og spurgte ham tilsidst, hvorledes det kunde gaae til, at han vendte sund og frisk hjem igjen.

„Det skal jeg sige Dig,“ svarede Lillelars. „Da Du havde kastet mig ned i Vandet, gjorde jeg et Hul paa Sællen og krøb ud. Paa Bunden af Søen saa jeg en utallig Mængde Havkøer, og tog saa mange med mig, som jeg kunde faae fat paa.“

„Hvad for Noget,“ sagde Storelars. „Findes der saa-

danne Røer paa Bunden af Dallerup Sø? Dem kunde jeg nok have Lyst til at faae mig nogle af."

"Ja, det kan Du let," svarede Lillalars. "Du behøver blot at krybe ned i en Sæk, saa skal jeg kaste Dig ud i Søen. Jeg fortryder kun, at jeg var alene dernede, hvis der havde været en Mand med mig, kunde jeg have faaet endnu langt bedre Kreaturer end disse."

Saaledes vedblev Lillalars at foresnakke Broderen, indtil denne endelig gav ham hundrede Rigsdaler, for at bringe ham ud i Søen, og hjælpe ham med at faae en Drift Hæskoer. Han køb godvillig ind i Sækken, som Lillalars bandt til. Han laante ham ogsaa Heste og Vogn, og lod sig kjøre til Dallerup. Lillalars satte Hestene ind i Kroen, og gik til Søen, med Sækken paa Ryggen. Da han vilde til at kaste Broderen ud, løste han lidt for Sækken og sagde til ham:

"Nu har Du saa ofte pønsset paa Ondt imod mig Lars, omendskjøndt jeg fra først af ikke gav Dig Anledning dertil, at jeg vil gjøre en Ende paa det og stille Dig ved Livet. Lars derfor hurtigt dit Fadervor, for naar jeg har kastet Dig ud i Søen, kan Du være vis paa, at Du hverken faaer Sol eller Maane at see oftere."

Da Storelars hørte, at hans Broder igjen havde narret ham, blev han bange, bad om Tilgivelse, og lovede Bod og Bedring. Lillalars svarede ham ikke. Han gik hen og samlede nogle Steen, som han bandt til Sækken, for at den desto hurtigere skulde synke. Storelars græd og bad bestandig ynkeligere for sig, og lovede at give Lillalars Halvparten af Alt hvad han eiede, dersom han blot denne Gang vilde skaane hans Liv.

Endelig lod Lillslars sig bevæge, paa det Vilkaar, at den Anden skulde give en Forskrivning paa femhundrede Rigsdaler, for al den Fortræd han havde tilføiet ham.

Da de kom tilbage til Krostedet gav Storelars ham Gjeldsbeviset, og Lillslars bad derpaa Barten om at passe godt paa Broderen indtil han kom tilbage. Han tog nu en af Bognhestene, og red hjem til Hornslyd.

Storelars's Kone stod og ventede i Porten. Da hun saa Lillslars sagde hun:

„Naa, hvordan gik det. Fik min Mand sig saa nogle fede Havkøer?“

„Ja det kan I lide paa, at han fik Havkøer,“ svarede Lillslars. „Vi dreve saamange iland, at de alene i Told skulle koste femhundrede Rigsdaler. Dem bad Storelars mig gaae hjem og hente, og han gav mig et Brev med, til Bevis paa, at jeg kom i hans Grinde.“

Han gav Konen Skyldbrevet, og hun udbetalte de femhundrede Rigsdaler, skjøndt ikke uden Mistanke om at Lillslars atter spillede dem et Puds. Imidlertid beroligedes hun dog ved Mandens Haandskrift.

Da Lillslars havde faaet Pengene, gik han hjem til sin Kone og sagde til hende:

„Du bliver det nok bedst, at vi flytte bort fra Hornslyd, og see os om efter en anden Hjemstavn, hvor vi kunne leve i Fred for min Broder.“

Konen var strax villig hertil, og Lillslars gik omkring til Bymændene, og faldtød sit Huus og sine Kreaturer. Da han havde solgt Alt, vilde han drage vesterpaa, og bosætte sig i Hedensted.

Dagen efter kom Storelars hjem. Hans Brede mod Broderen kjendte ingen Grændser. Han satte sig strax paa en Hest, og red ned til Fogeden, og fortalte ham alle de Bedragerier, som Lillalars havde begaaet imod ham.

Fogeden, der selv var et lystigt Hoved, kunde ikke bare sig for at lee herover, dog lovede han Storelars, at han skulde faae Ret. Saa snart Bonden var draget bort, red Fogeden selv ned til Hornshjld, for at lære den snilde Bedrager at kjende. Lillalars var endnu ikke bleven færdig med at flytte sit Løi bort, og Fogeden traf ham et Stykke udenfor Byen.

„Er det Dig, der hedder Lillalars?“ spurgte han.

„Ja det er gode Herre!“ svarede Lillalars.

„Du er mig en klogtig Person,“ vedblev Fogden. „Jeg har hørt, at Du kan narre alle Mennesker, er det sandt?“

„Ikke det jeg veed af,“ svarede Lillalars, som nok begreb hvad Fogeden sigtede til, fordi han allerede havde faaet at vide, at Broderen havde anklaget ham.

„Da kan jeg ikke forstaae, hvorledes din Broder, der ellers er en fornuftig Mand, har ladet sig narre af Dig, i alle de Aar Du boede her i Byen. Det skulde rigtignok ikke være mig, der saaledes lod sig trække omkring. Fortæl nu strax aabenhjertig, hvorledes Du har Dig ad med at narre ham.“

Lillalars svarede Fogeden:

„Den hele Hemmelighed bestaaer i, at min Moder, da hun laa paa sin Sotteseng, gav mig en Gjækkesfinger, som hun engang havde faaet til Foræring af en Bjergetrold. Saa-

længe jeg gjemte paa den, sagde hun, kunde jeg narre alle Menneſker, uden ſelv at blive ført bag Lyſet."

"Hvad for Noget!" raabte Fogeden forundret, "en Gjøckefinger! Det er da aldrig muligt?"

"Jo den Sag er viſ nok," ſagde Lillelarſ. "Det har jeg ſaaet mange Beviſer paa."

"Hvor har Du gjort af denne Gjøckefinger?" ſpurgte Fogeden. "Lad mig ſee den."

"Jeg har forſvoret at bruge den oſtere," ſvarede Lillelarſ, "og derfor lod jeg den blive liggende hjemme i mit Huus, ſom jeg ſolgte til en af Bymændene. Hvis den nye Eiermand endnu ikke er flyttet ind, ſaa ligger den der endnu, og jeg kan hente Dem den, hvis De ønſker det."

"Ja nok," ſvarede Fogeden.

"Vil De da laane mig deres Hæſt, for at jeg kan komme til Huſet for de Andre?"

Fogeden var ſtrar villig hertil, og da Lars var kommen op paa Hæſten raabte han:

"Der ſeer De nu ſelv, Herr Foged, at man aldrig bør forſværge Noget. Nyliq gjorde de Nar af Storelarſ, fordi han havde ladet ſig narre af mig, og i dette Diebliſ ſtaaer De ſelv og holder Lyſet. Til Beviſ paa, at jeg ogſaa har kunnet narre Dem, vil jeg nu ride over til Hedenſted paa deres Hæſt. Imorgen ſkal De ſaae den igjen."

Med diſſe Ord red Lillelarſ hen til ſit Huus i Hedenſted, og levede fra den Dag i Fred og Ro, baade for Broderen og for Fogeden.

Fattigmands Lykke.

Der var engang en fattig Bondedreng, som gik i Dag-leie hos en rig og gjerrig Gaardmand. Ved Efteraarstid hjalp han med at slagte, og da han var færdig, bad han om at faae Lidt med hjem til sine Forældre. Bonden kastede et Stykke Kjød til ham, og sagde:

„Tag dette og gaae til Helvede.“

Drengen, der i sin Enfoldighed troede, at hans Husbonde for Alvor havde meent, at han skulde gaae til Helvede med Kjødet, vovede ikke at være ulydig, men begav sig strax paa Veien.

Han blev ved at gaae fremad, indtil han kom i en stor Skov. Det var ved Aftenstid, og de vilde Dyr brølede inde mellem Træerne. Drengen begyndte at blive bange.

Da han havde gaaet noget længere frem mødte han en gammel Røver, som gav sig i Snak med ham, og spurgte, hvor han skulde hen. Drengen svarede, at hans Husbonde havde sendt ham til Helvede med et Stykke Kjød, og at han var bleven vildfarende underveis.

„Da træffer det sig heldigt nok,“ sagde Røveren, „for jeg skal ogsaa til Helvede. Du behøver blot at følge med mig, saa skal jeg vise Dig Vei.“

De bleve nu ved at gaae den hele Nat, og da de kom til et stort Bjerg, sagde den gamle Røver:

„Jeg ynkes over Dig, lille Dreng, at Du skal have saa ringe Løn for dit Grinde, og har jeg aldrig før i mit Liv gjort noget Godt, saa vil jeg dog gjøre det mod Dig, og hjælpe Dig, at din Gang kan faae et heldigt Udfald. Naar vi nu

komme op til Porten, saa banker jeg paa, men Du skal blive staaende og vente herudenfor, indtil jeg giver Dig et Tegn. Jeg tænker nok, at den Onde bliver saa fornøiet ved at see mig, at han lader Dig slippe ud igjen."

Drengen lovede at adlyde, og satte sig ned paa en Steen, udenfor Porten.

Lidt efter kom den gamle Nøver tilbage, og sagde:

"Det gik som jeg troede, den Onde er godt stemt idag, følg nu med ind, og giv ham din Foræring. Naar han da spørger Dig, hvad Du ønsker til Gjengjeld, skal Du forlange den gamle Borddug, der ligger i en Krog i Kammeret."

Drengen mærkede sig ethvert af Nøverens Ord, og fulgte bag efter ham. Han rystede medens han skottede omkring sig inde i Gaarden, og saae alle de Marterredskaber, hvormed de onde Mennesker blive pinte, og hørte deres Skrig, og ynkelige Klager.

Nøveren førte ham ind i et stort Værelse. Her sad de Ondes Fyrste paa Thronen, og alle hans Hofmænd sadde omkring ham. Bondens Foræring blev vel modtaget, og da Djævelen spurgte, hvad han vilde have til Gjengjeld, bad Drengen om at faae den gamle Borddug, som Nøveren iforveien havde givet ham Anvisning paa.

"Ja, det var ikke saa galt forlangt," sagde Djævelen, "og Den der gav Dig dette Raad har ikke været din Uven. Veed Du nu ogsaa, hvorledes denne Dug er beskaffen?"

"Nei, jeg veed ikke," svarede Drengen.

"Da skal jeg sige Dig det," vedblev Djævelen. "Hvergang Du lægger den paa et Bord og siger: Bred Dig, min

Dug! staaer Bordet strax dækket med de kosteligste Retter, som Nogen vil ønske sig."

Drengen takkede, og svøbte Dugen sammen. Han blev fulgt ud af Køberen. Da de kom til Porten sagde den Gamle til ham:

"Godt gik det og vel var det. Drag nu din Bei tilbage igjen. Naar Du kommer forbi Kirken, kunde Du nok gjøre mig den Villighed, at gaae ind og bede en Herrensøn for mig."

"Ja, det kan I stole paa jeg skal," sagde Drengen, og gik bort, sjæleglad over at hans Grinde havde faaet et saa heldigt Udfald.

Han vandrede nu hjemad, og da han havde gaaet et Stykke Bei, blev han hungrig, og besluttede at prøve, om ogsaa Dugen virkelig var i Besiddelse af de Egenskaber, der var bleven ham fortalt. Han lagde den ned i Græsset, og neppe havde han sagt: „Bred Dig, min Dug!" før han saa en Mængde herlige Episevarer for sig. Efterat have nydt et rigeligt Maaltid, lagde han Dugen sammen igjen, og vandrede videre.

Senimod Aften kom han til et Værtshuus, og bad om Nattely. Da han vilde gaae iseng sagde Værten til ham:

"Hvis Du har Noget af Værdi hos Dig, saa lad mig faae det i Forvaring til imorgen. Her er slemt med Tyve i denne Egn, og jeg vilde nødig have, at Nogen skulde miste sin Eiendom i mit Huus."

Drengen takkede og gav Værten sin Dug at gemme, idet han fortalte, hvorledes han var kommen til den, og de sjeldne Egenskaber, som Dugen besad. Værten blev meget forundret

over at høre dette, imidlertid lovede han Drengen at gemme Dugen omhyggelig, til den næste Morgen.

Saa snart han blev alene sagde han til sig selv:

„Det er da aldrig muligt, at der skulde findes en saadan Dug. Jeg vil ialfald prøve, om Drengen har talt Sandhed.“

Han lukkede sig inde i et Værelse, lagde Dugen paa Bordet, og sagde: „Bred dig, min Dug!“ Strax stod Bordet besat med de kosteligste Netter. Værten gjentog dette Forsøg flere Gange, og bestandig kom der nye Netter frem.

„Det er da det Mærkeligste jeg har seet i mine Levedage,“ sagde han til sig selv, „og det vilde være en stor Synd, at lade denne herlige Gave blive i en ringe Bondedrengs Hænder. Jeg har langt bedre Brug for den. Jeg vil ombytte Dugen, og give ham en af mine istedetfor.“

Som sagt saa gjort. Næste Morgen gav Værten Bondedrengen en Borddug, der nøiagtig lignede den han havde faaet til Forvaring. Drengen tog den, og blev dertil meget glad, da Værten nægtede at modtage nogen Betaling for Natteherberget. Han havde næsten naaet sit Hjem, førend han mærkede at Dugen var ombyttet, og da han ikke vidste noget Middel, hvorved han kunde tvinge Værten til at give ham sin Eiendom tilbage, vedblev han drage fremad, og lod den Anden glæde sig over det velslykkede Bedrageri. Saa snart han kom til Kirken, gik han op til Altaret, og læste et Fadervor, som den gamle Nøver havde bedet ham om, og dette skete ikke blot denne Dag, men hvergang Drengen senere, i Vinterens Løb, kom forbi Kirken, ibukom han Nøverens Ord, gik op til Altaret, og bad en Herrensøn for ham.

Da det blev Foraar, og Faarene fik Lam, bad Drengen sin Husbond, om at faae et lille Lam hjem med til sine Forældre, og ligesom sidst gav Bonden ham Lammet, idet han sagde:

„Tag dette, og gaae til Helvede.“

Drengen puttede da Lammet i en Sæk, og vandrede samme Wei, som han allerede engang tilforn havde gaaet med Rjeldet.

Da han kom til Djævelens Port, traf han den gamle Høver, der var ude for at sanke Straa til Baalene.

„Naa, er Du der igjen,“ sagde Høveren. „Hvad er det Du har i din Sæk?“

„Det er et lille Lam, som min Husbond befalede mig at bringe til den Onde,“ svarede Drengen.

„Da træffer det sig heldigt nok,“ sagde Høveren, „han er just godt stemt idag. Naar Du giver ham dit Lam, og han spørger Dig, hvad Du vil have til Gjengjeld, skal Du forlange den gamle Kof, som sidder oppe paa Haandbjelkerne.“

Drengen mærkede sig disse Ord, og Høveren førte ham ind til den Onde. Her gik det ligesom sidst, og da han havde faaet Lov til at tage Hanen, sagde Djævelen:

„Veed Du nu ogsaa, hvad min Foræring duer til?“

„Nei jeg veed ikke,“ svarede Drengen.

„Da skal jeg sige Dig det. Hvergang Du sætter den paa et Bord, og siger: „Nyst Dig, min Kof!“ vil der falde en Guldskilling ud fra dens Fjer.“

Drengen blev meget glad herover. Han tog Hanen under Armen, bød Farvel, og blev luffet ud af den gamle Høver.

Da han om Aftenen kom til Kroen, gik det ligesom for-

rige Gang. Bærten fik Hanen i Forvaring, ombyttede den med en Anden, og først efterat Drengen havde naaet sit Hjem igjen, opdagede han, at han atter var bleven bedraget.

I Høstens Tid bad Drengen sin Husbond om et Knippe Halm. Bonden gav ham dette, og sagde:

„Gaae til Helvede dermed.“

Drengen tog Halmene paa Ryggen, og vandrede afsted, ligesom tilforn. Atter mødte han den gamle Røver, der sad udenfor Porten, og soled sig.

„Naa, er Du der igjen, lille Dreng,“ sagde Røveren. „Jeg mærker, at Du ikke lader Dig nøie med Smaating.“

„Ja hvad jeg hidtil fik, har ikke gavnet mig synderligt,“ svarede Drengen, og fortalte, hvorledes han var bleven bedraget af Bærten i Krostedet.

„Hænger det saaledes sammen,“ sagde Røveren, „saa skal vi nok see at faae den Karl narret igjen, og tvinge ham til at give Dig din Eiendom tilbage. Jeg mærker, at Du har husket, hvad jeg engang bad Dig om, og læst en Herrensøn for mig; til Den derfor vil jeg nu hjælpe Dig tredie Gang, men kom saa aldrig mere. Naar Du har afleveret din Foræring til Djævelen, vil han, ligesom sidst, give Dig Noget til Gjengjæld, og Du skal da forlange en gammel Patronastke, som ligger i en Krog af Værelset. Ved dens Hjælp vil Du nok baade faae Dugen og Hanen tilbage.“

Drengen mærkede sig disse Ord, og bad den Onde om Patronastken.

„Ja det var ikke saa galt forlangt,“ sagde Djævelen, „og Den der gav Dig dette Raad, har ikke været din Uven. Ved Du nu ogsaa, hvorledes Patronastken er beskaffen?“

„Nei, jeg veed ikke,“ sagde Drengen.

„Da skal jeg sige Dig det,“ vedblev Djævelen. „Hvergang Du banker paa venstre Side af den, kommer der saamange Krigsfolk ud, som Du ønsker, og naar Du derimod banker paa den høire Side, forsvinde de strax igjen.“

Drengen takkede, og gik med Patrontassen. Han blev fulgt ud af Høveren. Da de kom til Porten, sagde denne:

„Gaae nu hen til Bærten, der har bedraget Dig, og bed ham først med det Gode, at give Dig din Dug og Hane tilbage, men dersom han nægter det, bruger Du Magt, og tvinger ham dertil ved Hjælp af Patrontassen.“

Drengen tog Afsked, og takkede Høveren for alle de Tjenester som han havde bevist ham.

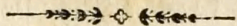
„Drag din Bei i Fred,“ sagde den Gamle, „og bed, et Gaderovor for min syndige Sjæl.“

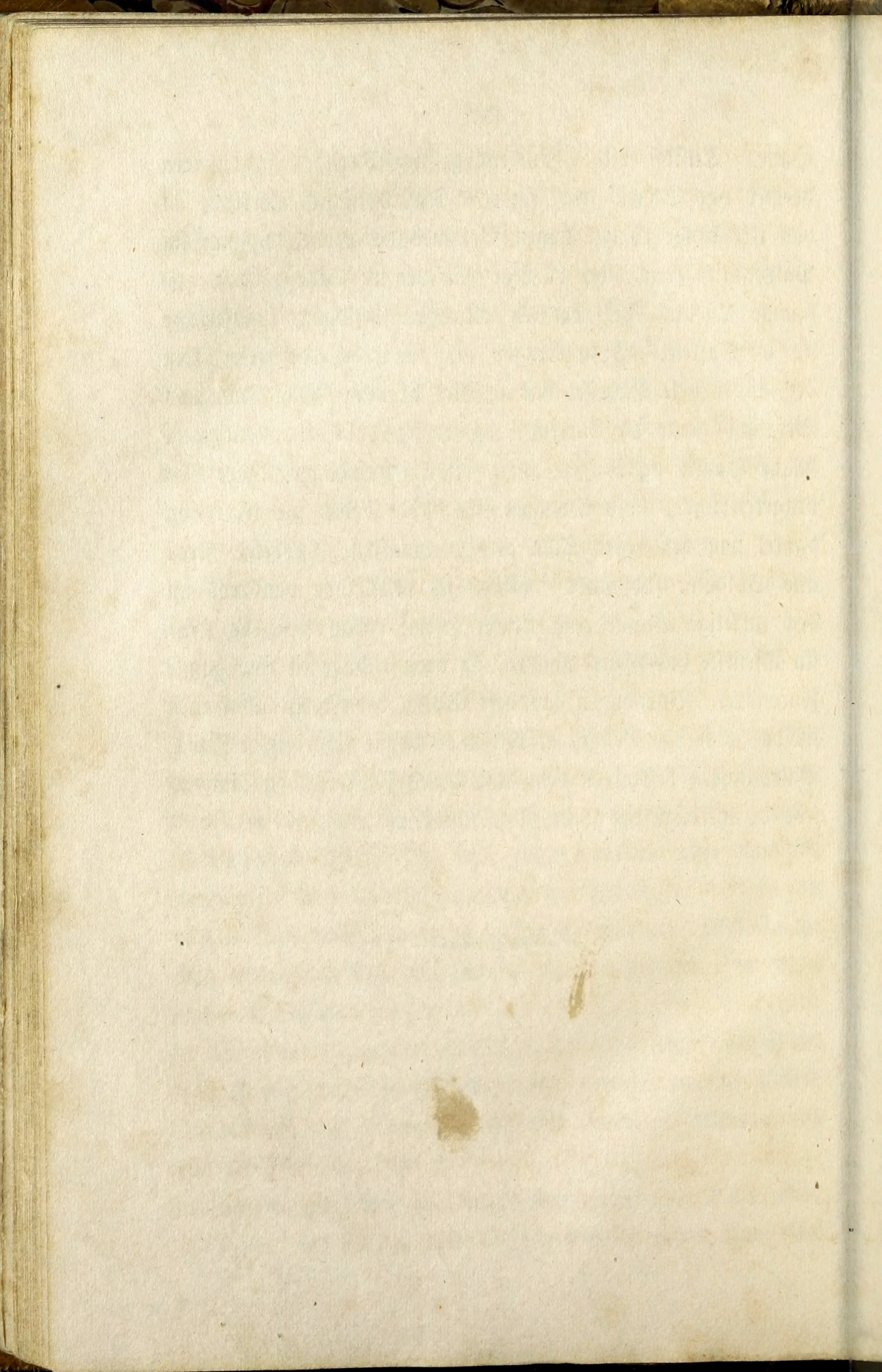
Henimod Aften naaede Drengen Krostedet. Bærten var imidlertid, ved de to Bedragerier som han havde begaaet, bleven til en saare rig Mand. Han behøvede ikke længere at herbergere Folk, dog ikke saasnart saa han Drengen komme, før han modtog ham paa det Kjerligste, i Haab om atter at faae Leilighed til at berige sig paa hans Bekostning. Men denne gang blev han skuffet; thi da Drengen kom ind i Krostuen, sagde han:

„Jeg har været her to Gange før, og begge Gange bedrog I mig for min Eiendom, jeg kommer nu og fordrer den tilbage, og beder Jer med det Gode at udlevere mig min Dug og min Hane.“

Bærten anstillede sig meget fornærmet over disse Ord, og sagde, at han hverken havde beholdt hans Dug eller

Hane. Tilfsidst vilde han endog jage Drengen bort, men dermed var Sagen ikke afgjort. Da Drengen mærkede, at han ikke kunde komme nogen Vei med det Gode, tog han sin Patrontaske frem, og bankede paa venstre Side af den. I samme Dieblif kom der en Mængde Soldater spadserende ud af Tassen, og jo længer han bankede, desto flere kom der, indtil hele Værelset var opfyldt af dem. Paa Drengens Befaling grebe de Bærten, og trang ham til at udlevere haade Hanen og Dugen. De vilde ogsaa have slaaet Bedrageren ihjel, hvis Drengen ikke havde bedet for ham, og banket paa den høire Side af Patrontasken, hvorefter strax alle Soldater forsvandt. Glad og veltilmode vandrede nu den lyffelige Bondedreng til sit Hjem. Han opfagde strax sin Tjeneste hos Gaardmanden, og drog tilbage til sine gamle Forældre. Borddugen gav dem Spise, ved Hjælp af Hanen fik de saamange Penge, at de kunde bygge sig et stort Huus. Patrontasken beskyttede dem mod deres Fjender, og saaledes leve de lyffelige og glade, lige til denne Dag.

Folkesagn.

Guldsmeden.

Tyvelytte
er Salgenfrist.

Nord for Beile, hvor Veien igjennem en stor Skovstræ-
ning gaaer opad mod Bredballe, ligger en dyb Dal, som i
gamle Dage hed Egernhulen, men senere er bleven kaldt
Polakkerhulen. Til dette Sted knytter sig et Sagn om en
Nøverbände, som gjorde Egnen usikker, plyndrede de Rei-
sende, og fandt Tilhold i de store Skove, der dengang om-
gave Stedet.

En Sommeraften gik en Mand henad denne Bei, med en
lille Mandsej paa Ryggen, en tyk Knortekjæp i Haanden og
en Hund ved Siden. Det var en Guldsmed fra Beile, der
skulde op til Tirsbæk med endeel bestilt Arbeide, som han
bar i Mandsejen.

Paa een Gang hørte han Skridt bag ved sig, og da han
vendte sig om, saa han en lille, velklædt Mand, med en
Bredøre paa Ryggen, komme opad den Bei, som han nylig
havde passeret.

De hilsede paa hinanden, og den Fremmede, der gav sig
ud for en Slagter nede fra Skjærup, paa hiin Side Beile,
lod til at være glad over at have truffet Guldsmeden, fordi
han skulde samme Bei, og ikke holdt meget af at gaae alene
saa sildig, igjennem denne berygtede Egn.

„Er I ikke bange for at gaae her?“ spurgte han Guldsmeden. „Man siger, at Røverne i disse Dage have slaaet Kudskene fra Haraldskjær ihjel, og plyndret dem.“

„Na nei, jeg er just ikke saa forfæret af mig endda,“ sagde Guldsmeden. „Her i min Haand har jeg en Trøster, der nok kan slaae til for een Mand, og min Hund regner jeg for To.“

„Paa den Maade blive vi jo sex Mand stærk,“ sagde Slagteren, „naar jeg regner mig selv for En, og min Dre for en Anden. Jeg troer ogsaa, at man lader os gaae vor Vej i Fred.“

De fortsatte nu deres Gang under en munter Samtale, da Slagteren, tilsyneladende af Vanvare, stødte til Guldsmedens Handsel, og hørte Solstoiet klinge indendfor.

„Hvad har I der i eders Handsel, Mester?“ spurgte han.

„Na, det er blot en Messing Lysestage og en Bliktragt,“ sagde den Anden, som ikke holdt det for klogt, at betro sig til sin Ledsfager. „Jeg har loddet begge Dele, og skulde nu bringe dem op til Tirsbæk.“

„Det var da en lang Vej at gaae med en Lysestage og en Bliktragt,“ svarede Slagteren vantro.

„Ja, hvad skal man sige til det?“ sagde Guldsmeden. „Tiderne ere knappe, og man maa gjøre Meget for at tjene Lidt.“

De gik nu atter et godt Stykke Vej fremad, og kom kort efter til Grændsefjeldet af Bredballe, der var saa tæt omgivet med gamle Bogetræer, at man selv om Dagen befandt sig i et Halvmørke. Dette Skjel kaldtes Bybækken, og var en dyb og temmelig bred Strøm, over hvilken der førte en Bro.

Guldsmeden gik foran, Hunden tæt bag ham, og Slagteren var et Par Skridt længere tilbage.

Da de kom midt paa Broen, greb den Sidste pludselig Hunden i Halsen, og slyngede den ud over Rækværket, saaledes at den faldt ned i Strømmen, og slog sig ihjel paa Stenene.

Guldsmeden vendte sig forskrækket, da han hørte Hundens klagende Hyl idet den faldt.

I samme Dieblis rev den foregivne Slagter ham Knortekjæppen ud af Haanden, og kastede den ned i Vandet.

„See, det var nu de Tre af dine Medhjælpere,“ raabte han med en haanlig Latter, og hævede Øren til Slag. „Dig selv skal jeg ogsaa strax blive færdig med.“

Guldsmeden begyndte at bede for sig, men Røveren lod sig ikke berøge.

„Det nytter ikke hvad Du siger,“ sagde han, „jeg maa undlive Dig, staae blot stille et Dieblis, saa skal det Hele være gjort i en Haandevending.“

„Du vel da,“ sagde Guldsmeden, „siden I ingen Medsidenhed har med en stakkels Mand, som sidder med Kone og uforsørgede Børn hjemme, saa slaae mig da ihjel, men gjør mig først den Tjeneste, at hugge min venstre Haand af.“

„Hvorfor det?“ spurgte Røveren nysgjerrig.

„Jo, jeg har engang forsolvet nogle Robbermarker,“ sagde Guldsmeden, „og givet dem ud for Søløpunge, og det er bleven mig spaaet, at jeg ikke skulde finde No i min Grav, førend jeg havde mistet den venstre Haand, til Straf herfor.“

„Den Villighed kan jeg da sagtens gjøre Dig,“ sagde Røveren. „Følg blot med lidt herind i Skoven.“

De forlode nu Broen, og gik ind imellem Træerne, indtil de fik Die paa en gammel Bøgestub. Her blev Røveren staaende, og befalede Guldsmeden, at lægge Armen paa Træstubben, for at han kunde afhugge Haanden.

Guldsmeden gjorde det, og bad den Anden hugge til af alle Kræfter, for at han ikke skulde pines forlænge. Røveren hævede Øren og huggede til med al sin Kraft, men Guldsmeden trak hurtigt Haanden tilbage, saa Øren blev sidende i Træbullen, og slog i samme Nu Røveren med den anden Haand saaledes i Ansigtet, at han styrtede baglænds omkuld.

„See, der sidder nu din Medhjælper,“ sagde han, og gjentog Slaget, „og her ligger Du selv; jeg vil nu see at blive færdig med Dig ligesaa hurtigt, som Du lovede mig det.“

Med disse Ord kastede han sig over den Faldne, snørede hans Hænder og Fødder sammen med Remmene af sin Mand-sel, og stoppede ham derpaa en Haandfuld Mos i Munden, for at han ikke skulde skriges og paakalde sine Kammeraters Hjælp.

Han løb derefter, saa hurtigt han kunde, op til Bredballe By, og meldte Sagen for Sognesogeden. Denne bevæbnede nogle raske Bønderkarle, og hentede den Fangne.

I Forhøret angav Røveren, at Banden, som han hørte til, bestod af tre og tyve Personer, og betegnede Gulen, hvori de holdt sig skjulte. Stedet omringedes, og man var saa heldig at gribe alle Røvere.

De bleve halshuggede og steilede paa Lille-Grundet Mark

og deres Vandeskaller senere indmurede i St. Nicolai Kirke, paa det nordre Capels udbendige Muur, hvor man endnu kan see dem den Dag i Dag.

Claus Skolemester.

Naar Nar gaaer til Torvs,
Gaaer Kræmmeren Penge.

I flere Egne af Jylland har man det Mundheld at sige om en Mand, der enten udmærker sig ved List eller Snildhed: „Han er saa klog som Claus Skolemester.“ Denne Claus skal have været en virkelig Person, og levet nede i Bølling Herred, paa den Tid Geert beherskede Jylland.

I Aaret 1338 eller 39 lod Greven anlægge en Skandse mod de Danske ved Skjærnaa, hvoraf der endnu findes Ruiner, samt Spor af Volde og Grave.

Han opholdt sig selv, medens denne Skandse blev bygget, paa en Herregaard i Deibjerg, og skal der have ladet gjøre et Bærelse, hvori han opbevarede sine Skatte, og de Pengesummer, som medgik, deels til at lønne hans talrige Hær, deels til Skandsens Uulæg.

Claus Skolemester boede dengang nede i Deibjerg By. Han var en fattig Mand, savnede ofte sit daglige Udkomme, og vidste intet Middel til at skaffe sin Familie det Nødvendige.

I denne Nød faldt Grevens Skatkammer ham engang i Tanker, og han besluttede at gjøre Indbrud deri.

En mørk Nat tog han sin yorne Søn med, listede sig forbi den udstillede Skildvagt, og gjorde et Hul i Muren paa Skatkammeret. Derpaa lod han Drengen stige ind, og fylde sine Lommer, og da han var kommen tilbage, murede Claus Hullet til igjen, saa kunstigt, at det ikke var muligt at opdage, hvorledes han havde taget Pengene. Paa denne Maade førte Skolemesteren fra nu af et muntert og tilfreds Liv, saasnart hans Penge svandt, hentede han sig bestandig nye, og slap hver Gang lige heldigt derfra.

Greven begyndte imidlertid snart at savne de tagne Summer, han var overbevist om, at han jevnlig blev bestjaalen, og kunde dog ikke begribe Maaden, hvorpaa Tyveriet skete. Forgæves indstjærpede han Bagten den største Agtpaagivenhed. Skolemesteren vedblev sine natlige Besøg, og bar sig altid saa forsigtigt og snildt ad, at Ingen mærkede Noget, eller antog ham for Tyven.

Da nu Greven havde ladet Undersøgelser anstille, og overbevist sig om, at det hverken kunde være Skatmesteren eller nogen af hans Betjente, der berøvede ham Pengene, kaldte han Mureren, som havde indrettet Bærelset, op til sig, og befalede ham, at undersøge, om der var gjort nogen hemmelig Indgang, der kunde tjene Tyven til Bei.

Denne opdagede i Begyndelsen Intet, endelig fandt han paa at antænde en Bunkes Galm i Bærelset, i den Tanke, at hvis der fandtes nogen løs Steen i Muren, eller at der var gjort nogen Indgang paa eet eller andet Sted, Nogen da vilde trænge derigjennem, og kunne sees udvendigfra. Paa denne Maade fandt han ogsaa Hullet, som Skolemesteren Natten i Forveien havde tilmuret.

Greven blev meget glad herover, og besluttede at hindre Tyven fra at undvige næste Gang han besøgte Stedet.

I denne Hensigt lod han i al Stilhed et meget stort Fad bringe ned i Kjælderen, og stillede det, fyldt med Tjære, ligeunder Gullet, hvorigjennem Skolemesteren pleiede at gaae.

Det varede flere Nætter, førend Claus gjorde noget nyt Indbrud. Da han omsider havde opbrugt alle sine Penge, kaldte han paa sin Søn, der bestandigt fulgte med paa disse natlige Udflugter, tog sine Murredskaber, og listede sig paa sædvanlig Viis ned til Kjælderen. Gullet blev gjort, Sønnen krob ind, men vendte denne Gang imod Sædvane ikke tilbage.

Da Claus ikke kunde begribe Grunden hertil, steg han selv ned i Gullet, og fandt Drengen druknet i Tjærefadet.

Forskrækket over denne Hændelse, der tydeligt sagde ham, at baade Tyveriet og Maaden, hvorpaa dette skete, var opdaget, besluttede han, da det vilde være altfor vanskeligt, at skaffe hele Legemet bort, at skjære Hovedet af den Døde, for at Ingen, idet man gjenkjendte Sønnens Ansigt, skulde komme paa Spor efter Ophavsmanden til Tyveriet. Han gjorde dette, begravede Hovedet, og gik derpaa hjem igjen.

Næste Morgen fandt Greven Drengens Krop i Fadet, uden at han dog derved fik nogen nærmere Oplysning om Tyven. Han befalede da, at Legemet skulde føres omkring i Landsbyens Gader, og at der skulde udloves en stor Belønning til Den, som kunde give nogen Oplysning om, hvem den Ube kjendte var. Saaledes blev Drengens Krop ogsaa ført forbi Skolemesterens Huus, og endskjøndt Claus havde betroet sin Kone, hvorledes Sagen forholdt sig, blev hun dog

saa bevæget ved at see Sønnens mishandlede Legeme, at hun udstødte et høit Skrig, og sank om paa Gulvet. Grevens Svende hørte Skriget og styrtede siebliffelig ind i Huset, i Haab om at udfinde Tyven, men Skolemesteren tog endnu hurtigere en Kniv, hvormed Konen nylig havde skjaaren Brød, og tilføiede hende et Saar i Haanden, derpaa raabte han de Indtrædende imøde, at de for Guds Skyld maatte komme og hjælpe hans stakkels Kone, som laa og blødte sig ihjel. Ved dette Puds undgik han al Mistanke, og Svendene drog videre, uden at Gjerningsmanden til Indbrudet blev opdaget, eller Ligeet gjenkjendt.

Glaus Skolemester slap vel saaledes heldig fra sit Tyveri, men nu var det ogsaa umuligt for ham at gjentage det oftere. Hans forrige Armod begyndte at vende tilbage, og han blev efterhaanden nødt til at skille sig af med Størstedelen af det Bøhave og de Kreaturer, som han havde forskaffet sig for Grevens Penge.

Saaledes drev han en Dag en Ko ud af Stalden, for at sælge den nede i Byen. Underveis mødte han nogle Tydsfære, der just vare dragne ud for at kjøbe Kvæg, thi førend Opstanden bleve Tyderne behandlede meget skaansomt af Greven, han brandskattede aldrig, affjødte Bønderne de Levnetsmidler han behøvede, betalte deres Arbeide, og anvendte ethvert Middel, hvorved han meente at kunne gjøre sig yndet af Folket.

Da Fogeden nu saae Skolemesteren komme drivende med Koen, spurgte han for Spøg, om han vilde sælge denne Kalv, og hvormegget den skulde koste? Glaus svarede, at han nok vilde sælge Kreaturet, men at det var en Ko, og

ingen Kalb. De Øvrige af Grevens Folk kom nu til, og for at drive Spøgen videre med Skolemesteren, paaastede de eenstemmigen, at han skulde sælge Dyret for en Kalb. Claus maatte da gjøre gode Miner til slet Spil, og solgte Køen for den Betaling, der blev ham tilbudt, hvorefter Kjøberen og dennes Venner morede sig meget.

Skolemesteren vendte tilbage til sit Hjem, men med den Beslutning, at tage al den Gjengjæld, som han kunde faae, for det Puds, Tydskerne havde spillet ham.

Dagen efter gik han ned til Kroen, kaldte Bærten af-sides, og bad ham at tillave et lækkert Maaltid, som han strax betalte, uden at tinge om Prisen. Saaledes var han sig ogsaa ad i de to eller tre nærmeste Krosteder i Omegnen, og søgte derefter at faae fat paa Fogeden, som havde bedraget ham den foregaaende Dag. Da de mødtes takkede Claus ham først fordi han havde kjøbt Kalven, og bad ham til Gjengjæld at følge med til Kroen. Tydskeren var strax vil-lig hertil.

Da de kom ind, forlangte Claus det Maaltid, som han kort iforveien havde bestilt hos Bærten, og spiste og drak med Fogeden. Efter Maaltidet satte han sin gamle, lavpul-lede Hat paa Spadsereistoffen, snurrede den nogle Gange rundt, og sagde:

„Hat, betal for mig!“

Bærten takkede med et dybt Bux. Claus tog Afsked og gik.

Forundret havde Tydskeren været Vidne til den forunder-lige Maade, hvorpaa Skolemesteren syntes at afgjøre sin

Begning med Kromanden, og tænkte efter, hvorledes dette vel kunde gaae til.

Da de kom udenfor, bad Claus ham at gaae med, og tage endnu en lille Bederkvægelse i næste Kro. Tydskeren var strax villig, de spiste og drak igjen, og efter endt Maaltid satte Skolemesteren atter Hatten paa Spadserestoffen, snurrede den rundt, og sagde:

„Hat, betal for mig!“

Bærten takkede atter meget ærbødig, og fulgte sine Gæster til Døren.

Fogedens Forundring tiltog bestandig. Saasnart de vare komne udenfor Kroen, spurgte han Claus, hvorledes det forholdt sig med den Hat, som han dreiede rundt, istedetfor at betale. Skolemesteren lod i Begyndelsen som han ikke vilde tilstaae Noget, men da den Anden trængte ind paa ham, sagde han:

„Denne Hat er et gammelt Arbejstykke, der fra Krilids Tid er gaaet mellem Mand til Mand i min Familie, og hvor daarlig og forslidt den end seer ud nu, saa er jeg dog ikke den Mand, at jeg vil sælge den for hundrede Daler, thi saasnart jeg kommer ind i en Kro, og blot snurrer Hatten om paa min Stof, saa betaler den strax Alt, hvad jeg har fortæret, hvormegget dette endog beløber sig til.“

Fogeden vilde ikke tro Skolemesterens Fortælling, og Denne bad ham derfor at gaae med endnu en Gang ind i en tredie Kro, for at overbevise sig om Sandheden af hvad han sagde.

De gjorde det, og bare sig ad paa samme Maade som paa de to andre Steder, og med samme Held.

Tydsfæren kunde ikke komme til selv sig af Forundring herover. Han spurgte Skolemesteren, om han vilde sælge Hatten, og da Claus vægrede sig, blev han bestandig mere lysten efter den, indtil det omsider lykkedes ham at faae Hatten for hundrede Rigsdaler.

Claus Skolemester modtog Pengene, og gik sin Vej.

Dagen efter besluttede Fogeden strax at gjøre et Forsøg med Hatten. Han tog nogle af sine Bekjendte med sig ned i Kroen. De spiste og drak dygtigt, og da de vilde gaae, satte Tydsfæren Hatten paa sin Stof, og bar sig ad ligesom han havde seet Claus gjøre det den foregaaende Dag. Men dermed lod Værten sig ikke nøie, han forlangte Penge for det, som de havde fortæret, og lo ad Tydsfærens Fortælling om de sjeldne Egenskaber, Hatten skulde besidde.

Fogeden maatte altsaa betale, og forlod Krostedet i Brede; dog besluttede han, endnu en Gang at gjøre et Forsøg. Han gik hen til den næste Kro, spiste og drak igjen, og blev ogsaa nødt til der at betale, hvad han havde fortæret.

Forbittret begav han sig nu ned til Skolemesteren, fulgt af de indbudne Venner. Claus var just ifærd med at tælle sit Huus, han sad og sang oppe paa Menningen. Da han saae Tydsfæren komme i en lang Graastand kreb han hurtig ned, af Taget, løb ind til Konen, og overlagde med hende en Plan til at frelse sig. Da Fogeden kom til Huset fandt han Døren lukket, og maatte længe banke paa, inden den blev aabnet. Endelig gik Skolemesterens Kone ud til ham, med Taarer i Øinene, klagende og jamrende sig, og spurgte, hvad han ønskede. Fogeden forlangte strax at tale med hendes Mand.

„Na, Gud bedre det!“ sagde Konen under en ny Taarestrøm, „ham kommer I aldrig oftere til at tale med i denne Verden. Imorges tidlig faldt han ned fra Huusmonningen, hvor han sad og tækkede, og knækkede sin Hals. Her seer I ham.“

Med disse Ord lukkede hun Døren op til det næste Værelse, og der laa Skolemesteren, indsvøbt i et Lagen, udstrakt paa Bordet, tilsyneladende livløs og overalt besudlet med Blod.

Endskjøndt dette uventede Syn bevægede Tydskeren, kunde han dog ikke glemme det Bedrag, som Claus havde øvet imod ham, og forlangte at Konen strax skulde tilbagebetale ham de hundrede Rigsdaler, som han havde givet for Hatten.

Den sørgende Enke lod til at være aldeles uvidende om denne Sag, og sagde, at Claus ikke havde talt et Ord til hende om Pengene. Endelig tilføiede hun, at de gode Herrer vare blevene skammelig bedragne, eftersom det ikke var Hatten, der besad den vidunderlige Kraft til at betale for sig, men derimod Spadsferestoffen, som Claus stak Hatten paa. Hun var netop saameget bedrøvet idag, ikke blot fordi hendes Mand var død, men fordi Spadsferestoffen var bleven borte, da denne Stof, foruden de overordentlige Egenskaber, hvorpaa Fogeden igaar havde seet Beviser, endnu besad en langt større, nemlig at kunne bringe Liv i døde Folk. Dersom hun altsaa blot kunde finde Stoffen, skulde Manden snart komme tillive igjen, og saa kunde de gode Herrer selv afgjøre Sagen med ham.

Denne Fortælling forekom vel Tydskerne utrolig, men

imidlertid hjalp de dog Konen at søge efter Stokken, og efter lang Tids Forløb fandt de den endelig.

Konen jublede af Glæde herover, hun tog hurtig Lagenet af den tilsyneladende Døde, og slog ham temmelig stærkt over Skinnebenene.

Da hun havde gjort dette nogle Gange, udstødte Skolemesteren først et dybt Suk, hans stive og ubevægelige Lemmer begyndte at bevæge sig, han slog Dinene op, og reiste sig overende paa Bordet.

De fremmede Krigsfolk vilde neppe tro deres egne Dine, ved det, som de her bleve Vidner til. Der var ikke længer nogen Tale om Bedrageriet med Hatten, som Skolemesteren, da han kom lidt til sig selv igjen, strax begyndte at bede om Tilgivelse for. Tvertimod forlangte Fogeden at kjøbe Stokken.

Glaus vægrede sig vel længe ved at sælge den, men endelig bragte Tydsfæren det dog dertil, at han mod at betale en ligesaa stor Sum, som den Skolemesteren allerede havde modtaget den foregaaende Dag, blev Eier af Stokken.

Nogle Dage iforveien var en af Grevens Hoffolk død. Fogeden troede nu, at han skulde faae sig en anseelig Belønning ved at bringe Livet tilbage i den Døde, saaledes som han havde seet Skolemesterens Kone gjøre.

Han gik da op til Greven, og sagde, at han var Mand for at gjøre den Døde levende igjen. Han fik Lov til at komme ind til Liget, endskjøndt Ingen fæstede Lid til hans Ord.

Da nu Fogeden kom ind i Ligstuen, tog han Lagenet af den Døde, og begyndte at slaa ham med Stokken over Skinnebenene. Da det første Slag ingen Virkning gjorde, gjentog han det atter, og stedse stærkere og stærkere, indtil de

Tilstedeværende, der ikke fattede Grunden til den Fornærmelse, som vederfores den Døde, sprang til, toge Stokken fra Fogeden, og forlangte hans Afstraffelse hos Greven.

Geert lod ham føre for sig, og den bedragne Mand fortalte, hvorledes Sagen var gaaet for sig, og kastede hele Skylden paa Claus Skolemester.

Geert fattede nu Mistanke om, at denne listige Bedrager mulig kunde være den Samme, som tidligere havde plyndret hans Skatkammer, kaldte Claus op til sig paa Slottet, og tvang ham ved Trudsel med Pinebænken til at bekjende Alt, baade Historien med Fogeden og den tidligere angaaende Skatkammeret.

Imidlertid behagede Skolemesterens Snildhed Greven i den Grad, at han tilgav ham, og Claus stod sig bestandig godt med de Tydske, saalænge Greven levede.

Testamentet.

Længe gjemt
Er ikke glemt.

I gamle Dage var Varde en Bondeby, der bestandig holdt en Træstabel (Varde) opstillet paa den Bakke, som nu kaldes Urne- eller Anebjerg. Varden blev antændt som et Varselstegn, saasnart man mærkede til Soroverne, der sværmede omkring langs Vestkysten af Jylland, for at gjøre Strandhugst, hvor de saae deres Leilighed.

To Mile fra Byen løber Aaen ud i Vesterhavet, og siges

dengang at have været seilbar overalt, og at have tjent til Winterleie for de smaa Fartøier, der om Sommeren fore paa Norge med Korn og andre Fødevarer. Da Stedet saaledes laa temmelig fordeelagtigt for Handelen, opfsloge efterhaanden flere Familier deres Boliger der, og endelig fik Byen Kjøbstadsprivilegium af Kong Christoffer, omtrent i Aaret 1440.

Endnu længe førend dette skeete, var der, til Betryggelse for Omegnen og de Søfarende, bygget et kongeligt Slot nede ved Naen, paa den søndre Side, hvilket i gamle Documenter kaldes Varde Slot, og hvoraf Ruinerne endnu sees. Man finder tillige tydelige Spor af Grave og Volde, samt tvende Bakker ude i Naen, som kaldes Skandserne.

Byens Vaaben, en kronet Løve, som staaer opreist over en Flod, har ogsaa Betydning til dette Slot, der skulde forsvare Naen.

Den sidste Eier af Slottet var Godske Lembek. Hans Kone var død og efterlod ham to Døttre, som han holdt meget af. Han fik en Munk fra Trisæl Kloster til at paa- tage sig deres Opdragelse, og denne udførte tilsyneladende sit Kald med stor Omhyggelighed.

Da de to Piger bleve voksne, levede Faderen blot for dem, han opfyldte ethvert af deres Ønsker, og havde intet høiere Maal, end at sikke deres fremtidige Lykke, saavidt det stod til ham. Munken vedblev at komme paa Slottet, han var Lembeks stadige Omgangsvæn, og opholdt sig næsten oftere i hans Huus, end i Trisæl Kloster.

Saaledes forløb nogle Aar. Lembek begyndte at blive gammel. Han levede i Fred med sine Naboer, var agtet og

anseet af Alle, og saa tilfreds med sin Stilling, at hans Lykke næsten blev til et Ordsprog blandt Folk.

Engang vendte han tilbage fra en Herredag i Viborg, hvor han havde opholdt sig i nogen Tid.

Han blev modtaget af de klagende Tjenestefolk med det Budskab, at begge hans Døttre vare forsvundne, uden at det hidtil havde været muligt at opspore hvor de vare blevne af.

Lembek vilde i Begyndelsen ikke troe sine egne Dren, og da Munkén, som Tjenerne under Herrens Fraværelse strax henvendte sig til, endelig flere Gange havde gjentaget den sørgelige Beretning for ham, hensank han i en stum Bevidstløshed, saa at man i flere Dage ikke vidste, om han var levende eller død.

Da han vaagnede, teede han sig som et rasende Menneske, græd og klagede, forbandede sin Skjæbne, og spottede enhver Deeltagelse og Trøst, som Munkén ydede ham.

Efter denne Dag foregik der en stor Forandring med Lembek. Hans Haar blev graat, hans Gang langsom og vaklende, hans hele Ydre bar Udtryk af den Smerte, han briedes under. Han skuede al Omgang med sine gamle Venner, selv med Munkén, tilbragte hele Dage paa de Steder, der havde været de Forsvundne kjære, han søgte Gensombød, og overgav sig til Tanken om hvad han havde besiddet og tabt.

Mange Aar efter kom en fattig Kone op paa Slottet, og forlangte at faae Herremanden i Tale. Da hun kom ind, bad hun ham om at følge med sig ned til Byen, hvor hen-

hendes Mand, der var syg og sengeliggende, havde en vigtig Sag at meddele ham.

I Begyndelsen afflog Lembek hendes Bøn. Men da Konen, som var forberedt derpaa, tilsvøiede, at den Syge laa paa sit Yderste, og havde sagt, at han ikke kunde faae Fred i Døden, førend han meddeelte Herremanden en Hemmelighed, som længe havde tynget paa hans Samvittighed, lod han sig overtale, og fulgte med.

Den Døende ventede ham med Længsel, og betroede ham, da de bleve alene, at han, loffet af en stor Sum Penge, havde ladet sig overtale af en rig og mægtig Mand til at bortføre Lembeks Døtre, en Aftenstund, da de spadserede paa Anebjerg. Manden havde derpaa, ved en frygtelig Ed, trunget ham til aldrig at aabenbare denne Tildragelse, men nu, da han var Døden nær, vilde han for sin Saligheds Skyld betro Ridderen Alst, og bede om hans Tilgivelse.

Den Bølg hvortil de to unge Piger bleve førte, var just ikke berømt for sin Sædelighed, ligesaa lidt som Lembeks Døtre vare de Gnefte, der havde lidt en saadan Skjæbne. Stedet hed Tvivel Kloster, og det var Munkene, Lembeks Ven, der havde udført denne Daad.

Da den Syge havde betroet Slotsherren Alst hvad han vidste om de to Piger, sank han tilbage paa sit Leie og døde.

Uagtet denne Beretning gjorde et mægtigt Indtryk paa Ridderen, syntes hans Udseende og Handlinger dog fra denne Dag af at bære Præg af større Bestemthed, det lod til at han atter havde faaet et Maal for Sie, en Plan at leve for. Hvad den Døende betroede ham, omtalte han

aldrig til Nogen, og enten han fæstede Tid hertil eller ikke, saa vedligeholdte han dog Forbindelsen med Munken, der nu var Abbed i Twisel Kloster.

Lembek var imidlertid bleven en gammel Mand, han syntes ikke at have lang Tid tilbage, og tænkte derfor paa, førend han døde, at opsætte sit Testamente. Han taledes herom til Abbeden, og betroede ham tillige, at han havde besluttet, at skænke ham og Twisel Munke Alt hvad han eiede, under den Betingelse, at alle Ordensbrødre skulde indfinde sig paa Slottet, og holde en Sjælemesse for hans Døttre.

Endskjøndt dette stred imod Reglerne for Cistercienserordenen, til hvilke de Twiseler Munke hørte, besejrede dog Tanken om Lembeks store Rigdom tilsidst ethvert Hensyn. Abbeden lovede at komme, og indfandt sig til bestemt Tid, tilligemed alle sine Ordensbrødre, paa Slottet.

Sjælemæssen blev holdt, og om Aftenen udfærdigede Lembek sin sidste Villie. Da han var færdig sagde han:

„Efterat vi nu have tilendebragt Alt, hvad der ligger mig paa Hjerte, ville vi gaae hen og besee Skattene, som jeg har testamenteret Eder. De ere alle opbevarede i eet Værelse. Naar I have taget dem i Oiesyn, vil jeg levere Eder Nøglen til det, og efter min Død kunne I lade Skatten afhente.“

Munkene syntes ret godt herom, og fulgte Herremanden ned i Kjælderens, til et lidet firkantet Kammer, som han selv fort i Forveien havde ladet opmure. Alle Væggene i dette Værelse, tilligemed Loftet, vare sammensatte af store Kampesteen, saaledes som man seer dem i de gamle Gravhøie. Det havde ingen anden Tilgang, end igjennem et Hul, der

fremkom, naar man borttog en Flise i Loftet. Det var heller ikke forsynet med Vinduer, men havde to smaae Luftbuller, som vendte ud imod Naen. En Lampe belyste Rummet, og man steg ned igjennem Abningen ved Hjælp af en Stige, som var fastgjort i Loftet.

Derhen førte nu Lembek sine tilkommende Arvinger, og lod dem gaae ned i Hælvningen, Een for Een. Den Sidste var Abbeden:

Ligesom han var kommen ned af Stigen blev den dragen op, og Lembek briede sig hen over Gullet, og raabte ned til Munkene:

„Du skulde I faae Betalingen, baade for eders Messe, og for Alt det Øvrige, som I have gjort imod mine stakkels Døttre.“

Han kaldte paa en Tjener, og hentede tilligemed denne en Mængde fint Hø, sammenbundet i Kniper, hvilke de vedbleve at kaste ned igjennem Abningen, indtil Rummet over Munkene næsten var fyldt. Derpaa stak han Ild i Høet, og da han havde forvissat sig om at det brændte, lagde han Flisen over Gullet, for at Røgen ikke skulde have anden Udgang end igjennem de to smaa Trækhuller i den tykke Muur, hvilke ogsaa gavede Ilden tilstrækkelig Luft til at brænde.

Saaledes dræbte Lembek alle Munkene fra Trisæl.

Dagen efter rygtedes denne Begivenhed i Byen. Nogle af de tilbageblevne Munke opfordrede Bønderne fra Skærn, Felling og Qvistrup Birk, der vare underlagte Klosteret, til at hævne det Skete.

Slottet blev stormet og afbrændt den 2den April 1434. De omkringboende Adelsmænd, kunde ikke komme Lembek til

Hjælp, førend det var forfælsdigt, imidlertid samlede de sig og satte efter Bønderne, som vare flygtede ind i Varde.

Med denne Leilighed blev hele Byen tilligemed Sanct Ibs nylig opbyggede Kirke, hvori de Forfulgte havde søgt Skjul, afbrændt.

Spillemanden.

Hvad med Synd man naaer,
Det med Sorg forgaaer.

Engang sad der en lille Hyrdedreng ude paa Heden i en Stendyse, hvoraf han havde opreist sig en Hytte. Han var meget bedrøvet, fordi der var løben et Faar bort fra ham, og han turde ikke komme hjem om Aftenen til Gaarden, hvor han tjente, uden at bringe det med sig. Medens han tænkte herpaa, og spiste sit Smørrebrød, stod der pludselig en gammel Mand foran ham, uden at Drengen havde seet ham komme henover den aabne Fælle.

„Giv mig et lille Stykke af din Mad,“ bad den Gamle.

„Jeg har en lang Vej at gaae, og er saa sulten.“

„Det skal I faae Faer,“ svarede Drengen, og gav ham Halvparten af den Mad, som han havde tilbage.

„Hvad sidder Du lille Dreng her og sørger for?“ spurgte den Gamle, medens han spiste. „Du seer mig saa bedrøvet og modfalden ud.“

„Na,“ sagde Drengen, „det kan kun lidt nytte, at jeg fortæller Eder det, I kan saa ikke hjælpe mig alligevel.“

„Jo, det kunde dog nok træffe sig,“ meente den Gamle.

„Jeg har hjulpet Folk før, der vare stedte i en nød Mose-
end Du.“

Drengen fortalte ham da sit Uheld, og sagde, at den
strænge Hr. Byrge, som han tjente hos, vilde tage dette
Tab meget ilde op.

„Beed Du hvad,“ sagde den Gamle, „Du har været god
imod mig, og jeg skal give Dig Noget til Gjengjæld derfor.“

Med disse Ord tog han en lille Fløite af Pilebark op
af sin Lomme og gav den til Drengen:

„Se, her har Du en Fløite,“ sagde han, „saasnart Du
piber i den, vil Faaret komme tilbage, hvor langt det end er
borte. Pas vel paa Fløiten, hvis Du nogensinde oftere
skulde komme i en lignende Forlegenhed.“

Da den Gamle havde sagt dette, forsvandt han pludselig,
og lod Drengen forundret tilbage, med hans Gave i Haanden.
Det varede ikke længe, før han blev overbevist om, at den
Ubekjendte havde talt Sandhed; thi aldrig saasnart havde
han sat Pilefløiten til Munden, og begyndt at blæse, førend
det Faar, han savnede, kom løbende i fuld Firspring inde
fra Heden. Drengen gjemte da sin Fløite med den største
Omhyggelighed, og fra den Dag af var Tallet paa Flokken
bestandig rigtigt.

Den samme Dreng havde altid følt stor Tilbøilig-
hed for Musik. Engang gav Herremanden ham en Fiolin.
Drengen tog den med sig ud i Marken, og medens han vog-
tede Faarene saae man ham bestandig øve sig paa Fiolinen.
Han blev tilsidst saa stor Mester paa dette Instrument, at der
gik Ry af hans Spil rundt om i Landet.

Mosemanden, som han kaldtes, fordi hans Moders Hytte

Siden f. a. i en stor Mose, blev snart bekendt og berømt for sin Kunst. Herremanden gav ham fri for Tjeneste, han tog hjem, og levede i Hytten hos sin Moder.

Paa denne Tid var det at Herremandens Datter vendte tilbage fra Hovedstaden, hvor hun var bleven opdragen siden Byrges Hustru døde.

Hun og Mosemanden havde i deres Barndom været Legesamfund, og da han nu saa hende igjen, saa venlig og saa smuk, fattede han Kjærlighed til hende. Hver Nat hørte man, siden hendes Hjemkomst, dæmpede Toner af hans Instrument paa den Side af Slottet, hvor Mnes Kammer laa, og Bægteren fortalte nede i Borgestuen, at han undertiden, i de lyse Sommernætter, havde seet en hvid Haand aabne et Vindue i Frokenens Værelse, og en ung Pige læne sig ud deraf, som om hun lyttede til Spillemanden nedenfor.

I Nærheden af Slottet, boede der en anden Herremand, med hvem Byrge i lang Tid havde levet paa en vis spændt Fod. Først strede de med hinanden om deres Jorder, og da disses Grændser endelig vare blevene bestemte, kappedes de om, hvem af dem der kunde føre den største Pragt. Kjøbte Byrge sig et nyt Kobbelt Jagthunde, eller nye Heste, kunde man være vis paa, at den Anden ikke hvilede, førend han havde skaffet sig nogle endnu smukkere. Gjorde Byrge Selskab, og indbød Naboer dertil, blot for at vise ham, hvor kostbart han kunde beværte sine Gjæster, varede det ikke længe, førend den anden Herremand gjorde et Selskab, som endnu var større og pragtfuldere, og til hvilket han ligeledes indbød Byrge.

Saaledes havde den Sidste nu flere Gange samlet alle

sine Bekjendte hos sig, for at underholde dem med Mosemandens Spil, og denne Gang syntes han endelig at være bleven Seierherre; thi Naboen kunde ikke skaffe en lignende Underholdning tilveie.

Byrge troede nu, at deres langvarige Kæppestrid skulde være endt; men han tog feil heri.

Naboen havde nemlig en Søn, som i sin Barndom var falden med en Hest, og havde slaaet sig til Krøbling, saaledes at han var bleven uskicket til Middertjeneste. Faderen sendte ham derfor ned til Tydskland, for at lade ham studere, men istedetfor Bøgerne, dyrkede det unge Menneſke Musiken, og bragte det under de fortrinligste Læreres Beileddning til en ikke ringe Fuldkommenhed heri.

Faderen vilde vel paa enhver anden Tid have misbilliget dette, men da Sønnen just vendte hjem ligesom Mosemandens Ny var størst, gav han sig tilfreds, i Haab om, ved Sønnens Kunst, atter at vinde Seier over Byrge.

Han sendte Bud over til Naboen, og bad om Tilladelse til at besøge ham med den hjemkomne Søn, for at lade ham høre, hvorvidt denne i sin Fraværelse havde bragt det i Musiken. Byrge tænkte strax, at hans Fjende havde til Hensigt at ydmyge ham hermed, da det ikke var rimeligt, at han vilde lade sin Søn høre, uden at han tillige var overbevist om dennes Seier. Han lod da strax gaae Bud ned efter Mosemanden, og fortalte ham, hvad der var foregaaet, og bad ham, at indfinde sig paa Slottet den næste Aften.

„Du maa see til at blive hans Mester, Mosemand,“ sagde Byrge til ham. „Imorgen Aften gjøre vi den første Prøve, og om et Par Dage indbyder jeg et stort Selskab,

hvor I begge skulle lade Eder høre. Det er din Pligt, Mosemand, at Du gjør Dig Umage for at blive den Første," frøiede Byrge til, „siden Du blot har mig at takke for Alt, hvad Du kan, Du husker jo nok, at det var mig, som gav dig Fiolen. Og hvis Du gaaer af med Seiren, veed jeg ikke, hvad Du kunde bede mig om, som jeg skulde nægte Dig."

Disse sidste Ord fremkaldte en dristig Tanke i Mosemandens Sjæl, han ønskede nu selv, ligesaa inderligt som Byrge, at seire, og lovede Herremanden, at han nok skulde blive tilfreds med hans Spil.

Da han gik hjem var det bleven Aften, han tænkte paa Ane, han forestillede sig en Mulighed, der stod i Forbindelse med hende, og paa hvilken han hidtil ikke havde vovet at haabe.

Imidlertid skred han hen ad Veien ned til Mosen, da der pludseligt reiste sig en Skikkelse op af Lyngen foran ham, og tiltalte ham med et Godaften.

Mosemanden foer forskrækket tilbage, og gjenkjendte den gamle Mand, som for flere Aar siden havde givet ham den vidunderlige Pilefløite.

„Naa Mosemand," sagde den Ubekjendte til ham, „Du har jo haft god Fremgang, siden vi To sidst taltes ved. Hvem skulde tro, at Du var en saadan Karl, dengang Du drev omkring herude med din Flok Faar?"

„Ja Noget er det, svarede Mosemanden, „og det kan blive til Mere endnu, hvis Vorherre giver sin Velsignelse."

„Hvor har Du været henne iaften?"

Han fortalte nu den Gamle, hvorfor han var bleven

kaldt op paa Herregaarden, og hvad Byrge havde lovet, der= som det lykkedes ham, at overvinde den fornemme Junker.

„Hvad giver Du mig?“ sagde den fremmede Mand, „der= som jeg lærer Dig en Kunst, ved hvilken Du kan være vis paa at overvinde Din Medbeiler.“

„Jeg giver Dig Ingenting,“ svarede Mosemanden, der bestandig følte en større Frygt for den Gamle, jo længere han betragtede ham. „Med Guds Hjælp haaber jeg nok at seire, og hvis mine Erner ikke slaae til i denne Kamp, saa vil jeg ikke benytte mig af noget uærligt Middel, for at overvinde ham.“

„Ja ja,“ sagde den Gamle, „jeg vil ikke paanøde Dig min Hjælp, endskiøndt Du nok kan see, at der staaer Me= get paa Spil ved denne Leilighed. Har Du ellers gjemt den lille Fløite, som jeg gav Dig, da vi sidste Gang mødtes?“

„Ja vel har jeg det,“ sagde Mosemanden hurtigt. „Hvis I vil vente lidt, saa skal jeg gaae hjem og bringe Eder den.“

„Na nei,“ sagde den Anden, siden Du har gjemt den saalænge, saa behold den kun Lidt endnu, man kan aldrig vide forvist, hvad Nytte denne lille Tingest kan være til. Hvis Du nogensinde skulde behøve min Hjælp, eller ønske at tale med mig, behøver Du blot at blæse ind igjennem den nederste Ende, saa skal jeg strax være hos Dig.“

Efter at have talt saaledes, vendte den Gamle sig og skred ind ad en Tværsti over Heden. Mosemanden raabte efter ham:

„I kan ligesaagodt tage Fløiten med Jer, for jeg vil hverken benytte den eller eders Hjælp oftere.“

„Siig ikke det saa bestemt,“ svarede den Gamle, idet han vendte sig om og lo. „Det er ikke godt at vide, hvordan det skal gaae En i denne Verden. Gjem blot Fløiten, og husk paa, hvad jeg har sagt Dig iaften.“

Med disse Ord var han forsvunden.

Mosemanden indfandt sig til bestemt Tid hos Byrge. Naboen og hans Søn vare allerede komne. De betragtede den bondeflædte Spillemand med et ringeagtende Blik, og rigtignok gav Junkerens utvungne Holdning og den Tillidsfuldhed, med hvilken han ansaae Væddekampen som allerede vunden, ham en vis Overbægt, der saameget mere mishagtede Mosemanden, som han saa den forenet med den meest iusinesaldende Umage, for at sætte sig fast i Ane's Gunst.

Ane syntes dog at overse Junkerens Elstværldighed. Hun talte saa venligt og opmuntrende til Mosemanden, at han glemte ethvert Hensyn, der kunde gjøre ham tilbageholden i denne Kreds. Han traadte dristig frem, for at begynde Kampen.

Mosemanden spillede. Hans Dine vare ufravendte fæstede paa Ane, og det var som om han til denne Aften havde fundet Melodier for alle sine Følelser. Det var som om han ønskede, at Tonerne skulde være et Sprog, venlige Sendebud fra ham til hende, som om han med disse vilde fortælle hende Alt, hvad hans Bryst glemte og hans Hjerte følede. Aldrig tilforn havde de Faa, der vare tilstede denne Aften, hørt et lignende Spil, og skjøndt Byrge just ikke var nogen stor Musikkjender, fattede han dog af de Andres Beundring den Virkning som Mosemandens Spil gjorde. Da denne lod Fiolinen synke, blev han hilset med Jubel og

Bisfald, Alle takkede ham, men den bedste Løn laa dog i Anes venlige Blikke.

Hvad der nu end kunde være Grunden hertil, saa erklærede dog Tilhørerne sig kort efter til Gunst for Junkeren, og det endstjøndt hans Spil stod langt tilbage for Mosemandens. Denne havde blot spillet sine egne Melodier, Junkeren derimod spillede andre Mesteres Melodier, og udførte disse med en Kunstfærdighed, som vidnede om lang, utrættelig Øvelse. Nok er det, hans Spil blev foretrukket, og Mosemanden anseet som den Overbundne.

Byrge tilkastede ham et opbragt Blik, idet han forlod Salen, Ane havde vendt sig bort; hun syntes ikke engang at lægge Mærke til hans Bortgang.

I stor Bedrøvelse vendte han tilbage til Mosehytten. Her modtog en ny Sorg ham. Hans Moder, der i længere Tid havde skrantet, var pludselig bleven hæftig syg; i flere Timer havde hun ligget uden Bevidsthed, og vaagnede just ved Sonnens Hjemkomst, for at fortælle ham, at hun følte Døden nærme sig. Mosemanden pleiede hende, han vaagede uafbrudt ved hendes Leie, og saaledes kom den Dag, som Byrge havde bestemt til sit Selskab, da Mosemanden og Junkeren atter skulde anstille en Prøve med hinanden.

Om Morgenens, da Herremanden sendte Bud til ham, lod han svare, at hans Moder laa for Døden, og at han derfor hverken kunde møde nu, eller spille om Aftenen.

Bestyrtet herover ilede Byrge selv ned i Hytten, men fik det samme Svar. Han bad, befalede og truede forgæves, Mosemanden vedblev at undslaae sig.

„Jeg har jo desuden allerede engang forsøgt mig med

denne Junker," sagde han, "og blev erklæret for overvunden. Hvorfor skulde jeg vel nu andengang lade det komme dertil?"

"Du maa møde," vedblev Byrge. "Jeg har lovet mit Selskab det, og vi vente Dig. Din Moder skal imidlertid ikke fattes Pleie, jeg vil sende nogle af mine Folk ned til hende, og Dig selv, Mosemand, skal jeg, hvis Du gjør Dig lidt Umage, og overvinder din Medbeiler, gjengjelde paa en Maade, som overgaaer dine dristigste Forventninger. Jeg kjender godt den Hemmelighed, som Du længe har baaret paa, jeg veed hvad Du ønsker, uden at turde bede derom, og jeg har isinde, at opfylde dit Ønske."

Byrge saae den Overvindelse, det kostede Spillemanden, at afflaae hans Bøn, men han nægtede desuagtet at vise sig for Selskabet. Forbittret vendte Herremanden ham Ryggen og forlod Hytten. Mosemanden tog atter Plads ved Moderens Side.

I Mørkningen bankede det sagte paa Døren, og Ane traadte ind deraf. Mosemanden udstødte et Skrig af Overraskelse, men Fruenen gav ham et Tegn til at han skulde være stille. Hun gjentog sin Faders Bøn, og tilføiede, at Byrge havde lovet hende at opfylde ethvert Ønske, hvis hun kunde formaae ham til at møde paa Slottet, og spille denne Aften.

Inden Ane gik, havde hun hans bestemte Tilfagn om at komme, og lovede derpaa, at sende en Kone ned fra Slottet, som skulde pleie Moderen i hans Fraværelse.

Da Mosemanden atter blev alene, tænkte han paa, hvor meget der var afhængig af deane Aftens Lykke, og det faldt

ham pludseligt ind, hvad den gamle Mand havde sagt, med Hensyn til Floiten. Han besluttede i det første Dieblis at kalde ham til sig, men forkastede strax igjen denne Tanke, paa Grund af den uforklarlige Frygt, som han tidligere havde følt i den Ubekjendtes Nærhed.

Imidlertid skred Aftenen frem. Mosemanden grundede forgæves paa en Udvei, hvorved han kunde sikke sig Seiren over Junkeren. Jo nærmere Tiden kom, da han skulde gaae til Slottet, desto større blev ogsaa hans Frygt. Omsider hentedede han Floiten og forlod Hytten. Da han var kommen et Stykke ud paa Heden, blæste han saaledes som det var bleven ham sagt, og strax saa han den Gamle staae foran sig. Hans rynkede Ansigt grinte ham imøde, med et endnu værre Udtryk end tidligere.

„Sagde jeg det ikke nok?“ udbrod Manden, „man kan aldrig vide, hvorledes det vil gaae En i denne Verden. Du maa nu tyе til min Hjælp iaften, hvor nødtigt Du end vil, eftersom Du ikke paa anden Maade kan overvinde Junkeren. Saa lad os da engang høre, hvorledes Du forstaaer at spille paa din Fiolin; følg med mig lidt længere ind i Mosen, der kunne vi være usforstyrrede, medens jeg prøver Dig.“

Den Unge adlød uden at svare, og fulgte skjælvende efter den Ubekjendte.

Da de vare komne et Stykke længere ind i Mosen, satte den Gamle sig ned paa en Steen, støttede Hagen paa Hænderne, hvormed han holdt sin Kjæp, og sagde:

„Spil nu lidt op for mig, som naar Havet bruser og Søfolkene ligge og bande og græde i Bølgerne; kender Du

ikke en Melodi, der passer sig for et saadant Dieblis?"

Mosemanden spillede.

"Ja, det var jo ikke saa daarligt," sagde den Gamle. "Spil mig nu en Kjærligheds Sang, saaledes som naar en Knøs beiler til en ung Pige, for at lokke og bedaare hende."

Mosemanden blev bleg ved at lægge Mærke til det Udtryk, hvormed den Gamle taledede, men han spillede igjen.

"Det gik ogsaa nok an," sagde Manden, da han holdt op. "Spil nu engang en Melodi, der passer paa en bedragen Qvindes Klager og Graad, paa hendes Faders Eder og hendes Moders Forbandelser."

Mosemanden kunde knap holde sin Bue, men han spillede dog tredie Gang.

"Nei, nei!" raabte den gamle Mand, "den Melodi duer ikke. Jeg tænkte nok, at Du ikke havde Magt over saadanne Toner, og derfor var det netop at Herremandens Søn fik Bugt med Dig forleden Aften, han vil overvinde Dig igjen, og alle dine Onsker og Planer blive til Intet."

"Hvad skal jeg da gjøre?" spurgte Mosemanden, "jeg maa være Seierherre i aften, hvad det end koster."

"Ja det beroer ogsaa blot paa Dig selv at blive det," svarede den Ubekjendte. "Men hvis Du ikke faaer de Toner i din Magt, som jeg hører Du fattes, saa troer jeg, at al din Umage vil være forgæves."

"Hvorledes skal jeg da faae disse Toner?" spurgte Kunstneren. "Lær mig at kjende dem, hvis Du kan, men det maa skee hurtigt; der er ikke lang Tid tilbage."

"Nei, det er sandt," sagde den Gamle, "inden en Time maa Du rigtignok kjende dem, eller ogsaa mister Du Alt.

Gaa da hjem, min Dreng, til din Moder, hun ligger i dette Dieblig paa sit Yderste, dersom Du, just som hun opgiver Anden, holder din Fiol saaledes over hendes Mund, at hendes sidste Suf gaaer ind igjennem de to Nabninger paa Instrumentet, saa har Du hvad Du behøver, og jeg lover Dig for, at Du aldrig vil fattes nogen Tone oftere, men seire i enhver Kamp over dine Modstandere."

"Nei," skreg Mosemanden med den dybeste Nædsel, "det er Synd og Forbrydelse Du frister mig til, vig bort Satan!"

Han ilede tilbage mod Hytten, men den Gamle greb ham i Armen med en overordentlig Kraft, og standsede hans Skridt.

"To Ord endnu," raabte han, "saa kan Du gaae hvorthen Du lyster, saasnart Du faaer gjort hvad jeg har sagt, maa Du strax forlade Stuen, uden at see Dig tilbage; glem ikke det, og nu afsked med Dig! husk paa, at denne Aften vil bestemme, om Du eller Junkeren skal blive Frokenens Gemal."

Med disse Ord var Fristeren forsvunden, men Mosemanden ilede hurtigt igjennem Heden, til sin Moders Hytte. Den Syge laa saaledes, som den Gamle havde sagt, kæmpende med Døden. Mosemanden lagde Fiolinen paa Bordet, og kastede sig grædende over hendes Leie. Han gyste nu tilbage for den Ubekjendtes Raad, og skjælvede ved Bevidstheden om, at han havde kunnet give en saa afskyelig Tanke Rum.

Lidt efter faldt Stueuhret henne i Krogen til Slag, og mindede ham om, at Timen var forhaanden, da han skulde gaae op til Slottet. Ved denne Grindring stod tillige Anes

Billede i al dets Ynde for ham. Han hørte hendes bønligge Stemme opfordre ham til at komme, for at seire. Derpaa forandredes Billedet igjen. Han saa sig overvunden, hørte det fornemme Selskab tiljubbe hans lykkelige Rival, saa Ane i Junkerens Arme. Mosemanden vendte sit Hoved om mod Bordet, hvor Fiolinen laa, han udstrakte Armen, for at gribe den, men savnede Kraft dertil.

Da udstødte den døende Moder et Suk, hun tilhvidskede Sønnen sin sidste Velsignelse. — Diebliffet var kommet; hendes Læber bevægede sig i Døden.

„Jeg maa alligevel gjøre det,“ hvidskede Mosemanden. „Det gaae til Himmel eller Helvede, jeg vil seire!“

Det forekom ham, som om der var Nogen der lo udenfor Vinduet ved disse Ord, men han agtede ikke derpaa, greb Fiolinen, og holdt den med fast Haand tæt hen til den døende Moders Læber, som den Ube kjendte havde sagt.

Da aabnede den gamle Kone endnu engang de luffede Dienlaage, og stirrede med et smertefuldt og lidende Udtryk op til ham. Hun hævede Haanden, som om hun vilde skyde Fiolinen bort, og da Sønnen i dette Dieblif, bestemt i sin Beslutning, vedblev at holde den fasttrykt imod hendes Læber, hævede den Gamle Armene, og knyttede truende Haanden imod ham. Hun udstødte et høit Skrig, og sank livløs tilbage paa Halmpuden.

Men Mosemanden greb sin Hat og sin Bue, og styrtede ud af Hytten, uden at vende sit Blik tilbage paa Moderens affjælede Begeme.

Paa Slottet havde man allerede længe ventet ham. Byrge gik urolig frem og tilbage i Værelserne, frygtende for, at

han ikke skulde komme. Imidlertid lod Junkeren sin Færdighed høre, og henrev det talrigt forsamlede Selskab med sit Spil.

Mosemanden traadte ind. Et almindeligt Udbrud af Skræk undslap dem, som saa ham. Hans Haar og Klæder vare i Uorden, hans Legeme rystede, han sank ned paa en Stol indenfor Døren, og blev længe siddende stille, med den ene Arm slapt nedhængende, medens han med den anden trykkede Fiolinen op til sit Bryst. Han var meget bleg, og en dyb Smerte lyste frem af ethvert Træk.

I Salen herskede paa engang en fuldkommen Stilhed. Ingen vovede at tiltale den ulykkelige Spillemand. Paa engang reiste han sig, hans Haand foer hen over Panden, som om han søgte Smerte, eller vilde søge at forjage det Udtryk, der nylig havde hvilet paa den, hans Skikkelse hævede sig til dens fulde Høide. Dvælende og langsomt lod han sit Blik glide hen over den nysgjerrige Kreds, som saa paa ham. Derpaa satte han Fiolinen til Rinden, og begyndte at spille.

Denne Aften feirede Mosemanden sin største Triumph. man havde aldrig tilforn hørt ham spille saaledes, Barnets Jublen, Qvindens Dromme, Unglingens Længsler; Overgange saa bløde og smeltende ved Siden af den vildeste Kraft, — Alt dette syntes at have skjult sig i hans Instrument, og blot at vente paa hans Villie for at udtale sig.

Men midt under dette mesterlige Spil, medens hans Kinder glødede og Begeistringens Ild funklede i hans Blik, trængte sig pludseligt en høi og skjærende Tone hen over Strengene. Den lød som et Klageskrig, som en Døendes sidste smertelige

Euf, saa høi, saa gjennemtrængende, at de forsamlede Tilhørere gyste derved.

Paa Ingen gjorde dog denne Tone et saa overordentligt Indtryk, som paa Mosemanden selv. Haarene rejste sig paa hans Hoved, store Svæddraaber trængte sig frem paa hans Pande, han syntes atter at see sin døende Moder foran sig, saae hende truende hæve Haanden, og hendes halvbrustne Blikke aabne sig, og udtrykke den Forbandelse, som hun satte til at fremskamme.

Men han vedblev at spille. Som et Har bruste hans Toner stedse hurtigere og vildere igjennem Salen.

Alle Tilhørerne bleve grebne af Forsærdelse. Mosemandens Læber smilede, hans Dine stirrede stive og ubevægelige hen i Salen, uden at fæste sig paa nogen bestemt Gjenstand, og midt under Spillet lod atter den samme skjærende Tone, indtil han omsider taug, og sank bevidstløs omkuld paa Gulvet.

Alle trængte sig omkring ham, takkede ham, og udbrod i Lortaler over hans Kunst. Ingen tænkte længere paa Juleferien. Mosemanden blev eenstemmig erklæret for Seierherre.

Da han atter var kommen til sig selv igjen, gik Borge hen til ham. Glæden over den vundne Seier løste ud af Herremandens Dine, han tog Spillemanden ved Haanden, og sagde til ham:

„Jeg takker Dig, Mosemand, fordi Du kom og spillede saa godt. Du har nu opfyldt dit Løfte, og jeg skal ogsaa holde mit. Ane har fortalt mig det Onske, Du i længere Tid har havt. Gik frem, hvad der ligger Dig paa Hjerte.“

„Hvorledes!“ udbrod Mosemanden, „vil I virkelig give

mig” Hans Dine søgte Ane, og han saae hende staae i en Vinduesfordybning, lænende sig op til Junkeren, der bøiede sit Hoved ned mod hende, og kyskede hendes Pande.

„Ja,” vedblev Byrge, „jeg vil give Dig Penge, for at Du kan gjøre den Udenlandsreise, som Du saalænge har ønsket. Du skal derfor være glad i aften, og blive heroppe hos os. Det er ikke blot for at høre dit Spil, at dette Selskab er kommet sammen. Jeg og min Nabo ere endelig blevne forligte, vi have opgivet vor Rapsestrid med hinanden, og i aften feire vi vore Børns Forlovelse.”

Mosemanden holdt sig fast ved Stolen, for ikke at synke om. Han saae over til Vinduet, hvor Ane og hendes Elsker stode fordybede i en sagte Samtale. I dette hans Blik laa en bitter Smerte, det udtalte et heelt Livs Skuffelse og tilintetgjort Haab, han udbrød i en vanvittig Ratter, og styrtede ud af Slottet, uden at takke Herremanden for den lovede Reiseunderstøttelse.

Dagen derpaa søgte man ham forgæves, han var sporløst forsvunden.

Otte Dage senere, da Klokkeren en Morgenstund gik til Kirken for at ringe Solopgang, fandt han et Menneske ligge livløs udstrakt paa en Grav, som nogle Dage iforveien var bleven oplagt over den gamle Kone, der havde boet nede i Mosen. Den Døde holdt Stykkerne af en sønderslagen Fio-
lin i Haanden. Da Klokkeren vendte Hovedet, der var trykket ned i den vaade Jord, gjenkjendte han Trækkene.

Det var Mosemanden.

Den Hvervede.

Lift og Fals.
 Slaaer sin Herre paa Hals.

Førend Fredericia blev gjort til Fæstning var den ikke andet end et lille Batteri, som kaldtes Skandsodden, og senere hen Frederiksdode. Dens Bestemmelse skulde være at forsvare Lillebelt, og derfor havde man opført et lignende Værn ovre paa Thyens Land, i Nærheden af Strib, hvor Løbet var snevrest.

Omtrent midt imellem den nuværende Kongens Port og Strandporten laa dengang et stort Magazin, som indeholdt Vaaben og Klædningsstykker til Soldaterne i Nørre-Jylland.

For dette Magazin blev der i Ufredstider stillet en Skildvagt hver Aften, naar Mørket faldt paa. Krigsfolkene, der laae i Skandsen, bestode dengang, som ogsaa senere, af Hvervede, der for en Sum Penge havde forpligtet sig til at tjene Kongen i visse Aar.

Engang, da Danmark var i Krig med Sverrig, blev det meldt til Kommandanten over Skandsodden, at der hver Nat lod sig see et Spøgelse, som gik omkring Magazine, og prøvede paa at komme over Volden. Dette Spøgelse blev beskrevet som en høj Mand, hvis Legeme lignede Kroppen paa et Dyr. Han spyede Ild ud af Munden, og brølede høit. Ingen fæstede synderlig Lid til dette Udsagn; man troede, at Skildvagterne havde sovet paa deres Post, og blot seet det omtalte Spøgelse i Drømme. Men næste Morgen kom den samme Melding, og Soldaten erklærede, at Spøgelse var forekommet ham saa rædselsfuldt, at han flere

Gange havde været paa Nippet til at løbe bort fra Posten. Da nu Rygtet bekræftede sig, og bestandig udbredtes videre, var det næsten ikke muligt at faae Noget af de Hvervede til at staae Vagt ved Magazinet.

Paa samme Tid fandtes der blandt Krigsfolkene en gammel Nordmand, som havde været med i mangfoldige Slag, og oplevet forunderlige Hændelser i sine Dage. Han tilbød sig at besørge Posten, hvis Kommandanten vilde tillade ham at faae en ladet Bøsse med sig. Endskjøndt nu dette stred imod Reglerne, fik han dog Lov dertil. Han ladede Geværret, men istedetfor Kugle skjar han en Knap af sin Uniform, og stødte den ned i Løbet.

Da Aftenen kom, gik han med et freidigt Mod ud til Magazinet, læste sit Fadervor, og ventede paa hvad der vilde skee.

Strax efter Midnat hørte han høie Brøl og Raslen med Jernlænker i Nærheden af sig. I det samme kom der en sort Skikkelse krybende op ad Bolden, henimod ham. Skildvagten traadte da frem, og raabte den an, men Spøgelseset syntes ikke at bryde sig herom. Det reiste sig iveiret, og spydede Ild ud af Munden, og brølede frygteligt. Den gamle Nordmand lod sig imidlertid ikke anfægte heraf. Da Spøgelseset gik nærmere ind imod ham, raabte han:

„Vend om i Guds Navn, eller der skal times Dig en Ulykke!“

Da det ikke vilde hjælpe, lagde Nordmanden an og skød.

Spøgelseset udstødte et høit Skrig og sank sammen, og da Nordmanden stødte til det med Bøsseskulben, befandtes den Dræbte at være en Svensker, der havde taget en Kobud over

sig, og som ved Hjælp af et Stykke antændt Tønder kunde blæse Ild ud af Munden. I hansomme laa Fyrtois og Svovlstikker, saa at det uden tvivl havde været Svenskerens Hensigt, at stifte Magazinet ibrand.

Den gamle Nordmand fik en god Belønning for sin Dristighed, og siden den Tid spøgede det aldrig oftere omkring Magazinet.

Fribytteren.

Som de Gamle sjuunge
Saa quidre de Unge.

Omtrent en Miil fra Nykjøbing paa Mors, ligger Høiriis, en gammel, grundmuret Herregaard, som allerede nævnes i Dronning Margretes Tid. Egnen deromkring er overalt besaaet med Ræmpehøie. Et lille Stykke Skov og bratte Bakker omgive Bygningen, som er opført saa lavt, at den endog mod Søsiden aldeles skjules af disse.

I gamle Dage, medens Udseilingen endnu var aaben fra Vesterhavet til Limfjorden, var Høiriis et Høverflot, og tilhørte engang en Mand, som hed Jørgen Tved.

Denne Jørgen havde tilbragt det Meste af sit Liv paa Søen, han var en slem Mand at komme tilrette med, og tilgav aldrig den, der havde fornærmet ham; men han var tillige modig og forboven, og brød sig hverken om Farer eller Død, naar han havde Udsigt til at gjøre et Bytte.

At den Grund vare hans Tog i Nordsøen bestandig heldige, og hans Skib bemanded med tapre Mænd.

Da Jørgen nu begyndte at blive gammel, og havde erhvervet sig mange Penge, overgav han Kommandoen paa sit Skib til en af sine Kammerater, og op slog sin Bolig paa Høiriis, hvor han tilbragte Tiden i Selskab med en gammel Fribytter, der hed Kold, og som i Jørgens Fraværelse havde bestyret hans Gaard.

I Begyndelsen fandt han sig godt i denne Forandring. Om Dagen jagede eller fiskede han, Aftenen blev tilbragt med Terningspil og Samtaler. Folk i Egnen begyndte efterhaanden at fatte bedre Mening om Fribytteren, fordi han viste sig gavmild mod de Fattige, hjalp Enhver, som bad ham derom, gav rigelig Offer til Degn og Præst, og holdt Kirkegang hver Helligdag.

Det varede dog ikke længe, førend Jørgen begyndte at kjede sig paa Høiriis. Han havde hidtil ført et rigt og eventyrligt Liv, paa Slottet var derimod Alt eensformigt, Tiden gik uden anden Afverling, end den som han kunde gjøre sig selv ved at fiske og jage, og deraf blev han snart kjed.

Efterat han nu havde prøvet ethvert Middel til at adsprede sig, tænkte han paa at gaae tilsøes igjen, og tage fat paa sit gamle Haandværk.

„Hør, veed Du hvad, Jørgen!“ sagde Kold en Aftenstund til ham, da de samtalede herom, „Du skulde for Voiers Skyld prøve paa at gifte Dig, saa troer jeg bestemt, at dit gamle Lune vilde komme tilbage igjen.“

„Jeg?“ sagde Jørgen, og lo over dette Indfald. „Der maatte da være knap Tid paa Mandfolk i det Land, hvor

Fruentimmerne skulde tage en Mand som jeg. Jeg er for gammel og falder formeget i det Graa, til at kunne finde Naade for Pigernes Dine."

"Na nei," sagde Kold. "Jeg har aldrig hørt, at en Mand var for gammel til at faae en Kone, naar han friede fra et Slot som Hoiriis, og kunde lægge Guld i sit Brudekammer med Guldskillinger. Jeg kjender netop saadan en smuk og fornem lille Pige, der vilde paa sig for Dig, nemlig vor Naboes Datter. Faderen har endog selv slaaet derpaa, og Du veed, at han skylder Dig Penge, der skulde betales til Kyndelmisse; han gav Dig heller end gjerne Datteren i Afbetaling, hvis Du ellers havde Lyst til hende. Hun er ganske ung og bekjendt som det smukkeste Fruentimmer paa hele Den."

"Ja smuk maatte hun rigtignok være," sagde Jørgen Eved ligegyldig, "hvis det ellers skulde lønne Umagen at gifte sig."

Der blev ikke talt mere herom denne Aften, men næste Dag vidste Kold at make det saaledes, at han og Jørgen kom til at jage i Nærheden af Herremandens Gaard, og om Eftermiddagen foreslog han, at tage ind der, for at see den omtalte Pige.

Den gamle Fribytter var villig hertil, og begyndte allerede at blive fortrolig med Bennens Plan. De gik da ind paa Herregaarden, og Jørgen maatte tilstaae for sig selv, at han aldrig havde seet en saa smuk og indtagende Jomfru.

Siden den Dag kom han jævnlig i Huset. Herremanden modtog ham bestandig med megen Artighed, reiste ogsaa af og til selv over til Hoiriis, forundrede sig over den Misdom og Pragt, som herskede der, og beregnede allerede i Tankerne

de store Fordele, der vilde være forbundne med at faae en saa rig Svigersøn.

Det skeete da, at Jørgen forlovede sig, og at han omtrent to Maaneder efter det første Besøg hos Familien, førte Herremandens Datter, som sin Hustru, hjem til Høiriis.

Fra nu af begyndte et nyt Liv for ham. Det viste sig snart, at Kold havde Ret, da han meente, at et Giftermaal vilde bringe Vennens muntre Sind tilbage. Jørgen var glad og lykkelig, han laante sin Svigersfader alle de Penge, denne trængte til, han omgav sin unge Hustru med en mere end kongelig Pragt, hendes Bærelser, der laae i nederste Stokværk og vendte ud imod Fjorden, vare udsmykkede med Alt, hvad der paa den Tid var pragtfuldt og kostbart.

Og ligesom dette Bærelse nu indeslattede det Kjæreste Jørgen Tved eiede, saaledes var det tidligere Gjemmested for alle de Skatte, hans Fribyttertog havde indbragt; man saa endnu Spor deraf i Væggen, hvor der fandtes et stort Rum, beklædt med Egeplanker. Dette Rum blev efter den unge Frues Ankomst benyttet til Klædeskab.

Saaledes gik der nogle Aar. Jørgens Svigersfader havde imidlertid solgt sin Gaard og forladt Egnen, da en rig Slægtnings Død gjorde ham til eneste Arving af et stort Gods nede i Holsteen. Fribytteren var den lykkeligste Mand, han ønskede og savnede Intet, og tilbragte næsten hele Dagen i sin Kones Selskab. Man talte i Almindelighed om dem som Monster paa Egtesfolk. Nogle troede vel at bemærke, naar Herstabet om Helligdagene gik til Kirke, at den smukke Frue, siden sit Giftermaal, var bleven meget bleg, og at der bestandig laa et bedrøvet og sørgmo-

digte Udtryk i hendes Ansigt, som om hun, tiltrods for den Pragt, Tørgen havde omgivet hende med, ikke var ganske lykkelig i sin Stilling; men denne Mening lod sig alligevel ikke bevise. Andre sagde ogsaa, at Tørgens Kjerlighed nærmede sig meget til Skinsyge, og de anførte som Grund herfor, at han havde fjernet Kold fra sig, idet han troede, at den gamle Sorøver gjorde sig Umage for at behage Fruen.

Alle disse Rygter grundede sig imidlertid ikke paa noget Bestemt, og alene dette var Sandhed, at Kold i den sidste Tid omgikkes Tørgen mindre fortroligt end før, og at han, istedetfor at boe paa Herregaarden, var flyttet over i en lille Bygning, som laa paa den anden Side Haugen.

En Vinteraften var der imod Sædvane et stort Selskab forsamlet paa Hvirris. Den unge Mand, til hvem Tørgen, da han opgav Søfarten, betroede Kommandoen over sit Skib, havde lagt ind i Limfjorden, og var bleven indbuden, med hele Mandskabet, til at besøge Fribyggeren paa Slottet. Stoi og Lyssighed herskede overalt. I Gaarden gjorde Bønderne sig tilgode omkring de store Ølskade, som Tørgen havde ladet bringe ud til dem. Den gamle Bygning var oplyst indad mod Landsiden. Sang og Latter, Skaaler og Bægerklang gjenlød fra alle Sale.

Kun i den Floi, Tørgens Gemalinde beboede, og som vendte ud mod Fjorden, var det tyst og stille. Hun havde i de sidste Dage ikke befundet sig vel, og Ternen, som Tørgen om Aftenen sendte over for at spørge til hendes Befindende, sagde ham, at hendes Frue havde begivet sig til No. Fribyggeren blev derfor hos sine gamle Kammerater, og tilbragte Natten i deres Selskab.

Kold var ogsaa tilstede. Han syntes at være i et særdeles lystigt Lune, drak dobbelt saameget som enhver af de Andre, udbragte den ene Skaal efter den anden paa Jørgens Sundhed, og nødte ham hvergang til at tømme Bægeret tilbunds.

Hvis det var sandt, hvad man fortalte, at der i den sidste Tid havde været et spændt Forhold mellem ham og Jørgen, saa havde denne Nat udslettet ethvert Spor deraf. Fribytteren behandlede sin gamle Ven paa den sædvanlige fortrolige Maade.

De sadde sammen ved eet Bord, skjænkede verelviis for hinanden, og syntes at have glemt alt Andet, end Diebliffets Glæde.

„Hør Jørgen!“ udbød endelig Kold sagte, „det gjør mig i Grunden ondt for Dig, at Du skal blive saaledes bedragen som skeet er. Du har fattet Nag til mig, fordi Du maaske troer, at jeg havde et godt Die til din Kone; og jeg vil heller ikke nægte, at jeg i gamle Dage syntes ret godt om hende, men det var længe førend I bleve gifte. Saasnart jeg mærkede din Mistanke, flyttede jeg bort fra Dig, og boede nede i Haugen, og nu tænkte Du da, at Alting var godt. Du holdt af hende, og bildte Dig ind, at hun gjenjeldte din Kjærlighed, Du ansaae Dig selv for lykkelig, og hende for tro, og dog er der ikke en Dreng i Omegnen, uden at han jo peger Fingere af Dig, og kan fortælle, at Lehnsmændens Søn, hver Aften kryber ind ad Vinduet til din Kone, og først forlader hende igjen ved Morgengry.“

Da Jørgen Tved hørte dette, blev han bleg som et Liig. Han stammede svagt og afbrudt:

„Du har talt et haardt Ord Kold, enten maa Du eller hun lade sit Liv derfor.“

„Hvis det skal gaa saa strængt til,“ sagde Kold rolig, „saa træffer det sig just beleiligt, at Du strax kan blive overbevist om hvad jeg har sagt; thi for en Time siden saae jeg din Kone aabne Vinduet for hendes Elsker, og jeg har fra den Tid af siddet henne ved Bordet, og givet Agt paa, naar han vendte tilbage igjen, men saavidt jeg veed, maa han være der endnu. Vi kunne jo for Lovers Skyld gaae ind og eftersee Leiligheden.“

Jørgen stod et Dieblisk taus, som om han betænkte sig, han tog sin Sabel og et Lys, derpaa gik han, uden at sige et Ord, langsomt og bestemt ud af Bærelset, men han vinkede til Bennen, som vilde følge med ham, at han skulde blive tilbage.

Kold lo over at see den Hæstighed, hvortil han havde bragt sin Herre, han blev staaende ved Vinduet, og saae over til den anden Fløi af Gaarden, hvor Jørgens Hustru boede. Og han hvissede for sig selv:

„See det var nu Hævn, fordi Du stødte mig tilbage, og foretrak en Anden, der ikke var bedre.“

Derpaa gav han sig til at drikke med sine Kammerater.

Det varede længe inden Jørgen Tved kom tilbage. Hvad der imidlertid foregik mellem ham og hans Hustru, fik aldrig noget Menneſke at vide.

Da han atter traadte ind i Bærelset til Fribytterne, var hans Ansigt meget blegt, og hans Pande laa i dybe Folder

over Dinene. Han kaldte hele Selskabet over i den Fløi, som Fruen beboede, og man saae da Sørøverne den øvrige Tid af Natten færdes med et meget hemmelighedsfuldt Arbeide, inde i den unge Frues kostbare Gemakker.

Ingen Uindviet kunde begribe, hvad her gik for sig, saameget mindre som Jørgen Ived Morgenens efter at dette hemmelighedsfulde Arbeide var tilendebragt, forlod Slottet, og seilede bort tilligemed sine gamle Kammerater.

Han havde iforveien omhyggeligt tillaaet alle Bærelser, og befalet Kold, som var den Eneste, der blev tilbage, ikke at lade Nogen komme ind paa Høiriis under hans Fraværelse.

Folk i Omegnen troede, at han havde bosat sig paa et andet Sted, og taget sin Hustru med.

Men Kold adlød punktlig den modtagne Befaling. Høiriis stod længe øde og ubeboet, Jørgen Ived vendte aldrig senere tilbage. Bærelserne bleve uaabnede, og forfaldt Aar for Aar, der herskede en skummel Taushed over Stedet, alene Ugler og Flagermuus byggede i en uforstyrret Ro oppe i de høie Taarne. En rædselsfuld Hemmelighed syntes at boe indenfor de mørke, forfaldne Mure.

Mange Aar efter, da Kold forlængst var død, og ingen af Jørgens Arvinger meldte sig, blev Slottet inddraget under Kronen.

I Aaret 1816 nedstyrkede et Stykke af en Væg i den nederste Etage paa Høiriis, og til stor Forbauselse for de Tililende blev et Rum synligt, af omtrent fire Alens Høide

og tre QvarTERS Brede, paa de tre Sider beklædt med Gjeplanker. Dette Rum var igjen afdeelt omtrent tre Alen fra oven, saa at der dannedes tvende Afslukter, det ene ovenfor det andet. I det øverste fandtes Levninger af Menneskebeen, som hensmuldrede ved Berørelsen, i det nederste kunde derimod Intet opdages. Det har vistnok gaaet et Par Alen ned i Kjælderens, og været af samme Høide som det ovenfor, men det blev næsten fyldt med Gruus af den nedstyrtede Muur. Efter al Sandsynlighed, har her været tvende Personer indmurede, den Ene ovenfor den Anden.

Denne sidste Meddelelse om Hvirvis findes ordret i „Efterretninger om gamle Borge.“

En Valfart.

God Willie.
drager tungt Læs.

I det Nordlige af Ribe Stift, ikke langt fra Lemvig, ligger der en gammel, grundmuret Gaard, kaldet Gudom Kloster. Man fortæller, at denne Bygning tidligere har været et Herresæde for en adelig Familie, som hed Nesen. Den sidste Eier af dette Navn var en gammel Mand, der efter sin Kones Død levede stille og ubemærket paa Gudom Slot, beskæftiget med at opdrage en Søn, den sidste Spire af Nsens Stamme, Arvingen til hans Gods og Hæder.

Den unge Nesen kunde vel være henved færtten Aar gammel, da Faderen faldt i en svær Sygdom. Lægerne mis-

tvivlede om hans Liv, der blev daglig læst Messe for ham, men Intet vilde hjælpe, Oldingens Tilstand forværredes bestandig.

Da gik Sønnen en Aften ind i Kirken, knælede for Altaret, og bad Gud om Frelse for den Syge, og lovede i sin Angest og Bedrøvelse at gjøre en Valfart til Christi Grav, hvis Faderen fik sin Sundhed igjen.

Siden den Aften blev det bedre med Reisen, hans Kræfter vendte efterhaanden tilbage, og da Lægerne erklærede, at han var uden Fare, tænkte den Unge paa at opfylde sit Løfte.

Den Gamle vilde nodig give sit Minde hertil, han forestillede Sønnen alle de Farer og Besværligheder, der vare forbundne med en saa lang Reise, bad ham, idetmindste at opsætte sin Beslutning nogle Aar, og lovede at skaffe Pavens Dispensation for dette Løfte, men Alt var forgjæves.

Samme Dag den gamle Mand stod op fra sit Sygeleie, forlod ogsaa Sønnen Gudom, og vandrede sønderpaa, efter at have taget Afsked med Faderen, og Enhver som var ham kjær i Hjemmet.

Den gamle Reisen var nu alene. Han havde mistet det Sidste, der gav hans Liv Værdi og Betydning, derfor ventede han utaalmelig paa Tiden, da denne Reise kunde være endt, og udregnede for sig selv, hvortil liden det omtrent vilde vare, inden han atter skulde gjensee sin Søn.

Saaledes forløb flere Aar. Til Gudom kom der aldrig noget Budskab om den Unges Valfart, Herremandens Venner og Undergivne frygtede for, at en eller anden Ulykke havde rammet Pillegripen. Alle tvivlede paa, at see ham igjen; den Eneste der endnu haabede var Faderen.

Det var en Aften i Efteraaret, da den gamle Niesen stod paa en høi Bakke i Nærheden af Havet, og saa hen over Søen.

Et stort, spansk Skib krydsede udenfor Nebene, og gik endelig tilankers der. En Baad blev sat ud, nogle Mænd steg i den, og roede ind mod Kysten, her satte de et Menneske iland, og toge derpaa tilbage til Skibet, som kort efter seilede bort igjen.

Men Manden, der blev tilbage paa Strandbredden, var en Krøbling. Hans Klæder vare pjaltede og sønderrevne, hans Ansigt blegt og sorgmodigt. Hans Haar begyndte at blive graat, og desuagtet syntes dette Menneske ikke at være over femogtyve Aar gammel.

Alt dette saa Niesen oppe fra Bakken, og han ilede ned mod den Fremmede, og sluttede ham i sine Arme. Faderen gjenkjendte sin Søn.

Den Unges Onske var blevet opfyldt, da han om Aftenen i Kirken bad Gud om at tage ham som Offer for den Syge. Han vilde give sin egen Ungdom bort for at frelse Faderen, han havde ingen Ungdom kjendt, fra Barn var han bleven til Dlding, og bar Døden i sit Hjerte.

„Kom min Søn!“ sagde Faderen til ham, „følg med mig op paa Slottet, Du er træt, og skal blive pleiet og helbredet.“ Men den Unge nægtede ikke at gaae, han pegede stiltiende paa sine Been, som Jernlænkerne i Slaveriet havde trængt sig dybt ind i. Da løftede den Gamle ham op i sine Arme, og bar ham som et træt Barn hjem til Slottet. Men Sønnen smilede, han lagde sine Arme om Niesens Hals, han sukkede og døde ved sin Faders Hjerte.

Den gamle Nesen blev Munk, og gjorde Gudum Slot til et Kloster.

Ballet paa Koldinghuus.

Vel født er nok en Trøst.

Men bedre, velopdragen.

Vel gift er Livets Lyt.

Vel død er Hovedsagen.

Kong Christian den Tredie lod i Maret 1546 Koldinghuus istandsætte af en Bygmester ved Navn Strange. Dengang boede der en Lehnsmænd paa Slottet, som hed Jørgen, han havde en meget smuk Datter, og da Faderen dertil var af rig og fornem Byrd, saa feilede det jo ikke, at der jævnlig indfandt sig mange Riddere paa Slottet, som beilede til hende. Dog var der Ingen, der med Nette kunde rose sig af nogen særdeles Gunst hos Christine. Hun syntes enten ikke at mærke, eller ogsaa at overse den stadige Beundring, hvis Gjenstand hun var, dertil undlod hun, saameget som Tidens Skikke vilde tillade det, at være nærværende ved de hyppige Selskaber, som fandt Sted paa Slottet.

Flere fornemme Riddersmænd henvendte sig til Jørgen, og beilede igjennem ham til Datteren, men Lehnsmanden vilde ikke blande sig i denne Sag, han bad dem at bringe deres Andragende til Christine, og hun gav enhver Frier Afslag.

Saaledes gik en Tid. Slottes indvendige Istandsættelse havde i flere Maaneder formindsket de talrige Besøg. Jørgen samlede kun med sine Venner paa Jagten, eller naar de foretoge Rideselskaber. Christine derimod trak sig tilbage til sine Værelser paa Slottet, og syntes ikke at være synderlig

misfornøiet med den Gensomhed, i hvilken hun for Diebliffet befandt sig.

Paa samme Tid, som Kongen lod Kolding Slot udbedre og forskjenne, omdannede hans Dronning, Dorthæa, den nærliggende Skov til en Lyslund og Dyrehauge.

Dette Anlæg var Christines Yndlingssted. Her spadserede hun jevnligt, og Gartneren, som havde Ofsigt med Arbeidet, paaftod, at han af og til, silde om Aftenen, faae to Skikkelser, hvoraf den Ene forekom ham at være en Mandsperson, og den Anden et Fruentimmer, vandre fortrolig op og ned ad de mørke Gange.

Hen i Efteraaret 1558 var Arbeidet paa Koldinghuus færdigt. Man ventede Kongen, hans Ankomst skulde feires med et stort Bal, hvortil alle Omegnens adelige Familier bleve indbudne.

Nogle Dage førend dette fandt Sted gif Lehnsmanden paa Jagt, og mødte tre fornemme Beilere, der tidligere vare blevne forkastede af Christine, og som siden den Tid ikke havde ladet sig see paa Slottet. Jørgen hilste dem venligt, og blev glad ved at træffe sammen med dem. Da sagde den Ældste til ham:

„Jeg saae imorges, Ridder Jørgen, at Haandværksfolkene vare færdige paa Slottet, I kunde endnu give dem et Stykke Arbeide at bestille for eders egen Regning, førend de drage bort.“

„Hvad skulde det vel være?“ spurgte Jørgen.

„Det skulde være at lade Mærket i eders Adelskjold hugge bort, og sætte en Skruptudse ind istedetfor.“

Forbittret over denne Fornærmelse drog Tørgen sit Sværd, men den Anden vedblev:

„Stik eders Sværd i Skeden, Herr Lehnsmænd! og lad mig tale til Ende. Jeg gjentager, at et saadant Mærke i Fremtiden just vilde passe sig for Eder, thi ligesom Tudsen besudler og pletter Alt hvad den sætter sig paa, saaledes er eders Hæder bleven plettet, idet Christine har afflaaet vor Beilen, for at løbe om i Slotsaugen med en ringe Person, der frygter Daglyset, og vælger Nat og Skovmærke til sine Stevnemøder.“

Tørgen vilde i Begyndelsen ikke tro disse Ord, men Ridderne forsikrede eenstemmigen, at de alle Tre, flere Nætter efter hinanden, personlig havde overbevist sig om Sandheden heraf. De tilbode endvidere Lehnsmændene at føre ham til Stedet, saasnart Mørket faldt paa, for at han selv kunde blive forvisset herom.

Da nu Aftenen kom, sneg Tørgen sig, tilligemed de tre Riddere, ind i Slotsaugen. Ved Maanens Lys saae han sin Datter i Armene paa en ung, smuk Mand, og denne Mand var en Billedskjærer, en af Mester Stranges dueligste Svende.

Næste Eftermiddag fandt et ubyggeligt Optrin Sted i Roldinghuus.

Midt i Slotsgaarden var kastet en Bunke Sand, hvori der stod en lav Blof. En talrig Mennekkemængde omgav Stedet, og trængte sig frem med en saadan Magt, at de opstillede Hellebardister neppe mægtede at holde dem tilbage. Paa Gruusdyngen knælede en ung, bleg Mand, med blottet Hals. Bøddelen stod ved hans Side, med draget Sværd

i Haanden, og oppe i Slotsvinduerne saae man Lehnsmanden, som holdt sin Datter foran sig, for at nøde hende til at see paa det, der foregik Gaarden.

Christine var ligbleg, hun hvilede uden Bevidsthed i Faderens Arme. Synderen bad en kort Bøn, derpaa gjorde Skarpretteren sin Pligt, og da Dommen var fuldbyrdet, førte Lehnsmanden Christine bort fra Vinduet.

Tre Dage efter, fandt et andet Optrin Sted i Slotsgaarden. Kongen var kommen, Folket modtog ham med Jubel og Sange. Blomster og Lov skjulte Stedet, der kort iforveien havde druffet den ulukkkelige Elfers Blod, ethvert Spor af det foregaaende Optrin var forsvundet.

Om Aftenen var der Bal paa Slottet. Borgere og Bønder jubelede i Borggaarden, oppe i de høie Sale dansede Ridderne med deres Fruer.

Christine var iblandt disse. Jørgen havde nogle Timer før Ballets Begyndelse kaldet hende ind til sig, og haft en lang Samtale med hende. Da hun gik bort, hørte man hende sige:

„Jeg er beredt. Det skal skee som Du ønsker.“

Hun stod nu midt i Kredsen af de unge Piger, blegere end den hvide Silkekædning, hun bar. Da Dansen begyndte, traadte den samme Ridder hen til hende, som paa Jagten først havde underrettet Lehnsmanden om Sternemødet i Slotshaugen. Hun tog imod hans Arm, og dansede med ham. Christines Fodder syntes neppe at berøre det tablede Flisegulv, saa hurtigt fore de afsted, og da endelig Ridderen, aandeløs og træt, førte hende til et Sæde, bad den næste af de Tre om Lov til at danse med hende,

og de begyndte atter med samme Hurtighed, som før. Den Tredie afløste derpaa de to Andre, og Christine vægrede sig ikke, hun syntes heller ikke at føle nogen Træthed, men vedblev at danse. Hendes Dine lyste med en stærkere Glands, og et spottende Smil spillede omkring hendes Læber.

Saaledes vedblev Dansen imellem hende og de tre Ridere uafbrudt den hele Nat.

Ridder Jørgen stod ved et Vindue og saae til. Hans Blik fulgte bestandig Christine, men hverken Miner eller Ord forraadte, hvad han tænkte paa.

Mod Morgenstunden forlode Gæsterne Slottet, og droge bort.

Christine stod ved det samme Vindue, hvorfra hun nogle Dage iforveien var bleven tvungen til at see paa Henrettelsen. Hun lænede sit Hoved op mod Posten, og stirrede ud i Natten.

Jørgen gik hen til hende, tog hende ved Haanden, og førte hende bort. Da han var kommen ind i et af de tilstødende Gemakker, sagde han:

„Det er tilstrækkeligt nu, Du skal ikke danse mere.“

„Ja,“ hviskede Christine, „jeg troer ogsaa, at jeg har danset tilstrækkeligt min Fader.“

En Blodstrøm styrtede ud af hendes Mund, hun sank om paa Gulvet, og døde.

Kort før Branden, viste man endnu Blodpletterne i Bærelset, hvor denne sidste Scene foregik. Og Folk paa-stode, at Blodet ikke lod sig vaske af Gulvet, men kom bestandig frem paany igjen.

Ligskaren.

Den der giber sig Gud i Bold,
Skader hverken Djævel eller Trold.

I fordums Dage, blev der engang talt meget om en Ligskare i Jylland, der lod sig see hver Nat ved Efteraarstider, naar det var mørkt i Beiret. Hvorvel man allerede dengang havde ophørt at troe paa slige overnaturlige Syner, saa fandtes der dog en Mængde, som paa stode, at have seet denne Ligskare komme frem fra Huusby Klitter, i Hind Herred, og gaae op til Nabjerg Kirke.

De Veisfarende, som kom forbi den, holdt gjerne stille, og saae da et Tog af hvide, sortklædte Mænd, der bare en stor Ligkiste paa deres Skuldre, og forsvandt nede bag Kirkegaarden. Forresten gjorde de intet Menneſke Fortræd, ligesaa lidt som Nogen prøvede paa at antaste dem.

Engang kom der en Bispekræmmer til denne Egn. Han var bekjendt som en modig Mand, der ikke frygtede for at give sig ikast med hvem det skulde være. Om Aftenen, da han sad nede i Kroen, og fik sig Noget at leve af, faldt Talen paa Ligskaren. Da Bispekræmmeren ikke vilde tro hvad Bønderne fortalte, men tilføiede, at hvis der fandtes en Ligskare, saa var han den Mand, der kunde jage den paa Flugt, indgik de tilstedeværende Bønder et Væddemaal med ham, og udsatte hundrede Rigsdaler, hvis han kunde fordrive Skaren, hvorimod han satte hele sin Kramkiste i Pant, dersom det Tilfælde indtraf, at han blev besejret.

Han slog sig nu til Ro i Kroen, og da Tiden kom, paa hvilken Ligskaren pleiede at lade sig see, gik han ud for at opsoge den, omendsskjønt Alle fraraadede ham det.

Der gik to Nætter hen paa den Maade, og der gik tre. Bissekræmmeren vendte hver Morgen tilbage til Kroen, men han talte ikke til Nogen om, hvorvidt han var kommen med Spøgelsjerne. Den fjerde Dags Aften samlede han i al Stilhed Byens unge Karle, og lovede enhver af dem en god Belønning, dersom de vilde gaae ud med ham næste Nat, imod Ligsfaren.

Det varede længe, førend Nogen tilbød sig, endelig fik han ved mange Overtalelser og gode Løfter, tolv af de modigste Bymænd til at følge sig. Bevæbnede med Leer og Forke, drog de ud da Natten kom, og stillede sig nede i en Huulvei i Nærheden af Kirkegaarden, hvilken Bei Bissekræmmeren vidste, at Spøgelsjerne pleiede at passere.

Da de havde ventet nogen Tid, hørte de Fodtrin, og strax efter boiede Ligsfaren ind i Huulveien.

Bonderne saae tydeligt de høie Skikkelse, og den store, sorte Kiste, som blev baaren paa Skuldrene. Der var ikke en af Bymændene, uden at han jo fortroed at have ladet sig overtale til at følge Bissekræmmeren. Denne lod alene til at være uforsagt.

Da Skaren kom tæt hen imod ham, spærrede han Veien, og raabte den an. I samme Dieblif hævede Bymændene, som aftalt var, et høit Skrig fra alle Sider, og — hvad skeer?

Neppes hørte Ligsfaren Skriget, og saae sig omringet, førend den adskiltes, lod Kisten blive staaende, og flygtede bort i største Hast. Bissekræmmeren var imidlertid heldig nok til at fange En af Bærerne, og det blev da opdaget, at den formeentlige Ligsfare, der saalænge havde bragt Omegnen i Uro og Skræk, blot bestod af Smuglere, som paa denne

Maade bjergede deres Contrabande, og skjulte det under Gulvet i Nabjerg Kirke. Bissekræmmeren havde saaledes rundet sit Væddemaal, og fra den Nat af hørte man aldrig mere til Ligsfaren.

Den Fredløse.

Heit at flyve
Har dybt at falde.

Paa Palsgaard, i Bjerger Herred, boede engang en Herremand, ved Navn Eisten Brink. Han var hengiven til Tro paa overnaturlige Ting, og holdt sig en Stjernetyder, for at denne skulde forudsige ham hans Skjæbne.

Da Eisten havde siddet Enkemand paa Palsgaard i nogle Aar, besluttede han at gifte sig igjen, og friede til Jens Gribs Datter paa Barritskov.

Endskjøndt den unge Pige ikke syntes videre godt om sin gamle Beiler, trang Faderen hende dog til at give ham Jaord.

To Nætter førend Bryllupet skulde staae, gik Eisten op i Taarnet til Stjernetyderen, og bad ham at forudsige, hvad Skjæbne han vilde faae som Ægtemand.

Stjernetyderen tog sine Instrumenter frem, og efterat han i nogen Tid havde betragtet Himmelen, sagde han til Herremanden, at der bestandig viste sig en lille, mørk Plet i hans Stjerne, hvilket tydede paa en Hemmelighed, som han maatte

vide Bæsked om, førend det var ham muligt at forudsige hans Fremtid.

Gisten vilde i Begyndelsen ikke ud med Sproget, men da Stjernetyderen nægtede at indlade sig med ham, før han betroede ham Alt, maatte Ridderen tilsidst vedgaae, at Palsgaard var kommen i hans Eie paa en uretsfærdig Maade. Hans Svoger, Ridder Palle, havde nemlig for lang Tid siden gjort ham til Opsynsmand over Slottet, og tillige betroet ham sin lille Søn, medens han drog i Leding. Nogle Aar efter kom der Budskab om Palles Død, og et Aar senere blev ogsaa hans Søn borte, just som han en Dag allerbedst gik og legede nede ved Eoen. Folk i Egnen antog, at Drengen var falden i Vandet, men Sandheden var derimod, at Gisten Brink havde faaet en gammel Kone til at bemægtige sig Barnet, og skjule det, for at der ikke skulde være Noget i Veien for hans Adkomst til Palsgaard.

Da nu Gisten havde fortalt alt dette, spurgte Stjernetyderen ham, om han ikke senere havde erfaret, hvor Palles Søn var bleven af.

„Jo,“ svarede Ridderen. „Den gamle Trude, som Konen hed, sendte ham først ned til Slesvig, hvor han kom i Kost hos en Søster, hun havde. Efter dennes Død tog hun ham tilbage igjen, og fik ham anbragt som Jæger hos min tilkommende Svigerfader.“

„Naa, og der er han nu?“ spurgte Stjernetyderen.

„Nei, der er han heller ikke,“ sagde Gisten, „for da Grib i Forgaars mærkede, at Abel havde et godt Die til Inger, der imorgen skal være min Kone, saa jog han ham

paa Porten, og forbad ham, at lade sig see oftere paa Barritskov."

Da Stjernetyderen havde faaet alt det at vide, som han ønskede, spaaede han Eisten Lykke i hans Egtestand.

Næste Dag drog Ridderen i Høitidsdragt, og med et talrigt Følge, over til Jens Grib paa Barritskov.

Jens fortalte strax sin Svigersøn i Fortrolighed, at Abel vedblev at have sin Gang paa Slottet, uagtet det var ham forbuden, og at Inger ikke syntes at være ham ugunstig stemt. Han raadede derfor Eisten til, at have et Die paa hver Finger, naar de vare blevene givte, og agte vel paa, hvem han gav Udgang til Palsgaard. Eisten Brink smilede hertil, og meente, at det skulde have gode Veie med den Sag.

Samme Dags Aften lod han sin Hest sadle og red ned til Rosenvold eller Staresvold, som det dengang hed. Dette Sted tilhørte paa samme Tid en bekjendt Fribytter, der foer omkring i Middelfart Sund, og plyndrede alle de Smaafartøier han kunde komme afsted med.

Eisten fik for gode Ord og Betaling Lofte paa, at To af Fribytterne vilde undlive Abel, som de kjendte personlig, og ofte havde truffen sammen med, da Jens Grib's Skove gik lige ned til deres. De bestemte sig ogsaa til, at ville udføre dette Arbeide allerede den næste Nat, saa at Herremanden efter sit Bryllup aldrig skulde komme til at lide nogen Ulempe af Jægeren.

Med Abel forholdt det sig nu rigtignok som Jens Grib fortalte. Inger og han havde fattet Godhed for hinanden, allerede længe førend Eisten tænkte paa at frie. Den unge

Jæger var derfor meget bedrøvet ved at see sig forjaget fra Barritskov, og vidste ikke, hvorledes han skulde bære sig ad, for at faae Jnger itale.

I denne Nød gik han om Aftenen ned til Skoven, hvor hans Pleiemoder, den gamle Trude boede. Han betroede hende sit Anliggende, og spurgte hvad hun meente, at derved var at gjøre. Kjællingen raadede ham da, efterat de havde talt noget sammen, at han skulde gaae med hende iaften ind i Skoven, til en Hvi, hvor der boede en Bjergetrold. Hvis denne vilde tage sig af Sagen, saa var Abel frelst, og behøvede hverken at bryde sig om Fader eller Veiler længer.

Abel havde just ingen synderlig Lyst til at følge dette Raad, men hvad skulde han vel gjøre? Han bekvemmede sig endelig til at gaae med, og de begave sig strax paa Veien, ned til Troldehøien.

Grunden til at Trude søgte at faae Jægeren med sig, var ingen anden, end at hun selv havde forsvoret sig til Trollden, saa at hun, efter en vis Tids Forløb, skulde tilhøre ham med Liv og Sjæl, hvis hun ikke i sit Sted kunde skaffe en Anden tilveie, der ligeledes vilde give sig i den Ondes Bold. Denne Frist var netop udløben samme Aften som Abel kom, og den slette Kvinde tænkte derfor, i sit Hjertes Ondskab, paa at redde sig selv, ved at give Pleiesønnen til Pris.

Da de nu vare komne til Stedet, gav Konen sig til at mane Trollden frem. Hun gjorde en Runddeel af Menneſkebeen om Høien, og traadte derefter indensfor Kredsen med Abel. Det larmede og bruste omkring dem, Graven rejste sig paa fire Ildstøtter, og strax efter kom Trollden frem.

Konen sagde sit Grinde og førte Abel hen til ham.

Trolden vilde just tage Jægeren, da der pludselig lød et høit Skrig i Skoven, og Stjernetyderen fra Palsgaard styrtede hen imod Abel, men han kunde ikke komme indenfor Kredsen, som Trude havde dannet. Da raabte han af al Magt:

„Denne Dreng hører mig til, tag ham ikke fra mig, han er min eneste Søn.“

Men Trolden brød sig kun lidt herom, og det vilde have seet galt ud for Jægeren, hvis ikke Stjernetyderen atter havde raabt med høi Røst: „I vor Herres Jesus Christi Navn, beder jeg Dig om at skaane min Søn.“

Neppe havde han sagt dette, førend Trolden udstødte et gennemtrængende Skrig, greb den gamle Trude om Livet, og forsvandt med hende i Høien, som strax efter lukkede sig, og sank sammen igjen; men Abel blev staaende tilbage, og nu var han frelst.

Stjernetyderen var nemlig ingen Anden end den gamle Midder Palle, Gisten Brinks Svoger. Han var bleven gjort til en fredløs Mand, fordi han havde holdt med Kongens Fjender, og det var ogsaa Grunden til, at han levede saa skjult paa Palsgaard. Da Gisten havde fortalt ham, hvorledes han havde forfaret mod hans Søn, var han om Aftenen gaaet ned til Trudes Hytte, og da han ikke fandt hende, blev han ved at vandre dybere ind i Skoven, og kom saaledes til Troldens Høi, just som Abel var værst faren.

Efterat Fader og Søn havde omfavnet hinanden, og takket Gud for deres Frelse, raadsloge de sammen om hvad de skulde gribe til. Derpaa lagde de sig til at sove i Skoven.

Samme Nat droge de to Strandrøvere ud fra Staresvold, for at søge efter Abel, saaledes som aftalt var mellem dem og Giften Brink. De lagde først Veien ned til Trudes Hytte, og derpaa listede de sig videre, ad den samme Sti, som Stjernetyderen nylig havde gaaet.

Nu skulde det just træffe sig saaledes, at Kongen, Dagen iforveien, var taget paa Jagt fra en Herregaard i Nærheden. Han traf en hvid Hind, og blev ved at forfølge den hele Dagen, over Bjerg og Dal, indtil han kom i de Palsgaards Skove, blev skilt fra sit Følge, og da Mørket faldt paa kunde han hverken finde Veien frem eller tilbage.

Han drev altsaa omkring inde i Skoven, paa Lykke og Fromme, og da han hørte Abel og hans Fader tale sammen, gik han efter Lyden, og kom i Nærheden af det Sted, hvor de havde lagt sig til Hvile.

Strandrøverne gik imod ham, og i den Tanke at de havde funden Manden som de søgte, gabe de sig i Tale med Kongen, der ikke anede noget Ondt.

Abel vaagnede ved deres Samtale, og saae den Ene af Ugjerningsmændene gribe til Kniven, og liste sig bag paa Kongen. Han anede strax Uraad, og sprang frem med det Raab:

„Forsvar Dig Herre min, eller ogsaa vil det gjælde dit Liv!“

Den gamle Palle kom sin Søn tilhjælp, og det kostede dem kun ringe Møie, at overvinde de to Fribyttere. Den Ene blev dræbt, den Anden kastede sit Vaaben fra sig, og bad om Pardon. Kongen befalede ham, strax at tilstaae, hvad Grunden var til dette Overfald, og Røveren fortalte uden

nogen Forbeholdenhed, hvorledes Gisten havde loffet dem til at dræbe Abel.

Derpaa vendte Kongen sig til Stjernetyderen, og spurgte hvem han var. Den gamle Palle lagde sit Sværd for Kongens Fodder, idet han sagde til Abel:

„Kærl ned min Søn, Du staaer for Danmarks Konge.“

Han fortalte nu sin Skjæbne og sagde tillige, hvorledes Gisten Brink havde handlet imod ham og Abel. Kongen tilgav ham sin Brøde, og da han fik at høre, at Gistens Bryllup skulde staae paa Barriskov den følgende Morgen, besluttede han at drage til Gilde, tog den fangne Nøver med sig, og gik med Abel og Palle op til Slottet.

Her var Alting Lystighed og Glæde. Brudepigerne smykkede Jinger, og flettede Brudekrandsen i hendes Haar. Jens Grib gik omkring og modtog sine Gjæsters Lykenskninger. Gisten saae man derimod ikke noget til. Han sad inde i sit Kammer og ventede med Utaalmodighed paa Bud fra de to Strandrøvere, som vare leiede til at skille Abel ved Livet. Da syntes det ham, som om der paa eensgang opstod en usædvanlig Larm nede i Borggaarden. Han gik hen for at see hvad det var, og ligesom han aabnede Døren, kom hans Svigerfader styrkende ind til ham, med det Budskab, at Kongen var kommen til Slottet, i Følgeskab med Abel, en Stjernetyder, og en Fange. Gisten Brink vilde neppe tro sine egne Øren. Endnu mere forundret blev han, da Kongen befalede at standse med Festlighederne, og at alle de tilstedeværende Gjæster skulde indfinde sig i Middersalen.

Her fortalte nu Kongen, hvorledes Gisten havde handlet

imod sin Svoger, den gamle Valle, og forlangte at høre Riddernes Dom over en saadan Mand.

Gisten blev berøvet sine Værdigheder. Valle kom igjen til Magt og Hæder, men det Glædeligste var, at Abel fik Inger, og levede med hende i Herlighed og Glæde.

Riold.

Gi findes Mng saa rinae,
At jo dens Braad kan stinge.

Syd for Varde, nedad mod Nibe, ligge to sammensaldne Ræmpeheie, som kaldes Noverkjelder, og hvor man mener, at en stor Noverbande engang har haft Tilhold. Det var paa den Tid næsten ikke muligt for Rejsende at passere Veien, uden at blive oversaldet og plyndret; især døde Fragtmænd og Prangere meget Ondt, og det blev saameget vanskeliggere for Øvrigheden at komme paa Spor efter Banden, som Noverne fandt Tilhold baade i Gellerup og flere andre Landsbyer, i Nærheden af Stedet.

En sildig Aften kom et ungt Menneske ind paa Endrupholm, et gammelt Herreslot i Nærheden af Varde. Han bad om Lov til at blive Natten over paa Slottet, fordi Noverne havde forfulgt ham, og lurede paa ham i Nærheden, saa at han ikke holdt det for raadeligt, at fortsætte sin Reise denne Aften.

Han fortalte, at han var bleven oversalden ude paa Heden og at hans Hest var styrtet over et Toug, som de havde

udspændt paatværs af Veien. Da Hesten styrtede, løb han bort tilføds, og naaede, skarpt eftersat, med største Møie op til Endrupholm.

Herremanden og hans Datter modtog den Ubekjendte med megen Artighed, og bestræbte sig for, ved enhver Opmærksomhed, at udslette det ubehagelige Indtryk, som Mødet med Høverne havde forårsaget.

Dette faldt saa meget lettere fra Faderens Side, som den Fremmede i Samtalens Løb udfoldede en dannet Andss Beskedenhed og Taft, fra Datterens, fordi han var smuk, og allerede i det første Blik, hvormed han hilfede, havde søgt at udtrykke den Beundring, som hendes Ungdom og Skønhed aftrængte ham. Han fortalte, at han var en Søn af en Herremand ved Navn Kjeld, der boede paa hiin Side Kolding, og at han havde tilbragt denne Sommer paa Lystreiser omkring i Landet.

Den næste Dag gik, men den Fremmede blev. Beboerne af Endrupholm fandt stedse større Behag i hans Selskab. Han var en villig Deeltager i Herremandens Jagt og Spillepartier. Hans Nærværelse bragte Afsværling i Datterens eensformige Liv, hun lyttede med Opmærksomhed til Alt hvad han fortalte om de Byer og Egne, som han havde besøgt, hun rødmede over de Lovtaler og Smigerier, som han tilhviskede hende.

En Maaned tilbragte Kjeld saaledes paa Slottet, daglig beslattede han at tage bort, og Dag for Dag blev Reisen igjen opsat, efter Herremandens Bønner og Overtalelser. Da han endelig reiste, var han forlovet med den unge Pige.

Han forlod Slottet til stor Bedrøvelse for Herremanden

og hans Datter, men lovede ved Afskeden at vende tilbage igjen om kort Tid. Imidlertid vilde han underrette Familien om den indgaaede Forbindelse, og om muligt vende tilbage i Selskab med Faderen. Hans Fraværelse forekom Beboerne af Endrupholm lang og kjedelig. Da de endelig saa ham igjen, blev han modtagen med aabne Arme. Han medbragte foruden sin Faders Tilladelse, en Mængde Gilsener fra den hele Familie, og en Undskyldning, fordi den gamle Kjeld, ved en Sygdom var hindret i at følge med Sønnen til Endrupholm.

Det unge Pares Bryllup var bestemt til Foraaret. Imidlertid opholdt Kjeld sig paa Slottet, og blev jo længer desto fjærere, baade for Herremanden og hans Datter. Herremanden tilstod, at han aldrig havde kjendt hans Pige i Alt hvad der angik Jagten, endskiøndt han dog selv var en duelig Jæger.

Denne Syssel syntes Kjeld især at have fattet en stor Tilbøielighed for, og han tilbragte langt mere af sin Tid i Skoven, eller nede i Moserne, end hans Brud ønskede, og lod sig hverken afholde derfra ved hendes Bønner eller af Frygt for Noverbanden, der aldrig tilforn havde huseret saa slemt som nu.

En Eftermiddag var Kjeld saaledes gaaet paa Jagt, og Mørket begyndte allerede at falde paa, inden han vendte tilbage. Den unge Piges Urolighed tiltog hvert Dieblit. Hun overtalte endelig Faderen, som i den sidste Tid ikke havde kunnet deeltage i sin Yndlingstilbøielighed, paa Grund af et Fald med Hesten, til at gaae ud, og søge efter ham.

Den Gamle gik, og vankede længe omkring i Skoven, men han saa ikke Noget til den Forsvundne.

Paa eengang hørte han sit Navn nævne i Nærheden af sig. Han lyttede, og saa to Personer komme frem af et Krat, der hidtil havde skjult dem for ham. Forsigtigt traadte han bagved en Busk, for at blive ubemærket af de Kommende, der fortsatte deres Samtale.

Snar den Gamle i dette Dieblis hørte, bragte Haarene til at rejse sig paa hans Hoved. Han tvivlede ikke paa, at han befandt sig i Nærheden af de berygtede Røveres Smuthul, men besluttede dog rolig at oppebie Alt.

Faa Minuter efter skiltes de Talende. Den Ene forsvandt bag et Dige paa Landeveien, den Anden, der saavidt Mørket tillod at see, var en gammel Kone, gik ind i Krattet, forbi det Sted, hvor Herremanden stod.

Da hun var kommen til en tærbevoret Kæmpehøi stod hun et Dieblis stille, og lyttede til alle Sider. Derpaa væltede hun, som det syntes med ringe Anstrængelse, en stor Steen til Side, der laa ved Heiens Fod, og krob ned igjennem et Hul, som derved fremkom, hvorpaa hun, indvendigfra, atter bragte Stenen paa dens forrige Plads.

Herremanden havde strax fattet sin Beslutning. Han drog sit Sværd, løftede Stenen, og fulgte efter Konen.

Da han var kommen igjennem Hullet, stødte hans Fod paa en smal og steil Trappe, hvilken han saa sagte som muligt krob ned af. Hullet udvidede sig efterhaanden, og da han atter stod paa Jorden, befandt han sig i en stor og rummelig Kjælder, opført af utilhugne Kampesteen, og hvis graalige Mure oplystes af to Lyspinde.

Rundt om i Hulen laae en Mængde Klædningsstykker og Vaaben adspredte. Et langt Bord var dækket med Spijs-

vare og fyldte Flasker. Midt under Loftet hang en temmelig stor Klokke, der var saaledes indrettet, at den bevægede sig, hvergang Noget gik eller fjørte paa Veien ovenover.

I det Dieblis Manden fra Gendrupholm kom ned i Hulen, var der til Lykke ikke Andre tilstede end den gamle Kone, som, uden at ane det, havde tjent ham til Veiviser. Hun var just beskæftiget i en Gang, der førte ind til den anden Kæmpegrav, paa den modsatte Side af Veien, og havde derfor ikke hørt Noget til den Larm, som hans Indtrædelse nødvendig maatte foraarsage.

Da hun kom tilbage, saae han af hendes langsomme og forsigtige Gang, ligesom ogsaa af den Maade paa hvilken hun holdt Hænderne foran sig, at hun maatte være blind.

Efterat Herremanden nogle Minuter med en Blanding af Skræk og Nysgjerrighed havde betragtet hvad der her fremstillede sig for ham, hørte han pludselig Støi ovenover. Klokken i Loftet ringede, den gamle Kone udstødte en tilfreds Latter, og mumlede ved sig selv: „Der komme de; nu gad jeg nok vidst, hvad de bringe i aften.“

I den dødeligste Skræk for at opdages, saae Herremanden sig om efter et Skjulested, og krøb i samme Dieblis Stenen ovenfor blev væltet bort, ind under en stor Seng, som stod opredt i en Krog af Hulen. Neppe havde han gjort dette, førend han hørte Larmen af en Mængde Stemmer, og henved en halv Snees Personer kom ned ad Trappen. En af disse var Piget af et ungt Fruentimmer i sine Arme.

„Her, gamle Mutter!“ udbød han, „bringer jeg Dig vor Fangst for i aften. Det er det smukkeste Fruentimmer jeg i mit Liv har seet, og jeg kunde have svær Lyst til at slaae

Hovedet itu paa Jakob, fordi han stak hende. Hvis jeg var kommen tidsnok til Stedet, skulde hun have faaet Lov til at leve, og været min Kone, nu duer hun kun til at klædes af, og derpaa at nedgraves ved Siden af de Øvrige."

Medens Røveren taledes saaledes, berøvede hans Staldbrødre Liget de Kjøstbarheder, det bar paa sig. De havde fratabet den Døde Alt, undtagen en massiv Guldring, som trods alle Anstrængelser ikke vilde gaae af Fingeren, den sad paa. En af Mændene tog derfor en Øre, lagde Haanden paa Sengestoffen, og huggede Fingeren af.

Paa Grund af det voldsomme Hug, fløi Fingeren ind under Sengestedet, hvor Herremanden havde skjult sig, og denne var paa et hængende Haar nær ved at blive opdaget, idet Røverne begyndte at søge efter Fingeren.

Til Lykke for ham gjorde en af Mændene den Bemærkning, at de altid kunde finde det Tabte, og at det var bedst de gave sig til at begrave Liget i den anden Hule, for derpaa at komme tilbords. Dette Raad blev fulgt. Røverne toge Plads omkring Bordet, og satte sig derpaa til at spise og drikke.

Herremanden var under Sengen Vidne til Alt hvad de foretog sig. Jo længere de drak, desto mere steg hans Haab om Leilighed til Flugt. Det blev imidlertid langt ud paa Natten før Røverne forlode Bordet, og begave sig, berusede af den nydte Drik til Hvile.

Saa snart de havde slukket Lysene, prøvede Herremanden paa at forlade sit Skjul. Sagte og lydlos krøb han frem fra Sengen, og naaede lykkeligt Trappen. Men idet han steg op, gjorde han i Mørket et Feiltrin, og faldt med et lyde-

ligt Bulder ned paa Gulvet. Denne Støi vælte En af de Sovende, han foer op, og spurgte, hvad der var paa færde. Da han intet Svar fik, sprang han hen til Trappen, og saae i samme Dieblig Herremanden ovenfor vælte Stenen bort og krybe gjennem Hullet. I et Nu vare alle Røverne paa færde, og ilede opad Trapperne, uden at kunne begribe, hvem det var, som forarsagede denne natlige Forstyrrelse.

De saae Herremanden flygte hen over Heden, og satte strax efter ham, men deels var Natten saa mørk, at man i nogen Graastand vanskelig kunde see, til hvilken Side han undveeg, deels havde Flygtningen, da han kom ud af Krattet, fundet en Hest, paa hvilken han sprang op, og red bort i fuld Carriere, uden at erindre, at den Vei han tog, bestandig fjernede ham mere og mere fra Endrupholm.

Røverne vedbleve, uagtet det store Forspring Herremanden havde vundet ved Hestens Hjælp, at sætte efter ham, og da Flygtningen var nødt til at følge Landeveien, der dengang snoede sig gjennem Heden i utallige Bugter og Krumninger, medens Forsølgerne derimod, bekjendte med enhver Sti, bestandig skjode Gjenvei, indhentede den ene af Røverne ham i saa Minuter, kom paa Siden af Hesten, greb fat i dens Hale, vikledes sin Haand ind i Haarene, og raabte paa sine Kammerater.

Herremanden vendte sig, han saae, at Alt her beroede paa en hurtig Handling; han drog sin Sabel, og huggede efter Røveren. Det dybe Mørke som hvilede over Eggen, forhindrede ham i at see, hvor hans Slag rammede, men han hørte den Anden udstøde et gennemtrængende Skrig, og styrte om.

Han var atter fri, satte Hælene i Hestens Side, og soer afsted igjen, ned mod Varde By. Da han kom til Væsen, — en sid Eng, over hvilken en Steenbro førte ind til Byens Sønderport, — var Vandet fra Maen steget saa høit over Veien, at denne derved blev gjort ufremkommelig. Efter et Diebligs Betænkning fandt Herremanden det klogest, at ride ned til Gellerup, og blive der til den næste Morgen; thi endskjøndt han i de sidst forløbne Minuter ikke havde hørt Noget til Forfølgerne, vovede han dog ikke at vende samme Vei tilbage, af Frygt for at møde dem i Nærheden af Hulen eller Gravhøiene, som han maatte forbi, for at komme til sit Hjem. Han vendte altsaa om, og naaede kort efter Gellerup.

Her fandt han alle Gaarde lukkede, selv i Kroen var ethvert Lys slukket, og den ulykkelige Mand vilde atter forlade Byen, da han saa et Lysstjær glimte igjennem Ruderne af en lille Udslyttergaard.

Hurtig vendte han sin udmattede Hest mod Stedet, og bankede paa.

Et ungt Fruentimmer og en lille Dreng modtog ham, og indrømmede ham med den største Bevillie det Nattely, han bad om. Pigen hentede en Lygte, for at Herremanden kunde føre sin Hest ind i Stalden. Da den var bleven bunden, og de atter vilde forlade Stedet, raabte den lille Dreng, der var fulgt med dem:

„Jh nei! sikk en Tingest, der hænger i Hestens Hale!“

Med disse Ord tog han en nylig afbugaet Menneſkehaand ud af de sammenslyngede Haar, hvormed den havde været omviklet, og holdt den hen til Lygten. Pigen udstødte et

Strig, ogsaa Herremanden blev meget forbauset herover; han vidste, at denne Haand maatte tilhøre Røveren, han havde hugget efter paa Veien.

„See, Jane!“ vedblev Drengen, der imidlertid med en nysgjerrig Forundring havde betragtet Haanden, „det er jo min Broders Haand; jeg kjender den paa Arret i Tommelfingeren; Det er ogsaa hans Guldring.“

Pigen tilkastede Drengen et vredt Blik, og blinkede til ham, at han skulde tie.

Den dødeligste Angst greb Herremanden. Der var ikke nogen Tvivl om, at Beboerne af dette Huus maatte staae i en meget nær Forbindelse med Røverne. Uden at sige et Ord, førte han atter sin Hest ud af Stalden. Han steg op, og red tilbage mod Varde, hvert Dieblisk frygtende for, at blive indhentet af Røverne.

Nede ved Basen gjorde han det Løfte til Gud, at han vilde bygge en Kirke i Varde By, hvis han kom lykkelig igjennem Vandet. Derpaa lod han Hesten gaae til, og naaede uskadt hen over Stedet.

Da han den næste Dag vendte tilbage til Endrupholm, traf han Kjeld, der var kommen hjem mod Morgenstunden. Han fortalte, at hans Hest var bleven sty paa Jagten, og falden med ham i en Grøft, hvor han frygtelig forflaaet og bevidstløs var bleven liggende, indtil nogle Bønder kom forbi, og fjørte ham ned til Lægen, som forbandt ham. Hans unge Brud havde tilbragt en Nat fuld af Vengstelse og Frygt baade for ham og Faderen.

Herremanden syntes fuldkomment at have forvundet ethvert ubehageligt Minde om den foregaaende Nats Hændelser, han

var munter og opremt som bestandig tilforn, og angav blot til Grund for sin Udeblivelse, at han, medens han søgte efter Kjeld, havde mødt en Nabo, der med nogle andre Venner vendte tilbage fra Jagten, med disse var han draget hjem, og blevet Natten over hos dem.

Dagen efter alle disse Begivenheder, var det den unge Dames Fødselsdag, som, ifølge gammel Skik paa Endrupholm, skulde høitideligholdes med et stort Selskab.

Tidlig om Eftermiddagen samledes allerede de Indbudne paa Slottet. Munterhed og Glæde herskede overalt. Alene Kjeld var denne Dag imod Sædvane stille og ordnap, men hans blege Ansigt vidnede tilstrækkeligt om, at det var Smærter efter Faldet med Hesten, som maatte være Grunden hertil.

Imod sin Trolovede var han om og kjærlig, som bestandig tilforn.

Bed Bordet blev udbragt talrige Skaaler for det unge Pærs fremtidige Lykke, og efterat Maden var taget bort, fordrov man Tiden med Historier og spøgefulde Indfald.

Da Enhver endelig syntes at have udtømt sig, og Samtalen begyndte at gaae i Staa, tog Herremanden Ordet, og henvendte sig saaledes til sine Gæster:

„Jeg maa dog fortælle Eder en mærkelig Drøm, som jeg havde i Nat. Det er den besynderligste jeg nogensinde har haft.“

Efter denne Indledning begyndte han at fortælle den foregaaende Nats Hændelser, hvorledes han var kommen til Krattet ved Gravhøiene, havde hørt sit Navn nævne, var

fulgt med den gamle Kone ned i Hulen, og havde skjult sig under Sengen ved Høvernes Ankomst.

„Jeg kunde ikke see Riget, de bragte med,“ sagde han, „men da de huggede Fingeren af, hvorpaa Guldringen sad, forekom det mig, at den fløi ind under Sengen, hvor jeg laa, og endskjøndt det Hele rigtignok kun er en Drøm, saa er her dog Fingeren.“

Med disse Ord, fremtog han den afhuggede Finger, og lagde den foran sig paa Bordet.

Et Udbrud af Overraskelse, lød fra alle Tilhørerne. Paa Ingen syntes imidlertid Fortællingen at gjøre et saa stærkt Indtryk, som paa Kjeld, han blev ligbleg, og reiste sig fra sit Sæde, for at forlade Bærelset; men Herremanden holdt ham tilbage.

„Du maa blive her hos os, min kjære Svigersøn!“ sagde han venlig, „og høre min Historie tilende. Det Bedste er endnu tilbage.“

Derpaa fortalte han, hvorledes han var flygtet bort, havde bestøget Hesten, var bleven forfulgt, og endelig Banskkelighederne ved Basen, der tvang ham til at ride op til Gellerup.

„Barnet gjenkjendte den afhuggede Haand,“ vedblev Herremanden, „og raabte, at den tilhørte hans Broder. Det forekom mig, at jeg tog Haanden med, da jeg red bort, og hvorvel Alt kun er en Drøm, som I nok kunne begribe, saa see I dog her Haanden for Jer.“

Han lagde med disse Ord en Menneskehaand, der var afbugget lidt ovenfor Haandledet, foran sig paa Bordet.

Uden at agte paa den ubeskrivelige Overraskelse, der greb alle de Tilstedeværende, tog Fortælleren igjen til Orde:

Det forekom mig ogsaa, at jeg skulde kjendes ved Ringen, der sad paa denne Haand, og da jeg saa noget næiere til, fandt jeg, at den tilhørte en af mine Bekjendte."

Den Gamle reiste sig fra sit Sæde, tog Haanden og kastede den i Hovedet paa Kjeld, som mere død end levende havde hørt paa hans Fortælling.

"Der Kjeld!" raabte Herremanden, "tag din Ring tilbage, og see efter, om Haanden ikke passer paa den Stump Arm, Du der har indbunden."

Gjæsterne reiste sig, Alles Dine hvilede paa Kjeld, han har Armen i et Bind. Herremanden sprang til, rev Klædet bort, og man saa da, at Haanden var afbugget.

"I dette Dieblif er din Høverhule omringet af Politiet i Varde," sagde den Gamle. "Dine Kammerater ere fangne, og der hører jeg Mænd komme, som ville føre Dig til det Sted, hvor Du passer bedre, end her."

Kjeld var Anfører for Høverbanden, og havde søgt Bekjendtskab med Herremanden, for at faae Veilighed til at faae sine Folk op paa Slottet, og berøve den Gamle hans Rigdomme.

Han og alle hans Staldbrodre bleve halsbuggede og steilede paa de samme Høie, der saalænge havde været deres Tilflugtssted. Herremanden byggede, ifølge sit Løfte, den saakaldte Lille Kirke i Varde, og man fortæller, at han sagde, idet Grundstenen blev lagt, at den Mand skulde være forbandet til evig Tid, som først prøvede paa at nedrive den. Da Kirken for nogle Aar siden blev nedbrudt, vilde derfor

Ingen af Haandværksfolkene begynde Arbeidet, førend Præsten havde udtaget den første Steen af Muren.

Ravsamleren.

Hvis Brød jeg æder,
Dens Bise jeg qvæder.

Mange Aar før Christi Fødsel var Danmark deelt i tre Regeringer, nemlig den Cimbriske, som indbefattede Jylland, den Gothiske, hvortil hørte Skaane, Halland og Bleking, og den Baltiske, som herskede over Verne. Regenterne kaldtes Dommere.

Omtrent i det ottende Aarhundrede efter Christi Fødsel, det er i Sivart Rings Tid, var den Cimbriske Regering den fornemste, og undertvang de to andre, indtil Regner Lodbrog omsider samlede hele Landet under sit Herredømme.

Man fortæller, at Sivart Ring boede nede ved Vesterhavet, i en By, som han selv havde bygget, og som senere har faaet Navn efter ham, nemlig Ringkjøbing, eller Rings Kjøbstad. Somme mene rigtignok, at Byen har faaet sit Navn af, at man paa Grund af dens Ubetydelighed kaldte den en ringe Kjøbing eller Kjøbstad, men det faaer nu at staae ved sit Værd, og nok er det, at hele Holmsland, som er skilt fra Fastlandet ved Stavnings- og Stadilsfjord, hørte under denne Sivart Ring, og at han havde Haand- og Halsret over dem, som boede paa Den. Alt hvad Søen bar ind af Gods og flydende Brag, var ogsaa hans Eieendom, og det var strengelig forbudt Enhver, at tage Noget deraf.

I lige Maade gjorde han sig stor Indtægt af det Rav, der paa den Tid drev iland i langt større Mængde, end man nuomstunder finder det. Hvergang Ebben indtraf, efter en Sydvestvind, sendte Ring sine Folk ud paa den smalle Rygning udenfor Holmsland, der kaldes Klitten, for at de skulde gjennemsege Strandbredden; Alt hvad de samlede tilhørte ham, og der var sat Livsstraf for Enhver, som borttog det Ringeste fra hans Enemærker.

Oppe paa Klitten, ikke langt fra Søen, boede dengang en Fisker, der var kommen til Egnen nogle Aar isorveien som en fattig Mand, men efter kort Tids Forløb havde samlet sig store Midler, uden at man kunde forstaae sig paa, hvorledes dette var gaaet til.

Nogle meente, at han havde fundet en Skat, hvilket ikke var saa urimeligt, siden Landet tilforn havde tilhørt en mægtig Søhane, der levede af at plyndre alle de Skibe, han kunde træffe paa, og som var død paa Holmsland, uden at efterlade sig synderligt, hvorfor hans Slægtninge paaistode, at han havde nedgravet sine Skatte. Andre antog, at Sam, som Fiskeren hed, stod i Forbund med den Onde, og derfor gjorde man ikke meget af hans Selskab, indbød ham heller aldrig til Egnens Gilder, og festlige Sammenkomster.

Fiskeren brød sig imidlertid ikke stort herom, han levede stille og ubemærket paa sin Gaard tilligemed en smuk, voren Datter, og lod Verden skjøtte sig selv.

Da der nu bestandig gik større Ry af Fiskerens Rigdom, kom dette omsider ogsaa for Rings Øren. Han kaldte ham til sig, og udspurgte ham, men Sams Forklaring maatte have været tilfredsstillende, thi Ring lod ham gaae sin Vej igjen

med Fred, og syntes fra den Tid ikke at tænke videre paa ham.

Nogen Tid efter hændtes det en Aften i Vinteren, at Folk stod oppe paa Klitterne udenfor Holmsland, og saa et fremmed Skib, der var nærved at gaae under, fordi Vinden var indester, og Folkene ombord ikke kjendte de farlige Rev.

Skibet blev ved at arbeide imellem de høie Søer saalænge Dagen varede, og Søfolkene, der betragtede det fra Klitten, adskiltes i den Tro, at de næste Morgen vilde finde det liggende sønderslaaet som Brag inde paa Kysten. Om Natten, da Beboerne vare gaaede til Ro i Sams Huus, bankede det paa Porten. Fiskeren kom ud og lukkede op, og saa en ung Mandsperson, som bad om Husly og Forpleining. Da Sam spurgte ham, hvor han kom fra saa sildig, svarede Manden, at han horte til det fremmede Skib, der ved Natens Komme var strandet, og gaaet under paa ham nær. Han blev nu taget ind i Huset, og pleiet saa godt som muligt. Hele Vinteren opholdt han sig hos Sam, og det lod til, at han bestandig knyttede sig fastere til Familien, indtil han en Foraarsaften tilstod Fiskeren, at han holdt af hans Datter, og bad om Lov til at faae hende tilægte.

Sam havde ikke Noget herimod, endskjøndt Jonas, som den Fremmede hed, var uden al Formue.

„Det kan være det samme,“ sagde Fiskeren, da Talen faldt derpaa, „jeg har nok til jer Begge. Du og Maria kan jo blive boende hos mig, og den Mark jeg pløier, vil ogsaa give Jer, hvad I behøve.“

Saaledes var Alt da afgjort mellem dem, og de unge Folk begyndte allerede at lade nogle Ord falde om Bryllupet,

da Sam en Aftenstund kaldte Jonas ind til sig, og sagde til ham:

„Hør nu, Jonas, da Du snart skal være min Svigersøn, saa bør det sig ogsaa, at jeg giver Dig lidt Bæstid om mine Anliggender, og Du kan derfor følge med mig ud i Nat, hvis Du ellers har Lyst dertil.“

Jonas var strax villig, og da Mørket faldt paa, gik han og Fiskeren ud sammen. Det blæste en stærk Storm, og Natten var saa sort, at man ikke kunde see en Stjerne paa Himmelen, men alligevel skød Sam Baaden ud i Søen, og seilede bort med Jonas.

Først lod han staae et Stykke ud fra Land, og gav sig til at lytte, efterat have vinket til Jonas, at han skulde forholde sig rolig. Strax derpaa hørte de ligesom en Piben inde fra Bredden.

„See nu hører jeg af Marias Tegn,“ sagde Fiskeren, „at Alting er sikkert inde paa Kysten, og vi kunne derfor gjøre omkring igjen.“

Han vendte Baaden, og da den kom saa nær ind mod Land, at han kunde bunde, steg han ud, og drog en Mængde fine Garn op, der havde været stillede paastraa mod Strømmen, saa at det Nav, der drev ind i dem, maatte blive tilbage imellem Maskerne.

Efterhaanden som han fik Garnene op i Baaden, pillede han Navet ud, og opstillede dem derefter paany.

Dette Arbejde foregik uden at der blev talt et Ord i Baaden, og først henimod Morgenstunden vendte Fiskeren tilbage til sin Gaard, men han bragte ligesaameget Nav

hjem med sig, som King og alle hans Folk kunde være en heel Maaned, og maaskee længere om at samle.

Da de nu lykkelig og vel havde naaet Hjemmet, blev Mavet forvaret i en dyb Kjælder, der var saa kunstig gjort, at det ikke var muligt for nogen Fremmed, at opdage den.

„See nu har jeg betroet Dig, hvorledes jeg er kommen til min Velstand,“ sagde Sam. „Du holder mit Liv i din Haand, Jonas, og endstjøndt jeg langt fra anseer Dig for saa slet, at Du kunde røbe mig, aldenstund Maria snart skal være din Kone, saa maa Du dog sværge din Saligheds-Ged paa, aldrig at fortælle til noget Menneske, hvad Du i Nat har faaet at vide.“

Jonas svor Eden, og der blev ikke talt videre herom.

Alt som Sommeren kom, og Bryllupet skulde staae, syntes Fiskeren og hans Datter, at Jonas blev mere stille og tilbageholden, end han havde været tilforn. De spurgte ham flere Gange om Grunden hertil, men han gav blot undvigende Svar, og det lod til, at han var paa en Hemmelighed, som han frygtede for at betroe dem.

En Aften drog han over til Holmsland, og da han blev længere borte end sædvanligt, gik Maria ud for at møde ham.

Hun kom ind imellem Klitterne, og blev ved at vandre fremad, fordybet i sine Tanker, uden at erindre sig, at hun allerede havde gaaet et langt Stykke Vej.

Pludselig hørte hun Stemmer i Nærheden, og skjulte sig. Strax efter kom Jonas, gaaende i Selskab med en Mand, der ikke var nogen Anden end Sivart King. De talte ivrigt sammen, og Maria hørte King sige:

„Det bliver som jeg har bestemt, inat kommer jeg med

alle mine Folk, og griber den Tyn, hvad enten Du saa holder af hans Datter eller ikke."

Da nu Jonas vilde bede for Sam, sagde Ring i en bister og truende Tone:

"Hold din Mund Dreng! Du er min Søn, og skal lystre mig; gaae tilbage, lad Dig ikke mærke med Noget, og stil et Lys i Vinduet, som vender ud til Veien, for at jeg kan vide, naar Alt er roligt i Huset."

Efterat disse Ord vare blevne verlede imellem Fader og Søn, skiltes de.

Maria var nær ved at synke omkuld, over det hun havde hørt. Hun begreb strax, at Jonas havde forraadt hendes Fader, og endskiøndt hun følte Døden i Hjertet ved denne Visshed, fattede hun sig dog, og tænkte blot paa Faren, som truede Sam.

Saa snart Jonas var gaaet, løb hun ad en Gjenvei, saa hurtig hun kunde, hjem til Fiskeren, og fortalte ham Alt.

Natten kom. Det var et mørkt og raat Veir, uden Stjernelys, saaledes som da Sam og Jonas første Gang droge ud for at fiske Hav.

Strax efter at Gammelsogns Kirkeklokke havde slaaet tolv ovre paa Holmsland, kom der en Mængde Mænd over Fjorden til Hævet. De listede sig stille og uformærket ned mod Sams Huus.

Skaren var velbevæbnet, og blev anført af Ring, der gik foran med en dragen Sabel i Haanden, og formanede til Taushed.

I Sams Huus var Alting roligt og stille, men oppe fra Dvisten saae man et lille Lys, som Tegnet var aftalt imellem

Fader og Søn, idet de om Aftenen adskiltes blandt Klitterne.

Da Ning saae Lyset skinne ud i Natten, smilede han veltilfreds, og vendte sig om til sine Folk.

„Der har vi Tegnet,“ sagde han, „jeg vidste nok, at jeg kunde stole paa min Søn, Alting er som det bør være. I maa nemlig vide, at da jeg længe havde Mistanke om, at denne Sam blev rig paa min Beføstning, uden at jeg kunde forstaae mig paa, hvorledes det gik til, saa lod jeg min Søn, der Dagen iforveien var kommen hjem fra de lange Rejser, gaae ned til ham, og skaffe sig Udgang i hans Huus, ved at give sig ud for en Skibbruden. Han har nu fortalt mig, hvorledes Sam bærer sig ad for at fiske Rav. Han skal føre os til Stedet, hvor han gemmer det, følg blot stille med, saa have vi strax Musen i Fælden.“

Og det forholdt sig som han sagde, Musen var fanget i Fælden.

Da Ning lukkede Sams Dør op, saae han sin Søn hængende livløs i en Strikke under Loftet, men Fiskeren, hans Datter, med samt alle deres Skatte, vare sporløs forsvundne, og man hørte aldrig siden Noget til dem øvre paa Holmsland.

Ole Lysholdt.

Hvad der saaes i Sne
Kommer frem i Dø.

Der var engang en rig Hestepranger, som blev slaaet ihjel og plyndret i Nærheden af Moosgaard, medens han reiste omkring og handlede oppe i Ning Herred, Narhuus Amt.

Hans Kone havde just bragt en Søn til Verden kort iforveien, da hun hørte Mandens sørgelige Skjebne, faldt hun om, og døde lige paa Stedet. Drengen blev tagen i Huus af hans Farbroder, og da han var kommen til Skjelsaar og Alder blev han ogsaa Pranger, ligesom Faderen havde været. Han hed Ole Lysholdt.

Ole var stille og indesluttet af Gemyt, han havde fra Barndommen af saa ofte hørt tale om sine Forældres Ulykke, at han ikke ønskede noget saa inderligt, som at faae Leilighed til at hævne dem. Dog nærede han denne Tanke i Stilhed, og lod sig aldrig forlyde dermed.

Ole Lysholdt blev da som sagt Pranger, og drog omkring i Jylland og Holsteen, fra Marked til Marked, med sine Heste, kjøbslog og solgte det Bedste han kunde, og saaledes samlede han sig efterhaanden en lille Formue, og vilde have været en lykkelig Mand, hvis ikke det Onske bestandig havde piint ham, at faae sin Fader hævnnet.

Paa de Reiser han gjorde, kom han jævnlig igjennem Ning Herred, hvor Drabet var skeet, han kjendte Kromanmanden, der havde været bosiddende paa Stedet i mange Aar. Ole erkjendte sig noie om Alt hvad Værten vidste, og lovede ham en stor Sum Penge, dersom han kunde skaffe Oplysning om Faderens Drabsmand, men han fik alligevel ikke Andet at vide, end at Egnen lige til den sidste Tid jævnlig blev gjort usikker af Røvere, der havde deres Tilhold i de store Skove, lidt Vesten for Byen, og at det formodentlig var en saadan Bande som hans Fader var falden i Hænderne paa.

Oppe paa Moosgaard boede dengang en Herremand

med sin Datter, Kesten. Ole havde flaaet manges Handel med Faderen, og besøgte ham hvergang han kom ad den Vej.

Disse Besøg bleve i den senere Tid bestandig hyppigere, og tilsidst var det ingen Hemmelighed længer, at Prangeren og Kesten havde et godt Vei til hinanden. Herremanden syntes heller ikke at være imod Partiet, endskjøndt Lysholdts Stand og Vilkaar vare langt ringere end hans.

Da nu dette Bekjendtskab havde været fortsat i et Par Aar, friede Ole til Kesten, og fik Ja baade hos Fader og Datter. De bestemte da saaledes imellem sig, at Prangeren først skulde reise med et Kobbelt Heste ned til Tydskland, hvor han haabede at fortjene godt, fordi Folk paa den Tid frigedes der, og altsaa bestandig trængte til Heste. Naar han var kommen tilbage skulde Bryllupet mellem ham og Kesten staae paa Moosgaard.

Ole reiste, men blev opholdt underveis længere end han havde tænkt, saa at der omtrent forløb et halvt Aar, inden han vendte tilbage.

Omsider fik han da sine Heste solgte, og tog en Løverdagsaften ind i Kroen ved Moosgaard.

Det var langt hen i Vinteren, og en Mængde Gæster havde forsamlet sig inde i Stuen ved Skjenkebordet, hvor de sad og samtalede om hvad der kunde falde for. Ole derimod, som var træet af den lange Reise, havde sat sig hen ved Kaffelovnen, og tog ikke Deel i de Dvriges Samtale.

Omtrent ved Sengetid, kom der en gammel, skjægget Soldat, med en Mandjel paa Ryggen, ind i Krostuen. Hans Ansigt var fuldt af Skrammer og Ar, saa at man kunde see, at han havde været med hvor det gjaldt.

Han tog Plads nede for Bordenden, og fik sig lidt Mad og et Krus Gammeløl, derpaa stoppede han en Pibe, og gav sig i Snak med Gjæsterne.

„Naa Folk!“ sagde han, „hvad Nytt gives der saa i denne Deel af Landet? Det er nu mange Aar siden jeg sidst har været i Ring Herred. Har Fogeden faaet fat paa den Høverbande, som der engang var saa megen Snak om heroppe?“

„Na nei,“ svarede Degnen. „Vi døie Ondt af den endnu, ihvorvel det ikke er saa galt som før; men en tre fire Mile sønderpaa skal det være slemt med disse Ugjerningsmænd.“

„Er det sandt?“ spurgte en Bonde, „at Folk faaer saadan Kurasi, naar de har været i Krigen, at de tør binde an med hvem det skal være?“

„Jeg mener nei,“ svarede Soldaten. „Krigen er som enhver anden Haandtering, vi slaaes naar vi blive befalede dertil, vi holde op igjen, naar Kongen siger det, En lever, en Anden dør, men jeg har endnu aldrig hørt, at nogen Kryster er bleven modig, fordi han har været i Slag.“

„Ja, da har jeg kjendt en Mand,“ vedblev Bonden, „der siden han kom hjem fra Krigen, ikke var bange for at gaae løs paa den Dnde selv. Han fordrev alle Spøgesser, som havde faaet Overhaand i den Tid han var i Feldten.“

„Ja saameget Mod troer jeg ogsaa at jeg har,“ sagde Krigsmanden leende. „Et Spøgelse tør jeg nok binde an med, og selv med flere, om det skulde gjælde haardt.“

„Da kunde I snart faae den Lyst styret, Farli!“ sagde Degnen. „Hvis I blot vil gaae over i Moosgaard Kirke“

i Aften efter Kloffen tolv, der har det fra umindelige Tider af spøget hver evige Nat. Ikke sandt, det veed I da, som have Huus og Hjem her i Nærheden?"

Alle Gæsterne bekræftede disse Ord, og Degnen vedblev:

„Siden der forleden Nat faldt Sne, har jeg hver Morgen, naar jeg gik over og ringede Solopgang, seet friske Hestespor langs med Kirkegaardsmuren, og en Mængde Fodtrin paa den østre Side, lige til Døren af de aabne Begravelser bag Altaret. Undertiden har det ogsaa truffet sig, at der har været Blodpletter paa denne Vej. Folk mene rigtignok, at det er Kong Bolmers Jagt, men den drager ikke over Kirkeveie, efter hvad jeg har hørt fortælle.“

„Det Spøgeri kunde jeg nok have Lyst til at see paa,“ sagde den gamle Soldat, med et vantro Smil.

„Ja, det er ikke saa vanskeligt, svarede Degnen, „I behøver jo blot at gaae op til Kirken i Nat. Jeg har ladet Døren staae paa Klem.“

„Ja, hvad give I mig for den Tour?“ sagde Soldaten; „thi for Ingenting vil jeg ikke forlade en varm Stue, i Mulm og Mørke.“

„Vi vil ikke give Noget,“ sagde Bønderne, „for vi ere fattige Folk, og man skal heller ikke friste et Menneske.“

Talen gik derpaa over til en anden Gjenstand, og lidt senere toge Bønderne Afsked, og forlode Kroen.

Ole Lysholdt havde siddet ved Døren, og lyttet til Samtalen med stor Opmærksomhed. Da Gæsterne vare gaaede, blev han og Soldaten alene tilbage i Værelset.

Den gamle Krigsmand lagde sig til Ro paa Bænken, med Handselen under Hovedet, fordi han ikke havde Raad til at

betale for et bedre Natteleie. Ole gav sig nu i Snaak med ham, og spurgte, om han virkelig havde Lust til at vove sig over i Kirken paa denne Tid af Døgnet.

„Ja, hvorfor ikke?“ sagde Krigsmanden:

„Den, der giver sig Gud i Bold
Skader hverken Djævel eller Trold.

Hvis I vil betale min Fortæring, skal jeg gaae derover, og skrive tre Kors paa Altargulvet, og blive der til imorgentidlig.“

„Nei, jeg vil heller selv gaae med,“ sagde Lysholdt.

„Er det jer Alvor?“ spurgte Soldaten.

„Ja,“ svarede Prangeren. „Jeg har saa mine Grunde dertil.“

„Nu vel da, jeg er færdig,“ sagde den Gamle, og hængte sin Sabel om sig.

Ole Lysholdt lod først Kromanden bringe Soldaten et godt Maaltid Mad. Derefter gik de over til Kirkegaarden.

Det var mørkt i Beiret den Nat, og bitterlig koldt. Desuden faldt der en tæt Sne, medens Prangeren og Soldaten gik fra Kroen og op til Kirken, som laa paa hiin Side Byen.

De maatte krybe over Steengjærdet, for at komme ind.

Kirkedøren stod paaklem, som Degnen havde fortalt, Prangeren og Soldaten gik op i Sacristiet, satte sig ned, og ventede med et trostigt Mod paa hvad der skulde komme.

Da de havde siddet en Tidlang, sagde Soldaten:

„Jeg troer, at Spøgelseerne narre os inat, eller maaskee de have faaet Nys om, at vi vente dem. Det er koldt herinde, og jeg vil røre mig lidt.“

Han gik nogle Gange op og ned ad Kirkegulvet, men

stod strax efter stille, fordi det forekom ham, som om Nogen larmede udenfor. Ole var ogsaa bleven opmærksom herpaa. Da Begge igjen sadde paa deres forrige Plads, hviskede Prangeren til Soldaten:

„En Ting maa Du love mig, at forholde Dig rolig og stille, hvad vi endog faae at see, det er maaskee andre Spøgelser, der huserer her, end Du tænker.“

Den gamle Soldat fattede ikke hvad Prangeren meente, men lovede dog, at rette sig efter hans Villie.

Strax efter blev Kirkedøren aabnet, tolv høie Skikkelser traadte En for En ind ad den, og gik op mod de aabne Begravelser ved Altaret.

De vare indhyllede i Liggskjorter og Lærredskapper, dog mærkede Ole og Soldaten snart, at Spøgelserne ikke vare rigtig døde, thi de larmede og bandede, og teede sig som en Flok halvdrukne Mennesker.

Da de kom til Altaret tændte de en Lygte, og aabnede en Lem i Gulvet, hvorigjennem man kom til de aabne Begravelser. Her steg Mændene ned, og lidt efter listede ogsaa de to Forfølgere sig den samme Vej, og bleve staaende maalløse og forbausede ved hvad de saae og hørte.

Længst tilbage i Hvælvingen hang en Lygte under Loftet. Den skinnede hen over de gamle, fløielsbetrukne Liggkister. En af disse var uden Laag, og istedetfor den Døde, saae man Kisten halvt fyldt med en Mængde kostbare Gjenstande, som Altarstager, Bægere og Fæde af Guld og Sølv.

De tolv Mænd havde taget Liggskjorterne af. Enhver af dem bar en lang Kniv i Bæltet. Nogle drak og klinkede med hverandre, Andre tømte deres Lommer i Kisten, og To stode

nærmest Lygten, og vaskede nogle Blodstænk af deres Klæder. Da de vare færdige hermed, lagde de Laaget over Kisten, og satte sig derpaa til at drikke med deres Kammerater.

„Maa, det Arbeide slap vi jo godt fra,“ sagde En af Mændene. „Gud maa vide hvad Bønderne ville sige imorgen, naar de savne Stagerne paa Altaret.“

„Ja, eller naar de komme ned til Præsten,“ sagde en Anden, og finde ham liggende med Næsen i veiret, saa død som en Bergesifst.“

Der vil gaae svær Tale efter denne Begivenhed,“ sagde en Tredie, og vi komme nok til at holde os rolige i nogen Tid. Det var ellers dumt, at vi ikke fik fat i Prangeren iaaften, han skal føre mange Penge med sig nede fra Slesvig, og vi kunde saa nemt have gjort det af med ham, siden vor Anfører dennegang ikke er tilstede.“

Saaledes vedbleve Møderne at samtale henved en Time. Da de endelig havde tømt deres Flasker, tog Enhver igjen sin Liggstjorte paa, og beredte sig til at forlade Grabhvælvingen.

Lysholdt og den gamle Soldat havde hele Tiden været dem saa nær, at de hørte og saaet Alt. Idet Møderne drog bort skjulte de sig bag Kisterne, og gik først op i Kirken igjen, efterat de Andre havde bestegit deres Heste, som stode bevogtede udenfor Kirkemuren.

Ole tog det Løfte af Soldaten, at han vilde være taus med hvad de havde faaet at vide, og bad ham tillige i al Stilhed at samle nogle behjertede Folk i Kroen, som kunde være rede til at drage ud med den næste Nat. Derpaa forlode ogsaa de Kirken.

Den følgende Morgen, endnu førend Prangeren var staaet op, kom Bærten ind til ham, og fortalte, at Noverne Natten iforveien havde gjort Indbrud i Tranberg Kirke, bortstjaalet Disken og Altarstagerne, og myrdet Præsten.

Lysholdt lod som om han blev meget overrasket ved at høre dette, endskjøndt han vidste langt bedre Beskeed herom end Bærten.

Han lod sig imidlertid ikke mærke med Noget, og gav heller ingen Grund til at han vedblev at tøve i Kroen Dagen over, istedetfor at tage op til Moosgaard, hvor hans Svigerfader og Kesten ventede ham.

Op paa Formiddagen, da Bønderne kom fra Kirke, og efter Sædvane samledes i Kroen, lod Soldaten nogle Ord falde om en Skat, der skulde være skjult i Nærheden af Kirken, og som han lovede alle dem at faae Deel i, der vilde være ham behjælpelig med at opgrave den.

Naturligviis fandtes der strax Beredvillige hertil. Den Gamle valgte da dem, som han antog for meest behjertede, og førend Aftenen kom, havde han hvervet sex Mænd, der velberæbnede med Sabler og Skydegeværer kun ventede paa hans Tegn, for at begive sig til Stedet hvor Skatten skulde være skjult.

Samme Eftermiddag lod Ole Lysholdt sin Hest sadle, og red bort, dog saae man, at han valgte en anden Veie end den, der førte til Moosgaard, men der var Ingen som vidste Grunden, eller hvorhen han red.

Lidt før Midnat droge Bønderne op til Kirken, anførte af Soldaten. De bleve opstillede i Sacristiet, og befalede

at forholde sig rolige indtil videre Ordre. Den gamle Soldat skjulte sig derimod selv udenfor Kirken.

Da Klokken slog tolv i Taarnet, hørte han Hestetrav, og ligesom forrige Nat kom Spøgelsene, klædte i hvide Ligdragter, men denne gang vare de Tretten.

De satte en Kammerat til at passe paa Hestene, og gik derpaa ind i Kirken. Da Soldaten antog, at de kunde være komne ned i Gravhvælvingen, listede han sig hen til Bogteren, rev ham omkuld, og før han kunde gjøre Ansrig, havde Soldaten kneblet og bundet ham. Derpaa løste han Hestene og drev dem bort.

Strax efterat dette var skeet, lod der atter Hestetrav henover den frozne Landevei. Det var Lysholdt, der kom tilbage fra Marhuus, fulgt af tolv Dragoner.

De bandt deres Heste ved Kirkemuren, og listede sig derpaa taus og lydløse ind i Kirken, opstillede sig omkring Gravhvælvingen, og da Spøgelsene atter kom tilsyne, styrtede hele Skaren frem, greb og overmandede dem, saa hurtigt, at de ikke fik Tid til et gjøre den ringeste Modstand.

Efterat de vare bundne, tændte den gamle Soldat en Lygte, og til stor Forbauselse for Alle gjenkjendte man nu i Røverbandens Ansører, Herremanden fra Moosgaard.

I Forbøret tilstod han, foruden en Mængde andre Mord, ogsaa at have undlivet den gamle Hestepranger.

Saaledes lyffedes det vel Ole at hævne sin Fader, men Herremandens Datter, den stakkels Kesten, saae han aldrig mere. Dagen efterat hendes Fader blev greben, forsvandt hun fra Moosgaard, og der var Ingen som vidste hvor hun var bleven af.

Espen til Ahner.

Høit i Veiret
Er værst i Blæsten,

Lidt nedenfor Nyminde Gab, som det smalle Udlob kaldes, der forbinder Stabning Fjord med Vesterhavet, paa Grændsen af Ribe Amt, laa i gamle Dage en stor Herregaard, af hvilken der i vor Tid ikke er bleven andet Spor tilbage, end nogle Muurbrokker, og en lav Jordvold, der vise, at Stedet i sin Tid har været befæstet. Denne Gaard hed Ahner, og tilhørte en anseet Mand, ved Navn Espen.

Han var selv ugift, men da en Beslægtet af ham døde i Fattigdom, tog han dennes Datter i Huset til sig, og lod hende opdrage som sit eget Barn.

Inger var den skønneste Pige i hele Amtet, og efterhaanden som hun voksede til, gik der vidt og bredt Ry af hendes Skønhed, saa at det tilsidst blev til et Ordssprog mellem Folk at sige: „saa smuk som Espens Datter paa Ahner.“

Da nu Pleiefaderen dertil var rig og fornem, kom der mange Fremmede til Gaarden, og begjærede Jomfru Inger til Ægte, men Espen fandt ingen af Beilerne god nok.

Saaledes gik nogle Aar, da han en Aften vendte hjem fra Viborg Snapsting, i Følge med et ungt Menneske, som han forestillede Inger. Den Fremmede var Gregers Friis til Halsstrup paa Volland, og nedstammede fra en Slægt, der er gammel og bekjendt i Danmark.

Silde om Aftenen, da den Fremmede var gaaet til Ro,

kom Espen over til Inger, og spurgte hende, hvad hun syntest om Gregers Friis.

Hun svarede undvigende, dog begreb Herremanden strax, at hans Ben ikke stod synderlig høit anskrevet hos hende.

„Du kan ligesaa godt sige det reentud,“ sagde han vred. „Jeg forstaaer Dig nok. Men hvordan Du end finder ham, saa har jeg dog udseet Gregers til at være din Fæstemand, det skal Du vide, og rette Dig efter.“

Da Espen sagde dette gik han, og slog Døren i efter sig.

Men Inger græd den hele Nat, og bad Gud om at tage sig af hende, thi hun kjendte Miesfaderens Strængbed for vel, til ikke at være overbevist om, at han var Mand for at udføre hvad han engang havde besluttet, til Trods for hendes Ønsker og Bønner.

Du bliver det at berette, at der gik mange forunderlige Rygter i Egnen om denne Espen. Ingen kunde rigtig forstaae sig paa ham, eller fatte Grunden til den besynderlige Leveviis han førte. Hele Natten igjennem saae Folkene paa Mørker Lys i hans Værelser, og det var ikke sjældent, at en sildig Vandrer havde truffet ham spadserende omkring i Egnen, langt efter Sengetid. Hvad han tog for paa disse natlige Ture, kunde Ingen begribe, men Rygtet fortalte de usandsynligste Historier. Nogle sagde, at han gik og søgte efter Skatte, Andre troede, at han stod i Forbindelse med Troldefolk, eller slike overnaturlige Væsner.

Dog fandtes der ikke et Menneske i Egnen, som nogeninde havde beklaget sig over Herremanden. Han tilbragte den meste Tid af Dagen i sine Værelser, gjorde sjelden Selskab, og lod Verden skjotte sig selv.

Mod Fattigfolk var han meget godgjørende. Hver Hel-
ligdag kom Egnens Trængende op til Abner, og bleve
beværtede paa Gaarden. Iblandt disse var der en stakkels,
halvtossed Mand, der havde boet i Sognet længe førend
Espen kom, og som siden den Tid næsten fik sit daglige
Ophold paa Abner.

Morgenen efterat Herremanden havde talt med Inger,
mødte hun Friis nede i Slotsaugen. Han gav sig i Tale
med hende, og viste sig i sin Adfærd som en høvisk og dan-
net Mand. Dertil kunde han fortælle mange Historier
om de fornemste Personer ved Dannerhoffet, hvor han havde
erholdt sin Opdragelse.

Inger vedblev at være stille og ordknapp. Hun var saa
sorgfuld over den Bestemmelse, som Pleiefaderen havde taget,
at hun kun med Møje kunde tilbageholde sine Taarer i Mid-
derens Nærværelse. Imidlertid blev der ikke lagt Mærke
til hendes Sorg, og efterat Gregers Friis havde opholdt sig
omtrent en Maaned paa Abner, gjorde Espen et stort Sel-
skab, hvortil han indbød alle sine Bekjendte.

Da Gjæsterne vare samlede, erklærede han, at han var
tilfjends at gjøre Gregers til sin Svigersøn, og udbragte de
Forlovedes Skaal. Inger faldt om paa Gulvet og besvi-
mede, da hun hørte disse Ord, men der var Ingen, som
brød sig noget herom; de drak hendes Skaal alligevel, og
Friis modtog Gjæsternes Lykønskning.

For nu at komme til Kundskab om, hvad Grunden vel
kunde være, til at Inger var saa uvillig stemt mod sin Brud-
gom, aldensund han baade var et smukt Menneske, og ula-
stelig i Stand og Vilkaar, maa det fortælles, at der paa

Abner fandtes en gammel Huusholderske ved Navn Bryske. I mangfoldige Aar havde hun bestyret Espens Huusvæsen, og var bleven gammel og graa i hans Tjeneste. Dengang Inger kom til Abner tog hun sig ogsaa af hende med al den Kjærlighed og Omhu som det var muligt. Man sagde om Moer Bryske, at hun i sine unge Dage havde været gode Venner med en af Espens Folk, og at den unge Jæger, som nu havde Opsyn med Herremandens Skove, skulde være hendes Søn.

Denne Jæger hed Jørgen, og var paa Alder med Inger. Deres Barndom var gaaet bort i hinandens Selskab, de bleve opdragne tilsammen, og havde dengang saa ofte leget Kjæresten for Spøg, indtil de nu tilsidst bleve det for Allvor.

Jørgen saae Inger hver Dag, de mødtes i Haugen eller i Skoven, taledede med hinanden, spadserede sammen, og saaledes var denne Kjærlighed paa begge Sider bleven næret i henved fire Aar, uden at Espen havde den ringeste Kundskab herom. Blot den gamle Bryske var deres Fortrolige.

Dette Forhold, hvori Inger og Jørgen stode til hinanden, gjorde hende Gregers Friis forhadet. Hun bovede ikke at betro sig til Espen, fordi hun meget godt vidste, at han vilde blive opbragt herover, og maaskee i sin Hidsigthed forgribe sig paa Jægeren. Hun græd, og bad Gud, hellere at forspilde hendes unge Liv, end at hun skulde blive Ridderens Egtfælle.

Da nu næsten et halvt Aar var forløbet, uden at Inger eller Jørgen kunde finde noget Middel til deres Frelse, blev Bryllupsdagen endelig berammet. Der gik Bud paa Bud

fra Alhner, for at byde til Gilde. Egnens fornemste Personer kom sammen, og fortælles der, at Espen til dette Bryllup „holdt syv Spillemænd, som finge hver om Dagen to Skilling, samt Spise og Drikke nok. Til Bænke alene brugte han tre Tyfter Hjæle, som kostede ham tilligemed Arbeidsmændene tre Kroner. Til Gildet havde han indkjøbt fem Tønder tydskt Ol. Tre Flasker Viin, som kostede en Rosenobel. To Øren bleve slagtede. Sex Tønder Rug og en Tønde Hvede blev malet til Meel.

Om Aftenen førend Bryllupet skulde staae mødtes Inger og Jørgen i Haugen.

Det regnede, og Veiret var saa mørkt, at man ikke kunde see en Haand for sig, men de to unge Personer tænkte formegget paa deres egne Anliggender, til at de skulde bryde sig herom.

„Alting maae nu være forbi imellem os, Jørgen!“ sagde Inger grædende. „Siden vi ikke kunne faae hinanden, og blive Mand og Kone, vil jeg heller ikke see Dig oftere, men blot bede til Gud, at han snart løser op for mig, og befrier mig fra denne sorgelige Verden.“

„Alting er da endelig ikke tabt endnu, Inger!“ sagde Jørgen, „for ifald Du vilde fortro Dig til mig, kunde jeg nok make det saa, at vi skulde faae hinanden, til Trods baade for Espen og Gregers Friis, og Du burde gjøre det, hvis Du ellers holdt ligesaameget af mig, som jeg af Dig.“

„Hvad mener Du, Jørgen?“ spurgte Inger.

„Der staae to gode Heste nede i Espens Stald,“ sagde Jørgen, „de ere snart sadlede, og naar vi hver tage En af dem, saa kunne vi være mange Mile herfra, inden Sol staaer

op igjen. Jeg har en Fæster nede ved Skrumsager, som tog imod os med Kyshaand, og den Lyne Præst vilde kanske heller ikke sige Nei, naar jeg bød ham en Krone, for at gjøre et Par af os To. Jeg har saamangen god Gang luffet Dinene til, naar han jagede inde paa vore Marker. Hvad tænker Du herom, lille Inger?"

"Na nei, Jørgen!" sagde Inger, "Du har Synd af at friste mig skæffels Pige med slikt Raad. Du veed nok, at jeg gjerne vilde sætte min Himmerigspart paa Spil for at blive din Kone, men det maatte skee med Ret og Skjel. — Nei jeg mærker nok, at Borberre er os imod, han vil ikke have, at vi faae hinanden, og vi maa see at skikke os deri, som vi bedst kunne."

Hun gred medens hun talede saaledes, og lod sig ikke rokke af Jørgens Ord og Bønner. Endelig skiftes de ad, efter at have omfavnet og kysset hinanden.

Neppe var Inger gaaet, før en Buss i Nærheden aabnede sig, og der kom en Skikkelse tilsyne bag den. Han rettede et Blik mod Jørgen. Idet han trykkede af, slog han en Skoggerlatter op og raabte:

"Tag dette til Afsked, fordi Du søger at forlokke en ærlig Pige."

Jørgen sank om med et svagt Skrig. Skuddet havde rammet ham i Skulderen.

Saa snart han var falden, traadte Espen frem fra Bussen, og da han saae, at Jørgen ikke var død, kaldte han paa sine Folk, og befalede dem, at kaste Jørgen i Hundehullet.

"Der kan Du nu blive liggende til imorgen over," raabte Espen idet han gik. "Efter Bryllupet skal jeg

din Hals afbugge herude i Haugen, paa samme Sted, hvor Du pønsede paa Argelift og Ewig imod mig."

Jorgen blev lemlæstet og blodig som han var, ført ind i Taarnet.

Denne Begivenhed rygtedes strax paa Ahyner. Morgenens efter gik den gamle Bryske ind til Espen og bad for Jorgen, men Herremanden svær en drøi Sed paa, at det skulde gaa Jægeren som han havde sagt.

Da nu Estermiddagen kom, vare alle Gæsterne forsamlede paa Slottet, og nede i Borggaarden larmede Bønder og Fattigfolk, medens der blev uddeelt Mad til dem fra Herskabets Kjøkken.

Lidt førend Brudeparret skulde tage til Kirke, lod Spillemandene sig pludselig høre udenfor Slottet. Gæsterne traadte hen til de aabne Vinduer, og saa et stort Tog af Bønder ride ind over Slotsgaarden.

Da de vare komne ind i Gaarden, gik En af dem op paa Slottet, traadte hen for Espen, og sagde til ham, efter Skik og Brug ved saadanne Leiligheder, at Jordens Konger vare dragne forbi hans Huus, og da de havde hørt at her var Gilde idag, bade de om Lov til at træde ind, og hilse paa Brud og Brudgom.

Espen svarede, at det skulde være ham en Fornøielse, lod Tjenerne aabne Floidørene, hvorpaa det hele Tog, To for To, traadte ind i Salen, men syv Spillemand gik i Spidsen for Toget.

De to Første som traadte frem af Skaren vare en Dragt, der var besat med alle mulige Slags Fugleser. Idet de gik hen over Gulvet bevægede de Armene frem og

tilbage som Vinger, for at det skulde lade, som om de fløi. Deres Ansigter vare skjulte af Masker, der gik ud i et krunt Næb. De knælede foran Ingers og Gregers Stole, fremstillede sig som Konger over alle flyvende Skabninger, og sagde til Brudgommen, at han skulde have Lykke med sig over Fuglene, hvis han betænkte dem paa sin Bryllupsdag. Da de taug, reiste Gregers sig, takkede, og gav Enhver af de to Fuglekonger nogle Penge.

De To næste der fremstillede sig, vare en Dragt, der var sammensyet af alle Huusdyrs Skind. De brolede, vrinskede, og gæde verelviis, medens de nærmede sig, hilste Brudgommen paa samme Maade som tidligere, og fik ligeledes Penge af ham.

Derefter kom to Mænd, hvis Dragter vare besatte med Straae af alle Kornarter, og endelig endnu To, der vare udsmyntede ned Lob af Træerne, saaledes at de snarere lignede to tykke Buske, end levende Menneſker. Alle fik de Penge, takkede, og indtog derpaa deres tidligere Plads i Toget.

Saaledes gik det til ved ethvert stort Bryllup paa de Tider. For de indsamlede Penge blev der i Alfenens Lob anskaffet Gammeløl og Levnetsmidler, hvormed Omegnens Bønder da gjorde sig tilgode.

Endnu medens Lystigheden var i fuld Gang, og alle de forsamlede Gæster lo og morede sig over den udfædte Skare, bleve Dørene pludseligt revne op, og en ny Maske traadte ind.

Hans Dragt var fra Hoved til Fødderne bedækket med Tang, og i Haanden bar han en antændt Lygte.

Det var den Gale, der som fortalt, i lang Tid havde nydt Ophold paa Alfen.

Istedetfor at henvende sig til Brudgommen, gif han hen til Lehnsmanden fra Ribe, der befandt sig imellem Gæsterne, bukkede, og sagde til ham:

„Giv nu ogsaa mig Fattigmand nogle Skillinger, Naadig-herre! Alt hvad jeg faaer vil jeg sende ned til Munkene i Ribe, for at de kunne bede Godt for vor Herremands Sjæl, naar han er død og borte.“

Lehnsmanden, som ikke troede Andet, end at disse Ord ogsaa bleve sagte for Løier, spurgte Tangmanden, hvad han har Lygte for ved høilys Dag.

Da tog den Gale til Orde og svarede:

„Vider I Alle, som her ere tilstede, baade Herrer og Fruer, at saaledes som jeg her gaaer, har jeg seet vor Herremand vandre frem og tilbage ude paa Sandflitterne om Natten naar Veiret var mørkt, og Stormen blæste mod Landet; og alle de Skibe, baade store og smaae, som seilede derude, og ikke kjendte til Hevene, bleve loffede ind til Kysten, idet de antog Lygten for Lysen paa et Skib. Og jeg hørte de Skibbrudne skrig, medens de fløde paa Braget, og næste Morgen laae de døde Mennesker, og Alt hvad de eiede, drevne op iland. Men Strandingsretten var vor Herremands, og han blev rig ved deres Gods.“

Da den Gale havde sagt dette, gav han sig til at synge og danse omkring i Bærelset.

Hans Ord gjorde en mægtig Virkning paa Alle som hørte dem, men dog meest paa Espen, thi han sank ned af sin Stol, og blev liggende paa Gulvet, uden at vide det Mindste af sig selv at sige.

Der opstod en stor Larm og Forvirring blandt Gjæsterne. Lehnsmanden kaldte den Gale hen til sig, og sagde til ham:

„Du har talt et svært Ord mod Espen, kan Du bevise din Besskyldning?“

„Nei jeg kan ikke,“ svarede den Gale, „men paa Holmsland boer der en gammel Mand, som mægter at bringe vor Herremand i Bolt og Jern hvis han ellers vil, thi han var med paa et af de Fartøier, der bleve loffede ind til Kysten ved Lygten. Espen vilde have undlivet ham, hvis jeg ikke var kommen først til Stedet, saa at jeg kunde faae ham skjult imellem Klitterne. Ifald det kniber haardt, veed jeg endnu en Anden, der kan tale med herom, og det er Moer Bryske, for hun har mangen Nat seet Espen liste sig fra Huus og Hjem, med Lygten i Haand, og da hun ikke kunde blive flog paa, hvad Grunden var til denne sildige Gang, listede hun sig en Nat bag efter ham, og kom til Kundskab om Alt hvad jeg her har fortalt.“

„Det er en haard Klage,“ sagde Lehnsmanden, „hvad siger I til den Espen?“

Herremanden fattede sig saa godt han kunde, endskjondt det var tydeligt at see, hvor mægtigt et Indtryk den Bannvittiges Ord havde gjort paa ham, dog skjulte han sin Skræk, og sagde:

„Jeg siger, at flog Mand ikke skulde lytte efter de Gales Snak. Det Hele er kun et lumskeligt Dyrspind, og han har talt af sit Hjertes Ondskab, for at skade mig.“

„Ja, hvad enten det nu er sandt eller ei,“ sagde Lehnsmanden, „saa skal I dog være min Mand, indtil Lands Lov og Ret dommer os imellem, og jeg byder i vor Herre Kon-

ges Navn, at Bryllupet skal opfattes, til vi faae Lys i Sagen.

Saaledes skete det paa Ingers Bryllupsdag. Hendes Giftermaal med Gregers Friis blev opsat, og da der kom Lys i Sagen, klædte Espen Steile og Hjul paa Klitterne, hvor han havde bedrevet sit ugudelige Værk. Gregers Friis hævede Trolovelsen, drog tilbage til Halsstrup paa Lolland, og giftede sig siden med en Datter af Jens Bielke til Taastrup.

Men i alle disse Begivenheder, der kom for Dagens Lys da man mindst skulde have formodet det, var ingen Anden Skyld end Moer Bryske, den gamle Huusholderske paa Abner.

Efterat hun paa Bryllupsdagen forgæves havde bønfaaldt Espen om Naade for Jørgen, sendte hun Bud efter den Gale, udfældte ham som berettet er, og fortalte ham derpaa, hvorledes han skulde komme frem med den hele Historie. Saa snart Espen var bleven fængslet, udfriede Bryske med egen Haand Jørgen af Hundehullet, forbandt hans Saar, og pleiede ham.

Marsdagen efter stod Inger Brud i Sønder-Bork Kirke, og blev viet til Jørgen. De flyttede bort fra Herregaarden, der længe stod øde og ubeboet, og forfaldt mere og mere, indtil den omsider blev nedreven og jævnet med Jorden.

Nærsekongen.

At være nær ved
Er ofte langtfra.

Omtrent en Miil fra Fredericia, hvor nu Landsbyen Egeskov ligger, stod engang en Herreborg af samme Navn. Dens sidste Eier var Lars Brokhaus, men før Borgen kom under ham, tilhørte den Ridder Børre, som boede der tilligemed sin Datter, Mette. Da Ridderen var ubemidlet, og ønskede at see Mette forserget før sin Død, besluttede han en Dag, at gjøre et Brudeskue.

Dette var i gamle Dage en Fest, til hvilken Omegnens Adels, Riddere og Bævnere, kom sammen, rede Dystløb og Ringløb, og beilede derefter til Husets Datter med Skjænk og Gaver.

Paa Grund af Mettes Skjønhed og ærbare Sæder indfandt der sig nu mange Riddere til Brudeskuet. Allerede flere Dage førend det skulde gaae for sig, var ethvert Værelse paa Egeskov optaget af de Fremmede, og dog kom der bestandig Flere, saa at Børre tilsidst ikke vidste, hvor han skulde faae Plads til alle sine Gæster.

Den sidste Dag, lidt førend Ringløbet begyndte, drog en ung Ridder, med et stort Følge, op til Egeskov. Han var pragtfuldt rustet, og teede sig saa stolt og overmodig, at han spottede alle de Andre, der paa samme Tid som han rede op til Slottet. Iblandt disse, kom der en Bævner, ved Navn Ebbe, fra en Herregaard, som laa lidt Vesten for den

Vig af Veile Fjord, der paa den anden Side Rosenvold skjæ-
rer ind mellem Veilby og Gaarslev Sogne.

Denne Bæbners Fattigdom var bleven til et Ordsprog
mellem Folk paa de Tider, man havde gjort en Spotwise
om ham, hvori det hed:

„Ebbe, fra Nebbe,
Med samt sine Svende
Har hverken at bide eller brande.“

Han red hen til Festen paa en Hest, der i sine unge
Dage havde været anseelig nok, men som nu saae gammel og
aflægs ud. Hans Rustning var søndret og sammensliffet
paa mange Steder, ligesaa hans Kjortel og Kappe.

Da nu Ebbe og Hr. Olav, som den fornemme Ridder
hed, mødte hinanden, begyndte den Sidste strax at gluffe og
skose ham, og idet de kom til Borgeleddet, blev Bæbneren
tilbage, idet Olav trængte frem med sit Følge, for at komme
først. Ebbe tog sig dog ikke den Andens Spot nær.

„Drag kun foran,“ raabte han til Ridderen, „naar Her-
skabet tager til sit Slot, pleie altid de ringeste Tjenere at
gaae først, og berede dem Veien.“

De rede nu op paa Mendebanen, hvor alle de forsamlede
Fruers og Frokeners Blikke strax faldt paa Olav, for-
medelst hans smukke Anstand og prægtige Rustning. Ebbe
var der derimod Ingen som vilde lægge Mærke til, han
holdt sig ogsaa noget tilbage, som om han undsaae sig for
at træde frem, og vise sig i sin Fattigdom. Men dengang
det kom til Ringløbet var han den Fremmeste af Alle, og
Hr. Olav maatte strække sig og tumle sin Hest saa godt

han vilde, saa mægtede han dog kun at faae een Ring paa sit Spær, men Ebbe fik tre.

Da alle de forsamlede Middere havde stukket til Ringen, begyndte de paa Dystløbet. Ogsaa her var Ebbe en Tid lang den Fornemste, og udæskede Olav, efterat han allerede havde kastet flere Middere af Saddelen. Han begyndte omsider at blive træet, og den magre Hest vakkede under ham, Olav derimod red en stolt og modig Ganger, og havde desuden skiftet fra Ringløbet. Ebbe gav sig alligevel i Kast med ham, stak og slog fra sig saa godt han kunde, men det varede ikke længe, førend Olav overvandt ham, og derfor havde han blot sin gode Hest at takke.

Ebbe faldt, og gik bort fra Dystløbet, og da der nu ikke vare flere tilbage, blev Olav erklæret for Seierherre, og modtog Prisen af Mettes Haand.

Om Aftenen samledes alle Gæster i Middersalen, og Beilerne kom da ind, efter deres Rang og Stand, og frembare Gaverne til Mette. De Fleste førte store Foræring med sig, men ogsaa ved denne Leilighed overgik Olav Alle. Foruden den kostelige Foræring, som han medbragte til Mette, gav han Ridder Børre to smaae Klotte af drevet Guld, og sagde til ham:

„Disse to Herreborge, som Du her seer et Billede af, tilhøre mig, og dem vil jeg dele med din Datter, hvis Du giver mig hende til Ægte.“

Allersidst kom Ebbe.

Ridderne smilede da de saa ham, ringe og uanseelig klædt, og uden Gaver, at træde frem for Børre. Bæknere mærkede det godt, men han brød sig ikke herom, han boiede

Knæ for Mette, og talde med en høi og lydelig Stemme saaledes:

„Jeg kommer tilsidst, som det kommer sig den Fattige, der er under de øvrige Beilere i Vilkaar og Evne. Her lægger jeg det Bedste af hvad jeg eier for eders Fodder.“

Med disse Ord lagde han sit Sværd paa Gulvet foran Mette.

„Det er endda ikke Stort at give bort,“ sagde Olav spottende, „siden Du nys blev overmandet, da Du førte dette Sværd i Haand.“

„Giv til Gud, Ridder Olav!“ svarede Ebbe, „at Mette vilde annamme min ringe Gave, saasandt som Du kun skulde faaet en frank Lykke mod dette Sværd, hvis vore Vilkaar havde været lige skiftede.“

De øvrige Gæster lagde sig nu imellem dem, for at mægle Fred, og begge Beilerne traadte tilbage.

Det blev derefter vedtaget af de Tilstedeværende, at Mette skulde gives en Maanedes Anstand, førend hun valgte imellem Ridderne.

Den næste Dag var der en stor Jagt paa Egeskov. Fra tidlig Morgenstund klang Jægerhornet igjennem Skoven, og ligesom tidligere ved Dystløbet, kom det ogsaa her an paa at vise sin Færdighed.

Riddernes Damer deeltog efter de Tiders Skikke i Jagten, og forfulgte det opjagede Vildt ligesaa ivrigt som Mændene. De Fleste flokkede sig om Mette, men fremmest red Olav, og det lod til, af Jomfruens venlige Miner mod ham, at han vilde blive den Foretrukne. Ebbe var den Sidste af Alle. Hans Hest var endnu afkræftet efter den forrige Dag.

Han drev den ogsaa kun langsomt fremad, og brød sig ikke om, at han derved blev langt tilbage for de Øvrige. Saaledes var en Deel af Formiddagen gaaet bort, og Jagten trak sig bestandig længere nedad mod Trelde, da Ebbe pludseligt, ligesom han vilde dreie ind paa en Tverssti, saa Mette komme ridende tilbage imod ham.

Da de havde redet et Stykke Bei ved hinandens Side, sagde Mette:

„Jeg er nu bleven fjed af at bede Harer og Dyr, og vil følges med Eder, her under de grønne Træer. Hvorfor er I saa langt tilbage fra de Andre? Huer Jagten Eder ikke?“

„Det gjør den tilvisse, Jomfru Mette!“ sagde Ebbe, „men min Hest er gammel og træet, og jeg maa skaane den.“

„Det tyktes mig dog,“ sagde Jomfru Mette, „at I hellere burde skille Eder af med den, end bestandig at blive den Sidste i Midterspil og Manddomsfærd.“

„Det vilde jeg nødig gjøre,“ gjensvarede Ebbe, „denne Hest er det Gnest, som min Fader efterlod mig; den har baaret ham i mange Aar, og holdt godt ud i dens Velmagtsdage, til Løn derfor vil jeg nu ogsaa pleie den af al min Evne i dens Alderdom.“

„Veed I hvad, Ebbe,“ sagde Mette. „Jeg vil gjøre en Tust med Eder. Giver I mig eders Hest, saa skal I faae min istedetfor, den er yngre og stærkere, og I vil da ikke have behov at blive tilbage, hvor det gjælder om at komme frem.“

„Den Handel vilde I neppe staae Eder ved,“ svarede

Ebbe, „og min Hest maa blive, hvor jeg er, den er min fjæreste Eiendom.“

„Jeg tænkte det nok,“ svarede Mette, „at eders Tale igaar blot var et Mundsveir, da I sagde, at I vilde give mig det Bedste I eiede.“

Førend Ebbe kunde faae Tid til at svare, drev Mette sin Hest fremad, og red bort fra ham, dybere ind i Skoven.

Næste Dag forlode Ridderne Egskov, og bleve indbudne til at komme tilbage, naar Maaneden var forløben, for at faae at vide, hvis Gave Mette havde foretrukket, og hvem hun valgte til sin Huusbond. Mette stod paa Svalen og hilsede dem, da de droge bort, men da Ebbe, som Sidstemand red ud af Porten, vendte hun sit Hoved, og vilde ikke hilse ham. Sørgmodig over det slette Udfald af hans Besøg, red han hen ad Beien til Nebbegaard, men da han kom ind i Skoven, hvor Hyrden fra Egskov sad og vogtede Kreaturer, kaldte han paa denne, og taledes saaledes:

„Hils Jomfru Mette fra Ebbe, at da hun igaar tilbød en Tuff med vore Heste, saa afflog jeg det, eftersom jeg ikke vilde sælge mit Dyr, men for at hun skal vide, at jeg talte Sandhed, dengang jeg bød hende det Kjæreste af Alt hvad jeg eiede, saa gaae hjem og fortæl, hvad Du her har seet mig gjøre.“

Ebbe hjærtegnede Hesten, og da Dyret boiede sit Hoved ned imod hans Skulder, og vrindskede af Glæde, raabte han:

„Denne ofrer jeg til Mettelis Skjønhed!“

I det Samme trak han sit Sværd, og dræbte Hesten.

Saaledes gif det til ved Brudeskæet paa Egskov. Næsten alle de forsamlede Riddere holdt sig overbeviste om, at

Olav vilde blive den begunstigede Veiler hos Mette og hendes Fader, baade paa Grund af hans Ungdom, Skjønhed og Manddom, og dernæst fordi han var i Slægt med en Mand, hvem Børre nødig vilde gjøre til sin Fjende.

Ude paa Pynten af Trelde, omringet og skjult af en stor Skov, laa nemlig dengang et Slot, som tilhørte en rig og vældig Erbane, ved Navn Trolle. Hans Ry var saa stort, at der neppe fandtes en Egn i hele Landet, uden at Folk jo kjendte ham af Navn, og havde hørt ham omtale. Fra tidlig Foraar til langt ud paa Vinteren foer han om langs med Jyllands, Fyens og Sjællands Kyster, med to velbemandede Snekker, plyndrede Handelsstibene, og gjorde af og til ogsaa Strandbugst, hvor han fandt en beqvem Leilighed. Dertil var Trolle selv saa modig og mandstærk, at han ikke behøvede at forlade sig paa sine Staldbroedres Mængde. Han havde ofte kæmpet ene med Fire, og bestandig vundet Seier.

Hvorvel de danske Konger allerede paa den Tid søgte at sætte en Grændse for slige Ugjerningsmænd, der forstyrrede Landefreden og tilintetgjorde al Sikkerhed i Handel og Wandel, saa var der dog Ingen, som vovede at give sig i Kæft med Trolle. Han lo ad Kongens Lov, og brød sig kun Lidt om at være bleven erklæret for en fredløs Mand.

Paa Søen var han Herre hvorsomhelst hans Snekker viste sig, og hans Borg paa Trelødens var saa vel besættet og godt bevogtet, at han aldrig behøvede at frygte for Overfald.

Ridder Børre, som boede nærmest ved Trolle, var ikke synderlig glad over dette Naboskab, saameget mindre, som

det ofte traf sig, at han blev forurettet eller tilføiet Haan af Næssefongen, medens denne om Vinteren opholdt sig paa sit Slot i Trelde. Efterat han havde taalt mange haande Krænkelser, pønsede han endelig paa et Middel til at blive Næssefongen qvit, og sendte en Vinter ved Juletid hemmeligt Bud til sine Naboer. De indfandt sig Alle, og det blev bestemt imellem dem, at de i al Stilhed vilde samle saameget Mandskab som muligt, og overfalde Trolle den følgende Nytaarsnat. Da denne Beslutning var taget, og Maaden drøftet paa hvilken Overfaldet bedst kunde gaae for sig, skiltes Midderne, og begave sig hjem. Men Aftenen efter, da de Sammensvorne havde indfunden sig til et Julegilde i Egnen, trængte Næssefongen og hans Mænd pludseligt ind i Julestuen, slukkede Lysene, bemægtigede sig de fem Middere, og førte dem med sig til Trelde. De slap først fri af hans Vold, efterat have betalt en betydelig Sum i Løsepenge. Ingen kunde begribe, hvorledes Trolle var kommen til Kundskab om deres Plan, men vist er det, at Næssefongens Naboer fra den Tid af aldrig tænkte paa noget Overfald imod ham, men fandt sig taalmodig i alle de Ulemper, som han tilføiede dem.

Ebbses Fader havde været med iblandt de Sammensvorne, og hans Fattigdom var tildeels en Følge af de betydelige Løsepenge, som han maatte udrede, for at faae sin Frihed igjen.

Om Vinteren, førend Brudeskuet stod paa Egskov, red Børre paa Jagt, og vendte hjem mod Aften med et stort Bytte.

Da han kom til Grændsestjælllet mellem Egskov og

Trelde, mødte han Trolle, der ogsaa havde været ude at jage samme Dag.

„Tak for sidst, Ridder Børre!“ sagde Trolle til ham, med en Haanlatter. „J rider her omkring og dræber Bildtet i vore Skove, saa at jeg endelig kommer til at sætte en Pind derfor.“

„Da har jeg dog ikke jaget paa eders Enemærker, Trolle,“ sagde Børre, „og Jagten her er min egen.“

„Ja det kan være det Samme, hvis Jagten er,“ svarede Trolle; „men naar J først har fældet alt det Bildt, som findes i eders Skove, saa løbe Dyrene fra mig over til Jer. Jeg tænker nok, at jeg kan raade Bod herpaa, hvis jeg endelig vil det. Den, der rækker Bedst, han savner Mæst, siger et gammelt Ordsprog, men det faaer nu at gaae for den Gang, jeg vil ikke være saa nysieregnende med Jer, siden jeg har hørt, at Olav har et godt Øie til eders Datter.“

Med disse Ord hilsede Næssefongen, og red sin Bei tilbage til Trelde.

Ridder Olav var Næssefongens Søn.

Som fortalt, dræbte Ebbe altsaa sin Hest, og vandrede hjem til Nebbegaard. Otte Dage efter kom hans Svend en Morgen tidlig ind og fortalte, at der stod en smuk og opsadlet Hest bunden ved Borgeledet, uden at man vidste, hvem den hørte til. Forundret herover gik Ebbe ud for at see Hesten, der vild og utaakmodig stod og stampede i Jorden. Dens Tømme var af rødt Silke, hvorpaa det gamle Ordsprog var udsyet.

„Lige Trætte

Kommer bedst tilrette.“

Da Ebbe havde læst disse Ord, fattede han strax Betydningen, og han blev glad og lykkelig ved at vide, at Hesten var fra Mette, og over det Haab, som denne hendes Gave vakte hos ham.

Han trak da Hesten ind i Gaarden, og tilbragte Resten af den Frist, som Mette havde forlangt, med at tumle og tilride Dyret.

Da nu Tiden var forløben, droge Midderne atter op til Eggeskov, for at erfare deres Skjæbne. De bleve modtagne med lige Venlighed af Borre og hans Datter, og efter Middagsmaaltidet førte Midderen dem ind i Høiloftssalen, hvor alle Forærringerne, som de den forrige Gang havde medbragt, laar udbredte paa et Bord.

Mette traadte ved sin Faders Side ind i Salen. Til Alles Forundring tog hun den fattige Bæbners Sværd, kyskede Hæftet, og sagde:

„Eiden Ebbe har givet mig Alt hvad han eiede, saa vil jeg gjælde Gave for Gave, og kalde ham min Husbond.“

Dette havde Ingen ventet, men Ebbe faldt paa sine Knæ, greb Mettes Haand, kyskede den, og sagde:

„Signe Eder Gud, Mettelil! saasandt som I aldrig skal komme til at angre disse Ord, og den Lykke I giver mig fattige Menneske.“

Olav kunde neppe betvinge sin Fortrydelse over at see sig skuffet og fordunklet af den i hans Tanker saa ubetydelige Bæbner.

Da traadte Borre frem, og sagde til Mette:

„Efter som Du nu har valgt den Du synes bedst om, min Datter, saa vil jeg ogsaa tale et Ord, som skal staae ved Magt. Sidstegang vi vare samlede her, havde Ebbe kun ringe Lykke, baade i Riidderspillet og paa Jagten, derfor vilde vi imorgen ved Daggry tage ud i Skoven, og give ham Leilighed til at bevise sin Manddom.“

„Ja,“ svarede Ebbe tilfreds, „det skee som I siger, Ridder Børre! og og naar vi have faaet Ende paa Jagten, tilbyder jeg alle Mettes hæderlige Beilere en Kamp, med skarp eller slevet Landse, alt som Enhver helst ønsker det.“

„Den Kamp vil jeg paatage mig,“ raabte Olav hidsig. Imorgen vilde vi jage, Dagen efter skal I staae mig for Slag, paa Liv og Død, og medens vi ere borte, vil jeg raade Jer Jomfru Mette, at bede til Himmerigs Gud om større Lykke for eders Beiler, end den han havde sidst, da vore Sværd mødtes.“

„Lykken vil komme naar jeg behøver den,“ svarede Ebbe, „og Mette vil spare sin Bøn, indtil hun veed, hvem af os To, der trænger meest til den.“

Næste Morgen, just som Solen stod op, droge Ridderne ud i Skoven, for at see, hvem der kunde bringe det største Bytte hjem, men denne gang fulgte Mette og de øvrige Damer paa Slottet ikke med. Genimod Aften vendte de En efter En tilbage, og viste Børre deres Bytte. De vare komne Allesammen, paa Olav og Ebbe nær. Mette begyndte at blive urolig, hun ønskede saa inderligt at Ebbe maatte være den Heldigste, og kunde ikke begribe Marsagen til hans lange Udeblivelse, tilsidst frygtede hun for, at han og Olav havde mødt hinanden i Skoven, og at det var kommen til Kamp

imellem dem, men Børre beroligede hende og sagde, at begge Ridderne havde, før de droge bort om Morgenens, givet ham deres Ord paa, ikke at søge Kamp med hinanden paa Jagten.

Da det blev mørkt kom endelig Olav tilbage; Ligesom forrige Gang overgik hans Bytte ogsaa idag de Dvriges, og Enhvers Forventning var nu blot spændt paa hvad Ebbe vilde bringe hjem med sig.

Men den ene Time forløb efter den anden, uden at man hørte det Ringeste til ham, og Børre gav endelig Tegn til at gaae tilbords. I samme Dieblis lod Bægterens Horn, og Ebbe kom ridende op til Slottet. Strax efter traadte han ind, og hilsede Forsamlingen.

„Naa, Herr Ebbe,“ raabte Olav spottende, „hvor har I eders Bytte. Det lader til, at I har været ligesaa heldig dennegang som sidst.“

„Synderligt Bytte bringer jeg just ikke,“ svarede Ebbe, uden at opirres over den Andens Spot. „Og det var neppe Umagen værd at bringe det hjem med, men paa Jagten gaaer det som Hændelsen vil, man tager hvad man kan faae.“

„Nu saa viis os da hvad I bringer,“ sagde Børre utaalmelig.

„Her har I det,“ svarede Ebbe, medens han slog sin Kappe tilside og kastede et nylig afhugget Menneskehoved hen ad Bordet til Olav. „Kjender I dette Hoved? Kroppen spiser Ravnens af i Skoven.“

Et almindeligt Skrig af Overraskelse lød fra alle Ridderne, thi i Hovedets fordreiede Træk gjenkjendte Enhver den frygtede Søhane, Næsseløngen Trolle, Olavs Fader.

Endnu førend Ridderne vare komne til sig selv igjen af deres Forbauselse, vedblev Ebbe:

„Jeg har fældet denne fredløse Mand for at befri Eder, Ridder Børre, fra en slet Nabo, og for at lade ham undgjelde for den Tort, som han tilføiede min Fader. Imorgen vil jeg forsvare min Handling mod Ridder Olav, paa hvilken Maade han helst ønsker det.“

Men der fandt ingen Strid Sted mellem Ebbe og Olav, thi med Faderens Død var Modet ogsaa veget fra Sønnen, og han holdt det ikke for raadeligt, at give sig ikast med den, der havde viist sig som Seierherre over den frygtede Næssefonge.

Olav forlod strax Egskov, og drog tilbage til Trelde.

Dagen efter reiste han bort med alle Trolles Folk, og man hverken saa eller hørte ham fra den Tid af. Nogle sagde, at han var draget nordpaa, og havde bosat sig oppe i Sallingland. Andre sagde, at han havde forladt Danmark.

Ebbes Heltefærd skaffede ham megen Anseelse i Børres Familie, og han og Mette levede lykkelig sammen i mange Aar.

Glob og Alger.

Gave vil gjældes
Om Betskab skal holdes.

Før Jylland kom til at staae under een Regering var der en Mængde Smaaefonger, som hver havde sit Stykke

Land at herske over, og som næsten altid laae i Riv og Strid med hverandre.

En af disse Konger hed Alger, og havde Sallingland under sit Herredomme. Hans Nabo var Glob paa Fuurland, en Ø i Limfjorden, omtrent en Fjerdingvei borte fra Sallingland.

Glob var kommen oppe fra Thy med en stor Hærmagt, og havde feidet saalænge mod Kongen paa Fuurland, indtil han omsider dræbte ham, forjog hans Søn, og gjorde sig selv til Konge over Folket.

Alger var altsaa Konge i Salling, og Glob paa Fuur.

Den dræbte Konges Søn flygtede fra Sted til Sted, uden noget stadigt Ophold, siden Glob havde erklæret ham fredløs, og sat en Priis paa hans Hoved, I denne Histo-
ries Tid boede han paa en lille Gaard i Nærheden af Algers Slot i Salling.

Da Glob havde faaet fast Fod i Fuurland, pønsede han paa at udvide sin Magt, og see om han ikke ogsaa kunde blive Herre over Salling. Han samlede derfor en stor Krigsmagt og drog over Fjorden, men dennegang blev han slaaet tilbage med et betydeligt Tab, og senere lod det til, at han havde opgivet ethvert Forsøg mod Alger.

Imidlertid stolede denne ikke synderligt paa Freden, og indgik et hemmeligt Forbund med nogle af sine Naboer, hvorved de forbandt sig til, at komme ham tilhjælp med al den Etyrke de kunde samle, saasnart Alger havde tændt Baune udenfor sit Slot, til Tegn paa at Fjenden var i Nærheden.

Da Glob gjorde sit Hærtog over til Salling, traf det

sig saaledes, at en af hans Hofgoder, som hed Birke, saae Algers Datter, Helvig, og fattede Kjerlighed til hende. Efterat de to Kongers Strid var bilagt, reiste han over til Salling og besøgte Alger. Glob saae det gjerne, fordi Birke, da han bad om Forlov til at drage bort, havde lovet at benytte Leiligheden til at udspionere hvad han kunde. Og saa Alger blev glad over Birkes Komme, fordi han vidste, hvor høit Hofgoden stod i Glob's Gunst, og at Ingen bedre end han kunde give Underretning om Kongens Stemning og Hensigter.

Men det var ikke muligt for Birke at vedligeholde begge Kongers Gunst, og da han havde opholdt sig nogen Tid hos Alger og næsten faaet et afgjort Lofte paa Helvigs Haand, seirede omsider hans Kjerlighed, og gjorde ham til Forræder mod Glob, saa at han aabenbarede Alger alle Kongens Planer, og at Denne blot ventede paa Leilighed til atter at friste Lykken og gjøre et Krigstog over til Salling. Dette kom snart for Glob's Øren og han blev yderlig opbragt herover.

Strax sendte han et Bud over til Alger og fordrede, at han baade skulde udlevere ham Forræderen Birke og tilige den fordrevne Kongesøn, Eiler, som havde søgt Tilflugt i hans Land. Alger nægtede begge Dele, og lo ad de Trudsler, som Kongens Sendebud udstødte.

Hvad nu Algers Datter, Helvig angik, saa havde hendes Skjønhed, allerede længe førend Glob kom til Fuurland, hidkaldt en Skare af Beilere, der kæmpede med hinanden i Ridderspil og Sange for at naae hendes Gunst. Men Helvig brød sig ikke herom, hun havde hemmelig trolovet sig

med den fredløse Eiler, som boede i Nærheden af hendes Faders Slot, og jævnligt besøgte dem. Fra først af var det Deeltagelse og Medlidenhed med den ulykkelige Kongesøn, som knyttede Jomfruen til ham, men denne Følelse blev snart til en saa mægtig Kjærlighed, at Helvig kaldte Gud til Vidne paa, hellere at gaae i Graven, end at vælge nogen Anden til sin Fæstemand end ham.

Alger syntes godt om Eiler, men hans Fordeel bød ham at begunstige Birke. Derfor trængte han paa Helvig, at hun skulde give Hofguden sit Jaord, og glemme Eiler.

Men Jomfruen var uovertalelig.

Der gik nu henved to Aar bort, hvori Glob ikke foretog sig Noget imod Alger. Kongen sendte flere Gange hemmelige Speidere over til Fuur, men Glob lod ikke til at tænke paa Fjendtligheder, han fordrev Tiden med Midderspil og Jagt. Da engang lod han endogsaa gaae Bud over til Sallingland, for at indbyde Alger til at besøge sig. Birke raadede Kongen fra at komme derover, og forsikrede, at han kjendte Glob for vel, til ikke at vide, at han jo pønsede paa Argelisk og Ewig imod ham.

Alger fulgte derfor hans Raad, og blev hjemme.

Det var om Vinteren, kort før Juul, at denne Indbydelse gik fra Fuurland til Kongen. Nogle Dage derefter gjorde Alger et stort Gilde, og drak Juleøl med sine Gæster.

Birke begyndte imidlertid at blive utaalsmodig over de lange Udsigter, som hans Frieri havde. Han fik Alger til at love sig, at han skulde erholde Datterens Jaord inden Nyaar var forbi.

Om Aftenen, da alle Gjæster vare samlede paa Borgen, og just som Munterheden var størst, lod Bægterens Horn oppe fra Taarnet. I samme Dieblis styrtede en Svend ind i Hallen og meldte, at han havde seet en Mængde Baade paa Søen fra Fuurland, som nærmede sig Salling. Strax efter kom en anden Melding, som fortalte, at Kong Glob kom ansættende med en stor Krigsmagt, og skændte og brændte overalt hvor han drog frem.

Den største Bestyrtelse greb alle Gjæsterne ved disse uformodede Tidender. Alger alene vedligeholdte sin Fatning.

„Tænkte jeg det ikke nok,“ sagde han, „Glob byder sig selv til Gilde hos mig, siden jeg nægtede at gaae over til ham. Det tuder dog Alt, som af Ulv er kommen. Nu gjælder det blot, at vi tage imod ham paa en sømmelig Maade, og for at dette kan skee, beder jeg Eder mine Venner, at laane mig Bistand.“

Gjæsterne taug og saae paa hverandre, de vare komne til Borgen for at drikke Juleøl, men ikke for at slaaes, og Alger mærkede grant, at deres Taushed ikke havde stort Andet end et Afslag at bejnde.

Hans Nød var saameget større, som en Deel af hans Folk, paa Grund af den milde Vinter, var gaaet tilfjæes for at gjøre Strandhugst ovre paa Norges Kyster.

Endnu førend Algers Gjæster fattede nogen Beslutning, traadte Helvig frem blandt Mændene og taledes saaledes:

„Vide skal Alle, som her ere forsamlede, at jeg har trolovet mig med Eiler, Kogens Søn paa Fuurland, og at jeg hellere vilde døie det værste Døde, end bryde mit Ord, hvis ikke nu min Faders Liv og Lykke blev truet, men da

jeg imellem hans Gjæster seer Mænd, der have beilet til min Haand, saa tilsiger jeg Den, der mægter at frelse os fra Faren, at høre ham til, og være hans lydige Hustru. Saa sandt hjælpe mig Gud, som jeg holder mit Løfte!"

Disse Ord gjorde en mægtig Virkning paa Alle. De Unge opflammedes til Daad, ved Haab om, at erholde den smukke Helvig, de Eldre bleve bevægede ved hendes Hengivenhed mod Faderen, og saaledes forlode de Borgen, fast besluttede paa, at anvende alle deres Kræfter for at frelse Alger, og fordrive Glob fra Salling.

Samme Nat, nogle Timer efterat Gjæsterne vare dragne bort, medens Glob udenfor gjorde Anstalter til at berende Borgen den følgende Dag, forlod Helvig sine Bærelser, og listede sig, fulgt af en Terne, ned igjennem en hemmelig Gang, som førte ud af Slottet, til et Krat, ved hvis Ende Eiler boede. Ternen fulgte med hende, og Eiler blev meget forundret ved at see de to Jomfruer foran sig.

"Staa op, Eiler," sagde Helvig. "Det skifter sig ikke at sove, naar Algers Fjende vaager. Tag dit Sværd, iaf-ten kommer det an paa at kæmpe, og frelse Dig selv, min Fader, og vor unge Kjærlighed."

Nu fortalte hun Kongesønnen det Løfte hun trunget af den haarde Nød havde gjort til Algers Gjæster, og bad ham udtænke et Middel til at forekomme de Andre. Derpaa tog hun Afsked og forlod Huset.

Men Eiler blev siddende stille og taus, længe efterat Helvig var gaaet bort. Han indsaae hvormeget der var afhængig af en hurtig Handling, han ønskede saa inderlig at

frelse Alger, men paa den anden Side fattedes han ethvert Middel dertil.

Efterat have grundet en Tidlang, reiste han sig endelig op, tog en mørk Kappe over sine Vaaben, og sneg sig sagte og lydløs ind igjennem Krattet, henimod det Sted, hvor Glob havde opslaaet sin Leir.

Her var Alt Liv og Virksomhed, thi Kongen havde besluttet, at prøve en Storm saasnart Morgenens gryede, af Frygt for, at han ved at tøve længere skulde faae Algers Benner paa Halsen.

Eiler listede sig saa nær hen til Leiren, at han kunde høre de fjendtlige Krigsmænds Samtaler, men han blev ikke seet af Noget fordi han holdt sig skjult mellem Sivet i en dyb Groft, som førte Vandet fra Limfjorden ned i Gravene omkring Algers Slot.

Henimod Morgenstunden var Glob endelig færdig med alle Tilberedelser til at berende Slottet. Han havde selv bygget sig en lille Hytte af Græstørv og Huder, hvori han tænkte at nyde Hvile, indtil Luren om Morgenens gav Tegn til Angreb.

Det blev stille i Leiren.

Da alle Krigsfolk havde søgt Hvile hvor de bedst kunde, listede Eiler sig nærmere, og blev ved at følge Grøstefanten, skjult mellem Sivene, til han kom indenfor de udstillede Bagter.

Han skred frygtløs frem, eftersom alle Baal i Leiren næsten vare udbrændte, og Mørket gjorde hans Træk ukjendelige, saa at selv de af Fjenderne, der endnu ikke sov, holdt ham for en af deres, og lode ham gaae hvorhen han vilde.

Da han kom til Stedet hvor Glob sov, drog han forsigtig Skindet tilbage for Indgangen, og krob ind i Hytten.

Kongen laa paa en Løibænk, og havde taget sin Skarlagenskaabe om sig. En Lyspind brændte paa en Græstørn, og kastede et rødt Skjær hen over den Sovendes Ansigt.

Giler drog en Kniv af sit Belte, holdt Manden tilbage, og krob lydløs som en Snog henimod Løibænken.

Han tænkte paa sin Fader, som Glob havde forjaget fra Negeringen og dræbt, han tænkte paa den Uret han selv havde lidt, hvorledes hans Ungdom var gaaet bort under Farer og Savn i de mange Aar Glob havde jaget ham om i Landflygtighed fra Sted til Sted; han tænkte ogsaa paa, at Kongens Død vilde befri Alger fra en farlig Fiende, og skaffe ham Helvig, det søde Maal for alle hans Tanker; men alligevel tøvede han med at støde Kniven i Globes Bryst.

Kongen laa saa rolig og stille, i en tryk Søvn, hans Hænder foldede sig, som om han var sovnet ind medens han læste sin Aftenbøn. Jo længer Giler betragtede ham, desto mere umuligt var det at dræbe den Bærgeløse. Han tog Dolken, og fæstede den ned i Løibænken, ved Siden af Kongens Hoved.

Derpaa forlod han Hytten, og listede sig ud af Leiren igjen, ligesaa ubemærket og stille, som han var kommen ind.

Da han havde naaet Krattet, blev han ved at følge Veien ad den hemmelige Gang, som førte op til Algers Borg. Han gik ind til Kongen, og berettede ham hvad han havde hørt i Leiren, og hvad der var skeet.

Alger roste Gilers Mod, og skjøndt han kunde være bleven befriet fra en farlig Fiende, der truede ham med den

visse Undergang, saa beundrede han dog Ynglingens Daad, og vilde hellere leve og døe med Hæren, end at skyldes Mænd og Svig Tak for sin Frelse. Giler blev i Borgen, og besluttede at søge Døden blandt de øvrige Krigere.

Da Morgensolen kom frem over Skoven, gjaldede Lurerne i Glob's Hær, Kongen rykkede frem for Slottet med alle sine Mænd og Kampen begyndte.

Det gik som Alger havde forudseet, hans Magt var for ringe og ubetydelig til at standse Fienden, og hindre ham i at komme op paa Voldene. Da Klokkerne ringede til Dittesang øvre paa Fuur var Glob Herre over Slottet.

Alger bød da sine Folk at nedlægge deres Vaaben, og ikke at kæmpe længer mod Overmagten. Derpaa gik han ned i Gaarden, tog sin kongelige Krone af Hovedet, og lagde den for Glob's Fodder.

„Guds Fred og Goddag min Broder!“ raabte Fuur-lands Konge til ham, idet han smilende tog Hjelmen af, og tørrede sin Pande.

„Du seer, hvormegget det er mig om dit Selskab at gjøre, da jeg byder mig selv til Gæst, efterat Du har nægtet at besøge mig. Men hvi tager Du din Krone af? Mig tykkes fast sliig Hilsen er altfor ydmyg.“

„Jeg giver Dig Kronen,“ svarede Alger, „for at Du kan tage den, som Du har taget mit Slot og mit Kongedømme.“

„Tag din Krone, min Broder,“ svarede Glob. „Den er smedet til dit Hoved, og passer bedre der, end ved mine Fodder. Og for at Du kan vide det, saa kommer jeg idag i den Hensigt at give, men ikke for at tage.“

Med disse Ord traal Kongen af sit Belte den Dolk, som Eiler Matten iforveien havde fæstet i hans Løibænk.

„See her bringer jeg Dig en Kniv, som en af dine Følk har glemt i mit Telt inat, hvem det saa er, og nødte vare vi jo til at krybe over Muren, for at naae herind, siden Du har stænget dine Porte for os. Lad mig nu komme til at tale lidt med den Mand, som Kniven hører til.“

„Kniven er min,“ svarede Eiler, og traadte frem for Kongen. „Gud gav dit Liv i min Haand, men jeg skaante Dig, hvorvel jeg har maattet døie Dødt og megen bitter Glende for din Skyld.“

„Og var mit Liv givet i din Haand, Eiler!“ svarede Glob, „og siden Du skaante mig, saa vil jeg forskyde Dig det, som bedst jeg kan; har jeg ikke nok selv at byde, saa skal Alger hjælpe til med. Hvad tykkes Du, min Broder! om Du gav Eiler din Datter, saa vil jeg give Udstyret, jeg tænker nok, at mit Kongerige paa Fuurland kan slaae til for dem, og en Skjælm giver mere end han har. Jeg er en gammel og barnløs Mand, og hvis Eiler vil tage Bod for Blod, saa skal han og Helvig være mine Børn.“

Alger kunde neppe komme til sig selv af Forundring over disse Ord. Han græd af Glæde, idet han slog sine Arme om Glob, og trykkede ham op til sit Bryst, og ligesom Luren klang om Morgenens til Kamp, saaledes klang Skalmien om Aftenen til Dans; thi om Aftenen stod Eilers Bryllup med Helvig. Alle hendes Beilere, Midderne, der havde lovet at hjælpe Alger mod Fjenden, indfandt sig netop tidsnok paa Slottet, for at de kunde komme med til Bryllupsgildet.

Ulle.

Den der rækker bedst
Han favner meest.

I Skanderborg Amt, Dover Sogn, ligger Landsbyen Hjelmstev, kaldet saaledes af en Herremand ved Navn Hjelm, som boede der, og byggede Dover Kirke. Hjelm var en modig Mand, som kan sees af denne Historie, og tillige saa stærk, at han kunde sætte Ryggen ind under sin Hest, og bære den frem og tilbage i Gaarden, uden synderlig Anstrængelse.

I Udkanten af Hjelmstev By boede dengang en rig Gaardmand, ved Navn Ulle, der forødt sine Midler ved Evir og Dobbel. Hans Marker laae udyrkede, hans Kreaturer omkom af Mangel paa Nægt og Pleie, hans Gaard forfaldt mere og mere, men desuagtet vedblev han sit uordentlige Liv, og satte Alting overstyr.

Paa den Maade kunde det ikke vare længe, før Fattigdom indfandt sig, og han blev tvungen til at skille sig ved det ene Stykke efter det andet af sine Jorder.

Ligeoverfor Ulles Gaard boede en Huusmand, som i enhver Henseende var det Modsatte af Naboen. Han havde taget en fattig Pige til Hægte, og leiet sig ind i det lille Sted, hvor han nu boede, men ved Flid og Stræbsomhed forbedredes hans Kaar Mar for Mar, og da Ulle blev nødt til at sælge sine Jorder, købte Paul dem af ham, først fordi de laae ham saa beleiligt, og dernæst fordi de bleve ham tilbudne for en Spotpris.

Efterhaanden som nu Ulle gik tilbage steg Paul i Velstand, og omsider skiftede Lykken saaledes imellem dem, at Paul flyttede ind i Ulles Gaard, og Ulle maatte tage til Takke med Huusmandens.

Nu begyndte han vel at føle Anger over sin uordentlige Levemaade, men det var forspildt, og da det ørkesløse Liv, som han saalænge havde faaet Smag paa, gjorde ham uskikket til alt Arbeide, sank han ned i den største Armød, og maatte gaae i Dagleie hos Poul, for at friste Livet og faae det Nødvendige.

Omendkjøndt ingen Anden end Ulle selv var Skyld i denne Ulykke, og allermindst Paul, saa fattede den forrige Gaardmand dog Nag til ham, fremkaldt af Misundelse over hans gode Lykke. Medens han gik i Tjeneste hos Paul lagde han flere Gange Gift for Kreaturerne, men det blev opdaget, og Paul jog ham bort. Vinteren efter prøvede han paa at stifte Ild i en af Pauls Kornhæsse, der stod i en Toste udenfor Gaarden, men det var ligesom om Borherre havde foresat sig at tilintetgjøre alle den onde Mands Anslag; thi ogsaa dette blev opdaget førend Ulykken var skeet. Ulle kom i Fængsel og sad længe arresteret inde i Skanderborg, men da det ikke vilde lykkes Dommeren, at faae ham til at bekjende Noget, slap han fri igjen.

Kort efter faldt han i en svær Sygdom, og da han følte at Døden nærmede sig, kaldte han sine tolv Sønner hen til sit Leie, og gav dem sin Velsignelse, paa det Vilkaar, at de skulde søge at faae Hævn over Paul.

Børnene, som før de selv kunde domme, bestændig hørte Faderen kaste Skylden for alle hans Ulykker paa Paul,

og som derfor havde fattet Gud til ham, lovede eenstemmig at søge Gævn saasnart Leiligheden gaves. Kort efter døde Ulle.

Nu kan Enhver nok tænke sig, hvilken Opdragelse en Fader, der var saa forfalden og udsvævende, som Ulle, kunde give sine Børn. De følte ingen Lyst til at arbejde, ikke heller havde de lært noget Nyttigt, saa at det kun varede kort, førend de Allesammen førte et Liv, der endnu var langt flattere end Faderens. De beskæftigede sig blot saalænge indtil de havde tjent nogle Penge, derpaa droge de til Kroen, og bleve der Nætter og Dage, til den sidste Skilling var fortæret.

Store og stærke vare de, saa at Enhver af dem kunde udrette ligesaa meget som to andre Karle. Da nu dette ryggesløse Liv havde varet i nogle Aar, bleve de tolv Brødre omsider saa foragtede, at der ikke var en Bonde i Døver Sogn, som vilde have Noget med dem at bestille. Paa engang forsvandt de fra Gænen, og lang Tid gik bort, uden at man hørte det Ringeste til dem. Nogle sagde, at de vare gaaede tilsøes, Andre paastode, at de havde ladet sig hverke til Kongens Tjeneste, men der var alligevel Ingen, som vidste rigtig Bested herom.

Paul vedblev imidlertid at arbejde sig fremad, som han havde begyndt. Fra tidlig Morgen til langt ud paa Aftenen færdedes han paa Marken, var selv tilstede overalt, og tog Haand i med, hvor det gjordes nødigt, og det varede ikke længe førend man ansaae ham for den meest velhavende Gaardmand i hele Sognet, hvilket han i Virkeligheden ogsaa var.

En Aftenstund i Efteraaret, da Paul var alene hjemme med sin Kone og en Pige, fordi hans Folk vare dragne op til Skanderborg Marked, kom der en Brydemand kjørende, og bad om Huusly Natten over, fordi Veien ikke var god at finde i Mørke, og det nærmeste Krosted langt borte. Han fik Lov til at sætte sine Heste ind i Stalden, men Vognen blev staaende i Tøften udenfor Gaarden.

Paul bød Brydebandleren ind i Stuen, og gav sig i Samtale med ham, medens de spiste Aftensmad.

Der laa noget Lumskt og Skjelende i den Fremmedes Ansigt. Desuden forekom det Paul, som om han tidligere havde seet ham, uden at han dog i Diebliffet kunde erindre sig hvor. Da det blev Sengetid, reiste Brydemanden sig for at gaae til No, han takkede Paul for den Berværtning han havde nydt, og bød ham Farvel, da han vilde kjøre tidlig bort om Morgen.

Paul gik i Seng med en vis Mistanke om, at hans Gæst var en Anden, end den han udgav sig for.

Nu traf det sig saaledes, at de den følgende Morgen skulde slagte Svin hos Paul, og at Pigen blev oppe om Natten, for at have Vandet kogt førend de begyndte at slagte.

Da hun gik ud i Tøften, for at hente Brænde til Gruedelen forekom det hende, som om Nogen talte i Brydemandens Vogn. Hun listede sig nærmere, og hørte nu tydelig en Stemme sige:

„Det varer længe inden vor Broder giver os Tegn til at stige ud.“

„Ja vi faa se at vente til Tiden kommer,“ svarede en Anden, „destomindre ville de mærke til os, inde hos Pauls

Jeg tænker nok, at vi skulle synge ham saadan i Søn i Nat, at han aldrig vaagner mere."

"Ja, og med det samme tage vi alle hans Penge og hæerne vor Fader," sagde den Første.

Pigen kunde neppe tilbageholde et Skrig af Skræk over det hun her fik at høre, men hun besindede sig strax, og listede sig ligesaa sagte tilbage igjen, som hun var kommen. Derpaa løb hun over og vækkede Naboen, fortalte ham Alt, og fik ham til at følge med sig. Førend de kom ud til Toften, havde de allerede lagt en Plan, og Pigen sagde, saa høit, at det kunde høres i Bognen:

"Den fremmede Brydmand bad mig før han gik i Seng om, at hans Bogn maatte staae i Tørveir i Nat, vil Du ikke hjælpe mig med at trække den ind i Porten."

De trak nu Bognen hen paa en Brink i Toften, nederfor hvilken der var gravet et dybt Kjer til Pauls Wender og Gjæs. Da de havde faaet den op paa Brinken, væltede de den ud i Kjøret, hvor den strax sank tilbunds.

Man hørte et svagt Skrig fra Bognen, idet den sank, derpaa blev Alt stille, og den tunge Vægt, som laa ovenpaa, hindrede dem der havde været skjulte imellem Potterne, i at arbejde sig op over Bandet, saa at de omkom paa den ynkeligste Maade.

Da dette Værk var udført gik Pigen og Naboen tilbage til Gaarden, og stillede sig hver med en stor Knippel i Haanden udenfor den foregitne Pottemand's Kammer. De hørte ham rumstere derinde. Lidt efter blev Døren sagte lukket op, og den Fremmede traadte ud.

Han havde en Blændlygte i den ene Haand og en stor

blant Kniv i den anden. Han gik henimod Kammeret, hvor Paul og hans Kone laa og sov, og der kunde ikke længer være nogen Tvivl om hans syndige Hensigt. Da han var kommen et Par Skridt bort, hævede Naboens sin Knippel, og gav Røveren et saadant Slag i Hovedet, at han styrtede næsegruis til Jorden. Derpaa kastede de sig over ham, og først efterat dette var udført, gjorde de Ansstrig, og vækkede Paul.

Gaardmandens Taknemlighed kjendte ingen Grændser, da han kom til Kundskab om, at han alene havde Pigens Hengivenhed og Mod at takke for sin Frelse.

Røveren laa i sit sidste Mandedræt, paa Grund af det voldsomme Slag, som Naboens havde givet ham i Hovedet. Han forbandede Paul, og døde med Trudsler om en blodig Gjengjeldelse.

Den følgende Morgen blev Vognen med stor Møie draget op af Kjæret, tilligemed fire druknede Mennesker, som havde været skjulte i et Afslukke mellem Vognfjælene, og hvorover Leergryder, Potter og Fade igjen vare blevene stablede.

Først nu gjenkjendte Paul de Døde.

Han var glad og taknemlig over sin Redning, men af og til vaagnede der dog en vis Frygt i ham, naar han tænkte paa, at der endnu vare syv af Ulles Slægt tilbage, som sikkert ikke meente ham det bedre end de Dræbte. Samme Dag lod han gaae Melding til Fogeden om det Passerede, og blev allerede i det første Forhør sagt fri for al Tiltale, som den, der blot havde øvet lovlig Selvtægt.

Der gik atter nogle Aar bort, hvori Paul hverken hørte eller saa det Mindste til Ulles Sønner, da hans Nægter en

Morgenstund kom hjem og fortalte, at alle de Køer, som havde staaet ude om Natten, laae dræbte paa Marken, med saa tydelige Spor af Overlast, at man ikke kunde være i Tvivl om, at det jo var skeet af en skadesro Fjende. Paul klagede til Fogeden, og der blev strax sendt Bud ud i flere Retninger, for om muligt at komme paa Spor efter Opbavsmændene til denne Handling; men al anvendt Umage var forgæves.

Omtrent otte Dage senere, havde Paul, da det just var Pindse Helligdag, tilladt sine Folk at gaae i Dover Kirke. Han selv derimod blev hjemme hos Konen, som var syg og sengeliggende. Strax efterat Folkene vare gaaede bort, kom der en fattig Staader ind i Gaarden, og bad om en Skilling og et Stykke Brød i Guds Navn. Paul gav ham begge Dele, og satte desuden et godt Maaltid frem paa Bordet. Da Staaderen havde spist og druffet saameget som han vilde, rejste han sig op, takkede, og sagde:

„Siden Du nu har været god imod mig, saa vil jeg ogsaa gjøre Dig en Tjeneste, Paul, og lade Dig vide, at naar Gudstjenesten begynder, og alle Folk ere gaaede op i Dover Kirke, saa vil Ulles syv Sønner komme herind i din Gaard, for at slaae Dig ihjel, og tage dine Penge.“

„Hvoraf veed Du det?“ spurgte Paul, i høi Grad for-
skrækket.

„Na jo,“ sagde Staaderen, „Kromanden i den næste By havde igaar givet mig Lov til at sove ude i Halmen, som laa i hans Hestestald. Da jeg vaagnede imorges kom de syv Brødre ridende til Kroen, og gjorde Aftale om Over-

faldet inde i Stalden, uden at ane, at jeg kunde høre ethvert Ord de sagde."

Efterat Staaderen havde fortalt dette bad han Farvel, og gik sin Vej.

Paul stod nogle Diebliske raadvild, og eftertænkte hvorledes han skulde befri sig fra Faren, som truede ham. At løbe op til Kirken og kalde Folk tilhjælp, fandt han ikke raadeligt, eftersom Røverne kunde komme medens han var borte, og dræbe den søge Kone. Heller ikke var der et Menneske i Byen, som kunde yde ham nogen Bistand.

Strax efter horte han Hestetræd paa Veien bag Gaarden. I den Tanke at det var Røverne, befalede han sig Gud i Bødd, og beredte sig paa at kæmpe for sit Liv.

Men Rytteren der kom var Herremanden Hjelm, som vilde op til Heimesse i Dover Kirke, og drog syngende henad Veien. Paul gik ud til ham, med sin Hue i Haanden, flagede sin Nød, og bad Herremanden gjøre en god Gjerning, og tage ind til ham.

"Ja nok," svarede Hjelm. "Jeg har hørt Tale om Dig Paul, og Du fortjener, at man giver Dig en Haandsrækning. Nigtignok havde jeg tænkt at synge en Psalme i Formiddag, og ikke at slaas, men igruunden holder jeg dog mere af det Sidste end af det Første, og derfor bliver jeg her. Træk min Hest i Stald, Paul, og lad os saa faae Lidt at leve af, for man maa synge Psalmer fastende, men slaas mætt."

Hjelm gik nu ind i Stuen, og Paul dækkede Bordet med det Bedste Huset formaaede. Herremanden gav sig til at spise, men Bønden stod op paa Glambullet i Taget, og saae ud over Veien, for at gjøre Ansfrig naar Røverne kom.

Da han havde staaet noget, raabte han, at der kom syv velbevæbnede Mænd ridende oppe paa Bakken.

„Naa, det er godt,“ sagde Herremanden, og vedblev at spise.

Lidt efter sagde Paul, at han i de syv Mænd gjenkjendte Ulles Sønner, og at de kom anført i fuldt Trav lige mod Gaarden.

„Lad dem kun komme,“ svarede Herremanden, „gaae blot ud og luk Døren ilaas, for jeg har ikke spist mig rigtig mæt endnu.“

Paul adlød i største Hast, stængede Dør og Port, og neppe havde han gjort dette, førend de syv Røvere omringede Huset. Da de fandt alle Indgange spærrede, bankede de paa, og udstødte frygtelige Trudsler mod Paul, hvis han ikke strax lukkede op. Herremanden lod sig ikke anfægte heraf, han sad ved Bordet og spiste saa roligt, som om Røverne slet ikke havde været tilstede. Paul bønfaled ham med grædende Stemme om at komme til Hjælp.

„Lad dem blot vente lidt,“ sagde Hjelms. „Du har jeg spist, men jeg skulde ogsaa have Noget at drikke, og holder meget af Madro.“

Røverne bankede atter, og heftigere end før.

„Du kommer jeg,“ raabte Herremanden. „Gaae ud og luk Døren op, lille Paul, og kom saa ind til mig igjen, det hurtigste Du kan.“

Paul mægtede neppe at gaae, saa bange var han. Imidlertid tog han dog Skaaden fra Døren, og løb bort idet Røverne styrtede ind. De studsede vel nogle Diebliske, ved at finde To istedetfor Een i Stuen, især da de saae

Herremanden staae for dem med dragen Sabel, og beredt til Kamp. Stolende paa deres Overmagt styrtede de dog frem, og søgte først at gjøre det af med Hjelm. Men her havde de fundet deres Overmand; thi den heftige Kamp, som nu begyndte, varede kun nogle faa Minuter, og da den var endt, laae Høverne som syv blødende Lig paa Gulvet.

„See nu har jeg betalt min Frokost,“ sagde Hjelm, idet han stak sit Sværd i Skeden, og red bort, fulgt af den lykkelige Bondes Velsignelser.

Poul var nu befriet fra alle sine Fiender, og levede siden den Dag i uforstyrret Lykke.

Men Hjelm tilstod selv, at han aldrig havde bestaaet nogen Kamp saa haard, som den med Ulles Sønner, og til Erindring herom, lod han sit Sværd ophænge i Ring Kloster, efter at have ladet følgende Ord indgrave paa det: „Hoc nocuos hostes septem necat ense vir unus.”

Dette Sværd bragte Herluf Trolle siden fra Klosteret over til Herlufsholm, hvor det endnu findes.

Den gamle Egtemand.

Hvad Man sover sig fra
Skal man vaage sig til.

Bed Færgestedet Snoghei, der efter Sagnet skal have faaet sit Navn af Megner Lodbroks Søn, Sigvard Snogsie, laa engang et stort Herreslot. For ikke mange Aar tilbage saaes endnu Spor af Ruinerne, men disse ere senere forsvundne, og man har bygget en Kalkovn over Tomten.

Paa dette Slot boede engang en Herremand ved Navn Toste. Han var gammel og graahaaret, men dog endnu en rask og rørig Mand af sin Alder, med en kraftig og bestemt Villie, modig og frygtløs i Farer.

Toste havde aldrig været gift, hans Ungdom var gaaet bort i Krigen, og efterat der var bleven Fred i Landet reiste han hjem til sin Gaard paa Snoghøi, hvor han tilbragte Tiden i Selskab med sine Naboer.

En af disse holdt Toste især meget af. Det var Niels Brok, Herre til Hindsgavl Slot, paa den anden Side Middelfart Sund.

Brok og Toste vare næsten bestandig sammen. De omgiktes som Brødre, og Ingen havde nogensinde hørt dem skifte et uvenligt Ord med hinanden.

En Dag sagde Brok til Toste:

„Siden vi nu have kjendt hinanden i saa lang Tid, og bestandig ere komne godt ud af det, saa synes mig, at vi skulde knytte vort Forbund endnu fastere, og jeg vil derfor give Dig min Datter Ellen til Ægte, siden jeg mærker, at Du har et godt Die til hende.“

„Dit Tilbud er Tak værdt,“ sagde Toste, og trykkede den Andens Haand. „Men troer Du ogsaa, Broder Niels, at din Datter, som er ung og smuk, skjætter om at faae en saa gammel Mand, som jeg er, til Ægtemage? Folk tale desuden om, at hun har et godt Die til den unge Ridder Hjort fra Odense.“

„Na, bryd Dig blot aldrig derom,“ svarede Brok, „Ellen skatter Mandomsdaad og Hæder høiere end et glat Ansigt. Hvis Du derfor synes om mit Forslag, saa vil jeg tale med

hende i Aften, og imorgen kommer Du selv over til Hinds-
gavl, og beiler til Pigen."

"Vel gjør jeg det," svarede Toste, „jeg har altid syntes
godt om Ellen, og blot dulgt mine Følelser af Frygt for et
Afslag."

Det skete da efter Aftalen. Niels Brok drog hjem, og
underrettede sin Datter om, at hun den næste Dag kunde
vente Tostes Frieri, og bad hende om at give Beileren et
gunstigt Svar.

Hu forholdt det sig i Virkeligheden saaledes med Ellen
og Ridder Hjort som Toste fortalte. Ikke blot at de to unge
Mennesker syntes godt om hinanden, men de havde endog
uden Forældrenes Vidende hemmeligt trolovet sig, og ventede
kun paa et gunstigt Dieblisk til at underrette Niels Brok her-
om. Derfor kom denne Tidende om Tostes Frieri meget
ubeleiligt. Imidlertid vovede Ellen af Frygt for sin Faders
Brede ikke at tale om det Forhold hun stod i til Hjort.
Hun svarede blot med Udflugter, og angav den store Forskjel
imellem Tostes og hendes Alder, som Grunden hvorfor hun
ikke syntes om ham. Men Brok lod sig ikke nøie hermed,
han befalede hende tilsidst, efterat alle hans Bønner havde
været frugtesløse, at hun skulde give Toste et gunstigt Svar
paa hans Andragende. Ellen græd, og bad for sig, men det
hjalp ikke, og da den næste Dag kom, aftarrede hun sine
Taarer, hørte roligt paa Tostes Frieri, og gav ham et saa
gunstigt Svar, som han kunde ønske.

Eiden den Dag syntes der at være foregaaet en stor
Forandring med Ellen. Tidligere havde hun, selv i sine Glæ-
der, været stille og rolig, nu derimod blev hun heftig og

støiende, hun jublede og sang saalang Dagen var, og viste sig venlig og forekommende hvergang Toste kom til Hindsøavl. Men der var noget Unaturligt og Paataget i hendes Glæde, som imidlertid hverken Brof eller Beileren anede.

Ikke heller kom Faderen til Kundskab om det Forhold, som havde fundet Sted imellem Ellen og Hjort førend hendes Forlovelse med Toste. Alt gik efter Ønske, og Niels Brof var en lykkelig Mand, men Toste var i sine egne Tanker endnu lykkeligere. Hjort vedblev at komme paa Hindsøavl. Han søgte vel at vise sig munter og oprømt som før, men det vilde ikke lykkes ham saa godt som Ellen, man saa tydeligt den Umage han gjorde sig for at deeltage i de Andres Latter og Spøg, eller for at synes en ligegyldig Tilskuer, naar Ellen nærmede sig Toste med Venlighed.

Det var om Vinteren at Ellen blev forlovet. Faderen bestemte hendes Bryllup til næste Foraar.

Tostes og Niels Brofs Venner kom nær og fjernt fra op til Hindsøavl, for at være tilstede ved Bielsen. Paa Bryllupsdagen indfandt alle Omegnens Bønder sig i Kirken, der var pyntet med Bøgeløv og Krands af Foraarsblomster. Solen skinnede ind af de smaae Ruder, og udenfor sad Svalen og sang, og betragtede den usædvanlige Larm og Livlighed som var udbredt omkring den. Efter alle Omstændigheder tegnede det til, at Toste vilde faae Lykke i sin Ægtestand.

Dovre paa Snoghøi var Slottet allerede for længe siden istandsat til den unge Frues Ankomst. De Værelser hun skulde behøve vare betrukne med kostbare Tapeter. Toste havde anskaffet Alt hvad han troede der kunde være hende behage-

geligt. Haugen var beplantet med mange sjeldne Blomster i Stalden stod en smuk abildgraa Hest, som Toste selv havde tilredet for hende; fortsagt, Ellen maatte være meget unøisom, hvis hun ikke skulde finde sig tilfredsstillt ved saamange Tegn paa Opmærksomhed.

Da Bryllupstoget om Aftenen efter Nielsen drog tilbage til Hindsgavl, var Veien oplyst med Fakler og Glædesblus. I Slotsgaarden larmede Bønder og Svende. Niels Brok havde ladet et stort Njedsfad bringe op af sin Kjelder til dem.

Sildig om Natten fulgte alle de indbudne Gæster det nygifte Par over Sundet til Snoghei. Ridder Hjort var iblandt dem, han havde deeltaget i Festlighederne, og hvor tung end Sorgen var, som han følte ved at see den han elskede blive forenet med en Anden, saa fulgte han dog sit Hjertes Følelser saa godt, at Ingen mærkede det Mindste.

Da Bryllupstoget havde naaet Land ved Snoghei, og Enhver tog Afsked med Toste, under mange Lykønskninger, gik Hjort hen til ham og sagde:

„Husk paa, at lifligst Rose har skarpest Torn!“

„Tak for dit Raad, Ridder Hjort!“ svarede Toste. „Jeg skal erindre det.“

Han tog sin Brud under Armen, og førte hende ind i Slottet.

Nu var Ellen Huusfrue paa Snoghei.

Der gik omtrent et Aar, hvori Intet forandrede sig. Toste og Niels Brok besøgte hinanden jævnligt og vedbleve at være ligesaa gode Venner som forhen. Det Held Alle havde spaaet Toste paa hans Bryllupsdag, syntes ogsaa at gaae i Opfyldelse. Han ansaae sig selv for den lykkeligste

Ægtemand. Ellen alene var efter sit Bryllup bleven mere bleg, og mindre munter end før, men Ingen lagde Mærke hertil.

Da Toste havde været gift lidt over et Aar, lod han en Dag sin Hest sadle, tog Afsked med Ellen, og sagde til hende, at nu vilde han ride op til Viborg Ting, og at han ikke kom tilbage før om otte Dage.

Det var langt ud paa Efteraaret, og Mørket faldt tidligt paa.

Do Dage efter Tostes Bortreise kom der om Aftenen en Rytter langs med Stranden fra Eritse, ned til Snoghoi. Hans Skikkelse var gjort ukjendelig ved en stor Rejsekappe, og han havde en bredskygget Hat trykket dybt ned over Dinene, saa at ogsaa det Meste af Ansigtet var skjult. Da han kom til Snoghoi, bandt han sin Hest ved et Træ, aabnede Haulgelaagen, og listede sig ubemærket op paa Slottet. Her var Alting roligt, man saa ikke et Lys i den hele Bygning. Ogsaa i Ellens Bærelse var det mørkt og stille. Men Rytteren lod til at vide god Besked med Leiligheden, han listede sig igjennem alle Bærelser, og lyttede endelig nogle Diebliffe udenfor et Kammer, hvori Ellens Terne boede. Sagte aabnede han strax efter Døren, fandt Ternen indslumret i en Stol ved Siden af Kaminen, og Lysen nedbrændt i Stagen. Han gik hen og vækkede hende. Pigen udstødte et Skrig, ved at see den Ubekjendte staae for sig, men Manden befalede hende at være rolig, og spurgte hvor Ellen var.

„Min Frue maa vel være i sine Bærelser,“ sagde Pigen stammende.

„Nei,“ svarede Manden, „Du veed vist bedre Bæst, thi jeg har været derinde, og ikke fundet hende.“

„Jeg veed ikke hvor hun er gaaet hen,“ sagde Pigen, rystende af Angest.

Den Ube kjendte brast i en haanlig Latter, idet han svarede:

„Du vil vide det, og fortælle mig det Altsammen, i kortere Tid, end Du behøver for at læse dit Fadervor.“

Med disse Ord tog han Pigen i sine Arme, og bar hende op paa Taarntinden. Pigen udstødte et Skrig, men Manden agtede ikke derpaa. Han bar hende op ad de høie Bindeltrapper. Da de vare komne op paa Taarnet, satte han hende ud over Rækværket og sagde:

„Fortæl mig nu hvor Ellen er, og hvad hun tager sig for paa denne Tid, eller bed Gud om Naade for din Sjæl; thi hvis Du ikke aabenbarer mig Alt, saa styrter jeg Dig ned fra Taarnet.“

Den ullykkelige Terne græd og bad for sig, men det hjalp ikke. Manden gjentog sin Befaling, og da hun mærkede, at der ikke var Andet for, end at sige Sandheden, saa fortalte hun omsider, at hendes Frue var tagen bort fra Slottet.

„Hvor tog hun hen?“

„Til en lille Fisserhytte nede ved Gritso,“ svarede Pigen.

„Hvad gjør hun der?“

„Hun venter Ridder Hjort.“

„Er det første Gang de mødes?“

„Nei.“

„Naar var den første Gang?“

„Otte Dage efter hendes Bryllup.“

„Hvormange af Folkene har hun gjort til sin Fortrolige ved disse Møder?“

„Ingen uden mig.“

„Hvorfor fortalte Du aldrig din Herre Noget herom?“

„Fordi jeg ikke vovede det,“ svarede Pigen, „og fordi jeg vidste, at min Frue og Ridderen havde elsket hinanden, og trolovet sig, længe førend hun kom herover til Snoghøi.“

„Er Alt det sandt, som Du her har fortalt?“ spurgte den Ubekjendte

„Ja!“ svarede Pigen grædende, „jeg vil give min Himmerigspart paa ethvert Ord.“

„Eiden Du er den Eneste, der kjender Tostes Skam,“ sagde den Fremmede, „saa lov mig ogsaa, at bevare den i Taushed.“

„Ja, det lover jeg hellig og dyrt. Aldrig skal der komme et Ord over mine Læber af hvad jeg har fortalt Eder.“

„Nei, det troer jeg gjerne,“ svarede Manden. „Men siden den menneskelige Villie er saa svag, og man ikke altid kan holde hvad man lover, saa vil jeg, at Hemmeligheden skal dø med Dig.“

Idet han talte saaledes gav han Slip paa Pigen, og hun faldt fra Taarnet ned i den dybe Sø. Manden bøiede sig ud over Rækværket, han hørte den Ulykkelige udstøde et gjennemtrængende Skrig, saa de Bølgerne aabne sig, og atter lukkes over hende, idet hun sank. Han bævede sin knyttede Haand truende imod den Kant hvor Fisserhytten laa, og hvistede med en Stemme, der skjælvede af Bredde og Maseri:

„Nu til hende.“

Derpaa gik han ud af Slottet, igjennem Haugen, steg atter tilhest, og jog i fuld Karriere ned ad Beien til Gritsø.

Denne Landsby, der nu ligger ude paa aaben Mark, i Nærheden af Lillebelt, har før været omgiben med en stor Skovstrækning, der begyndte ovenfor Snoghøi, og først op-
hørte i Hannerup, ved Fredericia. Fiskerhusene var opførte langs med Strandbredden, det ene i Nærheden af det andet, saa at den Fremmede ikke havde let ved at finde det han søgte. Imidlertid begunstigede Tilfældet ham, thi da han red ned igjennem Skoven, vrinskede en Hest i Nærheden, han fulgte Lyden, og listede sig ubemærket ind i Dykningen, som de tætte Buske dannede.

Her fandt han en Svend, staaende hos to opsadlede Heste, den ene af disse var en Gave fra Toste til Ellen paa hendes Bryllupsdag. Den Ubekjendte traadte hen til Svenden, lagde sin Haand paa hans Skulder, slog den store Rytterkappe tilside, og sagde:

„Kjender Du mig,“

„Ja, Ridder Toste!“ svarede Svenden. „Jeg kjender Eder. Vorherre holde sin Haand over dem, der have bragt Eder til at tage fra Snoghøi saa filde.“

„Hvor er din Herre?“ spurgte Toste.

„Det gjælder mit Liv, hvis jeg røber det,“ sagde Svenden.

„Nei!“ svarede Toste, „siig heller, at det gjælder din Død hvis Du tier.“

„Ridder Hjort er i Hytten hist nede, lige foran os.“

„Naar venter Du ham tilbage?“

„Han kommer sikkert ikke saasnart denne Gang,“ svarede Evenden.

„Det siger Intet,“ sagde Toste, „jeg har Tid til at vente paa ham, men først skal Du følge med mig.“

„Hvem skal saa passe Hestene?“ spurgte Evenden.

„Følg med,“ gjentog Toste utaalmodig, „vi kunne jo binde dem ved et Træ medens vi ere borte.“

Evenden vovede ikke at gjøre flere Indvendinger, han bandt Hestene, og fulgte Ridderen, der vedblev at gaae foran ham, indtil de omsider Begge forsvandt i Skovens Mørke.

Lidt efter saae man tre Mænd gaae ned til Stranden. To af disse steg i en Baad og roede over til Fyen, men den Tredie, som var iført Evendens Klæder, blev staaende paa Strandbredden, og saae efter de Bortseilende.

Da Baaden endelig forsvandt over paa den modsatte Bred, gik han tilbage til Hestene. Han maatte vente længe paa sin Herre denne Nat, først henimod Morgengry kom to Skikkelse ud af Fiskerhytten, begge indhyllede i mørke Kapper. Det var Ridder Hjort og Ellen.

Ellen lænede sig op til Hjort, der havde slynget sin Arm om hendes Liv. Da de kom til Hestene, hjalp Ridderen Ellen op i Saddelen. Hun rakte ham sin hvide Haand, og sagde:

„Imorgen Nat gryer atter en Dag for os.“

„Jeg tæller Timerne dertil,“ svarede Hjort.

Ellen red bort, og forbad sin Elsker at ledsage hende. Da den unge Ridder blev alene, vendte han sig imod Evenden med de Ord:

„Du til Hest, min brave Espen! Har jeg ladet Dig vente

længe denne gang, saa skal Du ogsaa faae din Belønning derfor. Men hvi tier Du saa kvær i Nat?..

„Medens jeg stod alene herude i Skoven ved Hestene, randt mig bestandig det Ordsprog i Hu, som I sagde til Ridder Toste, den Nat hans Bryllup stod med Jomfru Ellen paa Hindsøgarl,“ svarede den Anden.

„Hvad var da det for et Ordsprog?“ spurgte Ridder Hjort i en mumler Tone.

„Lifligst Rose har skarpest Tørn!“ raabte den Anden, og stødte Hjort en Kniv i Brystet.

Ridderen sank til Jorden med et qvalt Skrig. Men Toste, den foregivne Svend, brød ud i en hoi og gjennemtrængende Latter, og red sin Bei, i samme Retning, som nylig Ellen havde taget.

Næste Morgen gik der en Baad over fra Snoghei til Hindsøgarl med Toste og Ellen. Ingen af dem talede et Ord til hinanden under Overfarten, og Esolfene bleve forbausede ved at lægge Mærke til den overordentlige Blegthed i Ellens Ansigt. Da de kom til Land, tog Toste sin Hustru under Armen, og gik op til Niels Broks Slot med hende.

Dagen efter vendte han alene tilbage, og der var Ingen som enten saae eller hørte det Ringeste til Ellen senere.

De forskjelligste Nygter opstode om Grunden til hendes Forsvinden, men man vidste ikke noget Bestemt herom.

Toste og Niels Brok vedbleve derimod at være Venner som tilforn, og omgikkes hinanden lige til deres Død.

Brudekammeret.

Tidt ræffe de Smaae
Der hvor de Store ei naae.

I Hind Herred, Ringkjøbing Amt, ligger Lindholm, der i gamle Dage var en befæstet Herreborg og tilhørte Midder Urne. Dens Mure og Volde ere siden blevene jevnede med Jorden, en lille, neppe synlig Fordybning betegner Stedet, hvor Borggraven gik. Der hvor nu den nøgne Hede strækker sig, laa dengang en stor, mørk Egeskov, af hvis Rodder man finder talrige Spor overalt i Moser og Tørregrave. Istedeffor Brokfuglen, som nu skriger mellem Lyngen, bladede dengang Hjortene, medens de i talrige Flokke strøge hen over Engen, eller soledede sig paa de aabne Steder, inde imellem Træerne.

Fordum blev ogsaa denne Egn jævnlig besøgt af Natmænd eller Tater, der kom nede fra Thyssland, og ernærede sig ved Tyveri, ved at spaa, vise igjen og andre hemmelige Kunster. Loven havde erklæret disse Mennesker for uærlige og fredløse, og de vare en stor Landeplage for de Egne, som hyppigst bleve besøgte af dem. Bønderne frygtede i den Grad deres Nærværelse, at de satte Fødevarer udenfor deres Gaarde i smaae Potter, saasnart Natmændenes Skalmeyer eller Tverfloiter lode sig høre i Landsbyen. Oppe paa Herregaardene vovede de sig derimod kun sjældent, især havde de en stor Respekt for Midder Urne, der undertiden gjorde Klapjagt paa dem med Jægere og Hunde, og fældede dem, som om det havde været Wildt han jog.

En Sommeraften saa man to Mænd komme ridende paa Landeveien der fører ned til Lindholm, fra Nabbjerg og Thimgaard. Den Ene var klædt i en grøn Trøje og gule Hjorteskinds Buxer. Paa Hovedet havde han en Hat, hvori der sad en stor Urfuglesjjer. Den Anden var en halvvoren Dreng; hans pjaltede Klædning, sorte Klædning og sydlandfke Træl betegnede ham som en Natmand. Han sad foran Jægeren, der havde spændt ham fast til sig ved et Læderbelte, for at hindre ham i at smutte bort, førend de kom til deres Bestemmelsessted.

„Det er dog Synd og Skam af Jer, Thorsten!“ sagde Tateren, idet de nærmede sig Lindholm Skov, „at volde mig i Ulykke for den Smule Høne jeg stjæl, især da jeg ikke engang fik den med mig.“

„Na Snak,“ svarede Jægeren, „jeg har truffet Dig i min Moders Gaard, isærd med at stjæle Høns, og Du skal undgælde derfor.“

„Det kan hændes sig, at I selv kommer til at undgælde derfor,“ sagde Tateren. „Jeg siger det ikke for at skræmme Jer Thorsten, især da jeg veed, at I er en modig Mand, men hvis vore Folk erfare, hvor grumt I har handlet mod mig stakkels Dreng, saa dye de sig ikke førend de faae Hævn, og det kan nok træffe sig, at I hører den røde Kof gale paa eders Moders Huus, naar I mindst venter det.“

Denne Trudsel gjorde et stærkt Indtryk paa Jægeren, han red nogle Dieblikke i Tausshed førend han svarede:

„Men jeg kan jo ikke engang lade Dig slippe, Du Djevvelunge! selv om jeg endog vilde, for Bønderne i Landsbyen

saae at jeg greb Dig, og kunne forflage mig til Ridderen, hvis jeg lod Dig løbe."

"Na, I behøvede endelig heller ikke at give mig fri," svarede Taterdrengen. "Hvis I blot vilde lade være at sætte efter mig dersom det lykkes mig at komme fra Eder. Lov mig det gode Hr. Thorsten! Det skal være til eders egen Gavn; der er Ingen, som har gjort en af vore Folk Godt, uden at det jo er blevet ham forskyldt."

"Ja det kan jeg sagtens love Dig," svarede Thorsten leende; "for hvordan vil Du vel bære Dig ad med at slippe bort, hvis jeg ikke selv løser Beltet?"

Kanslee det dog lod sig gjøre," svarede Drengen, og med disse Ord gav han Slip paa Jægerens Belte, som han i Samtalens Løb uformærket havde faaet Leilighed til at skjære igjennem, saaledes at han blot holdt det sammen med Haanden.

I samme Dieblis lod han sig glide ned under Halsen af Hesten, og sprang over Grøften, ind i Heden.

Jægeren blev holdende, maaløs af Forundring over Drengens Vistighed. Da han endelig saae hvorledes Alt var gaaet til, betænkte han sig paa, om han skulde sætte efter den Undvegne, eller lade ham løbe, men inden han havde fattet nogen Beslutning var Taterdrengen allerede forsvunden ovre i Heden, og vedblev at løbe, idet han dukkede sig ned mellem Lyngræsene. Thorsten gav sig derpaa til at lede efter Beltet, men ogsaa dette var forsvundet.

Drengen havde nemlig lagt Mærke til det store Sølvspænde, der var fastsyet i Beltet. Idet han flygtede tog han begge Dele med sig.

Da Thorsten kom dybere ind i Skoven saae han en

Rytter, der ligesom han tog Beien opad mod Lindholm.
Det var Kjøgemesteren paa Slottet,

„Godaften Valle! sagde Jægeren, og lettede paa sin
Sue. „Vi to skulle vel den samme Bei kan jeg tænke, og
hvis I synes om det kunne vi følges ad.“

„Ja nok!“ svarede Kjøgemesteren. „Man maa skjønde
paa eders Selskab, siden I er saa kostbar med det. Før
kom I endda ikke saa sjældent over til os, og kunde under-
tiden sidde hele Dage inde hos mine Fruentimmer, og
fortælle dem Historier, medens de spandt. Ja tilsidst kom I
saa hyppigt, at det gav Anledning til Folkesnak, og der var
saamænd dem som sagde, at I havde et godt Die til min
Datter Birthe.“

„Skam faae Folks Tunger,“ gjenmælede Jægeren. „Aldrig
skal Nogen med Rette kunne sige mig paa, at jeg hemmelig eller
aabenbar har givet Anledning til Slegt. Jeg tænker at En-
hver er god for sig, og eders Datter Birthe er vel saa hø-
visk og ærbar en Jomfru som Nogen, men hun og jeg passe
dog ikke for hinanden.“

„Ja, hvorfor ikke det?“ spurgte Kjøgemesteren. „Gud
fri mig fra at paanøde Eder min Datter, men i Stand og
Alder tykkes mig dog at I ere saa temmelig lige; tilmed har
Naadigherren lovet Birthe et godt Udstyr.“

„Ja dertil har Naadigherren vel sine Grunde,“
svarede Jægeren med et spodsk Smil.

„Hvad mener I!“ raabte Valle, blodrød i Ansigtet.

„Jeg mener naturligviis, at det ikke er mere end billigt,
at Ridder Urne forskylder Eder den Trost og Hengiven-
hed, som I altid har vilst imod ham.“

„Naa, og hvorfor skulde saa Birthe og I ikke kunne passe til hinanden?“ spurgte Kjøgemesteren forsonet.

„Fordi vi ikke ligne hverandre i Sind og Tænkemaade,“ svarede Jægeren. „Eders Kone er tilaars som I selv, Hr. Kjøgemester! Birthe er vant til at have sin egen Billie, og jeg holder ogsaa af at have min. I veed nok hvad Ordsproget siger: to Herrer i eet Slot, forliges sjelden godt.“

„Na det er neppe den rette Grund, Jæger Thorsten,“ svarede Palle. „I burde heller sige, at I er bleven kjed af Birthe, og har faaet høiere Tanker. Men tag Eder i Vare Thorsten. Hvor gammel jeg end er, saa har jeg dog unge Dine, og seer nok hvorledes I gaaer og sledsker for Naadigherrens Datter, den unge Frøken Karen. Siden I nu har givet mig et Ordsprog, saa vil jeg give Eder et igjen: Høit at flybe, har dybt at falde. I stede Eder det til Minde Herr Thorsten!“

Da Kjøgemesteren havde sagt dette vare de komne til Slotsbroen og rede hver til sin Side ind i Gaarden.

Men Toste traf taus og grundende paa den Andens Ord sin Hest ind i Stalden.

Nu bliver det at fortælle, at Jægeren virkelig stod i det Forhold til Urnes Datter Karen, som Kjøgemesteren omtalte. Thorsten havde kjendt den unge Frøken fra hendes Barndom. Vel stod han i Stand og Vilkaar langt under hende, saa at der ingen Udsigt var til at Ridder Urne nogensinde vilde give sit Minde til deres Forening, men derimod var Thorsten det smukkeste Menneske paa hele Godset, og derfor fæstede Karen, ung og letsindig som hun var, først Godhed og siden Kjærlighed for ham, de holdt Sternemøder med hinanden i

Haugen og i Skoven, og troede som alle andre hemmelige Elskende, at deres Forhold var skjult og ubekjendt, paa samme Tid Alverden dog vidste Bessked om det.

Urne var maaskee den Gnesten, som endnu ikke havde nogen Anelse om Karens Forhold til Thorsten. Deels dristede sig Ingen paa Gaarden til at omtale det for ham, deels stod Thorsten sig saa godt med Folkene, at de ikke nennede at styrte ham i Ulykke. Han vedblev af den Grund uforstyrret at see og tale med Karen, og nød sin unge Kjerlighed's Lykke.

En Dag i Eftersommeren kom en Slægtning af Fruen fra Hovedstaden, for at besøge Urnes. Strax efter hendes Ankomst hed det nede i Borgestuen, at den Fremmede havde faaet Tilladelse til at tage Karen med naar hun rejste bort, for at den unge Frødens Opdragelse kunde blive fuldendt ved Kongens Hof.

Dette Budskab var et Tordenflag for Jægeren. I de sidste Dage havde han ikke kunnet komme til at tale med Karen, eller at faae Bessked om de Bestemmelser, der imidlertid vare blevene tagne med hende. Da de endelig mødtes sagde hun ham, at Rygtet dennegang havde talt Sandhed, og at Tanten havde faaet Forældrenes Tilladelse til at tage hende med sig til Hovedstaden.

Hun græd og beklagede sig, og da hun endelig yttrede, at hun havde ligesaa liden Lust til besøge Hovedstaden, som Thorsten til at see hende drage fra Lindholm, faldt de paa et Middel til Frelse, der allerede i de Dage var velbekjendt, nemlig at løbe bort fra Gaarden. Thorsten lovede at træffe de nødvendige Forberedelser til Flugten, som imidlertid først

skulde gaae for sig efterat Frøkenen havde prøvet ethvert andet Middel til at blive fritaget for Reisen til Dannerhoffet.

Thorsten var nu gladere og lykkeligere end nogensinde tilforn. Paa Grund af Tantens Ophold hos Ridderen blev der brugt mere Bilt end sædvanligt, og Jægeren tilbragte Tiden fra tidlig Morgen til sildig Aften i Skoven, men om han blot jagede der, eller hvad Andet han tog sig for, det fik Ingen at vide uden Karen. Blot saameget er vidst, at da han nogle Aftener efter mødte Frøkenen, fortalte han hende, med et Ansigt der straaede af Glæde, at alle nødvendige Forberedelser vare trufne til en hurtig Flugt, at han havde faaet en Præst underkjøbt til at vie dem, og opspurgt et skjult Sted, hvor de kunde opholde sig, uden at frygte for at blive røbede.

Karen søgte imidlertid, baade ved Bønner og Taarer, at faae Reisen tilbagefaldt, men da det ikke hjalp, overgav hun sin Skæbne i Thorstens Hænder, og bad ham holde sig færdig til at flygte bort med hende den næste Nat, da Tanten havde ifinde at reise Morgenens efter.

Jægeren kunde neppe skjule sin Glæde herover, han omfavnede Karen, kaldte hende ved de kjærligste Navne, og frævede Gud til Vidne paa, at hun aldrig skulde komme til at leve den Dag, hvori han ikke vilde paaskjønne den Lykke, hun skjenkede ham.

Natten kom. Mørke Skyer fore hen over Himlen, og skjulte Maanelyset. I Skoven legede Stormen med det faldende Løv, og ovre fra Klitterne lød Havets hule og sørgelige Brummen.

Alt var øde, skummelt og mørkt, det var en Nat, der
 just syntes at egne sig til Flugt.

Strax efter at Thim Kirkefloffe havde slaaet Tolv, listede en Mand sig igjennem Skoven, hen mod en lille Laage, som gik ind til Lindholm Hauge. Det var Jægeren Thorsten. Han førte to opsadlede Heste ved Toilerne, og lyttede derpaa ved Laagen, for at høre om ikke Karen kom.

Strax efter gik Døren op, og Karen traadte ud med en lille Bylt Klæder under Armen.

Hun skjælvede af Angest, og hvis det havde været lyst nok, vilde man have seet et blegt og sørgmodigt Ansigt under det tætte Slør, hvormed hun havde indhyllet sit Hoved. Thorsten tog Karen i sine Arme, kyskede hende ømt, og løstede hende op i Tversaddelen, derpaa spændte han hendes Bylt fast paa Hesten. Imidlertid sagde Karen:

„Gud bedre det for os, min kjære Thorsten! Det aner mig, at denne Flugt kun bliver os til liden Baade. Mig tykkes, at Alting seer saa sort og mørkt ud omkring os, og Natten er intet Menneskes Ven.“

„Vær ikke saa ræd, mit søde, lille Hjerte!“ tog Thorsten tilorde, „det synes Eder blot saa, fordi I er saa fager og fin en Jomfru, at I aldrig har været i det Frie paa denne Tid af Døgnet. Jeg har bedet en lang Bøn i Kirken, for jeg begav mig hen til Eder; Vorherre vil være os mild. Der maa Nat til før det kan blive Dag, og naar Dagen kommer, vil I være min ægteviiede Hustru, og høre mig takke Gud og Eder for saa stor en Lykke.“

Karen drev sin Hest fremad, idet hun sukkede og sagde:
 „Naa i Guds Navn da:“

„J skulde hellere sige i den Ondes Navn,“ raabte en Stemme indenfor Bussene, og idetsamme sprang en hoi Mand frem, og greb begge Hestene i Tøilerne. Overrasket drog Thorsten sin Hirschfænger, og vilde hugge til, men Manden saa det itide og raabte:

„Hør Dig ikke, Thorsten, eller Du est dødsens!“

Karen udstødte et gennemtrængende Skrig, og Jægeren lod sin Klinge falde paa Jorden, thi i denne barske Stemme gjenkjendte begge Flygtninge Ridder Urne, Karens Fader. I samme Dieblis kom der to Mænd til, og rev paa Ridderens Befaling, Karen og Jægeren ned af Hestene.

„Der kan nu Naadigherren see, at min Beretning forholdt sig rigtig,“ udbød en af Mændene med en pibende Stemme, af hvilken Thorsten strax gjenkjendte Kjøgemesteren.

„Ja, det har han Ret i, Palle!“ raabte Urne. „Naar jeg faaer holdt Dom over Synderne, skal jeg belønne ham.“

„Først gif han og gjorde Hanebeen for min Datter,“ vedblev Kjøgemesteren med større Dristighed, „og vilde forlocke hende med Løfter om Guld og grønne Skove, og da jeg jog ham bort, rovede det Skarn, at kaste sine Dine op til den naadige Frøken. Jeg tør give mit Hoved paa, at han har loffet hende til sig med Kogleri, ellers vilde en saa dydig og hoibaaren Herres Datter aldrig nedlade sig til sli ringe Person, og ikke nok hermed, saa har han siddet i Borgestuen nede i Thim Kro og pralet af denne Misgjerning, og sagt, at han var Mand for at faae Frøkenen til at stoppe sin Pibe, og bringe ham den, hvad Dieblis han vilde.“

„Hold Mund, Palle!“ raabte Ridderen, og stampede i Jorden. „Han tager Livet af mig med sine Historier.“

Urne vendte sig nu mod den ulykkelige Jæger, der med sænket Hoved stod og hørte paa Alt hvad Kjøgemesteren fortalte. Efterat han havde udtømt sig i en Strøm af Skjældsord og Forbandelser baade mod ham og Datteren, fattede han sig endelig noget og sagde:

„Jeg vil ikke spille Tiden med at holde Forhør over Eder, Thorsten, dine Handlinger tale for Dig, og Du tilstaaer jo selv, at Du elsker min Datter?“

„Ja, naadige Herre! det gaar til Liv eller Død, saa vil jeg ikke nægte det. Jeg elsker Frøken Karen i Tugt og Ærbødighed, og jeg vilde give mit Liv for at blive hendes Ægtemage.“

„Og Du, Karen?“ vedblev Urne, „Du holder jo ogsaa af Jægeren, ligesaa meget som han af Dig. Ikke sandt?“

„Jo, min naadige Fader!“ svarede Jomfruen, bestemt og hurtig, fordi hun i den milde Tone, hvori Ridderen spurgte, troede at finde et Haab for sin Lykke.

„Du vel,“ sagde Urne, „saa vil jeg da gjøre et Par af Eder. I skulle blive Mand og Kone, og faae Lov til at boe og bygge sammen, saalænge I leve.“

„Hvorledes, Naadigherre!“ raabte Kjøgemesteren forbauset. „Er det eders Alvor? Naa, Hr. Thorsten har rigtignok Lykken med sig. Det maa jeg ogsaa lade ham, at han er en flink og duelig Mand i sit Kald, og jeg talte ganske lidt overilet før, for han har da egentlig ikke forlokket min Datter, ligesaalidt som jeg selv har hørt ham sige —“

„Hold sin Mund, Kjøgemester!“ raabte Urne barsk.

„Han behøver ikke at tage Thorstens Parti. Følg blot efter mig, og pas paa, at vore to Kjærestefolk ikke slippe bort.“

Ridderen høiede nu ind i Skoven, og blev ved at gaae et Stykke Wei, uden at tale til nogen af de Efterfølgende. Thorsten tog Karen i Haanden, og fulgte bag efter ham, men tilsidst gik Kjøgemesteren med Jægerens Hirschfænger paa Skulderen. Hans Svend var derimod bleven sendt bort af Urne, der tilhviiste ham nogle Ord idet de skiltes.

Da de havde gaaet i nogen Tid kom de til en aaben Plads i Skoven, hvor der laae to store Ræmpehøie, og hvori man sagde, at en Røverbande engang havde haft Tilhold.

I den ene af disse Høie, var der, dybt under Jorden, et steenlagt Kammer, hvis Indgang bestod i et lille Hul, som ogsaa var omsat med en Krands af Stene. Med i dette Kammer førte Urne sin Datter og hendes Elsker, og sagde til dem:

„See Jer omkring, Børnlille! dette skal være eders Brudekammer, eders Hvitidsfal og eders Dagligstue, her skulle I bygge og bo til Dommедag.“

Han rev sig løs fra den grædende Karen, der under Angesttraab omfattede hans Knæ, og bad om Naade for sig og Thorsten. Da han var kommen op af Hulen kaldte han Kjøgemesteren tilhjælp, og de væltede nu begge en Mængde store Stene ned i Hullet, saaledes at Indgangen blev tilstoppet. I samme Dieblis kom Svenden tilbage, fulgt af to Mænd, der hver havde en Spade med sig. Urne befalede dem, at tildække Stenene med Jord, og medens de udførte dette Arbeide, blev han staaende og saae til, uden at agte

paa de ynkelige Bønner og Klageraab, der trængte op fra Hulens Dyb. Efterhaanden som Mændene fyldte Nabningen, lode Skrigene mere dæmpede, tilsidst hørte man dem ikke mere og Alt blev stille. Mod Morgenstunden var Arbeidet fuldendt, og Herremanden begav sig hjem med sine Folk. Men først lod han dem sværge en høi Ged paa, aldrig at aabenbare, hvad der var skeet i denne Nat til noget Menneske, eller forsøge paa at aabne Hulen for de to Elskende.

Næste Dag reiste den fremmede Frue bort fra Herregaarden.

Thorsten og Karen havde altsaa nu naaet deres Onskers Maal forsaavidt som de vare blevne forenede, men ligeoverfor denne Lykke stod Billedet af den ynkeligste Død. Da den sidste Steen blev kastet ned i Hullet, bekvæmmede Karen i sin Elfers Arme, og blev liggende sandsesløs og tilsyneladende død i flere Timer. Da hun endelig vaagnede, opfyldte hun Kammeret med sine Klager, græd og bad Thorsten prøve paa at vælte Stenene bort, og da hun endelig saa, hvor umuligt det var ham, hensenk hun i en stum Fortvivelse, og ønskede sig Døden.

Saaledes gik flere Timer bort. Ingen af dem taledes et Ord til hinanden, Karen laa paa det fugtige Gulv, hun hvilede sit Hoved op til Thorstens Bryst.

„Nu maa det allerede være høit op paa Dagen,“ udbrød hun endelig. „Solen skinner over vore Hoveder og Fuglene synge, men vi see og høre det ikke.“

„Giv til Gud, at jeg blot kunde see dit smukke lille Ansigt endnu engang,“ sagde Thorsten; „saa vilde jeg gjerne døe, men det vil heller aldrig skee oftere.“

„Na jo, det kan dog træffe sig,“ svarede pludseligt en Stemme i Nærheden af ham. „Man skal aldrig forsværge Noget i denne Verden.“

Jægeren sprang forskrækket op. Karen udstødte et lydeligt Glædesffrig.

„Hvem var det som taledes her?“ raabte Thorsten endelig, medens hans Hjerte bankede af Glæde.

„Det var et stakkels Menneske, som I engang gjorde Godt mod i eders Belmagtsdage,“ svarede Stemmen. „Mig som stjal Spændet fra Jer, den Aften vi rede To sammen paa een Hest. Hvis jeg bare turde stole paa, at I ikke vilde gribe mig igjen og føre mig op til Lindholm, saa skulde vi snart faae Lys herinde, for at vi kunne see hinanden.“

„Kom Du kun!“ raabte Thorsten sjæleglad, „Dig sender Gud Fader i Himlen til vor Frelse.“

„Na nei!“ svarede Taterdrengen, „der er saamænd slet Ingen der sender mig, jeg kommer af min egen fri Villie, for at løse mit Løfte.“

Med disse Ord krøb Taterdrengen ind i Hulen. Noget Dieblikke efter tændte han en Lyspind, og stak den ind imellem Stenene i Bæggen.

„See det var jo et fornuftigt Indfald af den strænge Hr. Ridder,“ vedblev Drengen med et polidst Smil, „at han just valgte dette Sted til eders Brudekammer. I disse to Kæmpehøie har vore Folk haft Tilhold i mangfoldige Aar, og vi gravede engang en Wei fra den ene Hule til den anden, for at kunne smutte bort, hvis man opsporede os. Lidt før Herremanden igaar Nat kom, vare vi just samlede hervede, og ventede mindst at faae saa fornemme Folk til

Gjæster. Vi flygtede ind i Gangen, og hørte Alt hvad der foregik her, og da jeg kjendte Eder paa Stemmen fra sidst vi taltes ved, blev jeg tilbage, da de Andre imorges droge bort. Jeg vilde løse mit Løfte og gjøre Gjengjæld. Det er nu skeet, og hvis I synes om det Hr. Jæger, kunne vi tage bort herfra strax. Jeg har ogsaa laant en af Ridderens Heste til Eder, uden at han veed af det. I ride eders Bei, hvorhen I lyster, og naar I engang kommer til Lykke og Belskand, og skulde møde en fattig Natmand i eders Skove, saa tænk paa denne Nat, og være lidt mild og venlig imod ham, for min Skyld."

Drengen førte dem nu ind i Gangen. Nogle Dieblikke efter stode Thorsten og Karen oppe i Skoven, under den fri Himmel, og aldrig tilforn havde Stjernerne forekommet dem saa smukke, eller Løvet saa friskt, som da de knælede ned paa Jorden, og takkede Gud for deres Frelse.

